

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor - ANSVSA - Normă metodologică din 30 martie 2016

Normele metodologice de aplicare a programului acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor din 30.03.2016

În vigoare de la 20 aprilie 2016

Consolidarea din data de 26 mai 2025 are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 303bis din 20 aprilie 2016 și include modificările aduse prin următoarele acte: Ordin 130/2016; Ordin 112/2017; Ordin 17/2018; Ordin 124/2018; Ordin 165/2018; Ordin 185/2018; Ordin 3/2019; Ordin 111/2020; Ordin 8/2021; Ordin 16/2021; Ordin 61/2022; Ordin 73/2022; Ordin 140/2022; Ordin 209/2022; Ordin 3/2023; Ordin 91/2023; Ordin 124/2023; Ordin 9/2024; Ordin 65/2024; Ordin 136/2024;

Ultimul amendament în 01 august 2024.

Notă

1. În sensul prezentelor norme metodologice, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a)** carantina profilactică - complexul de măsuri sanitar - veterinare ce se aplică de către proprietarul sau deținătorul de animale asupra animalelor nou introduse, în scopul depistării și prevenirii introducerii bolilor transmisibile în efectivul de animale din exploatație;
- b)** confidență - intervalul în care trebuie să se găsească, pentru un anumit risc de eroare atribuit, variația valorilor obținute pe un eșantion dintr-o populație variabilă;
- c)** controlul bolilor - totalitatea măsurilor individuale sau de grup care se dispun în cazul unor boli care evoluează în populațiile de animale;

d) controale oficiale - orice formă de control pe care autoritatea competentă o efectuează pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare, produsele medicinale veterinare, precum și cu regulile de sănătate și bunăstare animală;

e) controale oficiale cu frecvență redusă - controalele oficiale efectuate pe principii veterinare non-discriminatorii, la fața locului, la destinație și/sau în timpul transportului ce pot implica și prelevarea de probe. Prelevarea de probe se efectuează în acest caz în scopul verificării conformității cu cerințele de certificare asumate la origine;

f) controale oficiale cu frecvență întărită - controalele oficiale efectuate ca urmare a rezultatelor nefavorabile obținute în cadrul controalelor cu frecvență redusă asupra lotului controlat; controalele oficiale cu frecvență întărită se vor aplica următoarelor transporturi la aceeași destinație, până la obținerea de rezultate favorabile ce vor readuce exploatația/abatorul de destinație la principiul controlului oficial cu frecvență redusă;

g) data prelevării - data la care a fost recoltată proba;

h) deținător de animale - persoană responsabilă pentru sănătatea animalelor pe care le are în grijă cu obligația de a proteja atât animalele, cât și oamenii de boli transmisibile. Deținătorul de animale are animalele în posesie permanentă în calitate de proprietar de animale și/sau proprietar de exploatație, sau are animalele în posesie temporară în calitate de îngrijitor al acestora, sau de persoană căreia i s-a încredințat îngrijirea acestora; această categorie include, fără a se limita la conducătorii grupurilor de animale, conducătorii mijloacelor de transport în care se găsesc animale, precum și administratorii exploatațiilor comerciale, de tip târguri sau expoziții de animale, tabere de vară, ferme de animale, centre de colectare a animalelor și abatoare;

i) expunere - gradul de distribuție a produsului medicinal veterinar și reflectă numărul potențial de animale expuse unui produs cu defect;

j) efectele secundare adverse (nocive) - anticiparea severității consecințelor la utilizarea unui produs medicinal veterinar cu defecte de calitate;

k) expertiza suplimentară - analiza contraprobei/contraprobelor prelevată/prelevată de către medicul veterinar oficial odată cu proba/probele, la solicitarea proprietarului, la orice laborator acreditat, atunci când acesta nu este convins de rezultatul analizei/analizelor efectuate în cadrul laboratoarelor sanitar - veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv al municipiului București sau în cadrul laboratoarelor naționale de referință; contraproba sigilată rămâne la dispoziția proprietarului care trebuie să o păstreze în condiții corespunzătoare și o poate trimite pentru analiză la orice laborator acreditat din România sau din Uniunea Europeană pentru a efectua examenul de laborator respectiv; acest drept al proprietarului nu va aduce atingere obligației direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene,

respectiv a municipiului București, de a impune, în termenele prevăzute de legislație, măsurile necesare asupra animalului și exploatației în care se găsește acesta, în cazul diagnosticării bolilor transmisibile animalelor sau omului, ca urmare a acțiunilor sanitar-veterinare publice cuprinse în Programul acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor;

l) incidență - reprezintă numărul de cazuri sau focare noi de boală apărute în interiorul unei populații de animale, expusă riscului, într-o arie geografică determinată, pe parcursul unui interval de timp determinat;

m) localitate/sat - organizare teritorială cu cod siruta;

n) perioada de așteptare/interzicere a mișcării - perioadă în care animalele nu pot ieși în afara exploatațiilor;

o) prevalență - numărul total de cazuri sau focare a unei boli prezentă într-o populație de animale, expusă riscului, într-o zonă geografică determinată, la un moment dat sau într-o perioadă determinată

p) prevenirea bolilor - activități destinate protejării animalelor sau a oamenilor, în cazul zoonozelor, de riscuri prezente sau potențiale, precum și de consecințele negative ale acestora;

q) Program - programul acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor și caprinelor și ecvideelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1156/2013 pentru aprobarea acțiunilor sanitar-veterinare cuprinse în Programul acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor, a acțiunilor prevăzute în Programul de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor, precum și a tarifelor aferente acestora;

r) proprietar de animale - persoană care are drept de proprietate asupra unor animale;

s) supraveghere - colectarea, analiza, interpretarea și raportarea sistematică a datelor referitoare la sănătatea animalelor;

t) supravegherea activă - orice activitate cu o frecvență și intensitate prestabilite care are ca scop stabilirea prezenței sau absenței unei anumite boli; de asemenea, supravegherea activă reprezintă prelevarea de probe dintr-o populație normală morfoclinic și examinarea acestora, precum și examenele necropsice; supravegherea activă a animalelor acvatice cuprinde: inspecția de rutină de către autoritatea competentă sau alt serviciu calificat și agreat, în numele autorității, examinarea populației animalelor de acvacultură din fermele sau din zonele de creștere a moluștelor pentru depistarea unei boli, prelevarea probelor în scop de diagnostic în cazul suspiciunii bolilor listate sau observarea creșterii mortalității în

timpul inspecției și notificarea imediată, obligatorie, în cazul apariției ori al suspiciunii de boli specifice sau a oricărei creșteri a mortalității;

u) supraveghere pasivă - supravegherea de rutină, obișnuită, de obicei legată de vizualizarea animalelor din exploatație, de informațiile și notificările făcute de fermier, având ca scop de bază urmărirea unei populații de animale și înregistrarea datelor și documentelor cu posibilă semnificație epidemiologică, în scopul depistării precoce a bolilor, a menținerii sau schimbării statusului de sănătate al exploatației sau în vederea certificării mișcărilor de animale sau a produselor obținute de la acestea; de asemenea, supravegherea pasivă reprezintă examinarea clinică a cazurilor de animale bolnave dintr-o populație considerată până atunci liberă de boli, prelevarea de probe, analize și examene de laborator pentru precizarea diagnosticului;

v) supraveghere specifică - supravegherea unei anumite boli sau infecții, în cadrul aplicării măsurilor de control specificate de lege.

w) testarea probelor în cadrul programelor cofinanțate de monitorizare, control și eradicare a bolilor reprezintă examinarea probelor recoltate pentru supravegherea, monitorizarea și eradicarea bolilor, utilizând toate componentele din fișele de calcul, stabilite ca fiind eligibile de LNR și comunicate anual de ANSVSA prin note de serviciu, pentru determinarea costului unitar al unei probe.

2. Animalele vii importate din țări terțe se supun prelevărilor de probe în posturile de inspecție la frontieră cu scopul verificării îndeplinirii normelor de sănătate din certificatul însoțitor conform prevederilor Decizia nr. 97/794/CE a Comisiei din 12 noiembrie 1997 de stabilire a anumitor modalități de aplicare a Directivei nr. 91/496/CEE a Consiliului privind controalele veterinare ale animalelor vii importate din țări terțe.

3. Animalele vii importate din țări terțe se supun regulilor de carantină profilactică timp de minim 30 de zile; pentru efectuarea carantinei profilactice, proprietarul exploatației de animale este obligat să dețină locuri special amenajate în acest scop.

4. Animalele vii provenite din comerțul intracomunitar pentru creștere și reproducție se supun izolării într-un spațiu separat de alte animale aflate în exploatație, aplicându-se o perioadă de așteptare/interzicere a mișcării de 30 zile în cazul porcilor și de 21 zile în cazul celorlalte specii.

5. Proprietarii și deținătorii de animale sunt obligați să notifice direcțiilor sanitar - veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București intenția de a introduce animale din comerțul intracomunitar și import în exploatație, anterior sosirii animalelor, precum și posibila dată a intrării în exploatație.

6. Examenul clinic acceptat și decontat de către direcția sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București se poate face în baza unei decizii scrise a directorului executiv, care stabilește zona în care se face examenul clinic, frecvența și documentele necesare pentru decont în următoarele situații:

a) în caz de suspiciune la animalele suspecte de contaminare;

b) în caz de confirmare a bolii la animalele din focar, din zona de supraveghere și protecție specifică fiecărei boli.

Decizia directorului executiv este emisă la propunerea fundamentată a structurilor de specialitate din cadrul direcției sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, formulată anterior acțiunii de examinare clinică.

7. La propunerea direcțiilor sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor poate dispune, prin ordin al președintelui acesteia, în funcție de evoluția situației epidemiologice, acțiuni imunoprofilactice de necesitate; orice vaccinare este permisă numai cu vaccinurile înregistrate în România cu notificarea prealabilă către direcțiile sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București; notificarea trebuie însoțită de motivație, tipul de vaccin și schema de vaccinare.

8. Medicul veterinar oficial poate dispune, în urma rezultatelor controalelor oficiale documentare, de identitate și fizice efectuate în timpul transportului sau la destinație, teste și prelevări de probe pentru examene de laborator; rezultatele testărilor trebuie comunicate proprietarului sau deținătorului în perioada de carantină, așteptare/interzicere a mișcării.

9. Probele prelevate și testele efectuate în vederea evaluării statusului de sănătate în cadrul controalelor oficiale cu frecvență redusă, prin sondaj, precum și al controalelor oficiale întărite, efectuate în perioada de carantină sau în perioada de așteptare/interzicere a mișcării, în cazul animalelor provenite din import sau comerț intracomunitar sunt suportate de proprietarii animalelor;

10. Supravegherea statusului imun postvaccinal în cazul bolilor pentru care profilaxia specifică este obligatorie în cazul exploatațiilor nonprofesionale se realizează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit sub controlul și responsabilitatea medicului veterinar oficial, iar în cazul exploatațiilor comerciale, inclusiv a celor de tip A se realizează de medicul veterinar de liberă practică organizat în condițiile legii.

11. La bovine, ovine, caprine și suine, acțiunile sanitar-veterinare publice din cadrul Programului suportate de la bugetul de stat se efectuează numai pe animale care au fost identificate și înregistrate conform legislației în vigoare.

11¹. «abrogat»

12. La carnasierile domestice, acțiunile sanitar-veterinare publice din Program se efectuează în campanie și sub forma vaccinărilor de completare, conform precizărilor tehnice din capitolul I secțiunea 9 pct. 3, numai la animalele care dețin carnet de sănătate, fie livrate de către furnizorii aprobați de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, fie furnizate și gestionate de Colegiul Medicilor Veterinari, înseriate și numerotate potrivit alocării marjelor de serii și de numere de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, în care sunt completate în mod obligatoriu: numele și prenumele proprietarului/deținătorului, domiciliul acestuia (localitatea, strada, numărul și județul), specia (câine/pisică), adresa acestuia, cod de identificare/numărul microcipului, după caz în conformitate cu respectarea prevederilor legislative în vigoare, rasa, sexul, vârsta, culoarea și semnele particulare ale animalului; seria și numărul carnetelor de sănătate/codul de identificare/numărul microcipului, după caz, sunt trecute în mod obligatoriu în documentul justificativ privind efectuarea acțiunilor sanitar-veterinare, pentru acceptarea plății acestora; fiecare consiliu județean, respectiv al municipiului București al Colegiului Medicilor Veterinari trebuie să dețină evidența carnetelor de sănătate furnizate și să o furnizeze direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București.

Vaccinarea antirabică este obligatorie la toate carnasierile domestice, identificate prin microcipare sau prin alte mijloace în conformitate cu legislația în vigoare, aflate în zona de control a unui focar de rabie, după cum este definit în legislație.

13. Costurile manoperei de prelevare a probelor, de vaccinare și tuberculinare, analiza și examenele de laborator necesare realizării în exploatațile nonprofesionale a acțiunilor sanitar-veterinare publice din Program se asigură din bugetul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

14. Prin excepție de la prevederile pct. 13, proprietarii animalelor suportă costurile aferente:

a) manoperei de prelevare a probelor, analizele și examenele de laborator efectuate la solicitarea proprietarilor dacă probele nu au fost prelevate în cadrul supravegherii pasive dispuse de ANSVSA/DSVSA și a cazurilor de animale bolnave dintr-o populație considerată până atunci liberă de boli declarabile;

b) manoperei pentru probele prelevate în vederea evaluării statusului de sănătate, analizele și examenele de laborator aferente acestora, în cazul controalelor oficiale cu frecvență redusă efectuate în perioada de carantină sau în perioada de așteptare/interdicere a mișcării, în cazul animalelor provenite din import sau comerț intracomunitar, precum și al celor întărite, inițiate în urma rezultatelor nefavorabile obținute în cadrul controalelor cu frecvență redusă; în această situație, perioada de carantină sau de așteptare/interdicere a mișcării este prelungită până la clarificarea statusului de sănătate al animalelor, al exploatației și a situației epidemiologice;

c) manoperei pentru probele prelevate în vederea evaluării statusului de sănătate, precum și analizelor și examenelor de laborator aferente acestora, alte acțiuni de supraveghere, imunoprofilaxie și control, realizate în centrele de colectare sau exploatațiile de origine, pentru certificarea loturilor destinate exportului sau comerțului intracomunitar;

d) manoperei pentru probele prelevate în vederea evaluării statusului de sănătate, analizele și examenele de laborator aferente acestora, pentru animalele care fac obiectul importului, exportului, comerțului intracomunitar sau în cazul animalelor de sport, pentru participarea la expoziții, târguri, concursuri, circuri, grădini zoologice, rezervații, adopții internaționale, evenimente culturale, mișcări noncomerciale și comerciale ale animalelor de companie;

e) manoperei pentru probele prelevate în vederea evaluării statusului de sănătate, precum și analizelor și examenelor de laborator aferente acestora, în cadrul programelor de autocontrol;

f) prelevării contraprobei, analizei și examenului de laborator efectuate în vederea expertizei suplimentare;

g) contravalorii vaccinului și manoperei de vaccinare împotriva bolii de Newcastle și contra agalaxiei contagioase;

h) contravalorii manoperei de vaccinare antirabică a pisicilor domestice în cazul vaccinării în campanie conform Programului, contravalorii vaccinului și manoperei de vaccinare antirabică a carnasierelor domestice în situația executării acestora de către orice medic veterinar de liberă practică organizat în condițiile legii, la solicitarea și alegerea proprietarului și în afara campaniei prevăzute în Program;

i) deparazitării animalelor;

j) operațiunilor de tuberculinare efectuate în centrul de colectare și/sau exploatația de origine în vederea certificării mișcărilor de animale pentru export sau comerț intracomunitar;

k) supravegherii sanitar - veterinare a materialului seminal congelat din import și supravegherii tulburărilor inflamatorii ale glandei mamare (mamitele subclinice);

l) «abrogat»

m) manoperei de prelevare a probelor aferente realizării acțiunilor de supraveghere, imunoprofilactice și de control pentru:

i) avortul salmonelic al iepelor;

ii) rinopneumonia ecvină;

iii) fascioloza;

iv) trichomonoza bovină;

v) diareea virală a bovinelor, respectiv boala mucoaselor BVD - MD;

vi) paratuberculoza;

- vii) supravegherea tulburărilor inflamatorii ale glandei mamare;
 - viii) boala bacteriană a rinichiului la salmonide;
 - ix) analiza apei din bazine piscicole, lacuri și iazuri amenajate pentru piscicultură, precum și din ape curgătoare;
 - x) moluște gasteropode-*Cryptobia helcis*, *Klossia helicina*, cestode, metacercari, nematode la moluștele gasteropode;
 - xi) Batracieni - trematode, acantocefali, pseudomonoze, aeromonoze și micobacterioze la batracieni;
 - xii) bruceloza la canide;
 - xiii) toxoplasmoza;
 - xiv) oncopatii la mamiferele de producție și carnișiere;
 - xv) oncopatii de animalele de producție în libertate și exotice;
 - xvi) bruceloza la iepuri;
 - xvii) micoplasmoza respiratorie aviară.
- n)** programului de control al epididimitei contagioase (*Brucella ovis*) în vederea evaluării statusului de sănătate al animalelor care fac obiectul verificării înainte și după campania de montă, importului, exportului, comerțului intracomunitar.
- o)** programului de control pentru artrita/encefalita caprină în vederea evaluării statusului de sănătate a animalelor care fac obiectul importului, exportului și comerțului intracomunitar.
- p)** programului de control pentru Maedi - Visna în vederea evaluării statusului de sănătate a animalelor care fac obiectul importului, exportului și comerțului intracomunitar.
- q)** manopera de prelevare a probelor de sânge și analizele de laborator aplicate în diagnosticul tuberculozei bovine prin testul de detecție a gamma interferonului - ELISA-Y-IFN.
- 15.** Contravaloarea tuberculei aviare și mamifere, a vaccinului contra rabiei și a vaccinului contra antraxului, a vacutainerelor și a acelor necesare prelevării probelor de sânge, precum și a formularelor tipizate utilizate pentru înregistrarea și raportarea acțiunilor sanitar - veterinar publice din Program se suportă din bugetul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, conform art. 4 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1156/2013.
- 16.** Costurile pentru realizarea acțiunilor sanitar-veterinare publice din Program în cadrul exploatațiilor comerciale, inclusiv a celor de tip A, și anume costurile aferente manoperei de prelevare a probelor, de vaccinare și de tuberculinare, se suportă de către proprietarii acestora.
- 17.** Costurile analizelor și examenelor de laborator pentru realizarea acțiunilor sanitar-veterinare publice din Program în cadrul exploatațiilor comerciale, inclusiv al celor de tip A, se suportă din bugetul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

18. Manopera de identificare și înregistrare a animalelor neidentificate, care au depășit vârsta maximă prevăzută de legislația în vigoare pentru identificarea și înregistrarea acestora, se efectuează numai în cazul în care se poate face dovada originii acestora, costurile fiind suportate de proprietar. În cazul bovinelor neidentificate, dacă nu se poate face dovada originii animalelor, se aplică prevederile art. 1 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 494/98 al Comisiei din 27 februarie 1998 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 820/97 al Consiliului în ceea ce privește aplicarea sancțiunilor administrative minime în cadrul sistemului de identificare și înregistrare a bovinelor, cu amendamentele ulterioare.

19. În cazul în care operatorul economic pune la dispoziția laboratorului materialele necesare, acesta va achita doar contravaloarea manoperei și a altor cheltuieli incluse în tarif.

20. Analizele și examenele de laborator efectuate în controlul oficial în cadrul Programului se efectuează doar cu metode acreditate conform prevederilor art. 12 din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor, cu amendamentele ulterioare.

21. Conduita de diagnostic de laborator se stabilește și se comunică de către LNR/institutele de profil, după caz.

22. Costurile probelor recoltate și ale analizelor efectuate în cazurile în care se înregistrează reacții adverse postvaccinale/postterapeutice ale produsului medicinal veterinar, se suspicionează lipsa de eficacitate a produsului medicinal veterinar, se constată defecte de calitate a produsului medicinal veterinar sau se constată deficiențe privind condițiile de depozitare a produsului medicinal veterinar sunt suportate de persoana juridică responsabilă, respectiv, după caz, de către deținătorul autorizației de comercializare, producători, importatori, distribuitori, farmacii veterinare sau puncte farmaceutice veterinare.

23. Contravaloarea analizelor pentru produsele medicinale veterinare incluse în Planul anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România elaborat de către Institutul pentru Controlul Produselor Biologice și Medicamentelor de Uz Veterinar se achită de către deținătorul autorizației de comercializare a produsului medicinal veterinar, în contul institutului respectiv, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

24. Examinele și testele de laborator necesare exportului de animale în țările terțe se vor face ținând cont de condițiile impuse în certificatele transmise de către administrațiile veterinare ale țării respective.

25. În cazul în care, conform prevederilor prezentelor norme metodologice, este necesară prelevarea unei probe pentru efectuarea mai multor teste de laborator, se decontează numai costul unei singure prelevări.

26. Vaccinul contra antraxului și vaccinul contra rabiei trebuie să asigure imunitate postvaccinală pentru o perioadă de minimum 12 luni.

27. Laboratoarele sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv al municipiului București din cadrul direcțiilor sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București au obligația de a păstra minim 60 de zile probele testate cu rezultate pozitive. Se exceptează probele pentru examene toxicologice care se păstrează 30 de zile, dacă nu au fost identificați compuși volatili sau cu descompunere rapidă.

28. În perioada testării animalelor este interzisă vânzarea acestora, până la primirea buletinului de analiză cu rezultat negativ, cu excepția ecvideelor destinate abatorizării pe teritoriul României, care trebuie transportate direct către abatorul de destinație fără a trece printr-un târg de animale sau o altă exploatație.

29. Ecvideele crescute în libertate în zona Deltei Dunării, care se scot din această zonă în scopul abatorizării pe teritoriul României pot fi transportate direct la abator fără a fi supuse testării pentru depistarea anemiei infecțioase ecvine.

30. Direcțiile sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București au obligația de a lua măsuri ca, la data primirii buletinelor de analiză cu rezultate pozitive, copii ale acestora să fie distribuite inclusiv structurilor responsabile de monitorizarea bolilor, control oficial, precum și medicului veterinar oficial responsabil din cadrul circumscripției sanitar-veterinar zonale.

31. Planul cifric anual se elaborează la nivelul direcțiilor sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, luându-se în considerare o medie anuală din ultimii 3 ani, calculată la data de 31 martie a fiecărui an, a efectivelor pe specii și categorii de animale și nu a efectivelor existente în stoc la un moment dat.

32. Având la bază prevederile prezentelor norme metodologice, precum și prevederile planului cifric anual, direcțiile sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București trebuie să elaboreze programe lunare de afluire detaliate privind prelevarea probelor și a transmiterii acestora la laborator, pe boli, pe circumscripții sanitar - veterinar de asistență, și pe exploatații comerciale autorizate sanitar - veterinar; pentru realizarea și finalizarea la timp a acțiunilor cuprinse în planul cifric, graficele sunt asumate prin semnătură de directorul executiv, directorul executiv adjunct, șeful serviciu/birou economic și administrativ, șeful laboratorului sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv al municipiului București, medicii veterinari oficiali din cadrul circumscripțiilor sanitar-veterinar zonale, precum și de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți.

33. Direcția sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București transmite planul cifric, graficul de afluire și probele pentru analize la laboratorul propriu pentru metodele pentru care este acreditat, la alt laborator sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județean, respectiv al municipiului București acreditat sau

la Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală, pentru fiecare caz în parte. Desemnarea laboratoarelor sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv al municipiului București cu metode spre care se afluează probele pentru diagnostic este făcută de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

34. Dacă planul cifric estimat este diferit de numărul real al animalelor țintă existente la data efectuării acțiunii se va avea în vedere ca toate animalele țintă să fie supuse testării chiar dacă numărul probelor este mai mic sau mai mare decât cel planificat. Planul cifric se consideră realizat atunci când 100% din animalele țintă, existente efectiv în teren la data testării, au fost supuse testării.

35. Pentru evaluarea în timp util a riscurilor epidemiologice și pentru aplicarea măsurilor prevăzute de legislația în vigoare, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți notifică în scris direcția sanitar - veterinară și pentru siguranța lanțului alimentar județeană, respectiv a municipiului București cazurile în care proprietarii refuză efectuarea acțiunilor sanitar - veterinare obligatorii.

36. Refuzul efectuării acțiunilor sanitar - veterinare obligatorii de către proprietarii sau deținătorii de animale se sancționează conform prevederilor legale în vigoare, iar întreaga responsabilitate a consecințelor refuzului cade în sarcina acestora.

37. Tipurile de analize specifice diagnosticului de laborator pentru bolile cuprinse în prezentele norme metodologice trebuie să respecte precizările de diagnostic în conformitate cu reglementările europene specifice, respectiv cu Standardele Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animală, în cazul în care reglementările europene specifice nu cuprind astfel de precizări.

38. În situația supravegherii prin teste de laborator, în cazul declarării unui focar de boală, direcțiile sanitar - veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București au obligația să realizeze analize cost - beneficiu, prin care să identifice și să utilizeze cele mai sigure și mai eficiente metode pentru controlul bolii.

39. Direcțiile sanitar - veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București au obligația să îndeplinească în cel mai scurt timp posibil condițiile de testare necesare pentru finalizarea calificării statusului de sănătate al exploatațiilor nonprofesionale de bovine și al exploatațiilor comerciale de bovine înregistrate/autorizate sanitar-veterinar și să întocmească dosarele de calificare pentru exploatațiile care îndeplinesc condițiile de calificare pentru tuberculoza bovină și leucoza enzootică bovină conform prevederilor Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Animalelor nr. 49/2010 privind calificarea exploatațiilor de bovine în raport cu tuberculoza bovină și leucoza enzootică bovină.

40. Direcțiile sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București au obligația să monitorizeze statusul exploatațiilor privind bruceloza bovină, conform prevederilor Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Animalelor nr. 41/2010 privind calificarea exploatațiilor de bovine în raport cu bruceloza bovină, luând în considerare faptul că România a fost declarată oficial liberă de bruceloză bovină din anul 2013.

41. Medicii veterinari oficiali prelevează probe ori de câte ori se impune, cu scopul stabilirii eficacității și eficienței unor acțiuni sanitar - veterinar obligatorii efectuate de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți, în cazul unor suspiciuni de îmbolnăvire sau în scopul confirmării unor boli, pentru precizări de diagnostic sau în oricare altă situație în care se dispune de autoritatea sanitar - veterinară competentă.

42. În cazul acțiunilor imunoprofilactice pentru stabilirea frecvenței de execuție se va tine cont, în mod obligatoriu, de precizarile cuprinse în prospectul produselor biologice utilizate în ceea ce privește perioada de timp cuprinsă între două acțiuni succesive de vaccinare.

43. Produsele de diagnostic utilizate pentru realizarea examenelor de laborator prevăzute în prezentele norme metodologice trebuie să fie însoțite de buletine de analiză pentru fiecare lot în parte, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Animalelor nr. 81/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinar privind procedura de introducere pe piață și de utilizare a reagenților și a seturilor de diagnostic de uz veterinar, cu modificările ulterioare.

44. Toate seriile de produse medicinale veterinar imunologice utilizate pentru acțiunile de imunoprofilaxie și diagnostic in vivo obligatorii trebuie controlate oficial de Institutul pentru Controlul Produselor Biologice și Medicamentelor de Uz Veterinar sau de către autoritatea competentă dintr - un alt stat membru al Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile art. 85 și 86 din Norma sanitară veterinară privind Codul produselor medicinale veterinar, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Animalelor nr. 187/2007, cu modificările și completările ulterioare. Contravaloarea analizelor pentru toate seriile de produse medicinale veterinar imunologice utilizate pentru acțiunile de imunoprofilaxie și diagnostic in vivo obligatorii se achită de către deținătorul autorizației de comercializare, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

45. În cazul în care medicii veterinari oficiali din cadrul direcțiilor sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București și cei ai posturilor de inspecție la frontieră suspicionează introducerea pe piață, importul în Uniunea Europeană sau exportul din Uniunea Europeană ale blănurilor de pisică (*felis silvestris*) și/sau de câine

(canis lupus familiaris), precum și ale produselor care conțin asemenea blănuri, aceștia vor utiliza serviciile unui laborator comunitar acreditat.

46. Direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București au obligația de a-și menține actualizate stocuri minime de materiale și echipamente de intervenție pentru controlul bolilor majore la animale în exploatațile nonprofesionale, în conformitate cu planurile de contingență și cu manualele operaționale pentru fiecare maladie. Necesarul de materiale și echipamente va fi stabilit la nivelul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și transmis, anual, prin notă de serviciu, direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București. În cazul confirmării unei boli majore prin procedurile de achiziție în vigoare se vor achiziționa materialele necesare combaterii întregului focar.

47. Costurile materialelor și echipamentelor de intervenție utilizate în exploatațile nonprofesionale pentru controlul bolilor majore la animale sunt suportate de la bugetul de stat.

48. Operatorii economici deținători de animale de producție crescute în scop comercial sau de agrement - persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, persoane juridice organizate în condițiile legii - deținători de exploatații comerciale, abatoare, centre de colectare, baze de achiziții, cât și primăriile orașelor care au în subordine grădini zoologice, au obligația să-și reactualizeze periodic stocul echipamentelor de protecție, materiale de intervenție și dezinfectanți care să servească intervenției în cazul confirmării unor focare de boli majore.

49. Costurile materialelor și echipamentelor de intervenție utilizate în exploatațile comerciale, abatoare, centre de colectare, baze de achiziții, grădini zoologice sunt suportate de către operatorii economici deținători sau care au în subordine unitățile sus amintite.

50. Pentru implementarea programelor de monitorizare, control și eradicare a anumitor boli și zoonoze, programe ce sunt aprobate și cofinanțate de către Uniunea Europeană anual prin decizie a Comisiei Europene, în scopul efectuării unitare a achiziției materialelor și a consumabilelor necesare realizării analizelor de laborator pentru toate probele recoltate în cadrul acestor programe, prin ordin al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Animalelor sunt stabilite detaliile privind constituirea comisiilor, organizarea și derularea procedurilor de achiziție publică.

51. Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor va stabili modalitatea de realizare a inspecțiilor oficiale a exploataților nonprofesionale, atât a celor înregistrate, cât și a celor neînregistrate în registrul național al exploataților, în baza analizei rezultatelor obținute la inspecțiile din anul 2020. Până la finalizarea acestei analize, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor decide ca inspecțiile în fiecare exploatație nonprofesională cu scopul de a identifica animalele cu semne clinice de boli transmisibile ale bovinelor, porcinelor, ovinelor

și caprinelor să se desfășoare cu respectarea procedurii aprobate de președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, în perioada 1 februarie-31 mai.

52. Acțiunile sanitar-veterinare obligatorii prevăzute în Program și ale căror costuri nu sunt suportate integral de la bugetul de stat pot fi efectuate de orice medic veterinar de liberă practică organizat în condițiile legii, cu respectarea legislației specifice în vigoare.

53. Toate costurile suportate de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Animalelor în vederea realizării Programului trebuie să se încadreze în bugetul aprobat cu această destinație.

54. Costul testelor cofinanțate de Comisia Europeană efectuate pentru supravegherea bolilor trebuie să se încadreze în costul eligibil al fiecărui test stabilit la plafonul menționat în decizia grant a Comisiei Europene prin care sunt aprobate anual programele de supraveghere, control și eradicare a bolilor care beneficiază de cofinanțare.

55. Fiecare DSVSA are obligația, încă din perioadele de liniște epidemiologică, să asigure obținerea certificatelor de competențe privind uciderea, conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.099/2009 al Consiliului din 24 septembrie 2009 privind protecția animalelor în momentul uciderii, de către cel puțin 5 medici veterinari oficiali, pe care să îi folosească în componența echipelor de ucidere.

56. Prelevarea, transportul și examinarea probelor provenite din exploatațiile comerciale situate în zona de protecție sau supraveghere a unui focar, în scopul acordării de derogări ori al ridicării restricțiilor, indiferent de boală, sunt suportate de la bugetul de stat.

57. La stabilirea cauzei posibile a morții unui animal se vor avea în vedere următoarele:

a) În cazul animalelor moarte, în situația în care cadavrele acestora sunt transmise de către medicii veterinari oficiali către laboratoarele desemnate pentru controlul oficial, cu suspiciunea unor boli notificabile, după examinarea anatomopatologică se vor efectua recoltări și eșantionări de probe care se vor examina cu celeritate pentru diagnosticarea bolii suspiciate. În cazul în care rezultatele testelor efectuate exclud suspiciunea inițială, în funcție de rezultatele examinării anatomopatologice și capacitatea de diagnostic, laboratoarele pot efectua testări suplimentare cu scopul identificării cauzei morții animalului.

b) În cazul animalelor moarte, în situația în care există incertitudini cu privire la stabilirea cauzei morții, simptomatologia putând fi atribuită mai multor boli, cu excepția cererilor pentru expertize medico-legale veterinare, medicii veterinari oficiali vor solicita realizarea unui diagnostic complet, complex și diferențial, efectuat pe întreg cadavrul, începând cu examenele anatomopatologice. La stabilirea schemei de testare pentru diagnosticul diferențial se vor avea în vedere, în primul rând, principalele boli notificabile ale animalelor din speciile respective.

c) Costurile examenelor de laborator efectuate în condițiile precizate la punctele a) și b) sunt suportate din bugetul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

ABREVIERI

AA-PAS - albastru alsacian

ADNS - sistemul de notificare a bolilor la animale

AIE - anemie infecțioasă ecvină

ANSVSA - Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

BCCC - Boala cronică cahectizantă a cervideelor

BND - Baza Națională de Date

CSVSA - Circumscripția sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor

CMV - Colegiul Medicilor Veterinari

DDD - Dezinfecție, Dezinfecție, Deratizare

DSVSA - Direcția sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București

EDTA - Etilen diamino tetraacetat de sodiu

EIAs-yIFN - test imunoenzimatic pentru gamainterferon

GPS - sistem de poziționare globală

HACCP - Principiile privind analiza riscurilor și punctele critice de control (Hazard Analysis and Critical Control Point)

HE - hematoxilină-eozină, metodă de colorare histologică

HEA - hematoxilină - eozină - albastru de metil

HEV - hematoxilină - eozină - verde lumină

Hb - hemoglobină

IA - influența aviară

IDSA - Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală

IFD - Imunofluorescență directă

IISPV - Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară

ICPBMV - Institutul pentru Controlul Produselor Biologice și Medicamentelor de Uz Veterinar

LEB - Leucoză enzootică bovină

LM - Rețeaua națională a laboratoarelor de morfopatologie

LNR - Laboratorul național de referință

LNR EST - Laboratorul Național de Referință pentru Encefalopatii Spongiforme Transmisibile
LNR IA - Laboratorul Național de Referință pentru Influența Aviară
LSVSA - Laboratorul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor județean, respectiv al municipiului București
NTG - Numărul total de germeni
OMSA/OIE - Organizația Mondială pentru Sănătatea Animală
OMS - Organizația Mondială a Sănătății
PAS - Periodic acid schiff
PCR - Reacția de polimerizare în lanț
PIF - Post de inspecție la frontieră
PPD - Extract proteic purificat
PPD-J - Derivat proteic purificat - Johnină - paratuberculină
RFC - Reacția de fixare a complementului
RSAR - Reacția de seroglutinare rapidă
RMA - Reacția de microaglutinare
SRAAF - Sistemul Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje
TB - Tuberculoză bovină
TCS - Test comparativ simultan
TIA - Toxiinfecție alimentară
TU - Test unic
UCPR - Uniunea Crescătorilor de Păsări din România
UE - Uniunea Europeană

CAPITOLUL I

SUPRAVEGHEREA, PROFILAXIA ȘI CONTROLUL BOLILOR LA ANIMALE

SECȚIUNEA 1

PROGRAME NAȚIONALE DE SUPRAVEGHERE, CONTROL ȘI ERADICARE A BOLILOR LA ANIMALE

1. PROGRAMUL PENTRU MONITORIZAREA, CONTROLUL ȘI ERADICAREA PESTEI PORCINE CLASICE ÎN ROMÂNIA

A. Supravegherea în exploatațile comerciale, cu respectarea Normei sanitare veterinare privind condițiile de biosecuritate în exploatațile de suine, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 20/2018

Exploatații comerciale autorizate sanitar-veterinar	Exploatații comerciale de tip A
1	2
I. Supravegherea clinică	I. Supravegherea clinică
1. Medicul de liberă practică împuternicit - când este solicitat de proprietar și în vederea certificării mișcării porcinelor 2. Medicul veterinar oficial - o dată pe an În mod obligatoriu se completează o fișă de inspecție clinică în exploatație conform Deciziei 2002/106/CE a Comisiei din 1 februarie 2002 de aprobare a unui manual de diagnostic care stabilește proceduri de diagnosticare, metode de prelevare de probe și criterii de evaluare a testelor de laborator pentru confirmarea pestei porcine clasice, cu modificările ulterioare. Exploatațiile comerciale care fac comerț intracomunitar cu porci vii sunt supuse, în mod regulat, dar nu mai puțin de o dată la patru luni, inspecțiilor efectuate de către DSVSA. Exploatațiile comerciale care fac comerț intracomunitar cu porci vii sau livrează la abator porci pentru schimb intracomunitar cu carne de porc și produse din carne de porc vor respecta condițiile Deciziei 2013/764/UE de punere în aplicare a Comisiei din 13 decembrie 2013 privind măsurile zoosanitare de combatere a pestei porcine clasice în anumite state membre, cu modificările și completările ulterioare.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit când este solicitat de proprietar și în vederea certificării mișcării porcinelor 2. Medicul veterinar oficial - o dată pe an În mod obligatoriu se completează o fișă de inspecție clinică în exploatație conform Deciziei 2002/106/CE a Comisiei, cu modificările ulterioare.
II. Supravegherea serologică	II. Supravegherea serologică

1. pasivă Pentru detecția anticorpilor virusului pestei porcine clasice prin teste ELISA se prelevă probe de sânge de la scroafele care au avortat peste rata de avort medie a fiecărei exploatații. Rata de avorturi se calculează de către fiecare deținător de animale odată cu întocmirea programului de biosecuritate.	1. pasivă - În vederea detecției anticorpilor virusului pestei porcine clasice prin teste ELISA se prelevă probe de sânge de la toate scroafele care au avortat.
2. activă* Se efectuează pentru detecția anticorpilor virusului pestei porcine clasice prin teste ELISA, astfel: - în exploatațiile de creștere și îngrășare, de la toate categoriile de porci se prelevă probe cu asigurarea prevalenței de 5% și a confidenței de 95%, raportată la tot efectivul de animale; - în exploatațiile cu reproducție se prelevă probe de la toți vierii, iar pentru restul categoriilor de porci, exceptând sugarii, se prelevă probe cu asigurarea prevalenței de 5% și a confidenței de 95%, raportată la tot restul efectivului de animale.	
III. Supravegherea virusologică	III. Supravegherea virusologică
Supraveghere pasivă Pentru efectuarea de teste Real Time RT-PCR: a) se recoltează probe de organe, atunci când numărul de porci morți depășește rata mortalității zilnice**; b) se prelevă sânge pe EDTA de la porcii bolnavi cu semne clinice care pot fi atribuite și pestei porcine clasice și de la scroafele ce au avortat atunci când numărul lor crește peste rata de îmbolnăviri medie a fiecărei ferme; c) se prelevă probe de organe de la porcii morți care au prezentat semne clinice sau prezintă leziuni care pot fi atribuite pestei porcine clasice, indiferent de rata mortalității; d) se recoltează probe de la toți avortonii.	Supraveghere pasivă Pentru efectuarea de teste Real Time RT-PCR: a) se prelevă probe de organe, dar nu de la mai mult de 10 porci din fiecare categorie afectată; b) se prelevă sânge pe EDTA de la porcii bolnavi cu semne clinice care pot fi atribuite și pestei porcine clasice și de la scroafele care au avortat; c) se prelevă probe de organe de la porcii morți care au prezentat semne clinice sau prezintă leziuni care pot fi atribuite pestei porcine clasice, indiferent de rata mortalității; d) se recoltează probe de la toți avortonii.

* Doar în cazul efectuării schimbului intracomunitar cu porci vii din exploatațiile comerciale care fac obiectul unui plan de supraveghere a pestei porcine clasice, implementat de DSVSA, în conformitate cu procedurile de prelevare de probe prevăzute în cap. IV lit. F pct. 2 din anexa la Decizia 2002/106/CE, cu modificările ulterioare, este necesară efectuarea de teste de laborator, cu rezultate negative, în decursul unei perioade de o lună înainte de mișcarea loturilor de porci din exploatație.

****** Rata mortalității zilnice se calculează astfel: numărul de porci care au murit într-un adăpost în aceeași zi, împărțit la numărul de porci prezenți în adăpost în acea zi și înmulțit cu 100. Fiecare exploatație își calculează și o rată a mortalității lunare și pe ciclu de producție.

B. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale, cu respectarea Normei sanitare veterinare privind condițiile de biosecuritate în exploatațiile de suine, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 20/195/2018

I. Supravegherea clinică este efectuată de către: 1. medicul de liberă practică împuternicit, atunci când este solicitat de către proprietar să investigheze cazurile de porci bolnavi sau morți și cu ocazia certificării mișcării porcinelor*; 2. medicul de liberă practică împuternicit prin inspecțiile obligatorii efectuate în perioada 1 februarie-31 mai, cu scopul de a identifica animalele cu semne clinice.	II. Supravegherea serologică pasivă Pentru detecția anticorpilor virusului pestei porcine clasice prin teste ELISA se prelevă probe de sânge de la toate scroafele care au avortat.	III. Supravegherea virusologică pasivă Se realizează pentru porcine bolnave, moarte sau sacrificate de necesitate și pentru scroafele care au avortat, prin efectuare de teste Real Time RT-PCR prin: a) prelevarea probelor de organe de la porcii morți și cei sacrificați de necesitate cu semne care pot fi atribuite și pestei porcine clasice; b) prelevarea probelor de sânge pe EDTA de la porcii bolnavi cu semne clinice care pot fi atribuite și pestei porcine clasice și de la scroafele care au avortat; c) prelevare de probe de la toți avortonii.
--	--	--

Se interzice creșterea liberă a porcinelor domestice în vecinătatea fondurilor de vânătoare în scopul evitării contactului cu populația de mistreți.

Se interzice accesul porcilor domestici din exploatațiile nonprofesionale pe fondurile de vânătoare.

***** În oricare dintre situațiile menționate, medicul veterinar de liberă practică împuternicit completează o fișă de inspecție, urmărește identificarea posibilelor animale bolnave sau moarte și solicită informații referitoare la posibile modificări ale stării de sănătate sau la posibila evoluție a unor boli la porci. Fișele de inspecție se completează atât la verificarea oricărui tip de exploatație comercială, cât și în cazul celor nonprofesionale. Dacă medicul veterinar de liberă practică împuternicit identifică animale moarte sau cu semne clinice care pot fi atribuite și pestei porcine clasice, prelevă probe pentru teste specifice de laborator, notifică imediat DSVSA și ia pe loc măsurile prevăzute de legislația sanitar-veterinară. DSVSA se asigură de faptul că notificarea medicului veterinar de liberă practică împuternicit, împreună cu primele informații

epidemiologice transmise de către acesta și rezultatele testelor de laborator, justifică luarea de măsuri oficiale, astfel încât medicul veterinar oficial să finalizeze ancheta epidemiologică și să recolteze probe oficiale în scopul clarificării situației.

C. Supravegherea la mistreți*

* Probele provenite de la porcii mistreți se recoltează de către medicii veterinari oficiali, de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau de către alte persoane abilitate și instruite în prealabil în acest sens, conform legislației în vigoare.

I. Supravegherea serologică Prelevarea de probe de ser sau/și sânge recoltat intracardiac sau din cavitățile corporale de la toți mistreții vânați, indiferent de vârstă, doar în cele 10 județe situate pe granița cu Ucraina, Moldova și Serbia (Satu Mare, Maramureș, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Galați, Tulcea, Timiș și Caraș-Severin). Probele prelevate pentru examene serologice sunt însoțite de probe pereche, prelevate de la aceleași animale, pentru examene virusologice. Se folosesc următoarele teste serologice: 1. testul ELISA pentru detecția anticorpilor pe probe de ser sanguin sau/și sânge recoltat intracardiac sau din cavitățile corporale;	II. Supravegherea virusologică 1. Se efectuează testul Real Time RT-PCR pentru detecția genomului viral, în laboratorul cel mai apropiat de fondul de vânătoare, pe probe prelevate de la: a) toți mistreții găsiți morți; b) toți mistreții vânați, indiferent de vârstă, doar în cele 10 județe situate pe granița cu Ucraina, Moldova și Serbia (Satu Mare, Maramureș, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Galați, Tulcea, Timiș și Caraș-Severin).
2. testul de virusneutralizare în cazul probelor pozitive la ELISA provenite din fondurile de vânătoare. Interpretarea rezultatelor serologice a eventualelor probe pozitive se face ținând cont de istoricul vaccinării contra pestei porcine clasice în fondurile de vânătoare respective și de vârsta animalelor în raport cu ultima vaccinare sau posibila detectare a anticorpilor maternali.	2. Testul de izolare a virusului pe culturi celulare se efectuează în toate cazurile Real Time RT-PCR pozitive. Pentru testarea virusologică se prelevă următoarele probe de organe: splină, tonsile, limfonoduri."

2. PROGRAMUL DE SUPRAVEGHERE A INFLUENȚEI AVIARE LA PĂSĂRILE DOMESTICE ȘI SĂLBATICE ÎN ROMÂNIA

Supraveghere și control - exploatații nonprofesionale	Supraveghere și control - exploatații comerciale
---	--

1. Supraveghere generală Detectarea precoce a influenței aviare înalt patogene ține cont de cerințele generale în materie de supraveghere, cu notificarea imediată, obligatorie, a autorității veterinare în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații. Păsări domestice - galinacee și palmipede din exploatațiile nonprofesionale 2. Supraveghere complementară bazată pe riscuri Criteriile și factorii de risc pentru zonele cu risc crescut - «localități-țintă» sunt: a) prezența mai multor specii de păsări de curte în aceeași exploatație, în special prezența rațelor și găștelor domestice; b) situarea gospodăriilor populației deținătoare de păsări în zone avicole cu densitate mare de exploatații avicole comerciale; c) prezența categoriilor de păsări de curte cu durată de viață mai îndelungată și a grupurilor de păsări de curte de diferite vârste în exploatație; d) situarea gospodăriilor populației în apropierea zonelor umede, a iazurilor, mlaștinilor, lacurilor, râurilor sau țărmurilor mării unde s-ar putea aduna păsările migratoare de apă; e) situarea gospodăriilor populației în apropierea locurilor de odihnă și reproducție a păsărilor de apă sălbatice migratoare, îndeosebi a celor de apă - de exemplu: Delta Dunării; f) antecedente epidemiologice relevante; g) rutele de migrație a păsărilor sălbatice. Supravegherea complementară a păsărilor domestice sub raportul gripei aviare se realizează prin teste serologice RIHA. Supravegherea serologică prin RIHA pentru gripă aviară se face numai la rațe, găște și prepelițe, conform anexei II la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. Numărul de probe care se prelevează pentru teste RIHA este de 25 de probe/localitate/țintă/an. În caz excepțional, în localitățile-țintă unde se constată că nu mai sunt efective de palmipede în gospodăriile populației, se vor preleva probe de completare de la galinacee adulte. Păsările la care rezultatele testelor serologice RIHA H5/H7 sunt pozitive se supun investigațiilor virusologice și testelor de biologie moleculară: izolare de virus, tipizare, secvențiere. În conformitate cu anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2020/689 și la recomandarea Comisiei Europene, supravegherea serologică RIHA se realizează și pentru subtipul H5N8 la speciile de păsări de curte menționate în secțiunea 5 din anexa II, care nu prezintă, în general, semne clinice	1. Supraveghere generală Detectarea precoce a influenței aviare înalt patogene trebuie să țină cont de cerințele generale în materie de supraveghere, cu notificarea imediată, obligatorie, a autorității veterinare în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații. Grupe de animale-țintă: păsări domestice din exploatațiile comerciale 2. Supraveghere complementară bazată pe riscuri Supravegherea complementară a păsărilor domestice sub raportul influenței aviare se realizează prin teste serologice RIHA. Grupe de păsări-țintă: rațe, găște și prepelițe din exploatațiile comerciale Supravegherea serologică prin RIHA pentru influența aviară se realizează numai la rațe, găște și prepelițe, conform anexei II la Regulamentul delegat (UE) 2020/689 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele privind supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente: a) în toate exploatațiile de creștere pentru reproducție și selecție, abatorizare, precum și în cele de ouă de consum se testează în mod obligatoriu un număr de 25 de probe/exploatație/an. Păsările la care rezultatele testelor serologice RIHA H5/H7 sunt pozitive se supun investigațiilor virusologice și testelor de biologie moleculară: izolare de virus, tipizare, secvențiere. În conformitate cu anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2020/689 și la recomandarea Comisiei Europene, supravegherea serologică RIHA se realizează și pentru subtipul H5N8 la speciile de păsări de curte menționate în secțiunea 5 din anexa II, care nu prezintă, în general, semne clinice semnificative de influență aviară înalt patogenă. Prelevarea de probe și procedurile de testare se efectuează în conformitate cu anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. Responsabilitatea recoltării probelor de la păsările domestice din exploatațiile comerciale aparține
--	--

semnificative de influență aviară înalt patogenă. Prelevarea de probe și procedurile de testare se efectuează în conformitate cu anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. Manualul de diagnostic pentru influența aviară (Decizia 2006/437/CE) continuă să fie valabil din punct de vedere tehnic și după abrogarea Directivei 2005/94/CE, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor «Legea privind sănătatea animală», conform precizărilor EURL pentru influența aviară și boala de Newcastle - IZSVenezie (https://www.izsvenezie.com/reference-laboratories/avian-influenza-newcastle-disease, secțiunea Diagnostic protocols), fără a aduce atingere prevederilor legale în vigoare. Prelevarea de probe pentru testele serologice de depistare a influenței aviare se realizează în toate județele, astfel încât probele să fie considerate reprezentative pentru întreaga țară. Responsabilitatea recoltării probelor de la păsările domestice din exploatațile nonprofesionale, a ambalării, etichetării și expedierii acestora la DSVSA aparține medicului veterinar de liberă practică împuternicit, sub controlul și responsabilitatea medicului veterinar oficial. Timpul execuției: pe toată durata unui an calendaristic	medicului veterinar oficial; b) în exploatațile cu profil de creștere tineret, pentru păsări de curte care aparțin speciei Anseriformes (palmipede), înaintea vânzării loturilor de boboci cu vârsta de aproximativ 21 de zile, operatorul economic are obligația de a recolta 5 probe/lot pentru efectuarea testelor RIHA în direcția influenței aviare. Costul prelevării de probe și efectuării testelor se suportă de către deținătorul de animale. Manualul de diagnostic pentru influența aviară (Decizia 2006/437/CE) continuă să fie valabil din punct de vedere tehnic și după abrogarea Directivei 2005/94/CE, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2016/429, conform precizărilor EURL pentru influența aviară și boala de Newcastle - IZSVenezie (https://www.izsvenezie.com/reference-laboratories/avian-influenza-newcastle-disease, secțiunea Diagnostic protocols), fără a aduce atingere prevederilor legale în vigoare. Timpul execuției: pe toată durata unui an calendaristic
--	---

Detectarea precoce a influenței aviare înalt patogene la păsări sălbatice

Grupa de animale-țintă: speciile de păsări sălbatice vizate, în special păsările de apă migratoare, conform anexei II partea I secțiunea 8 din Regulamentul delegat 2020/689. Lista «speciilor de păsări sălbatice vizate», întocmită și actualizată pe baza celor mai recente cunoștințe, este disponibilă pe site-ul web al laboratorului de referință al Uniunii Europene pentru influența aviară. În interesul coerenței legislației Uniunii Europene, la punerea în aplicare a programelor de supraveghere privind păsările sălbatice, se iau în considerare cerințele legislației naționale care transpune Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice, în special în ceea ce privește concepția supravegherii și procedurile de prelevare de probe. Supravegherea păsărilor sălbatice constă în:

1. inspectarea periodică a habitatelor păsărilor sălbatice;
2. prelevarea de probe de la păsări sălbatice bolnave, moarte, vâdate și care prezintă semne clinice - speciile de păsări sălbatice vizate prevăzute în anexa II la Regulamentul delegat 2020/689 și testarea virusologică a acestora.

Responsabilitatea recoltării probelor de la păsările sălbatice aparține medicului veterinar oficial și medicului veterinar de liberă practică împuternicit. Supravegherea păsărilor sălbatice se realizează prin teste de biologie moleculară. Probele la care rezultatele testelor de biologie moleculară sunt pozitive se expediază la LNR din cadrul IDSA unde se supun investigațiilor virusologice: izolare de virus, tipizare, secvențiere. Supravegherea păsărilor sălbatice din speciile de păsări sălbatice vizate cu risc mare de contaminare cu virusul influenței aviare înalt patogene din zonele apropiate de mare, lacuri și alte cursuri de apă unde au fost descoperite păsări bolnave, moarte, vâdate și care prezintă semne clinice, conform anexei II la Regulamentul delegat (UE) 2020/689 Colaborarea cu inspectoratele teritoriale de regim silvic și vânătoare, asociațiile vânătorilor și pescarilor sportivi din România, ornitologi în scopul culegerii de date referitoare la speciile de păsări sălbatice existente pe teritoriul României și la starea de sănătate a acestora Cooperarea dintre epidemiologi, ornitologi și autoritățile veterinare competente teritorial Timpul execuției: pe toată durata unui an calendaristic

3. PROGRAME NAȚIONALE DE CONTROL AL SALMONELOZELOR ZOONOTICE ÎN ROMÂNIA

3.1. Programul național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile de reproducție din România

Scop: Apărarea sănătății publice prin reducerea și/sau menținerea procentului maxim la cel mult 1% al efectivelor de găini de reproducție adulte din specia *Gallus gallus* pozitive pentru *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Typhimurium* și *Salmonella Virchow*.

Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a găinilor de reproducție, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A

SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL

1. Toate exploatațiile ce cuprind cel puțin 250 de găini de reproducție sunt incluse în Program. 2. Un efectiv de găini de reproducție este reprezentat de un grup sau mai multe grupuri de găini de reproducție ce împart aceeași unitate de producție, sunt adăpostite în același spațiu-aer sau în aceeași zonă de creștere și sunt exploatare în același scop. În cazul în care adaposturile unde sunt crescute găinile de reproducție sunt compartimentate, păsările crescute în acele adăposturi au aceeași vârstă, origine, condiții de creștere și bunăstare, acestea pot fi considerate un singur efectiv. 3. Serotipuri relevante: S. Enteritidis, S. Typhimurium (inclusiv tulpinile monofazice de S. typhimurium cu formula antigenică 1,4,[5],12:i:-), S. Infantis și S. Hadar, S. Virchow. 4. Lista actualizată a exploatațiilor și a efectivelor incluse în program este disponibilă la nivelul fiecărei DSVSA. 5. Fiecărui efectiv de găini de reproducție i se va atribui un cod de identificare al efectivului alcătuit din următoarele elemente: codul de identificare al exploatației/numărul de identificare al adăpostului unde sunt cazate păsările/data populării hăii cu păsări. 6. Programarea calendaristică, pe săptămâni, a recoltării de probe din cadrul controlului realizat de către operatorul economic (autocontrol) pentru fiecare exploatație și pentru fiecare efectiv din exploatație se trimite DSVSA și este supus aprobării acesteia.
A. Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol) DSVSA se asigură că probele recoltate în cadrul Programului național de control al salmonelzelor zoonotice la găinile de reproducție din România sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop. Instruirea personalului ce prelevează probe se realizează cel puțin odată pe an și ori de câte ori este nevoie.
B. Programul de control oficial DSVSA se asigură că probele recoltate în cadrul Programului național de control al salmonelzelor zoonotice la găinile de reproducție din România sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop
Vaccinarea antisalmonelică a efectivelor de găini de reproducție incluse în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de găini de reproducție din România este opțională și se efectuează în conformitate cu prevederile art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 1177/2006 al Comisiei din 1 august 2006 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele în vederea utilizării de metode de control specifice în cadrul programelor naționale de control al salmonelzei la păsările de curte. Schema de vaccinare este prezentată de către reprezentantul exploatației pentru avizare la DSVSA înainte de populare împreună cu prospectele vaccinurilor utilizate.
PRECIZĂRI TEHNICE
Cadrul legal:

1. Regulamentul (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind controlul salmonellei și al altor agenți zoonotici specifici, prezenți în rețeaua alimentară;

2. Regulamentul (UE) nr. 200/2010 al Comisiei din 10 martie 2010 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește obiectivul UE de reducere a prevalenței anumitor serotipuri de Salmonella la efectivele reproducătoare adulte din specia Gallus gallus;

3. Regulamentul (CE) nr. 1177/2006;

4. Regulamentul (CE) nr. 213/2009 al Comisiei din 18 martie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1003/2005 în ceea ce privește controlul și testarea Salmonellei în efectivele de reproducție din specia Gallus gallus și de curcani;

5. Ordinul președintelui ANSVSA nr. 34/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare referitoare la monitorizarea zoonozelor și agenților zoonotici, cu modificările și completările ulterioare;

6. Prevederile Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile de reproducție din România, aprobat anual prin decizie grant a Comisiei Europene.

Notificarea suspiciunii/confirmării se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor, cu modificările și completările ulterioare.

A. Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol)

Categorii de testat și frecvența:

a) pui de o zi-maximum 10 probe meconiu și maxim 60 cadavre, potrivit prevederilor lit. B din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 2160/2003;

b) tineret - fiecare efectiv din exploatare (hală populată):

1. la 4 săptămâni;

2. cu aproximativ 2 săptămâni înainte ca păsările să intre în faza de ouat sau să fie mutate în unitatea de ouat.

Se prelevează minimum 2 perechi de "tampoane șosete" ce reprezintă două probe sau 2 probe compuse de materii fecale din fiecare efectiv (hală populată).

c) adulte - din două în două săptămâni în fiecare efectiv (hală populată):

1. în baterii-cel puțin 2 probe de materii fecale de cel puțin 150g fiecare din fiecare efectiv (hală populată);

2. la sol:

i) 5 perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane "șosete") din fiecare efectiv (hală populată) ce vor fi grupate în minim două probe compuse, sau

ii) cel puțin o pereche de încălțăminte de unică folosință și o probă de praf din fiecare efectiv (hală populată) sau

iii) cel puțin 2 probe compuse de materii fecale proaspete prelevate aleatoriu din mai multe puncte ale adăpostului din fiecare efectiv (hală populată) - 150 gr/probă compusă.

B. Programul de control oficial

a) Control oficial de rutină în toate efectivele (hale populate) din exploatare:

1. o prelevare oficială de rutină în termen de 4 săptămâni de la începutul perioadei de ouat sau de la mutarea păsărilor în unitatea de ouat;

2. o prelevare oficială de rutină spre sfârșitul perioadei de ouat, cel mai devreme cu 8 săptămâni înainte de terminarea ciclului de producție;

3. o prelevare oficială de rutină în cursul producției, într-un moment suficient de îndepărtat de cele 2 prelevări anterioare.

b) Prelevarea oficială pentru confirmare:									
1. În situația în care există incertitudini cu privire la obținerea unor rezultate pozitive la autocontrolul realizat de către operatorul economic, în cel mai scurt timp de la primirea buletinului de analiză cu rezultatul serotipizării efectuată la nivelul LNR-IDSA, DSVSA recoltează probe în cadrul controlului oficial de confirmare.									
2. Odată cu prelevarea oficială de probe pentru confirmare se prelevează, suplimentar, cel mult cinci păsări/hală, din toate efectivele din exploatație pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene.									
C.Categorii de probe ce se prelevează:									
a) Control oficial de rutină în toate efectivele (hale populate) din exploatație:									
i) în baterii - cel puțin 2 probe de materii fecale de cel puțin 150 g fiecare din fiecare efectiv (hală populată);									
ii) la sol- 5 perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane "șosete"), din fiecare efectiv de păsări (hală populată) ce vor fi ce vor fi grupate în cel puțin două probe compuse, sau cel puțin o pereche de încălțăminte de unică folosință (tampon "șosetă") și o probă de praf din fiecare efectiv (hală populată), sau cel puțin 2 probe compuse de materii fecale proaspete prelevate aleatoriu din mai multe puncte ale adăpostului din fiecare efectiv a cel puțin 150 gr/probă compusă (hală populată).									

b) Prelevarea oficială pentru confirmare:

1. Prelevarea probelor se face în conformitate cu precizările lit. a); toate probele recoltate sunt analizate la LNR din cadrul IDSA.
2. Odată cu prelevarea oficială de probe pentru confirmare se prelevează, suplimentar, cel mult cinci păsări/hală, din toate efectivele din exploatare pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene.
3. Un efectiv de găini de reproducție este considerat pozitiv:
 - (i) în cazul în care se depistează prezența serotipurilor de Salmonella relevante, cu excepția tulpinilor vaccinale, în una sau mai multe probe prelevate de la efectiv, în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la găini de reproducție; sau
 - (ii) în cazul în care au fost depistați în efectiv agenți antimicrobieni sau cu acțiune bacteriostatică.

Această regulă nu se aplică situațiilor excepționale prevăzute la Precizări tehnice, lit. B Programul de control oficial, lit. b), atunci când rezultatul pozitiv inițial pentru Salmonella la autocontrol nu a fost confirmat în urma prelevării oficiale a probelor în conformitate cu protocolul menționat la Precizări tehnice, lit. B - Categoriile de probe ce se prelevează lit. a).

4. În caz de confirmare a prezenței serotipurilor de Salmonella relevante se aplică prevederile lit. C din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 2.160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind controlul salmonellei și al altor agenți zoonotici specifici, prezenți în rețeaua alimentară, precum și prevederile Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile de reproducție din România.
5. După depopularea unui efectiv confirmat pozitiv este obligatorie prelevarea oficială de probe pentru verificarea eficienței decontaminării; în cazul în care rezultatele testelor oficiale de verificare a eficienței decontaminării sunt necorespunzătoare, se repetă acțiunile de decontaminare, după care se repetă prelevarea oficială de probe până la obținerea de rezultate corespunzătoare; costul analizelor de laborator pentru probele de verificare a eficienței decontaminării prelevate a doua oară, precum și pentru eventualele prelevări ulterioare este suportat de operatorul economic; repopularea unei hale/a unui adăpost în care anterior a fost crescut un efectiv pozitiv la serotipurile relevante de Salmonella se efectuează numai după ce probele oficiale de verificare a eficienței dezinfecției au avut rezultate corespunzătoare.

PRECIZĂRI EXECUȚIE

1. Detectia Salmonella spp. se efectuează în conformitate cu standardul SR EN ISO 6579:2003/Amd 1: 2007 - anexa D - Microbiologia produselor alimentare și furajare - Metodă orizontală pentru detectia bacteriilor din genul Salmonella; Amendamentul 1: anexa D - Detectia Salmonella spp. din materii fecale de la animale și probe de mediu din etapa de producție primară.
2. Probele de materii fecale prelevate direct sau pe tampoane șosete și probele de praf recoltate în cadrul PNC salmoneloze, se examinează numai în cadrul LSVSA nominalizate de către LNR Salmoneloze Animale și desemnate de către ANSVSA și la LNR Salmoneloze Animale din cadrul IDSA.
3. Toate tulpinile de Salmonella spp. izolate în cadrul PNC salmoneloze vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibiorezistenței Salmonella spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și la LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.
4. Probele oficiale pentru testarea prezentei agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene, recoltate în cadrul Programului Național de Control a salmonelozelor zoonotice la găinile de reproducție din România se testează în cadrul LSVSA în care se realizează controlul substanțelor antimicrobiene - antibiotice și sulfamide.
5. Utilizarea produselor antimicrobiene în exploatațiile incluse în program este permisă numai cu respectarea prevederilor art. 2 din Regulamentului (CE) nr. 1177/2006.
6. Discriminarea fenotipică și genetică între tulpinile Salmonella Enteritidis vaccinale și sălbatice se face în cadrul LNR-Salmoneloze Animale din IDSA.

3.2. Programul național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile ouătoare din România

Scop: Apărarea sănătății publice prin reducerea și/sau menținerea procentului maxim la cel mult 2% al efectivelor pozitive de găini ouătoare adulte

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a găinilor ouătoare, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL
1. Toate exploatațiile ce cuprind cel puțin 350 găini ouătoare (Gallus gallus) ce produc ouă destinate consumului uman vor fi incluse în program. 2. Un efectiv de găini ouătoare este reprezentat grup sau mai multe grupuri de găini ouătoare ce împart aceeași unitate de producție, sunt adăpostite în același spațiu-aer sau în aceeași zonă de creștere și sunt exploatate în același scop. 3. Serotipuri relevante: S. Enteritidis, S. Typhimurium, inclusiv tulpinile monofazice de S. Typhimurium cu formula antigenică 1,4,[5],12:i:- 4. Lista actualizată a exploatațiilor precum și a efectivelor incluse în program se va găsi la nivelul fiecărui DSVSA. 5. Fiecărui efectiv de găini ouătoare i se va atribui un cod de identificare al efectivului alcătuit din următoarele elemente: codul de identificare al exploatației/numărul de identificare al adăpostului unde sunt cazate păsările/data populării hălei cu păsări. 5. Programarea calendaristică a recoltării de probe din cadrul controlului realizat de către operatorul economic (autocontrol) pentru fiecare exploatație și pentru fiecare efectiv din exploatație se trimite DSVSA și este supusă aprobării acesteia.
A. Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol) DSVSA se asigură că probele recoltate în cadrul Programul național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile ouătoare din România sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop. Instruirea personalului ce recolteaza probele se realizeaza cel puțin o data pe an si ori de cate ori este nevoie.

B. Programul de control oficial DSVSA se asigură că probele recoltate în cadrul Programul național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile ouătoare din România sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop.

Vaccinarea antisalmonelică a efectivelor de găini de ouătoare incluse în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de găini ouătoare din România este opțională și se face în conformitate cu prevederile art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 1177/2006. Schema de vaccinare este prezentată de către reprezentantul exploatației pentru avizare la DSVSA înainte de populare împreună cu prospectele vaccinurilor utilizate.

PRECIZĂRI TEHNICE

Cadrul legal:

1. Regulamentul (CE) nr. 2160/2003;
2. Regulamentul Comisiei (UE) nr. 517/2011 din 25 mai 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 cu privire la stabilirea unui obiectiv al UE de reducere a prevalenței anumitor serotipuri de Salmonella la găinile ouătoare din specia Gallus gallus și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 și a Regulamentului (UE) nr. 200/2010;
3. Regulamentul (CE) nr. 1237/2007 al Comisiei din 23 octombrie 2007 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului și a Deciziei 2006/696/CE în ceea ce privește introducerea pe piață a ouălor provenind din efective de găini ouătoare infectate cu Salmonella, cu amendamentele ulterioare;
4. Prevederile Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile ouătoare din România, aprobat anual prin decizie grant a Comisiei Europene;
5. Ordinul președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

A. Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol)

Se prelevează probe din toate efectivele (hale populate), astfel:

a) pui de o zi - maxim 10 probe meconiu și maxim 60 cadavre potrivit prevederilor lit. B din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 2160/2003;

b) tineret - cu aproximativ 2 săptămâni înainte ca păsările să intre în faza de ouat sau să fie mutate în unitatea de ouat din fiecare efectiv (hale populate);

Se prelevează minimum 2 perechi de "tampoane șosete" sau 2 probe compuse de materii fecale din fiecare efectiv (hală populată);

c) adulte - la un interval de 15 săptămâni din fiecare efectiv (hală populată):

1. în baterii - cel puțin 2 probe de materii fecale de cel puțin 150 g fiecare din fiecare efectiv (hală populată);
2. la sol - 2 perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane "șosete").

B. Programul de control oficial

Prelevarea	oficială	de	probe	de	realizează:
a) anual de la toate efectivele (halele populate) din toate exploatațiile cu cel puțin 1.000 de păsări;					
b) la vârsta de 24 săptămâni (± 2 săptămâni) a unui efectiv nou ce a fost introdus într-o hală/adăpost în care efectivul anterior a fost depistat pozitiv pentru Salmonella	Enteritidis	sau	Salmonella	Typhimurium;	
c) în orice caz în care se suspectează o infecție cu Salmonella, atunci când se investighează focare de boli cu transmitere prin alimente, în conformitate cu art. 8 din Directiva 2003/99/CE, sau în orice cazuri în care DSVSA consideră că este necesar, utilizând protocolul privind prelevarea de probe prevăzut la lit. D pct. 4	lit. (b)	din anexa II la	Regulamentul (CE) nr. 2.160/2003;		
d) în toate celelalte efective din exploatație, în cazul în care se depistează în urma controlului oficial sau în urma autocontrolului, prezența Salmonellei Enteritidis sau a Salmonellei Typhimurium			într-unul din efectivele din exploatație;		
e) în cazul în care autoritatea competentă consideră necesar.					
În cadrul controlului oficial se prelevează:					
1. în baterii - 2 probe compuse de materii fecale proaspete plus cel puțin o probă compusă de materii proaspete în funcție de mărimea efectivului, sau					
2. la sol - 2 perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane "șosete"), plus cel puțin o pereche de încălțăminte de unică folosință (tampoane șosete) în funcție de mărimea efectivului.					
DSVSA poate decide înlocuirea unei probe compuse de materii fecale proaspete sau a unei perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane șosete) recoltate în cadrul controlului oficial cu o probă oficială de praf de cel puțin 100 g.					
Odată cu prelevarea oficială a probelor prevăzută la lit. b), c), d) și e) se verifică documentele care atestă că păsărilor nu li s-au administrat agenți antimicrobieni și se prelevează și probe pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene compuse din cel mult cinci păsări/hală, din toate efectivele din exploatație.					
În caz de confirmare a prezenței serotipurilor de Salmonella relevante se aplică prevederile lit. D din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 2160/2003 și prevederile Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile ouătoare din România. Un efectiv este considerat pozitiv și în cazul în care probele oficiale de praf sunt pozitive, iar probele de materii fecaleproaspete/ încălțăminte de unică folosință/tampoane șosete sunt negative.					
După depopularea unui efectiv confirmat pozitiv, este obligatoriu să se recolteze probe oficiale de verificare a eficienței decontaminării.					
În cazul în care aceste teste oficiale de verificare a eficienței decontaminării nu sunt corespunzătoare, se vor repeta acțiunile de decontaminare, după care se vor recolta încă o dată teste oficiale de verificare a eficienței decontaminării; costul analizelor de laborator pentru probele de verificare a eficienței decontaminării prelevate a doua oară, precum și pentru eventualele prelevări ulterioare este suportat de operatorul economic; repopularea unei hale/adăpost în care anterior a fost crescut un efectiv pozitiv la serotipurile relevante de Salmonella, se va efectua numai după ce probele oficiale de verificare a eficienței dezinfecției au avut rezultate corespunzătoare.					
3. În situația în care există incertitudini cu privire la obținerea unor rezultate pozitive la autocontrol, în cel mai scurt timp posibil de la primirea buletinului de analiză cu rezultatul serotipizării efectuate la LNR- IDSA, DSVSA recoltează probe în cadrul controlului oficial de confirmare. Recoltarea probelor se realizează conform prevederilor lit. D pct. 4 din anexa II la Regulamentul CE nr. 2.160/2003, respectiv: prelevarea unui număr de 7 probe, dintre care 5 de fecale și 2 de praf, fiecare dintre acestea fiind testată individual sau investigația bacteriologică a cecumurilor și oviductelor provenite de la 300 de păsări ori investigația bacteriologică a cojii și a conținutului a 4.000 de ouă, de la nivelul efectivului suspionat; toate probele recoltate trebuie analizate la LNR din cadrul IDSA și respectiv, pentru probele de ouă recoltate, la IISPV.					
4. Un efectiv de găini ouătoare este considerat pozitiv:					
a) în cazul în care se depistează prezența serotipurilor de Salmonella relevante, cu excepția tulpinilor vaccinale, în una sau mai multe probe prelevate de la efectiv, în cadrul programului național de control al salmonelozelor zoonotice la găini ouătoare chiar dacă serotipurilor de Salmonella relevante sunt detectate în probe de praf;					
b) în cazul în care au fost depistați în efectiv agenți antimicrobieni sau cu acțiune bacteriostatică.					
Această regulă nu se aplică situațiilor excepționale descrise la pct. 3, atunci când rezultatul inițial pozitiv pentru Salmonella la autocontrol nu a fost confirmat de protocolul de prelevare a probelor detaliat la acest punct.					
PRECIZĂRI EXECUȚIE					

1. Detectia Salmonella spp. se efectuează în conformitate cu standardul SR EN ISO 6579:2003/Amd 1: 2007 - anexa D - Microbiologia produselor alimentare și furajere - Metodă orizontală pentru detectia bacteriilor din genul Salmonella; Amendamentul 1: anexa D - Detectia Salmonella spp. din materii fecale de la animale și probe de mediu din etapa de producție primară.
2. Probele de materii fecale prelevate direct sau pe tampoane șosete și probele de praf recoltate în cadrul PNC salmoneloze se examinează numai în cadrul LSVSA nominalizate de către LNR Salmoneloze Animale și desemnate de către ANSVSA și la LNR Salmoneloze Animale din cadrul IDSA.
3. Toate tulpinile de Salmonella spp. izolate în cadrul PNC salmoneloze vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibio rezistenței Salmonella spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și al LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.
4. Probele oficiale pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene, recoltate în cadrul Programul național de control al salmonelozelor zoonotice la găinile ouătoare din România se testează în cadrul LSVSA în care se realizează controlul substanțelor antimicrobiene - antibiotice și sulfamide.
5. Punerea pe piață a ouălor provenite din efective de găini ouătoare ce produc ouă destinate consumului uman se face în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1237/2007, cu amendamentele ulterioare.
6. Utilizarea produselor antimicrobiene în exploatațile incluse în program este permisă numai cu respectarea prevederilor art. 2 din Regulamentului (CE) nr. 1177/2006.
7. Discriminarea fenotipică și genetică între tulpinile Salmonella Enteritidis vaccinale și sălbatică se face în cadrul LNR-Salmoneloze Animale din IDSA.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare

3.3. Programul național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de broileri din România

Scop: Reducerea și/sau menținerea la cel mult 1% a procentului maxim de efective de pui de carne pozitive pentru Salmonella Enteritidis și Salmonella Typhimurium.

Supravegherea în exploatațile comerciale de pui carne, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A

SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL

1. Toate exploatațile cu efective de pui de carne (broileri) ce cuprind cel puțin 500 de păsări din specia Gallus gallus vor fi incluse în program.
2. Un efectiv de pui de carne (broileri) este reprezentat de un grup sau mai multe grupuri de pui de carne (broileri) ce împart aceeași unitate de producție, sunt adăpostite în același spațiu- aer sau în aceeași zonă de creștere și sunt exploatate în același scop. În cazul în care adăposturile unde sunt crescuți puii de carne sunt compartimentate, păsările crescute în acele adăposturi au aceeași vârstă, origine, condiții de creștere și bunăstare, acestea pot fi considerate un singur efectiv.
3. Serotipuri relevante: S. Enteritidis, S. Typhimurium, inclusiv tulpinile monofazice de S. Typhimurium cu formula antigenică 1,4,[5],12:i:-.
4. Lista actualizată a exploataților și a efectivelor incluse în program este disponibilă la nivelul fiecărei DSVSA.
5. Fiecarui efectiv de broileri i se va atribui un cod de identificare al efectivului alcătuit din următoarele elemente: codul de identificare al exploatației/numărul de identificare al adăpostului unde sunt cazate păsările/data populării hălei cu păsări.
6. Programarea calendaristică, pe săptămâni, a recoltării de probe din cadrul controlului realizat de către operatorul economic (autocontrol) pentru fiecare exploatație și pentru fiecare efectiv din exploatație se trimite DSVSA și este supus aprobării acesteia.

A. Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol) - probele recoltate în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de broileri din România sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop. Instruirea personalului ce recoltează probele se realizează cel puțin o dată pe an și ori de câte ori este nevoie.	
B. Programul de control oficial - probele recoltate în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de broileri din România sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop	
PRECIZĂRI TEHNICE	
Cadrul legal:	
1. Regulamentul (CE) nr. 2160/2003; 2. Regulamentul (CE) nr. 200/2012 al Comisiei din 8 martie 2012 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește obiectivul comunitar de diminuare a prevalenței <i>Salmonella Enteritidis</i> și <i>Salmonella Typhimurium</i> la puii de 3. Regulamentul (CE) nr. 1177/2006; 4. Ordinul președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare; 5. Prevederile Programului național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de broileri din România, aprobat anual prin decizie grant a Comisiei Europene.	
A. Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol)	
Fiecare efectiv de pui de carne din exploatație (hală populată) va fi testat într-un interval de 3 săptămâni înainte de începerea depopulării și expedierii păsărilor către abator. Pentru ca puii de carne să poată fi expediați către abator, este obligatoriu să se cunoască rezultatul testării (serotipul) și să se completeze documentele care furnizează informațiile privind lanțul alimentar. Probele constau în 2 perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane "șosete") pentru fiecare efectiv (hală populată). Cele două perechi de încălțăminte de unică folosință se vor grupa și testa într-o singură probă.	
B. Programul de control oficial	
Prelevarea oficială de probe se realizează: a) anual, din cel puțin un efectiv de pui de carne din 10% dintre exploatațiile cu peste 5.000 de păsări; b) ori de câte ori este necesar. Probele constau în două perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane «șosete») pentru fiecare efectiv (hală populată). Cele două perechi de încălțăminte de unică folosință se grupează și testează într-o singură probă. Odată cu prelevarea oficială de probe prevăzută la lit. a) se verifică documentele relevante care atestă că păsărilor nu li s-au administrat agenți antimicrobieni sau, în cazul suspiciunii unor astfel de administrări, se prelevează probe pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene compuse din cel mult 5 păsări/hală, din toate efectivele din exploatație.	
Un efectiv depistat pozitiv cu unul dintre serotipurile relevante de <i>Salmonella</i> ca urmare a controlului realizat de către operatorul economic (autocontrol) în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la efectivele de broileri este considerat ca un efectiv confirmat pozitiv și supus măsurilor și restricțiilor sanitare-veterinare în vigoare, fără a se efectua alte investigații suplimentare în cadrul programului de control oficial.	
PRECIZĂRI EXECUȚIE	

1. Detectia Salmonella spp. se efectuează în conformitate cu standardul SR EN ISO 6579:2003/Amd 1: 2007 - anexa D - Microbiologia produselor alimentare și furajare - Metodă orizontală pentru detecția bacteriilor din genul Salmonella; Amendamentul 1: anexa D - Detecția Salmonella spp. din materii fecale de la animale și probe de mediu din etapa de producție primară.
2. Probele de materii fecale prelevate direct sau pe tampoane șosete și probele de praf recoltate în cadrul PNC salmoneloze se examinează numai în cadrul LSVSA nominalizate de către LNR Salmoneloze Animale și desemnate de către ANSVSA și la LNR Salmoneloze Animale din cadrul IDSA.
3. Toate tulpinile de Salmonella spp. izolate în cadrul PNC salmoneloze vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibioresistenței Salmonella spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și al LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.
4. Probele oficiale pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene, recoltate în cadrul Programul național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de broileri din România se testează se testează în cadrul LSVSA în care se realizează controlul substanțelor antimicrobiene - antibiotice și sulfamide.
5. Utilizarea produselor antimicrobiene în exploatațiile incluse în program este permisă numai cu respectarea prevederilor art. 2 din Regulamentul (CE) nr. 1177/2006.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

3.4. Programul național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de curcani din România

3.4.1. Programul național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de curcani pentru îngășat

Scop: Reducerea și/sau menținerea la cel mult 1% a procentului maxim de efectivele pozitive de curcani pentru îngășat pentru Salmonella Enteritidis și Salmonella Typhimurium.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de curcani pentru îngășat, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A

SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL

1. Sunt incluse în program toate exploatațiile cu efective de curcani pentru îngășat ce cuprind cel puțin 500 de curcani pentru îngășat.
2. Un efectiv de curcani pentru îngășat este reprezentat de un grup sau mai multe grupuri de curcani pentru îngășat ce împart aceeași unitate de producție, sunt adăpostite în același spațiu-aer sau în aceeași zonă de creștere și sunt exploatate în același scop. În cazul în care adăposturile unde sunt crescuți curcanii pentru îngășat sunt compartimentate, iar păsările crescute în acele adăposturi au aceeași vârstă, origine, condiții de creștere și bunăstare, acestea pot fi considerate un singur efectiv.
3. Serotipuri relevante: S. Enteritidis, S. Typhimurium, inclusiv tulpinile monofazice de S. Typhimurium cu formula antigenică 1,4,[5],12:i:-.
4. Lista actualizată a exploatațiilor și a efectivelor incluse în program trebuie să se găsească la nivelul fiecărui DSVSA.
5. Fiecărui efectiv de curcani pentru îngășat i se va atribui un cod de identificare al efectivului alcătuit din următoarele elemente: codul de identificare al exploatației/numărul de identificare al adăpostului unde sunt cazate păsările/data populării hălei cu păsări.
6. Programarea calendaristică, pe săptămâni, a recoltării de probe din cadrul controlului realizat de către operatorul economic (autocontrol) pentru fiecare exploatație și pentru fiecare efectiv din exploatație se trimite DSVSA și este supus aprobării din partea acestuia.

A. Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol) DSVSA se asigură că probele recoltate în cadrul Programul național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de curcani pentru îngășat sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop. Instruirea personalului ce recolteaza probele se realizeaza cel puțin o dată pe an și ori de câte ori este nevoie.				
B. Programul de control oficial - DSVSA se asigură că probele recoltate în cadrul Programul național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de curcani pentru îngășat sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop.				
PRECIZĂRI TEHNICE				
Cadrul legal:				
1.	Regulamentul	(CE)	nr.	2160/2003;
2. Regulamentul (CE) nr. 1190/2012 al Comisiei din 20 iunie 2008 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește obiectivul comunitar de diminuare a prevalenței Salmonella Enteritidis și Salmonella Typhimurium la curcani;				
3.	Regulamentul	(CE)	nr.	1177/2006;
4.	Ordinul președintelui ANSVSA	nr. 34/2006,	cu modificările și completările ulterioare;	
5 Prevederile Programului național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de curcani pentru îngrășare din România, aprobat anual prin decizie grant a Comisiei Europene.				
A.Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol)				
Fiecare efectiv de curcani pentru îngrășat din exploatație (fiecare hală populată) este testat într-un interval de 3 săptămâni înainte de începerea depopulării și expedierii păsărilor către abator. Pentru ca curcanii pentru îngrășat să poată fi expediați către abator, este obligatoriu să se cunoască rezultatul testării (serotipul) și să se completeze documentele care furnizează informațiile privind lanțul alimentar. Probele recoltate constau în 2 perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane "șosete") pentru fiecare efectiv. Cele două perechi de încălțăminte de unică folosință se vor grupa și testa într-o singură probă.				
B. Programul de control oficial				
Prelevarea oficială de probe se realizează:				
a) anual, din cel puțin un efectiv de curcani la îngrășat din 10% dintre exploatațiile care au cel puțin 500 de curcani pentru îngrășare;				
b) ori de câte ori este necesar. Probele recoltate constau în două perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane «șosete») pentru fiecare efectiv. Cele două perechi de încălțăminte de unică folosință se grupează într-un singur eșantion.				
Odată cu prelevarea oficială de probe prevăzută la lit. a) se verifică documentele relevante care atestă că păsărilor nu li s-au administrat agenți antimicrobieni sau, în cazul suspiciunii unor astfel de administrări, se prelevează probe pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene compuse din cel mult 5 păsări/hală, din toate efectivele din exploatație.				
Un efectiv depistat pozitiv cu unul dintre serotipurile relevante de Salmonella ca urmare a controlului realizat de către operatorul economic (autocontrol) în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la efectivele de curcani la îngrășat este considerat ca un efectiv confirmat pozitiv și supus măsurilor și restricțiilor sanitare veterinare în vigoare, fără a se efectua alte investigații suplimentare în cadrul programului de control oficial.				
PRECIZĂRI EXECUȚIE				

1. Detectia Salmonella spp. se efectuează în conformitate cu standardul SR EN ISO 6579:2003/Amd 1: 2007 - anexa D - Microbiologia produselor alimentare și furajare - Metodă orizontală pentru detectia bacteriilor din genul Salmonella; Amendamentul 1: anexa D - Detectia Salmonella spp. din materii fecale de la animale și probe de mediu din etapa de producție primară.
2. Probele de materii fecale prelevate direct sau pe tampoane șosete și probele de praf recoltate în cadrul PNC salmoneloze, se examinează numai în cadrul LSVSA nominalizate de către LNR Salmoneloze Animale și desemnate de către ANSVSA și la LNR Salmoneloze Animale din cadrul IDSA.
3. Toate tulpinile de Salmonella spp. izolate în cadrul PNC salmoneloze vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibio rezistenței Salmonella spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și al LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.
4. Probele oficiale pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene, recoltate în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de curcani pentru îngrășat se testează în cadrul LSVSA în care se realizează controlul substanțelor antimicrobiene - antibiotice și sulfamide.
5. Utilizarea produselor antimicrobiene în exploatațiile incluse în program este permisă numai cu respectarea prevederilor art. 2 din Regulamentul (CE) nr. 1177/2006.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

3.4.2. Programul național de control al salmonelozelor zoonotice la curcanii de reproducție

Scop: Reducerea și/sau menținerea la cel mult 1% a procentului maxim de efectivele pozitive de curcani de reproducție pentru Salmonella Enteritidis și Salmonella Typhimurium

Supravegherea în exploatațiile comerciale de curcani de reproducție, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A	
SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL	
1. Toate exploatațiile ce cuprind cel puțin 250 de curcani de reproducție sunt incluse în program. 2. Un efectiv de curcani de reproducție este reprezentat de un grup sau mai multe grupuri de curcani de reproducție ce împart aceeași unitate de producție, sunt adăpostite în același spațiu-aer sau în aceeași zonă de creștere și sunt exploatate în același scop. 3. Serotipuri relevante: S. Enteritidis, S. Typhimurium, inclusiv tulpinile monofazice de S. Typhimurium cu formula antigenică 1,4,[5],12:i:-. 4. Lista actualizată a exploatațiilor și a efectivelor incluse în program este disponibilă la nivelul fiecărei DSVSA. 5. Fiecarui efectiv de curcani de reproducție i se va atribui un cod de identificare al efectivului alcătuit din următoarele elemente: codul de identificare al exploatației/numărul de identificare al adăpostului unde sunt cazate păsările/data populării halei cu păsări. 5. Programarea calendaristică, pe săptămâni, a recoltării de probe din cadrul controlului realizat de către operatorul economic (autocontrol) pentru fiecare exploatație și pentru fiecare efectiv din exploatație se trimite DSVSA și este supus aprobării din partea acestuia.	
A.	Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol)
DSVSA se asigură că probele recoltate în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la curcanii de reproducție sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop.	

B.	Programul	de	control	oficial
DSVSA se asigură că probele recoltate în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la curcanii de reproducție sunt recoltate numai de personal instruit în acest scop.				
Vaccinarea antisalmonelică a efectivelor de curcani de reproducție incluse în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la curcanii de reproducție este opțională și se face în conformitate cu prevederile art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 1177/2006.				
PRECIZĂRI TEHNICE				
Cadrul legal:				
1.	Regulamentul	(CE)	nr.	2160/2003;
2. Regulamentul (CE) nr. 1190/2012 al Comisiei din 20 iunie 2008 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește obiectivul comunitar de diminuare a prevalenței Salmonella Enteritidis și Salmonella Typhimurium la curcani;				
3.	Regulamentul	(CE)	nr.	1177/2006;
4. Regulamentul (CE) nr. 213/2009 al Comisiei din 18 martie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1003/2005 în ceea ce privește controlul și testarea Salmonellei în efectivele de reproducție din specia <i>Gallus gallus</i> și de curcani;				
5. Ordinul președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare;				
6. Prevederile Programului național de control al salmonelozelor zoonotice în efectivele de curcani de reproducție din România, aprobat anual prin decizie grant a Comisiei Europene;				
A. Controlul realizat de către operatorul economic (autocontrol)				
Categorii	de	testat	și	frecvența:
a) pui de o zi - maxim 10 probe meconiu și maxim 60 cadavre, potrivit lit. B din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 2160/2003;				
b) tineret, potrivit lit. B din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 2160/2003, din toate efectivele (hale populate) din exploatație:				
1.	la	4		săptămâni;
2. cu aproximativ 2 săptămâni înainte ca păsările să intre în faza de ouat sau să fie mutate în unitatea de ouat.				
Se prelevează minimum 2 perechi de "tampoane șosete" sau 2 probe compuse de materii fecale din fiecare efectiv (hală populată).				
c) adulte - din trei în trei săptămâni din toate efectivele (hale populate):				
1.	5 perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane "șosete")	dintr-un efectiv (hale populate)	sau	
2. cel puțin o pereche de încălțăminte de unică folosință și o probă de praf dintr-un efectiv (hală populată) sau				
3. cel puțin 2 probe compuse de materii fecale proaspete de cel puțin 150g fiecare dintr-un efectiv (hală populată).				
B. Programul de control oficial				

Prelevarea oficială de probe de rutină în toate efectivele din exploatație:	realizează prin:
I. Control oficial de rutină în toate efectivele din exploatație:	
1. o dată/an, din toate efectivele (hale populate) din toate exploatațiile de curcani de reproducție adulți cu vârsta cuprinsă între 30 și 45 de săptămâni;	
2. din toate efectivele noi introduse într-o exploatație unde <i>Salmonella enteritidis</i> și/sau <i>Salmonella typhimurium</i> a fost depistată într-un efectiv anterior;	
3. în toate exploatațiile de curcani de reproducție de elită, străbunici și bunici;	
4. ori de câte ori este necesar.	
Se prelevează următoarele probe:	
a) 5 perechi de încălțăminte de unică folosință (tampoane "șosete") dintr-un efectiv (hale populate) sau	
b) cel puțin o pereche de încălțăminte de unică folosință și o probă de praf dintr-un efectiv (hală populată) sau	
c) cel puțin 2 probe compuse de materii fecale proaspete de cel puțin 150g fiecare dintr-un efectiv (hală populată).	
II. Prelevarea oficială pentru confirmare	
1. odată cu prelevarea oficială de probe pentru confirmare se prelevează și probe suplimentare pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene compuse din cel mult cinci păsări/hală, din toate efectivele din exploatație.	
2. în caz de confirmare a prezenței serotipurilor de <i>Salmonella</i> relevante se aplică prevederile lit. C din Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 2160/2003 și prevederile Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la curcanii de reproducție.	
3. după depopularea unui efectiv confirmat pozitiv, este obligatoriu să se recolteze probe oficiale de verificare a eficienței decontaminării. În cazul în care aceste teste oficiale de verificare a eficienței decontaminării nu sunt corespunzătoare, se vor repeta acțiunile de decontaminare, după care se vor recolta încă o dată teste oficiale de verificare a eficienței decontaminării; costul analizelor de laborator pentru probele de verificare a eficienței decontaminării prelevate a doua oară precum și pentru eventualele prelevări ulterioare, sunt suportate de operatorul economic.	
PRECIZĂRI EXECUȚIE	
1. Detecția <i>Salmonella</i> spp. se efectuează în conformitate cu standardul SR EN ISO 6579:2003/Amd 1: 2007 - Anexa D - Microbiologia produselor alimentare și furajere - Metodă orizontală pentru detecția bacteriilor din genul <i>Salmonella</i> ; Amendamentul 1: Anexa D - Detecția <i>Salmonella</i> spp. din materii fecale de la animale și probe de mediu din etapa de producție primară.	
2. Probele de materii fecale prelevate direct sau pe tampoane șosete și probele de praf recoltate în cadrul PNC salmoneloze, se examinează numai în cadrul LSVSA nominalizate de către LNR Salmoneloze Animale și desemnate de către ANSVSA și la LNR Salmoneloze Animale din cadrul IDSA.	
3. Toate tulpinile de <i>Salmonella</i> spp. izolate în cadrul PNC salmoneloze vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibio rezistenței <i>Salmonella</i> spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și al LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.	
4. Probele oficiale pentru testarea prezenței agenților antimicrobieni sau a efectului inhibitor al proliferării bacteriene, recoltate în cadrul Programului național de control al salmonelozelor zoonotice la curcanii de reproducție se testează în cadrul LSVSA în care se realizează controlul substanțelor antimicrobiene - antibiotice și sulfamide.	
5. Utilizarea produselor antimicrobiene în exploatațiile incluse în program este permisă numai cu respectarea prevederilor art. 2 din Regulamentul (CE) nr. 1177/2006. 6. Discriminarea fenotipică și genetică între tulpinile <i>Salmonella Enteritidis</i> vaccinale și sălbatice se face în cadrul LNR-Salmoneloze Animale din IDSA.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare	

3.5. Programul privind monitorizarea și raportarea rezistenței antimicrobiene a bacteriilor zoonotice și comensale 2022, 2024 și 2026

Scop: monitorizarea rezistenței antimicrobiene și evaluarea tendințelor și a surselor de rezistență antimicrobiană a bacteriilor zoonotice și comensale în România

EȘANTIONAREA ȘI COLECTAREA IZOLATELOR DE:									
-				Salmonella					spp;
-		Campylobacter		jejuni		(C.			Jejuni);
-		Campylobacter		coli		(C.			Coli);
-	Escherichia	coli	indicator	comensal		(E.	Coli		IC);
-	Escherichia	coli	care	produc	ESBL	sau	AmpC	sau	carbapenemază;
-	Escherichia coli (E. coli) sintetizatoare betalactamaze cu spectru extins (ESBL) sau betalactamaze AmpC (AmpC) sau carbapenemaze (CP)								
BAZA LEGALĂ									
Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1.729 a Comisiei din 17 noiembrie 2020 privind monitorizarea și raportarea rezistenței la antimicrobiene a bacteriilor zoonotice și comensale și de abrogare a Deciziei de punere în aplicare a Comisiei (UE) 2013/652									
Decizia Grant anuală privind planul de control coordonat pentru monitorizarea rezistenței antimicrobiene									
ORIGINEA IZOLATELOR ÎN ANII 2022, 2024 și 2026									

A.	Izolate	de	Salmonella	spp	provenite:
-	din populația de găini ouătoare, pui de carne și curcani pentru îngrășare de la care s-au prelevat probe în cadrul programelor naționale de control stabilite în conformitate cu prevederile art. 5 din Regulamentul (CE) nr. 2.160/2003;				
-	din probele de carne proaspătă de pui de carne și curcan prelevate la punctele de control la frontieră.				
B.	Izolate	de	Campylobacter	jejuni	provenite din:
-	probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea în abator a curcanilor pentru îngrășat, unde producția națională de carne de curcan este mai mare de 10.000 de tone pe an.				
-	probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea în abator a curcanilor pentru îngrășat, unde producția națională de carne de curcan este mai mare de 10.000 de tone pe an.				
C.	Izolate	de	Campylobacter	coli	provenite din:
-	probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea în abator a puilor de carne;				
-	probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea în abator a curcanilor pentru îngrășat, unde producția națională de carne de curcan este mai mare de 10.000 de tone pe an.				
D.	Izolate	de	Escherichia coli,	indicator comensal,	provenite din:
-	probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea în abator a puilor de carne;				
-	probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea în abator a curcanilor pentru îngrășat, unde producția națională de carne de curcan este mai mare de 10.000 de tone pe an;				
-	probe de carne proaspătă de pui de carne și curcan prelevate la punctele de control la frontieră.				
E.	Escherichia coli	ESBL sau	AmpC sau	CP	provenite din:
-	probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea în abator a puilor de carne;				
-	probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea în abator a curcanilor pentru îngrășat, unde producția națională de carne de curcan este mai mare de 10.000 de tone pe an;				
-	probe de carne proaspătă de pui de carne și curcan prelevate în unitățile de vânzare cu amănuntul;				
-	probe de carne proaspătă de pui de carne și curcan prelevate la punctele de inspecție la frontieră.				
PRECIZĂRI TEHNICE					

A.	Frecvența	eșantionării
Eșantionarea, colectarea și testarea susceptibilității la agenții antimicrobieni se efectuează o dată la doi ani, pe baza unui sistem de rotație în anii 2022, 2024 și 2026, pentru puii de carne și curcani pentru îngrășat, carnea proaspătă de pui de carne și curcan.		
B.	Dimensiunea	eșantioanelor
Testarea susceptibilității la antimicrobiene se realizează pe un număr de izolate, definit prin decizie, pentru fiecare combinație de specii bacteriene și tip de eșantion de populație animală sau categorie de produse alimentare examinate. În vederea obținerii numărului de izolate prescris pentru fiecare combinație de specii bacteriene și tip de eșantion de populație animală sau categorie de produse alimentare examinate, numărul de probe care se prelevă la nivelul abatoarelor, fermelor, punctelor de control la frontieră și al unităților de vânzare cu amănuntul se calculează anual în conformitate cu prevederile legale din decizie. În cazurile în care prevalența speciilor bacteriene monitorizate este cunoscută ca fiind inferioară sau egală cu 30% în populația de animale considerată sau când această prevalență este necunoscută în primul an de monitorizare ori când numărul de unități epidemiologice disponibile pentru prelevare este insuficient pentru a preveni eșantionarea repetată a acelorași unități epidemiologice sau producția anuală națională este de mai puțin de 100.000 de tone de carne de pui, mai puțin de 100.000 de tone de carne de curcan, numărul de probe calculat se limitează pentru fiecare combinație de specii bacteriene și tip de eșantion de populație animală sau categorie de produse alimentare examinate în conformitate cu prevederile legale prevăzute în decizie. Înainte de a aplica pentru prima dată eșantionarea redusă dovezi documentate sunt prezentate Comisiei Europene.		
C.	Metoda	eșantionării
Izolatele supuse testării susceptibilității la antimicrobiene se obțin prin programele de eșantionare elaborate de către ANSVSA în baza cerințelor legale și ținând cont de specificațiile tehnice EFSA privind eșantionarea randomizată pentru monitorizarea armonizată a rezistenței antimicrobiene la bacteriile zoonotice și comensale. Monitorizarea prevede cel mult un izolat pe specie de bacterie din aceeași unitate epidemiologică/an.		
D.		Raportare:
a)	informații referitoare la fiecare eșantion	individual;
b)	descrierea generală a punerii în aplicare a monitorizării RAM - rezistență	antimicrobiană;
c)	informații specifice	generale;
d)	informații privind	eșantionarea;
e)	informații specifice privind testarea susceptibilității la	antimicrobiene;
f) informații generale privind eșantionarea, colectarea și testarea susceptibilității la antimicrobiene a cărnii importate, colectate din posturile de control la frontieră.		
PRECIZĂRI EXECUȚIE		
Prelevarea probelor se realizează numai de către medicii veterinari oficiali din abator cu responsabilități în examinarea post-mortem. Testarea susceptibilității la antimicrobiene a izolatelor se realizează în cadrul IDSA, LSVSA nominalizate. Raportarea rezultatelor testărilor efectuate în cadrul LSVSA și IDSA se efectuează de către IDSA și sunt transmise la ANSVSA. Testarea susceptibilității la antimicrobiene a izolatelor se realizează în cadrul IISPV și LSVSA nominalizate. Raportarea rezultatelor testărilor efectuate în cadrul LSVSA și IISPV se efectuează de către IISPV și sunt transmise la ANSVSA. IDSA, IISPV împreună cu ANSVSA analizează rezultatele și tendințele privind RAM, întocmind un raport anual.		
Instrucțiunile tehnice detaliate privind implementarea programului de monitorizare și raportare a rezistenței antimicrobiene a bacteriilor zoonotice și comensale sunt transmise prin nota de serviciu."		

3.6. Programul privind monitorizarea și raportarea rezistenței antimicrobiene a bacteriilor zoonotice și comensale 2021, 2023, 2025 și 2027

Scop: monitorizarea rezistenței antimicrobiene și evaluarea tendințelor și a surselor de rezistență antimicrobiană a bacteriilor zoonotice și comensale în România

EȘANTIONAREA ȘI COLECTAREA IZOLATELOR DE:									
-				Salmonella				spp;	
-		Campylobacter		jejuni		(C.		Jejuni);	
-		Campylobacter		coli		(C.		Coli);	
-	Escherichia	coli	indicator	comensal		(E.		Coli	IC);
-	Escherichia	coli	care	produc	ESBL	sau	AmpC	sau	carbapenemază;
- Escherichia coli (E. coli) sintetizatoare betalactamaze cu spectru extins (ESBL) sau betalactamaze AmpC (AmpC) sau carbapenemaze (CP).									
BAZA LEGALĂ									
Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1.729 a Comisiei din 17 noiembrie 2020;									
Decizia Grant anuală privind planul de control coordonat pentru monitorizarea rezistenței antimicrobiene									

ORIGINEA	IZOLATELOR	ÎN	ANII	2021,	2023,	2025	și	2027
A.	Izolate de	Salmonella	spp	provenite	din:			
- probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea, în abator, a porcilor pentru îngrășat;								
- probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea, în abator, a bovinelor cu vârsta mai mică de un an și producția națională de carne de bovine de peste 10.000 de tone pe an.								
B.	Izolate de	Campylobacter coli	și	jejuni	provenite	din:		
- probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea, în abator, a bovinelor cu vârsta mai mică de un an și producția națională de carne de bovine de peste 10.000 de tone pe an.								
C.	Izolate de	Campylobacter coli	provenite	din:				
- probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea, în abator, a porcilor pentru îngrășat.								
D.	Izolate de	Escherichia coli, indicator comensal,	provenite	din:				
- probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea, în abator, a porcilor pentru îngrășat;								
- probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea, în abator, a bovinelor cu vârsta mai mică de un an și producția națională de carne de bovine de peste 10.000 de tone pe an;								
- probele de carne proaspătă de porc și bovine prelevate la punctele de control la frontieră.								
E.	Escherichia coli	ESBL sau AmpC sau CP	provenite	din:				
- probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea, în abator, a porcilor pentru îngrășat;								
- probe de conținut cecal prelevate la sacrificarea, în abator, a bovinelor cu vârsta mai mică de un an și producția națională de carne de bovine de peste 10.000 de tone pe an;								
- probele de carne proaspătă de porc și bovine prelevate în unitățile de vânzare cu amănuntul;								
- probele de carne proaspătă de porc și bovine prelevate la punctele de control la frontieră.								
PRECIZĂRI TEHNICE								

A.		Frecvența	eșantionării
Eșantionarea, colectarea și testarea susceptibilității la agenții antimicrobieni se efectuează o dată la doi ani, pe baza unui sistem de rotație în anii 2021, 2023, 2025 și 2027, pentru porci pentru îngrășat, bovine cu vârsta mai mică de un an, carnea proaspătă de porc și de bovine.			
B.		Dimensiunea	eșantioanelor
Testarea susceptibilității la antimicrobiene se realizează pe un număr de izolate definit prin decizie pentru fiecare combinație de specii bacteriene și tip de eșantion de populație animală sau categorie de produse alimentare examinate. În vederea obținerii numărului de izolate prescris pentru fiecare combinație de specii bacteriene și tip de eșantion de populație animală sau categorie de produse alimentare examinate, numărul de probe care se prelevă la nivelul abatoarelor, punctelor de control la frontieră și al unităților de vânzare cu amănuntul se calculează anual în conformitate cu prevederile legale din decizie. În cazurile în care prevalența speciilor bacteriene monitorizate este cunoscută ca fiind inferioară sau egală cu 30% în populația de animale considerată sau când această prevalență este necunoscută în primul an de monitorizare sau când numărul de unități epidemiologice disponibile pentru prelevare este insuficient pentru a preveni eșantionarea repetată a acelorași unități epidemiologice sau producția anuală națională este de mai puțin de 100.000 de tone de carne de porc sau mai puțin de 50.000 de tone de carne de bovine, numărul de probe calculat se limitează pentru fiecare combinație de specii bacteriene și tip de eșantion de populație animală sau categorie de produse alimentare examinate în conformitate cu prevederile legale prevăzute în decizie. Înainte de a aplica pentru prima dată eșantionarea redusă sunt prezentate Comisiei Europene dovezi documentate.			
C.		Metoda	eșantionării
Izolatele supuse testării susceptibilității la antimicrobiene se obțin prin programele de eșantionare elaborate de către ANSVSA în baza cerințelor legale și ținând cont de specificațiile tehnice EFSA privind eșantionarea randomizată pentru monitorizarea armonizată a rezistenței antimicrobiene la bacteriile zoonotice și comensale. Monitorizarea prevede cel mult un izolat pe specie de bacterie din aceeași unitate epidemiologică/an.			
D.			Raportare:
a)	informații referitoare la fiecare eșantion		individual;
b)	descrierea generală a punerii în aplicare a monitorizării RAM - rezistență		antimicrobiană;
c)	informații specifice		generale;
d)	informații specifice privind testarea susceptibilității la antimicrobiene;		eșantionarea;
e)	informații specifice privind testarea susceptibilității la antimicrobiene;		
f) informații generale privind eșantionarea, colectarea și testarea susceptibilității la antimicrobiene a cărnii importate colectate din posturile de inspecție la frontieră.			
PRECIZĂRI EXECUȚIE			
Prelevarea probelor se realizează numai de către medicii veterinari oficiali din abator cu responsabilități în examinarea post-mortem și în unitățile de vânzare cu amănuntul. Testarea susceptibilității la antimicrobiene a izolatelor se realizează în cadrul IDSA, LSVSA nominalizate. Raportarea rezultatelor testărilor efectuate în cadrul LSVSA și IDSA se realizează de IDSA către ANSVSA. Testarea susceptibilității la antimicrobiene a izolatelor se realizează în cadrul IISPV și LSVSA nominalizate. Raportarea rezultatelor testărilor efectuate în cadrul LSVSA și IISPV se realizează de IISPV și către ANSVSA. IDSA, IISPV împreună cu ANSVSA analizează rezultatele și tendințele privind RAM, întocmind un raport anual.			

Instrucțiunile tehnice detaliate privind implementarea programului de monitorizare și raportare a rezistenței antimicrobiene a bacteriilor zoonotice și comensale vor fi transmise prin nota de serviciu."

3.7. Programul privind monitorizarea și raportarea rezistenței antimicrobiene a *Staphylococcus aureus* rezistent la meticilină (MRSA) la porcii pentru îngrășare, 2025

Scop: pentru obținerea de informații cuprinzătoare, comparabile și fiabile privind dezvoltarea și răspândirea MRSA la nivelul României, în vederea dezvoltării, dacă se consideră necesar, a unor intervenții adecvate pentru prevenirea și controlul infecțiilor cu MRSA la nivelul Uniunii Europene

EȘANTIONAREA ȘI COLECTAREA IZOLATELOR DE:
- <i>Staphylococcus aureus</i> rezistent la meticilină (MRSA)
BAZA Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/1.017 a Comisiei din 23 mai 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1.729 în ceea ce privește monitorizarea <i>Staphylococcus aureus</i> rezistent la meticilină (MRSA) la porcii pentru îngrășare. Specificațiile tehnice pentru un studiu de referință privind prevalența <i>Staphylococcus aureus</i> rezistent la meticilină (MRSA) la porci, publicate de Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) la 17 octombrie 2022 LEGALĂ
ORIGINEA IZOLATELOR ÎN ANUL 2025
Izolate de MRSA provenite din probe nazale prelevate la sacrificare de la porci pentru îngrășare din România
PRECIZĂRI TEHNICE

A. Frecvența eșantionării	
Eșantionarea, colectarea și testarea susceptibilității la agenții antimicrobieni se efectuează în anul 2025.	
B. Dimensiunea eșantioanelor	
Pentru monitorizarea specifică vizând Staphylococcus aureus rezistent la metilicină (MRSA) se analizează suficiente unități epidemiologice din populația de porci pentru îngrășare, pentru a obține o estimare exactă a prevalenței MRSA în populația domestică de porci pentru îngrășare a României. În acest scop vor fi utilizate formule de calcul pentru numărul loturilor de sacrificare care urmează să fie eșantionate, astfel cum se menționează în specificațiile tehnice ale EFSA pentru un studiu de referință privind prevalența Staphylococcus aureus rezistent la metilicină (MRSA) la porci.	
Tampoanele nazale se prelevează la nivelul abatorului.	
Testarea susceptibilității la antimicrobiene se realizează utilizând până la 208 izolate.	
C. Metoda eșantionării	
Izolatele supuse testării susceptibilității la antimicrobiene se obțin prin programele de monitorizare pe baza unei metode de eșantionare aleatorie, provenite din unități epidemiologice selectate în mod aleatoriu sau selectate în mod aleatoriu în abatoare.	
Monitorizarea prevede cel mult un izolat pentru fiecare unitate epidemiologică/an.	
D. Raportare:	
a) informații referitoare la fiecare eșantion individual;	
b) descrierea generală a punerii în aplicare a monitorizării RAM - rezistență antimicrobiană;	
c) informații generale;	
d) informații specifice privind eșantionarea;	
e) informații specifice privind testarea susceptibilității la antimicrobiene;	
f) informații specifice cu privire la rezultatele metodei de testare;	
g) rezultatele testelor sinergice.	
PRECIZĂRI EXECUȚIE	
Prelevarea probelor se realizează numai de către medicii veterinari oficiali din abator cu responsabilități în examinarea post-mortem.	
Testarea MRSA și a susceptibilității la antimicrobiene a izolatelor se realizează în cadrul IDSA.	
Raportarea rezultatelor testărilor efectuate în cadrul IDSA se efectuează de către IDSA, iar acestea sunt transmise la ANSVSA.	
IDSA analizează rezultatele și tendințele privind RAM, întocmind un raport anual pe care îl prezintă ANSVSA.	
Instrucțiunile detaliate privind implementarea programului de monitorizare și raportare a rezistenței antimicrobiene a Staphylococcus aureus rezistent la metilicină (MRSA) la porcii pentru îngrășare 2025 sunt transmise prin notă de serviciu.	

4. PROGRAMUL PENTRU SUPRAVEGHEREA BOLII LIMBII ALBASTRE - BLUETONGUE, FEBRA CATARALĂ OVINĂ - ÎN ROMÂNIA

Scopul: evidențierea lipsei circulației virale

Supravegherea pasivă

1. Monitorizarea documentelor care pot furniza date relevante, inclusiv a documentelor sanitar-veterinare și a altor documente care însoțesc transporturile de animale receptive care provin din alte state membre ale Uniunii Europene sau din țări terțe, înainte de debarcarea animalelor la destinație, potrivit prevederilor Normei privind controalele veterinare și zootehnice aplicabile comerțului intracomunitar cu anumite animale vii și produse de origine animală, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 129/566/2007

2. Observarea stării de sănătate a rumegătoarelor - bovine, ovine și caprine - efectuată de către proprietarii sau reprezentanții acestora și raportarea oricăror semne clinice medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și/sau oficiali din cadrul DSVSA

3. Inspecția rumegătoarelor receptive din specii domestice și sălbatice existente pe teritoriul României astfel:

a) toate rumegătoarele care intră în România ca urmare a comerțului intracomunitar și toate rumegătoarele importate din țări terțe, pe durata perioadei de așteptare; inspecția este efectuată de medicul veterinar oficial;

b) rumegătoarele autohtone tăiate în abatoare autorizate, rumegătoarele care intră în România ca urmare a comerțului intracomunitar sau cele importate din țări terțe cu destinația abatorizare; inspecția este efectuată de medicul veterinar oficial responsabil de abator;

c) rumegătoarele sălbatice vâdate în condiții normale, dar care la inspecția externă prezintă aspecte lezionale, ori vâdate datorită faptului că prezintă semne clinice de boală; paznicii de vânătoare din cadrul fondurilor de vânătoare au obligația de a anunța medicul veterinar de liberă practică împuternicit despre orice modificare a stării de sănătate a animalelor sălbatice sau despre orice leziuni observate la animalele moarte.

4. În cazul în care, în urma inspecției, se suspicionează infecția cu virusul bluetongue, aceasta este urmată de prelevarea de probe pentru verificarea suspiciunii - ser sanguin și sânge pe EDTA, de la animalele în viață, și organe precum splină, limfoganglioni și pulmon, de la animalele moarte.

Supravegherea activă

Are ca scop îndeplinirea prevederilor anexei nr. 1 pct. 1 lit. b) și c) din Regulamentul (CE) nr. 1.266/2007 al Comisiei din 26 octombrie 2006 referitor la normele de punere în aplicare a Directivei 2000/75/CE a Consiliului în ceea ce privește combaterea, monitorizarea, supravegherea febrei catarale ovine, precum și restricțiile privind deplasările unor animale din specii receptive la aceasta, cu modificările și completările ulterioare.

I. Supraveghere serologică

Monitorizarea serologică se realizează în conformitate cu Programul anual pentru supravegherea bolii bluetongue în România, astfel:

1. Frecvența de testare: supravegherea serologică se efectuează în lunile iunie, septembrie și noiembrie.
2. Supravegherea serologică se realizează pe animale santinelă, de preferință femele, seronegative, nevaccinate, cu vârsta cuprinsă între 4 luni și doi ani; în cazuri justificate și în conformitate cu datele înregistrate în Baza națională de date privind identificarea animalelor pot fi acceptate ca santinelă animalele cu vârsta cuprinsă între 4 luni și trei ani; animalele santinelă sunt selectate după cum urmează: în primul rând bovine, apoi ovine și caprine, din circumscripții sanitar-veterinare de asistență țintă desemnate în interiorul unor unități epidemiologice care sunt reprezentate de pătrate cu dimensiunea de 50/50 km, respectiv cu suprafața de 2.500 km pătrați, calculate în raport cu suprafața totală a fiecărui județ; în fiecare unitate epidemiologică este selectată o circumscripție sanitar-veterinară de asistență; identificarea circumscripțiilor sanitar-veterinare de asistență țintă se efectuează de către DSVSA, prin suprapunerea gridului de pătrate peste suprafața județului; circumscripțiile sanitar-veterinare de asistență țintă identificate sunt transmise la ANSVSA, pentru aprobare; circumscripțiile sanitar-veterinare de asistență vor fi selectate în interiorul pătratelor de 50 x 50 km ținând cont de faptul că pe teritoriul acestora există exploatații cu o populație constantă de rumegătoare, în primul rând bovine, apoi ovine și caprine; distanța minimă dintre două circumscripții sanitar-veterinare de asistență va fi de 10 km, iar distanța maximă va fi de 50 km; această distanță este măsurată în linie dreaptă între două circumscripții sanitar-veterinare de asistență.
3. Numărul de probe care va fi prelevat din fiecare circumscripție sanitar-veterinară de asistență țintă este calculat astfel încât să asigure depistarea animalelor infectate, la o prevalență de 5% și o confidență de 95%.
4. Testarea se realizează prin tehnica imunoenzimatică de competiție/blocare - ELISA.
5. În tabelul de mai jos sunt precizate numărul circumscripțiilor sanitar-veterinare de asistență țintă și numărul de probe care urmează a fi prelevate, pentru fiecare județ:

Nr. crt.	Județ	Suprafața totală a județului/km ²	Nr. circumscripții sanitar-veterinare de asistență țintă	Nr. total de probe/lună	Nr. total de probe/periodă
1	Alba	6.242	3	177	531

2	Arad	7.754	4	236	708
3	Argeş	6.862	3	177	531
4	Bacău	6.621	3	177	531
5	Bihor	7.544	3	177	531
6	Bistriţa-Năsăud	5.355	3	177	531
7	Botoşani	4.986	2	118	354
8	Brăila	4.766	2	118	354
9	Braşov	5.363	3	177	531
10	Buzău	6.103	3	177	531
11	Caraş-Severin	8.514	4	236	708
12	Călăraşi	5.088	2	118	354
13	Cluj	6.674	3	177	531
14	Constanţa	7.071	3	177	531
15	Covasna	3.710	2	118	354
16	Dâmboviţa	4.054	2	118	354
17	Dolj	7.414	3	177	531
18	Galaţi	4.466	2	118	354
19	Giurgiu	3.526	2	118	354
20	Gorj	5.602	3	177	531
21	Harghita	6.639	3	177	531
22	Hunedoara	7.063	3	177	531
23	Ialomiţa	4.453	2	118	354
24	Iaşi	5.476	3	177	531
25	Ilfov	1.583	1	59	177

26	Maramureș	6.304	3	177	531
27	Mehedinți	4.933	2	118	354
28	Mureș	6.714	3	177	531
29	Neamț	5.896	3	177	531
30	Olt	5.498	3	177	531
31	Prahova	4.716	2	118	354
32	Satu Mare	4.418	2	118	354
33	Sălaj	3.864	2	118	354
34	Sibiu	5.432	3	177	531
35	Suceava	8.553	4	236	708
36	Teleorman	5.790	3	177	531
37	Timiș	8.697	4	236	708
38	Tulcea	8.499	4	236	708
39	Vaslui	5.318	3	177	531
40	Vâlcea	5.765	3	177	531
41	Vrancea	4.857	2	118	354
42	Municipiul București	228	1	59	177
Total		238.411	114	6.726	20.178

6. Selectarea animalelor santinelă care urmează a fi incluse în programul de monitorizare serologică se efectuează în perioada ianuarie-februarie sau, cel mai târziu, până la sfârșitul perioadei libere de vectori, prin tehnica imunoenzimatică de competiție/blocare pentru a se stabili dacă sunt seronegative; prelevarea probelor, atât pentru selectarea animalelor santinelă, cât și pentru testarea ulterioară a acestora, se efectuează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit, în prezența medicului oficial; numărul animalelor testate în vederea selectării ca animale santinelă trebuie să fie stabilit luând în considerare datele epidemiologice disponibile și să nu depășească 10 animale santinelă pe exploatație;

animalele santinelă stabilite în anul anterior pot fi selectate ca animale santinelă cu testarea obligatorie în perioada ianuarie-februarie a anului curent sau, cel mai târziu, până la sfârșitul perioadei libere de vectori; animalele care au rezultate pozitive la testul ELISA sunt eliminate de la testare, reluându-se testarea până la completarea numărului de animale seronegative necesar pentru realizarea programului de monitorizare. Animalele cu seroconversie în perioada de selectare a animalelor santinelă nu sunt considerate suspiciuni și nu se întocmește raport de notificare a suspiciunii.

7. Selectarea animalelor santinelă se efectuează numai din cadrul exploatațiilor nonprofesionale și al exploatațiilor comerciale de tip A; proprietarii acestora sunt înștiințați despre statutul de «santinelă» al animalului deținut și despre obligațiile ce decurg din aceasta.

8. În cadrul procesului de selectare a animalelor santinelă, față de numărul de animale santinelă propus, un procent de 20% se va testa în plus în perioada de selectare a animalelor santinelă, respectiv ianuarie-februarie sau, cel mai târziu, până la sfârșitul perioadei libere de vectori; aceste animale constituie rezerve pentru înlocuirea animalelor santinelă eliminate din efectiv - vândute de către proprietar, tăieri de necesitate etc.; pe parcursul perioadei de monitorizare nu mai sunt selectate alte animale santinelă față de numărul inițial + 20% rezerve.

9. În cadrul acțiunilor de prelevare a probelor de sânge în lunile iunie, septembrie și noiembrie se prelevă, concomitent, atât probe de sânge integral pentru examen serologic, cât și probe de sânge pe EDTA pentru examen PCR.

10. Animalele santinelă care prezintă seroconversie în perioada iunie-noiembrie sunt considerate "suspiciuni"; în acest caz se întocmește raport de notificare a suspiciunii, se elimină de la testarea serologică și se testează conform arondării, prin tehnica PCR, pe probele de sânge pe EDTA prelevate conform prevederilor pct. 9; în cazul unui rezultat negativ la testul PCR, suspiciunile sunt, de asemenea, eliminate de la testarea serologică; până la confirmarea primului focar de boală în județ, probele de sânge pe EDTA pentru care au fost obținute rezultate pozitive la testarea PCR conform arondării vor fi expediate la IDSA în vederea confirmării/infirării focarului de boală; în cazul în care în județ este declarat cel puțin un focar de boala bluetongue și circumscripția sanitar-veterinară de asistență ținută este situată în zona de 20 km în jurul focarului - zona de control, atunci aceasta se elimină de la testare.

11. Pentru animalele santinelă care prezintă seroconversie se expediază la IDSA, în vederea determinării serotipului viral prin virusneutralizare, un număr de maximum 3 probe ser sanguin, pentru fiecare lună în care se face testarea serologică prin testul ELISA.

12. În cazul achiziției prin schimburi intracomunitare se efectuează testarea serologică, randomizat, pe un procent de 1% din efectiv, dar nu mai puțin de 5 probe pe lot, de la rumegătoarele care intră în România; în cazul achizițiilor din țări terțe, se testează toate animalele; animalele care fac parte din transport pot fi certificate după cum urmează:

- nevaccinate sau netrecute prin infecție naturală - animale care provin din zone sau țări libere de bluetongue sau din zone de restricție, indiferent de serotip; în acest caz, rezultatul așteptat al testelor este cel negativ; probele cu rezultat pozitiv sunt trimise la IDSA pentru confirmarea rezultatelor; dacă rezultatele sunt tot pozitive, animalele sunt testate prin tehnica PCR pe probe de sânge pe EDTA, conform arondării; până la confirmarea primului focar de boală în județ, probele de sânge pe EDTA pentru care au fost obținute rezultate pozitive la testarea PCR, conform arondării, se expediază la IDSA în vederea confirmării/infirmării focarului de boală; de asemenea se expediază la IDSA, în vederea determinării serotipului viral prin virusneutralizare, un număr de 3 probe cu ser sanguin pozitiv/lot de animale;

- vaccinate sau trecute prin infecție naturală - animale care provin din zone sau țări libere de bluetongue - numai în cazul animalelor vaccinate - sau din zone de restricție indiferent de serotip; în acest caz, rezultatul așteptat al testelor este cel pozitiv; probele cu rezultat negativ sunt trimise la IDSA pentru confirmarea rezultatelor. Prin excepție de la cele două paragrafe anterioare, în perioada liberă de vectori, animalele certificate ca fiind fără semne clinice în ziua expedierii, care provin din zone de restricție în care evoluează același serotip care evoluează pe teritoriul României, nu sunt testate pentru bluetongue la locul de destinație. Prelevarea probelor se efectuează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit în prezența medicului veterinar oficial; probele sunt prelevate în primele 5-7 zile de la sosirea animalelor; testele efectuate în cadrul controalelor oficiale la locul de destinație al animalelor provenite din comerț intracomunitar sau din țări terțe nu sunt eligibile pentru programul de cofinanțare.

13. În caz de suspiciune clinică, animalele sunt testate prin testul ELISA; animalele cu rezultat negativ la testul ELISA sunt testate încă o dată după 5 zile, prin testul ELISA; pentru animalele cu rezultate pozitive la testul ELISA se întocmește raport de suspiciune; acestea sunt testate mai departe prin testul PCR; până la confirmarea primului focar de boală din fiecare județ, probele de sânge pe EDTA se expediază la IDSA în vederea confirmării suspiciunii și a precizării serotipului viral prin testul de tipizare prin PCR. Ulterior confirmării primului focar de boală în județ, probele de sânge pe EDTA se testează/expediază conform arondării.

14. Nu vor fi considerate eligibile testările nejustificate în mai multe circumscripții sanitar-veterinare de asistență țință decât cele stabilite prin program.

15. În cadrul testărilor efectuate în lunile iunie, septembrie și noiembrie, nu va fi considerată eligibilă testarea unui număr mai mare de animale santinelă decât cele stabilite în cadrul programului, respectiv 59 animale/circumscripția sanitar-veterinară de asistență țință.

16. Probele de sânge pe EDTA provenite de la animalele destinate exportului în țări terțe se pot testa în pooluri prin metoda Real Time RT-PCR; testarea în pooluri se efectuează numai în laboratoarele desemnate de ANSVSA.

II. Supravegherea entomologică

1. Are ca obiective stabilirea debutului și sfârșitului perioadei libere de vectori, identificarea genului și speciilor vectorilor bolii bluetongue și stabilirea compoziției specifice și a abundenței vectoriale.

2. Supravegherea entomologică se efectuează după cum urmează:

- capturi săptămânale cu capcane fixe plasate în fiecare județ - o capcană fixă/județ în lunile martie și noiembrie sau până se obțin date epidemiologice relevante, cu scopul de a stabili începutul și sfârșitul perioadei libere de vectori;
- capturi lunare cu capcane fixe în perioada de activitate vectorială - o capcană fixă/județ pentru a stabili distribuția speciilor de vectori culicoizi;
- capturi lunare cu capcane fixe plasate în fiecare județ - o capcană fixă/județ în interiorul adăposturilor, în perioada liberă de vectori.

3. Pentru fiecare punct de colectare a vectorilor se vor înregistra coordonatele de latitudine, longitudine și altitudine cu mijloace GPS.

4. Meteostația HOB0 instalată în județul Botoșani va înregistra parametrii mediului ambiant, iar datele colectate vor fi transmise în format electronic la LNR pentru arboviroze din cadrul IDSA, cu o frecvență lunară.

5. Capcanele pentru vectori, fixe sau mobile, se amplasează numai în circumscripțiile sanitar-veterinare de asistență ținută în care se efectuează și monitorizarea serologică.

6. În cazul suspiciunii/confirmării unui focar de bluetongue se aplică măsuri în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare care stabilește prevederi specifice pentru controlul și eradicarea bolii limbii albastre, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 32/2006, cu modificările și completările ulterioare.

7. Pentru prevenirea apariției bolii la animalele proprii se recomandă ca deținătorii de animale să aplice măsurile de profilaxie nespecifică transmise de ANSVSA prin note de serviciu, în special îndepărtarea gunoierului de grajd din apropierea adăpostului și de pe platforma de gunoi, care constituie un biotop favorabil dezvoltării vectorilor, și efectuarea de dezinsecții periodice.

Observații

1. Acțiunile de inspecție planificată vor fi efectuate, certificate și cuantificate de către medicii veterinari oficiali conform instrucțiunilor prevăzute în legislația în vigoare.

2. Prelevarea probelor pentru testele efectuate în vederea expedierii animalelor în Uniunea Europeană sau în țări terțe, precum și prelevarea probelor pentru testele efectuate animalelor achiziționate prin schimburi intracomunitare sau din țări terțe se efectuează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit, în prezența medicului veterinar oficial.

3. Testele serologice și virusologice se efectuează la LSVSA județene desemnate și/sau IDSA. Probele pentru confirmarea serotipului viral se trimit de către IDSA cu aprobarea ANSVSA la Laboratorul de Referință al Uniunii Europene pentru bluetongue.

4. Examenle de identificare a genului și speciei vectorilor culicoizi se efectuează la LSVSA desemnate și/sau IDSA; probele pentru confirmarea speciilor de vectori se trimit de către IDSA, cu aprobarea ANSVSA, la Laboratorul de Referință al Uniunii Europene corespondent.

Metodă screening: detecția anticorpilor antivirus bluetongue prin tehnica imunoenzimatică de competiție/blocare - ELISA.

Metodă confirmare: Identificarea genomului virusului bluetongue - Real Time RT-PCR.

VACCINAREA ÎMPOTRIVA BLUETONGUE

1. Se aplică vaccinarea voluntară a rumegătoarelor mari și mici din exploatațiile comerciale, la solicitarea proprietarului de animale.

2. Vaccinurile împotriva virusului bluetongue și serotipul/serotipurile izolat/izolate pe teritoriul României trebuie să fie inactivate.

3. Inocularea vaccinului este efectuată de către medicul veterinar de liberă practică din unitatea care desfășoară activități de asistență medical-veterinară cu care exploatația are încheiat contract de prestări servicii, sub supravegherea și controlul oficial al DSVSA.

4. Medicii veterinari responsabili de vaccinare au obligația respectării condițiilor de transport, depozitare și administrare a vaccinului utilizat, conform instrucțiunilor prevăzute în prospectul aprobat al vaccinului.

5. Pentru produse medicinale veterinare imunologice utilizate în combaterea bolii bluetongue, autorizate pentru comercializare în România în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare privind Codul produselor medicinale veterinare, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 187/2007, cu modificările și completările ulterioare, ICPBMV efectuează eliberarea oficială, pentru toate seriile de vaccin, pe baza evaluării protocoalelor de producție și control.

6. Situația rumegătoarelor mari și mici vaccinate contra bolii bluetongue se raportează lunar la ANSVSA.

NOTĂ:

Utilizarea produsului medicinal veterinar imunologic pentru combaterea bolii bluetongue la alte specii de rumegătoare domestice și sălbatice decât speciile-țintă prevăzute în prospect, dar care sunt considerate un risc de infecție, trebuie

realizată cu precauție și după testarea vaccinului pe un număr mic de animale înainte de vaccinarea în masă, în condițiile stabilite de ANSVSA. Nivelul de eficiență la alte specii poate fi diferit față de cel observat la bovine și ovine.

5. PROGRAMUL PENTRU MONITORIZAREA, CONTROLUL ȘI ERADICAREA ENCEFALOPATIILOR SPONGIFORME TRANSMISIBILE - ESB

Cadru legal: supraveghere, control și eradicare conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă, cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu precizările Programului pentru monitorizarea, controlul și eradicarea encefalopatiilor spongiforme transmisibile, aprobat anual prin decizie grant a Comisiei Europene.

Supravegherea pasivă reprezintă semnalarea tuturor animalelor suspecte de a fi infectate cu o formă de ESB și, atunci când prezența unei forme de ESB nu poate fi exclusă printr-o examinare clinică, efectuarea, pe animalele respective, a unor teste de depistare în laborator.

Supravegherea activă reprezintă efectuarea de teste de depistare pe animalele care nu au fost semnalate ca fiind bănuite de a fi infectate cu o formă de ESB, precum animalele sacrificate de urgență, animalele care prezintă semne de boală la inspecția ante-mortem, animalele moarte, animalele sănătoase sacrificate și animalele ucise în legătură cu un caz de ESB, în special pentru a stabili evoluția și prevalența formelor de EST pe teritoriul României.

5.1. Programul pentru monitorizarea, controlul și eradicarea ESB

Obiectiv: revizuirea programului de monitorizare și control al ESB în vederea creșterii vârstei de testare la bovinele sacrificate pentru consum uman la 72 luni

A. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale, în exploatațiile comerciale de creștere a bovinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A	
I. Supravegherea pasivă	II. Supravegherea activă

CONDUITA DE EXECUȚIE 1. Supraveghere și/sau monitorizare în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare 2. Raport de notificare a suspiciunii/confirmării transmis ANSVSA de către DSVSA, în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare 3. Observație clinică în caz de suspiciune sau de confirmare a bolii 4. Măsuri în caz de suspiciune/confirmare în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare.	CONDUITA DE EXECUȚIE 1. Supraveghere și/sau monitorizare în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare 2. Supraveghere prin examene de laborator 3. Raportare lunară, incluzând numărul testelor rapide efectuate la bovinele din grupele-țintă, tipul testului rapid și rezultatele testelor, transmise de către DSVSA 4. Raportare lunară a animalelor suspecte și a cazurilor pozitive de ESB de către LN-EST 5. Efectuarea testelor moleculare discriminatorii în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare
---	--

PRECIZĂRI TEHNICE

1. Animale suspecte de a fi infectate cu ESB reprezintă animale vii, sacrificate sau moarte care prezintă sau au prezentat tulburări neurologice sau de comportament sau o deteriorare progresivă a stării generale asociată cu o degradare a sistemului nervos central.
2. În afara animalelor suspecte prevăzute la pct. 1, bovinele care au prezentat un rezultat pozitiv la analiza rapidă pentru ESB sunt animale suspecte de a fi infectate cu ESB, chiar dacă nu au prezentat semne clinice.
3. Pentru cazurile de suspiciune prevăzute la pct. 1 și 2 se întocmește, obligatoriu, un raport de notificare a suspiciunii de ESB, precum și fișa de observație clinică pentru EST completată pentru situațiile prevăzute la pct. 1, atunci când animalele au fost puse sub observație clinică; raportul de notificare a suspiciunii de ESB se transmite imediat de către DSVSA, prin fax, la ANSVSA; fișa de observație clinică se trimite ulterior, odată cu raportul de infirmare/confirmare a suspiciunii la ANSVSA.
4. Situația supravegherii pasive, inclusiv rezultatele testelor efectuate la bovinele suspecte de ESB, se transmite, prin raport lunar, de către DSVSA la ANSVSA.
5. LNR-EST transmite la ANSVSA un raport lunar privind rezultatele testelor efectuate în cadrul supravegherii pasive a ESB.
6. Atunci când se suspectează și alte boli cu simptomatologie nervoasă, inclusiv ESB, fără a exclude prelevarea de probe complexe pentru stabilirea diagnosticului diferențial, capul animalului suspect se trimite la LM-EST din cadrul LSVSA, unde se prelevă creierul în vederea examinării pentru rabie și alte boli cu semne clinice asemănătoare ESB și, obligatoriu, pentru ESB prin test rapid, urmând ca proba respectivă să fie trimisă, indiferent de rezultatele investigațiilor efectuate, obligatoriu, la LNR-EST din cadrul IDSA, pentru confirmarea sau infirmarea suspiciunii de ESB.
7. De la toate bovinele care prezintă semne clinice nervoase, indiferent de vârstă, care sunt sacrificate imediat, se prelevă capul, în întregime, și se efectuează, obligatoriu, investigații complexe pentru ESB, rabie, boala lui Aujeszky, listerioză, precum și pentru alte boli, după caz.
8. De la toate bovinele care prezintă semne clinice nervoase, la care, după maximum 15 zile de observație clinică, semnele clinice nervoase persistă chiar și după aplicarea unui tratament simptomatic, acestea se sacrifică, se prelevă creierul, integral, și se trimite la LNR-EST sau, după caz, la LM-EST din cadrul

PRECIZĂRI TEHNICE

1. Se prelevă capul/probe de creier de la toate bovinele identificate și înregistrate în Baza națională de date, din următoarele grupe-țintă supuse testării pentru supravegherea ESB:
 - a) bovine sănătoase clinic sacrificate pentru consum uman - tăieri normale, în vârstă de peste 30 luni;
 - b) bovine cu semne clinice la inspecția ante-mortem, în vârstă de peste 24 luni;
 - c) bovine sacrificate de urgență, în vârstă de peste 24 luni;
 - d) bovinele moarte, în vârstă de peste 24 luni;
 - e) bovine ucise în cadrul măsurilor de eradicare a ESB, în vârstă de peste 24 luni în conformitate cu prevederile art. 6 și cap. A, partea I din anexa nr. III la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare.
2. Sacrificarea de urgență a bovinelor este permisă, atunci când se consideră că transportul animalului în viață este imposibil sau pentru evitarea oricărui suferințe, numai cu respectarea prevederilor cap. VI, secțiunea I din anexa nr. III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală, cu modificările și completările ulterioare.
3. Prelevarea probelor de creier se realizează în conformitate cu prevederile cap. C pct. 1 din anexa nr. X la Regulamentul (CE) r. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea măsurilor de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om prin:
 - a) tehnica de prelevare a creierului integral;
 - b) tehnica foramen magnum, care se efectuează în mod obișnuit:
 - (i) în spații special amenajate în abatoare autorizate sanitar-veterinar;
 - (ii) în sălile de necropsie din incinta laboratoarelor EST.
4. Prelevarea capului/probelor de creier se realizează imediat după sacrificare sau în cel mai scurt timp după moarte/eutanasiere și se recoltează numai de la animale care îndeplinesc cerințele de testare privind vârsta, precizate la pct. 1; capul/probele de creier provenite de la rumegătoarelor sacrificate se trimite/trimit la laborator în 48 h de la prelevare. Capul/Probele de creier provenite de la rumegătoarelor moarte se trimite/trimit la laborator în maximum 7 zile.
5. Prelevarea și testarea probelor de creier de la bovinele care nu îndeplinesc cerințele de testare privind vârsta se efectuează numai pe animale identificate, la solicitarea proprietarului de animale, pe cheltuiala acestuia.
6. De la toate bovinele moarte, precum și de la animalele sacrificate și/sau confiscate în abator sau în diverse exploatații, probele de creier se procesează prin test rapid, cu respectarea pct. 9.

LSVSA, în vederea efectuării examenelor de laborator speciale pentru ESB și/sau alte boli cu simptomatologie nervoasă, urmată de trimiterea probelor respective la LNR-EST din cadrul IDSA, pentru confirmarea sau infirmarea suspiciunii de ESB. 9. În cazul în care medicul veterinar de liberă practică sau medicul veterinar oficial zonal suspectează o infecție cu ESB - fie imediat, fie după o perioadă de observație clinică, DSVSA aplică, fără întârziere, măsurile prevăzute la art. 12 din Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 10. Raportul de infirmare sau de confirmare a suspiciunii de ESB, după caz, se emite de DSVSA, în baza buletinului de analiză eliberat de LNR-EST, și se transmite, prin fax, la ANSVSA. 11. În cazul infirmării infecției prionice, aplicarea măsurilor dispuse conform art. 12 din Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute la pct. 9, încetează. 12. În cazul confirmării ESB, se aplică măsurile, conform prevederilor art. 13 și anexei nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 13. Metodele de analiză de laborator utilizate pentru diagnosticul ESB sunt cele precizate de LNR-EST din cadrul IDSA în conformitate cu prevederile Manualului OIE de standarde pentru teste de diagnostic și vaccinuri și cu prevederile capitolului C, pct. 3 subpct. 3.1 lit. (a) din anexa nr. X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 14. Probele de la bovinele suspecte de ESB se procesează prin test rapid, cu respectarea pct. 13 și, după caz, prin examen histologic, în funcție de prezența unor leziuni macroscopice, cu aplicarea de metode de colorare HE/HEA, după caz, conform precizărilor LNR-EST. 15. Probele de la animale cu semne clinice nervoase sau cu rezultat pozitiv sau neconcludent la testul rapid și, după caz, la testul histologic se trimit la LNR-EST din cadrul IDSA	7. În cazul confirmării oficiale a ESB, se aplică, cât mai repede posibil, măsurile de eradicare prevăzute la art. 13 și anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 8. Ancheta epidemiologică trebuie să identifice și să cuprindă, obligatoriu, toate aspectele prevăzute la cap. B pct. 1 lit. a) din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001. 9. Metodele de analiză de laborator utilizate pentru diagnosticul ESB sunt cele precizate de LNR-EST din cadrul IDSA în conformitate cu prevederile Manualului OIE de standarde pentru teste de diagnostic și vaccinuri și cu prevederile cap. C pct. 3 subpct. 3.1 lit. b) din anexa nr. X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 10. Laboratoarele de morfopatologie din cadrul DSVSA desemnate pentru supravegherea ESB și LNR-EST din IDSA pot efectua unul din testele rapide înregistrate și acreditate în România: - testul rapid ELISA pentru EST, protocol dublu sandwich; - testul rapid ELISA pentru EST, protocolul cu polimeri chimici și anticorpi monoclonali; - testul rapid western blot pentru EST; - testul rapid imunocromatografic pentru EST. 11. Confirmarea se efectuează numai de către LNR-EST din cadrul IDSA prin unul sau mai multe teste de confirmare: - testul de confirmare western blot pentru EST; - testul de confirmare imunohistochimic pentru EST; - metoda histologică de colorare HE; - combinarea testelor rapide. 12. Prelevarea, prelucrarea primară, ambalarea și transportul probelor la LNR-EST/LSVSA desemnate pentru diagnosticul ESB, după caz, se efectuează cât mai curând posibil după prelevare, conform legislației în vigoare. 13. Procesarea și examinarea probelor de creier pentru ESB se realizează, în exclusivitate, în cadrul rețelei naționale de laboratoare de morfopatologie din cadrul LSVSA și IDSA, conform arondării stabilite de către ANSVSA. 14. DSVSA pun în aplicare un sistem de verificare a datelor prin care să se asigure că nu sunt omise de la prelevare animale cu vârstă eligibilă pentru testare sau că sunt examinate animalele cu vârstă neeligibilă pentru testare. 15. DSVSA realizează numărul de teste stabilit de ANSVSA în vederea îndeplinirii planului cifric privind numărul de teste programate a fi efectuate, anual, pentru supravegherea ESB.
--	--

PRECIZĂRI EXECUȚIE

1. Medicii veterinari care observă bovine care prezintă semne clinice nervoase sau tulburări de comportament au obligația anunțării medicilor veterinari oficiali din cadrul DSVSA.
2. În mod similar, într-un abator, medicul veterinar oficial care observă, la examinarea ante-mortem, un animal cu semne nervoase trebuie să anunțe DSVSA și să rețină, după caz, animalul viu sau, în cazul sacrificării, toate părțile corpului animalului până când DSVSA autorizează distrugerea sau ridică restricțiile.
3. Medicii veterinari oficiali din cadrul DSVSA și/sau medicii veterinari de liberă practică prelevă capul animalelor suspecte de ESB și transmit probele la LM-EST din cadrul LSVSA sau, prin grija LSVSA, la LNR-EST din cadrul IDSA, în vederea efectuării testelor specifice de laborator.
4. În cazul în care o bovină dintr-o exploatație este suspectă de ESB în mod oficial, în baza raportului de notificare, toate bovinele, ovinele și caprinele din exploatația respectivă sunt plasate sub restricție oficială privind circulația până la aflarea rezultatelor examinării, de către medicul veterinar oficial al circumscripției sanitar-veterinare zonale.
5. Totodată, proprietarul va fi notificat, în scris, sub semnătură, despre restricțiile impuse și despre obligația respectării acestora.
6. Toate aspectele referitoare la punerea sub restricție a exploatației de origine sau a altor exploatații suspecte de a fi infectate cu ESB/EST, la cohortă și la controlul furajelor din exploatația de unde provine animalul suspect, vor fi menționate, în scris, în ancheta epidemiologică efectuată de DSVSA, împreună cu medicul veterinar oficial zonal.

PRECIZĂRI EXECUȚIE

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau, după caz, medicul veterinar oficial prelevă probele de la bovinele din grupele-țintă.
2. Prelevarea probelor de creier se realizează cu truse de unică folosință cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.
3. Medicul veterinar oficial sau, după caz, medicul veterinar de liberă practică are obligația completării, verificării, semnării și parafării formularului tipizat «Tabel notă de însoțire a probelor», stabilit de LNR-EST, care însoțește probele prelevate la LSVSA și/sau, după caz, la LNR-EST din cadrul IDSA, pentru testare, astfel încât datele înscrise să corespundă realității, iar vârsta animalului să corespundă cu datele înscrise în pașaportul animalului și cu cele din BND.
4. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit operează în BND evenimentul suferit de animal și transmite formularul de declarare evenimente F3 împreună cu «Tabel notă de însoțire a probelor la laborator»; acțiunile de completare, eliberare și înregistrare în BND a formularului F3 se fac concomitent și anterior trimiterii probei la laborator.
5. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit are obligația respectării legislației privind identificarea și înregistrarea bovinelor, nefiindu-i permisă emiterea de documente de mișcare și operarea evenimentelor în BND decât pentru animale care se regăsesc staționare în exploatații aflate pe raza în care are competențe să își desfășoare activitatea.
6. Examinarea probelor se realizează numai la LSVSA și/sau, după caz, la LNR-EST din cadrul IDSA, pe baza arondării stabilite de ANSVSA.
7. Probele prelevate de la bovinele supuse testării pentru ESB intră în lucru, în laborator, numai dacă sunt îndeplinite următoarele cerințe:
 - a) probele provin de la bovine identificate și înregistrate în BND;
 - b) probele prelevate din exploatațiile nonprofesionale de animale sunt transmise la laborator împreună cu «Tabelul notă de însoțire a probelor» și formularul de declarare evenimente F3 prin care se atestă evenimentul suferit și operarea evenimentului în BND;
 - c) probele prelevate din exploatațiile comerciale de animale sunt transmise la laborator împreună cu «Tabelul notă de însoțire a probelor» și formularul de declarare evenimente F3, printat de pe stația de lucru a utilizatorului, prin care se atestă evenimentul suferit și operarea evenimentului în BND;
 - d) probele prelevate de la animalele sacrificate în abatoare sunt transmise la laborator împreună cu «Tabelul notă de însoțire a probelor» și copii ale formularului/documentului de mișcare și de

formularul de consemnare F6, printat de pe stația de lucru a utilizatorului, prin care se atestă evenimentul suferit și operarea evenimentului în BND.

8. Medicul veterinar oficial zonal împreună cu reprezentanți din cadrul DSVSA întocmesc ancheta epidemiologică.

9. Personalul de la recepția probelor din cadrul LSVSA și IDSA are obligația verificării îndeplinirii cerințelor stabilite la pct. 7 și concordanței datelor înscrise pe documentele precizate la pct. 7, înainte de a permite intrarea probelor în lucru. Probele nu intră în lucru până când nu sunt îndeplinite toate cerințele de la pct. 7.

B. Inspecția animalelor abatorizate	
I. ANIMALE VII	II. CARNE ȘI ORGANE

1. Se examinează ante-mortem și se prelevă probe de la bovinele eligibile ca vârstă pentru testare. 2. Bovinele se supun inspecției ante-mortem în unități de tăiere autorizate sanitar-veterinar, de către medici veterinari oficiali sau de către personalul auxiliar oficial. 3. Supravegherea speciilor receptive se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă, cu modificările și completările ulterioare, ale Planului de contingentă și ale Manualului operațional al României pentru encefalopatia spongiformă bovină.	1. Examinarea carcaselor se efectuează în unități de tăiere autorizate/aprobate sanitar-veterinar de către medici veterinari oficiali. 2. Medicii veterinari care realizează controlul oficial la nivelul abatoarelor autorizate pentru sacrificarea bovinelor verifică dacă operatorii de industrie alimentară au stabilit, în cadrul programelor de autocontrol, o frecvență de recoltare a probelor pentru depistarea contaminării cărnii capului cu țesut nervos și dacă respectă aceste programe, respectiv dacă operatorii recoltează probe pe care le trimit la laboratoare în vederea efectuării analizelor. 3. Până la momentul în care, prin examenul de laborator, se stabilește un diagnostic negativ, capul, carcasa, organele interne și pielea animalelor care au făcut obiectul sacrificării și investigației pentru ESB nu se distrug și nu se utilizează pentru consum, și nici la fabricarea produselor alimentare, a produselor cosmetice sau a medicamentelor. 4. Inspecția post-mortem a carcaselor se efectuează în abatoarele autorizate sanitar-veterinar de către medici veterinari oficiali sau de către personalul auxiliar oficial. 5. Recoltarea de probe și transmiterea acestora la laborator în vederea analizării pentru depistarea ESB se realizează ca parte a examenului post-mortem de la animalele care au vârsta prevăzută de legislația sanitar-veterinară în vigoare. 6. Se examinează fiecare carcasă de bovine destinată consumului uman, în conformitate cu prevederile legislației sanitare veterinare. 7. Medicul veterinar oficial, care efectuează examenul post-mortem, verifică și modul în care a fost îndepărtată măduva spinării și dispune măsuri corective imediate, în cazul unor neconformități. 8. Toate părțile componente, inclusiv pielea și sângele, provenite de la un animal declarat pozitiv după testul de confirmare, se distrug. 9. De asemenea, carcasa care o precedă pe cea pozitivă și următoarele două care-i urmează acesteia pe linia de sacrificare se distrug. 10. În cazul în care sunt constituite loturi din părți componente ale animalelor și se depistează un caz pozitiv de ESB, întregul lot care conține părți de la animalul bolnav este distrus. 11. Medicul veterinar oficial, care asigură supravegherea sanitar-veterinară a abatorului, dispune măsurile necesare pentru ca toate părțile componente ale animalelor pentru care se efectuează examene ESB să nu fie marcate cu marca de sănătate și să nu fie plasate pe piață pentru consum uman până la sosirea rezultatelor analizelor de laborator care să excludă prezența ESB. 12. Carnea nu este dată în consum decât după primirea buletinului de analiză de la IDSA, prin care se infirmă suspiciunea de ESB.
--	---

	III. LAPTELE
	1. În caz de suspiciune cu ESB la nivelul unei exploatații, laptele provenit de la animale nu se dă în consum până la infirmarea diagnosticului. 2. În cazul confirmării ESB la o bovină dintr-o exploatație, laptele poate fi dat în consum după eliminarea cohorței de care aparține animalul pozitiv. 3. Laptele, provenit de la animalele cu ESB și din cohorta acestuia, nu poate fi plasat pe piață pentru consum uman.
PRECIZĂRI EXECUȚIE	PRECIZĂRI EXECUȚIE
1. Medic veterinar oficial din cadrul DSVSA. 2. Confirmarea diagnosticului se efectuează în exclusivitate la LNR-EST din cadrul IDSA.	1. Medic veterinar oficial din cadrul DSVSA. 2. Examinarea, la LSVSA și/sau, după caz, la LNR-EST din cadrul IDSA, se realizează prin testul de detecție a materialului de risc specific pentru ESB din masele musculare ale rumegătoarelor/suprafețele tehnologice din abatoare - metodă care nu se lucrează în cadrul controlului oficial.
C. Notificarea, în cazul suspiciunii și/sau confirmării bolii, se realizează în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	1. Animalele vii se izolează și animalele din exploatație se pun sub restricție privind mișcarea în și dinspre exploatație până la aflarea diagnosticului realizat de către LNR-EST. 2. Carnea, organele și subprodusele de la animalul diagnosticat cu ESB de către LNR-EST se confiscă și se distrug, aplicându-se prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.774/2002, cu modificările ulterioare. 3. Se aplică măsurile de eradicare a bolii în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare.

5.2. Programul pentru monitorizarea, controlul și eradicarea encefalopatiilor spongiforme transmisibile (EST) la rumegătoarele mici (scrapia la ovine și caprine)

Obiectiv: Calificarea exploatațiilor de ovine și/sau caprine cu risc neglijabil sau controlat sub raportul scrapiei prin îndeplinirea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare

A. SUPRAVEGHEREA ÎN EXPLOATAȚIILE NONPROFESIONALE, ÎN EXPLOATAȚIILE COMERCIALE DE CREȘTERE A RUMEGĂTOARELE MICI, INCLUSIV ÎN EXPLOATAȚIILE COMERCIALE DE TIP A		
I. SUPRAVEGHEREA PASIVĂ		II. SUPRAVEGHEREA ACTIVĂ
CONDUITA	DE	EXECUȚIE
1. Supraveghere și/sau monitorizare în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare		1. Supraveghere și/sau monitorizare, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare
2. Raport de notificare a suspiciunii/confirmării transmis ANSVSA de către DSVSA, în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare		2. Supraveghere prin examene de laborator
3. Observație clinică în caz de suspiciune sau de confirmare a bolii		3. Raportare lunară, incluzând numărul testelor rapide efectuate la ovinele și caprinele din grupele-țintă, tipul testului rapid și rezultatele testelor, transmise de către DSVSA
4. Măsuri în caz de suspiciune/confirmare conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare		4. Raportare lunară a animalelor suspecte și a cazurilor pozitive de către LNR-EST
		5. Efectuarea testelor moleculare discriminatorii, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare
		6. Genotiparea cazurilor pozitive și a animalelor din focar în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare

PRECIZĂRI	TEHNICE	PRECIZĂRI	TEHNICE
1. Animale suspecte de a fi infectate cu scrapie reprezintă animale vii, sacrificate sau moarte care prezintă sau au prezentat tulburări neurologice sau de comportament sau o deteriorare progresivă a stării generale asociată cu o degradare a sistemului nervos central. 2. În afara animalelor suspecte prevăzute la pct. 1, ovinele/caprinele care au prezentat un rezultat pozitiv la analiza rapidă pentru scrapie sunt animale suspecte de a fi infectate cu scrapie, chiar dacă nu au prezentat semne clinice. 3. Pentru cazurile de suspiciune prevăzute la pct. 1 și 2 se întocmește, obligatoriu, un raport de notificare a suspiciunii de scrapie, precum și fișa de observație clinică pentru EST completată pentru situațiile prevăzute la pct. 1, atunci când animalele au fost puse sub observație clinică; raportul de notificare a suspiciunii de scrapie se transmite imediat de către DSVSA, prin fax, la ANSVSA; fișa de observație clinică se trimite ulterior, odată cu raportul de înfirmare/confirmare a suspiciunii, la ANSVSA. 4. Situația supravegherii pasive, inclusiv rezultatele testelor efectuate la ovinele/caprinele suspecte de scrapie, se transmit prin raport lunar de către DSVSA la ANSVSA. 5. LNR-EST transmite ANSVSA un raport lunar privind rezultatele testelor efectuate în cadrul supravegherii pasive a EST. 6. În cazul în care se suspicionează doar scrapie, capul de la ovinele sau caprinele suspecte se transmite direct la LNR-EST din cadrul IDSA pentru a fi supuse examinărilor specifice, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, prin grija DSVSA în raza căreia a apărut acea suspiciune. 7. În cazul în care se suspectează și alte boli decât scrapia, fără a exclude prelevarea de probe complexe pentru stabilirea diagnosticului diferențial, capul animalului se trimite la LM-EST din cadrul LSVSA, unde se prelevă creierul în vederea examinării pentru rabie și alte boli cu semne clinice asemănătoare EST și, obligatoriu, pentru EST prin test rapid, urmând ca proba respectivă să fie trimisă, indiferent de rezultatele investigațiilor efectuate, obligatoriu la LNR-EST din cadrul IDSA, pentru confirmarea sau înfirmarea suspiciunii de EST. 8. De la toate ovinele/caprinele care prezintă semne clinice neuroase, la care după maximum 15 zile de observație clinică semnele clinice neuroase persistă chiar și după aplicarea unui tratament simptomatic, acestea se sacrifică, se prelevă capul, în întregime, și se trimite la LNR-EST sau, după caz, la LM-EST din cadrul LSVSA în vederea efectuării examenelor de laborator speciale pentru EST și/sau alte boli cu simptomatologie neuroasă,		1. Se prelevă capul/cadavrul întreg/probe de creier de la ovinele și caprinele identificate și înregistrate în BND din următoarele grupe-țintă supuse testării pentru supravegherea EST: a) ovine/caprine sacrificate pentru consum uman, în vârstă de peste 18 luni; b) ovine/caprine care nu sunt sacrificate în vederea consumului uman, în vârstă de peste 18 luni; c) ovine/caprine ucise în cadrul măsurilor de eradicare a bolii, în vârstă de peste 18 luni, în conformitate cu prevederile cap. A, partea II, pct. 5 din anexa nr. III la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 2. Prelevarea probelor de creier se realizează în conformitate cu prevederile cap. C, pct. 1 din anexa nr. X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea măsurilor de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om: (i) în spații special amenajate în abatoare autorizate sanitar-veterinar; (ii) în sălile de necropsie din incinta laboratoarelor EST. 3. Prelevarea probelor de creier se efectuează astfel încât să se evite reprezentarea excesivă a unui grup în ceea ce privește originea, vârsta, rasa, tipul de producție sau orice alte caracteristici; probele prelevate trebuie să fie reprezentative pentru fiecare regiune și sezon; eșantionarea multiplă, în aceeași turmă, trebuie evitată, pe cât posibil, în conformitate cu prevederile ANSVSA. 4. Prelevarea capului/probelor de creier se realizează imediat după sacrificare sau în cel mai scurt timp după moarte/eutanasiere și se efectuează numai de la animale care îndeplinesc cerințele de testare privind vârsta, precizate la pct. 1; capul/probele de creier provenite de la rumegătoare sacrificate se trimite/trimite către laborator în 48 h; capul/cadavrul întreg/probele de creier provenite de la rumegătoare moarte se trimite/trimite la laborator în maximum 7 zile. 5. Prelevarea și testarea probelor de creier de la ovine și caprine, care nu îndeplinesc cerințele de testare privind vârsta, se efectuează numai pe animale identificate, la solicitarea proprietarului de animale, pe cheltuiala acestuia. 6. De la ovinele și caprinele în vârstă de peste 18 luni, dingrupele-țintă supuse testării pentru EST, cu excepția ovinelor și caprinelor încadrate în grupa-țintă «suspecte de EST» înscrise la pct. 7, se prelevă, obligatoriu, trunchiul cerebral, iar în cazul unui rezultat pozitiv la analiza rapidă, se prelevă, obligatoriu, cerebelul, cortex cerebral, măduvă rahidiană din regiunea cervicală și limfonoduri retrofaringiene în vederea transmiterii la LNR-EST pentru efectuarea testelor de confirmare și discriminare a sușelor.	

urmată de trimiterea probelor respective la LNR-EST din cadrul IDSA, pentru confirmarea sau infirmarea suspiciunii de ESB. 9. În cazul în care medicul veterinar de liberă practică sau medicul veterinar oficial zonal suspectează o infecție cu scrapie, fie imediat, fie după o perioadă de observație clinică, DSVSA aplică, fără întârziere, măsurile prevăzute la art. 12 din Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 10. Raportul de infirmare sau de confirmare a suspiciunii de scrapie, după caz, se emite de DSVSA, în baza buletinului de analiză eliberat de LNR-EST, și se transmite, prin fax, la ANSVSA. 11. În cazul infirmării infecției prionice încetează aplicarea măsurilor dispuse în conformitate cu prevederile art. 12 din Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute la pct. 9, încetează. 12. În cazul confirmării scrapiei, se aplică măsurile prevăzute de art. 13 și anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 13. Metodele de analiză de laborator uzitate pentru diagnosticul EST sunt cele precizate de LNR-EST din cadrul IDSA în conformitate cu prevederile Manualului OIE de standarde pentru teste de diagnostic și vaccinuri și cu prevederile cap. C, pct. 3.2 lit. a) din anexa nr. X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 14. Probele de la ovinele/caprinele suspecte de EST se procesează prin test rapid, cu respectarea pct. 13 și, după caz, histologic, în funcție de prezența unor leziuni macroscopice, cu aplicarea metodelor colorare HE/HEA, după caz, conform precizărilor LNR-EST. 15. Probele de la animale cu semne clinice nervoase sau cu rezultat pozitiv sau neconcludent la testul rapid și, după caz, la testul histologic se trimit la LNR-EST din cadrul IDSA.	7. De la toate ovinele și caprinele încadrate în grupa-țintă «suspecte de EST», indiferent de vârstă, precum și de la toate ovinele și caprinele în vârstă de peste 18 luni, moarte sau ucise în cadrul măsurilor de eradicare a EST, se prelevă și se trimite capul nedeschis de la animalele suspecte și creierul integral, în cazul animalelor ucise în cadrul măsurilor de eradicare a EST, la LSVSA sau, după caz, la LNR-EST, în vederea efectuării examenelor de laborator speciale pentru EST. 8. De la animalele moarte, precum și de la animalele sacrificate și confiscate în abator sau în diverse exploatații, probele de creier sunt procesate prin test rapid, cu respectarea prevederilor pct. 15. 9. În cazul confirmării oficiale a EST la ovine sau caprine se aplică, cât mai repede posibil, măsurile de eradicare prevăzute la art. 13 și anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 10. Ancheta epidemiologică trebuie să identifice și să cuprindă, obligatoriu, toate aspectele prevăzute la cap. B pct. 1 lit. b) din anexa VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 11. În cazul în care prezența EST nu poate fi exclusă pe baza rezultatelor testului circular efectuat în conformitate cu procedura prevăzută la cap. C, pct. 3.2, lit. c) din anexa nr. X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, DSVSA adoptă măsurile de eradicare prevăzute la cap. B, pct. 2.2.1, din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 12. În cazul confirmării scrapiei, DSVSA pot adopta fie opțiunea 1 prezentată la lit. b), fie opțiunea 2, prezentată la lit. c), fie opțiunea 3, prezentată la lit. d) din măsurile de eradicare prevăzute la cap. B, pct. 2.2.2, din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, numai după primirea buletinului de analiză emis de LNR-EST prin care se confirmă scrapie clasică, în conformitate cu procedura stabilită în anexa nr. X, cap. C, pct. 3.2 lit. c), cu informarea, scrisă, a ANSVSA și solicitarea derogărilor aferente. 13. În cazurile în care este confirmată prezența scrapiei atipice, DSVSA pot adopta măsurile de eradicare prevăzute la cap. B pct. 2.2.3 din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 14. Animalele cu vârsta de peste 18 luni, care sunt ucise pentru distrugere în conformitate cu dispozițiile din anexa nr. VII, cap. B, partea a 2-a, pct. 2.2.1 și pct. 2.2.2 lit. b) sau c), sunt testate pentru depistarea EST în conformitate cu metodele și protocoalele de laborator stabilite în anexa nr. X cap. C, partea a 3-a, pct. 3.2 lit. b) prin selectarea unui eșantion simplu aleatoriu, în conformitate cu nivelurile eșantioanelor
--	---

	stabilite în cap. A, partea II, pct. 5 din anexa nr. III la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 15. Metodele de analiză de laborator uzitate pentru diagnosticul EST sunt cele precizate de LNR-EST din cadrul IDSA, în conformitate cu prevederile Manualului OIE de standarde pentru teste de diagnostic și vaccinuri și cu prevederile cap. C, pct. 3.2, lit. b) din anexa nr. X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 16. Laboratoarele de morfopatologie din cadrul DSVSA desemnate pentru supravegherea EST și LNR-EST din IDSA pot efectua unul dintre testele rapide înregistrate și acreditate în România: - testul rapid ELISA pentru EST, protocol dublu sandwich; - testul rapid ELISA pentru EST, protocolul cu polimeri chimici și anticorpi monoclonali. 17. Confirmarea se efectuează numai de către LNR-EST din cadrul IDSA, prin unul sau mai multe teste de confirmare: - testul de confirmare western blot pentru EST; - testul de confirmare imunohistochimic pentru EST; - metoda histologică de colorare HE; - combinarea testelor rapide. 18. Tipizarea se realizează numai de către LNR-EST din cadrul IDSA, prin testul de discriminare a surselor EST la rumegătoare mici. 19. Prelevarea, prelucrarea primară, ambalarea și transportul probelor la LNR-EST/LSVSA desemnate pentru diagnosticul scrapiei, după caz, se efectuează cât mai curând posibil după prelevare, conform legislației în vigoare. 20. Procesarea și examinarea probelor de creier pentru EST se realizează în exclusivitate în cadrul rețelei naționale de laboratoare de morfopatologie din cadrul LSVSA aparținând DSVSA, coordonate tehnic de LNR-EST din cadrul IDSA, conform arondării stabilite de ANSVSA. 21. Confirmarea diagnosticului, inclusiv discriminarea sușelor responsabile de infecțiile prionice, se efectuează în exclusivitate la LNR-EST din cadrul IDSA. 22. Se efectuează genotiparea tuturor ovinelor la care s-a confirmat scrapie clasică de către LNR-EST, conform cap. A, partea a II-a, pct. 8 din anexa nr. III la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare; se efectuează genotiparea tuturor ovinelor la care s-a confirmat scrapie atipică de către LNR-EST pentru codonul 141. 23. Se efectuează genotiparea ovinelor din turma infectată - focar, în situația în care se adoptă măsurile de eradicare de la lit. c) - opțiunea 2, cap. B, pct. 2.2.2 din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare.
--	---

	24. În cazul în care se adoptă opțiunea 2, prezentată la lit. c), prevăzută în cap. B, pct. 2.2.2 din anexa nr. VII la Regulamentul CE nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, în vederea genotipării se prelevă probe de sânge pe EDTA pentru ovinele vii și probe de creier pentru ovinele la care s-a confirmat scrapie de către LNR-EST și pentru ovinele moarte; genotiparea se realizează de către IDSA. 25. DSVSA pun în aplicare un sistem de verificare a datelor prin care se asigură că nu sunt omise animale eligibile, ca vârstă pentru testare, de la prelevare. 26. DSVSA trebuie să urmărească, prin programele proprii de monitorizare, să se preleve, obligatoriu, probe de creier provenite de la ovinele și caprinele, în vârstă de peste 18 luni, din exploatațiile înregistrate/autorizate sanitar-veterinar cu peste 100 de animale și exploatațiile unde nu au fost depistate niciodată cazuri de scrapie, pe parcursul mai multor ani consecutivi de eșantionare. 27. DSVSA realizează numărul de teste stabilit de către ANSVSA în baza populației de ovine și caprine existente în fiecare județ, în vederea îndeplinirii planului cifric privind numărul de teste programate a fi efectuate, anual, pentru supravegherea EST. 28. La grupa-țintă ovine sacrificate pentru consum uman, peste 18 luni, se efectuează cel puțin 1 test, astfel: a) în cazul ovinelor peste 18 luni, sacrificate pentru consum uman în abator: - dacă dintr-o exploatație se trimit ovine pentru sacrificarea pentru consum uman în abator o singură dată, se prelevă 1 probă de la un animal provenit din exploatația respectivă, selectat în mod aleatoriu; - dacă dintr-o exploatație se trimit, de mai multe ori într-un an, ovine pentru sacrificarea pentru consum uman în abator, de fiecare dată se prelevă 1 probă de la un animal, selectat în mod aleatoriu; b) în cazul sacrificării ovinelor peste 18 luni pentru consum propriu, se prelevă 1 probă/exploatație, în mod aleatoriu, de fiecare dată când se sacrifică ovine în acea exploatație și acestea au vârsta peste 18 luni. 29. La grupa-țintă ovine nesacrificate pentru consum uman se testează toate ovinele moarte sau confiscate peste 18 luni, chiar și după ce a fost realizată ținta minimă de probe stabilită de către ANSVSA pentru fiecare DSVSA. 30. La grupa-țintă caprine sacrificate pentru consum uman - sănătoase sacrificate pentru consum uman în abator, sacrificate de urgență și sacrificate pentru consum propriu - se testează toate, chiar și după ce a fost realizată ținta minimă de probe stabilită de către ANSVSA pentru fiecare DSVSA. 31. La grupa-țintă caprine nesacrificate pentru consum uman - moarte sau confiscate - în vârstă de peste 18 luni se testează toate, chiar și
--	---

	după ce a fost realizată ținta minimă de probe stabilită de ANSVSA pentru fiecare DSVSA.
--	--

PRECIZĂRI	EXECUȚIE	PRECIZĂRI	EXECUȚIE
1. Medicii veterinari care observă ovine sau caprine care prezintă semne clinice nervoase sau tulburări de comportament au obligația anunțării medicilor veterinari oficiali din cadrul DSVSA. 2. În mod similar, într-un abator, medicul veterinar oficial care examinează ante-mortem un animal cu semne nervoase trebuie să anunțe DSVSA și să rețină, după caz, animalul viu sau, în cazul animalului sacrificat, toate părțile corpului animalului până când DSVSA autorizează distrugerea sau ridică restricțiile. 3. Medicii veterinari oficiali din cadrul DSVSA și/sau medicii veterinari de liberă practică împuterniciți prelevă capul animalelor suspecte de EST și transmit probele la LM-EST din cadrul LSVSA și, prin grija LSVSA, la LNR-EST din cadrul IDSA, în vederea efectuării testelor specifice de laborator. 4. În cazul în care o ovină/caprină dintr-o exploatație este suspectă de EST în mod oficial, în baza raportului de notificare, toate ovinele și caprinele din exploatația respectivă sunt plasate sub restricție oficială privind circulația până la aflarea rezultatelor examinării, de către medicul veterinar oficial al circumscripției sanitar-veterinare zonale. 5. Totodată, proprietarul este notificat în scris, sub semnătură, despre restricțiile impuse și despre obligația respectării acestora. 6. Atunci când exploatația în care se află animalul, la momentul suspectării prezenței EST, nu este aceeași cu exploatația în care animalul a fost expus la EST, DSVSA poate decide ca doar animalul suspect să fie plasat sub restricție oficială de circulație sau poate decide, în același timp, ca alte exploatații sau doar exploatația expusă să fie plasată sub supraveghere oficială, în funcție de informațiile epidemiologice disponibile. 7. Toate aspectele referitoare la punerea sub restricție a exploatației de origine sau a altor exploatații suspecte de a fi infectate cu EST și la controlul furajelor din exploatația de unde provine animalul suspect sunt menționate, în scris, în ancheta epidemiologică efectuată de către DSVSA, împreună cu medicul veterinar oficial zonal.		1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau, după caz, medicul veterinar oficial prelevă probe de la ovinele și caprinele din grupele-țintă. 2. Prelevarea probelor de creier se realizează cu truse de unică folosință în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. 3. Medicul veterinar oficial sau, după caz, medicul veterinar de liberă practică împuternicit are obligația completării, verificării, semnării și parafării formularului tipizat «Tabel notă de însoțire a probelor», stabilit de LNR-EST, care însoțește probele prelevate la LSVSA și/sau, după caz, la LNR-EST din cadrul IDSA, pentru testare, astfel încât datele înscrise să corespundă realității, iar vârsta animalului să corespundă cu cea din BND. 4. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit operează în BND evenimentul suferit de animal și transmite formularul de declarare evenimente F3 împreună cu «Tabel notă de însoțire a probelor» la laborator; acțiunile de completare, eliberare și înregistrare în BND a formularului F3 se fac concomitent și anterior trimerii probei în laborator. 5. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit are obligația respectării legislației privind identificarea și înregistrarea ovinelor și caprinelor, nefiindu-i permisă emiterea de documente de mișcare și operarea evenimentelor în BND decât pentru animale care se regăsesc staționare în exploatații aflate pe raza în care are competențe să își desfășoare activitatea. 6. Medicul veterinar oficial zonal și reprezentanții din cadrul DSVSA întocmesc ancheta epidemiologică. 7. Probele prelevate de la ovinele/caprinele supuse testării pentru scrapie intră în lucru, în laborator, numai dacă sunt îndeplinite următoarele cerințe: a) probele provin de la ovine/caprine identificate și înregistrate în BND; b) probele prelevate din exploatațiile nonprofesionale de animale sunt transmise la laborator împreună cu «Tabelul notă de însoțire a probelor» și formularul de declarare evenimente F3 prin care se atestă evenimentul suferit și operarea evenimentului în BND; c) probele prelevate din exploatațiile comerciale de animale sunt transmise la laborator împreună cu «Tabelul notă de însoțire a probelor» și formularul de declarare evenimente F3, printat de pe stația de lucru a utilizatorului, prin care se atestă evenimentul suferit și operarea evenimentului în BND; d) probele prelevate de la animalele sacrificate în abatoare sunt transmise la laborator împreună cu «Tabelul notă de însoțire a probelor» și copii ale formularului/documentului de mișcare și de formularul de consemnare F6, printat de pe stația de lucru a	

	utilizatorului, prin care se atestă evenimentul suferit și operarea evenimentului în BND. 8. Examinarea probelor se realizează numai la LSVSA și/sau, după caz, la LNR-EST din cadrul IDSA, pe baza arondării stabilite de ANSVSA. 9. Medicul veterinar oficial zonal și reprezentanții din cadrul DSVSA întocmesc ancheta epidemiologică. 10. Personalul de la recepția probelor din cadrul LSVSA și IDSA are obligația verificării îndeplinirii cerințelor stabilite la pct. 7 și concordanței datelor înscrise pe documentele precizate la pct. 7, înainte de a permite intrarea probelor în lucru; probele nu intră în lucru până când nu sunt îndeplinite toate cerințele pct. 7.
--	--

B. Inspecția animalelor abatorizate

I. ANIMALE VII		II. CARNE, ORGANE, LAPTE	
1. Se examinează ante- și post-mortem. 2. Se prelevă probe de la ovinele și/sau caprinele eligibile ca vârstă pentru testare. 3. Până în momentul în care, prin examenul de laborator, se stabilește un diagnostic negativ, nicio parte din corpul animalelor care a făcut obiectul sacrificării și investigației pentru scrapie nu se utilizează pentru consum și nici la fabricarea produselor alimentare, a produselor cosmetice sau a medicamentelor		1. Examinarea carcaselor se efectuează în unități de tăiere autorizate sanitar-veterinar de către medici veterinari oficiali. 2. În cazul de suspiciune scrapie la nivelul unei exploatații, laptele provenit de la animale nu se dă în consum uman până la înfurmarea diagnosticului. 3. În cazul în care nu se poate exclude prezenta EST la o ovină/caprină dintr-o exploatație, laptele nu poate fi dat în consum uman. 4. În cazul confirmării scrapiei la ovine/caprine, laptele provenit de la animalele sănătoase din exploatație poate fi plasat pe piață pentru consum uman pe teritoriul României.	
PRECIZĂRI	EXECUȚIE	PRECIZĂRI	EXECUȚIE
1. Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA		1. Medic veterinar oficial din cadrul DSVSA 2. Examinare la LSVSA și/sau, după caz, la LNR din cadrul IDSA	
C. Notificarea în cazul suspiciunii și/sau confirmării bolii se realizează în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare		1. Animalele vii se izolează și animalele din exploatație se pun sub restricție privind mișcarea în și dinspre exploatație, până la aflarea diagnosticului realizat de către LNR-EST 2. Carnea, organele și subprodusele de la animalul diagnosticat cu scrapie de LNR EST se confiscă și se distrug, aplicându-se prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009, cu modificările ulterioare. 3. Se aplică măsurile de eradicare a bolii în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare.	

5.3. Programul anual al României pentru creșterea rezistenței ovinelor la EST

Scop:

- a) evaluarea incidenței genotipurilor ovinelor sensibile la EST și, implicit, susceptibile de a dezvolta boli prionice și eliminarea acestora din efectiv;
- b) constituirea unei populații inițiale de ovine cu genotip cunoscut, rezistente la scrapie, în vederea eradicării acestei boli;

c) creșterea frecvenței alelei ARR în cadrul efectivelor participante, reducând, în același timp, prevalența alelelor a căror contribuție la susceptibilitatea la EST a fost demonstrată.

Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale, exploatațiile comerciale de creștere a ovinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A		
Supraveghere de tip screening		
CONDUITA	DE	EXECUȚIE
Programul de creștere a rezistenței ovinelor la EST face parte din programul de monitorizare, control și eradicare a EST la rumegătoarele mici.		
Programul urmărește constituirea unei populații inițiale de ovine cu genotip cunoscut, rezistente la scrapie, în vederea creșterii frecvenței haplotipului ARR în cadrul efectivului ovin, reducând, în același timp, prevalența haplotipurilor despre care s-a demonstrat că determină sensibilitate la scrapie.		
Acest program de genotipare a ovinelor și de determinare a susceptibilității la scrapie permite aplicarea unei strategii de eradicare a scrapiei prin selectarea animalelor rezistente genetic, respectiv a berbecilor de reproducție, în strânsă legătură cu programul național de control al bolii și crearea fermelor de reproducție în care să fie folosiți, la montă, numai berbecii rezistenți genetic la scrapie.		

PRECIZĂRI

TEHNICE

1. Programul urmărește examinarea unui număr suficient de probe prelevate de la berbecii de reproducție crescuți în exploatații aflate pe teritoriul României, pentru determinarea genotipului lor în relație cu rezistența la EST.
2. DSVSA realizează o verificare inițială a efectivului și a statusului sanitar-veterinar al exploatațiilor care participă la program pe baza istoricului bolilor anterioare, a inspecțiilor clinice și a testelor specifice de laborator, unde este cazul.
3. Berbecii pentru reproducere care participă la program vor fi supuși unui test de genotipare pentru identificarea genotipului, cu respectarea cerințelor minime prevăzute la cap. C, partea 2, pct. 2 din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare.
4. ANSVSA, în urma unei solicitări scrise a DSVSA, poate acorda derogări de la cerințele stabilite la cap. C, partea 2, pct. 2, lit. c) și d) din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, în scopul protejării raselor și caracteristicilor de producție.
5. Recunoașterea rezistenței la scrapie a efectivelor de ovine se acordă numai pentru efectivele participante în program și care îndeplinesc cerințele acestuia și se acordă pentru nivelul reprezentat de efective ale căror descendenți provin exclusiv din berbeci cu genotipul ARR/ARR, conform prevederilor cap. C, partea 3, pct. 1, lit. b) din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare.
6. DSVSA realizează certificarea berbecilor participanți la program care au fost supuși unui test de genotipare prin alocarea unui număr de identificare individual, în baza instrucțiunilor transmise de ANSVSA.
7. Selectarea berbecilor pentru reproducere pentru testele de genotipare se va face în baza instrucțiunilor transmise de ANSVSA prin notă de serviciu.
8. Genotiparea și studiile de epidemiologie moleculară se efectuează în cadrul IDSA și în alte laboratoare din cadrul LSVSA, acreditate și desemnate de ANSVSA.
9. Acțiunea de prelevare a probelor de sânge pentru identificarea rezistenței la EST se efectuează concomitent cu acțiunea de prelevare a probelor de sânge de la toți berbecii înainte de montă pentru B. Melitenis și B. Abortus Ovis, în lunile mai-iunie, astfel încât să se deconteze pentru o singură manoperă de prelevare.
10. Prelevarea probelor de sânge integral se face în condiții speciale, cu sistem vacutainer ce conține EDTA ca anticoagulant; tubul și acul de prelevare sunt utilizate individual, pentru fiecare animal; nu este recomandată prelevarea pe alte tipuri de substanță anticoagulantă - heparină, deoarece aceasta inhibă reacțiile enzimatice ulterioare.
11. Ambalarea probelor de sânge integral se face în suporturi dedicate - suport tuburi vacutainer, cu respectarea ordinii din tabelul de prelevare.
12. Identificarea probelor de sânge integral se realizează cu ajutorul numărului de crotalie al animalului de la care se prelevă proba, număr care se regăsește și în tabelul nominal anexat la nota de însoțire a probelor; pentru ușurință, numărul de pe tubul de prelevare poate fi cel atribuit numărului curent din tabelul nominal anexat la nota de însoțire a probelor.
13. Pe nota de însoțire se înscriu atât data și ora prelevării, cât și codul de identificare a animalului, rasa, sexul și vârsta acestuia, pentru a se putea face o statistică pe baza rezultatelor - pe rase, sexe etc.
14. Transportul probelor de sânge integral se face într-un timp cât mai scurt, pentru a fi posibilă extracția, în condiții optime, a ADN-ului genomic, la temperaturi de refrigerare.
15. După prelevare, probele se păstrează în condiții de refrigerare, la o temperatură cuprinsă între 2-8°C, pentru maximum 12 ore, până la procesarea acestora; acest interval cuprinde inclusiv timpul necesar pentru transportul probelor la laborator.
16. Dacă intervalul de timp este mai mare de 12 ore, probele se păstrează la temperaturi de congelare până la procesarea acestora, inclusiv intervalul de timp necesar pentru transportul probelor la laborator.
17. DSVSA transmite ANSVSA un raport privind cerințele prevăzute la cap. C, partea 1, pct. 2, lit. a) și b) din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare; LNR-EST transmite la ANSVSA un raport privind cerințele prevăzute la cap. C, partea 1, pct. 2, lit. c) din anexa nr. VII la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare.

18. DSVSA realizează inspecții periodice sau inopinate în exploatațile participante la program și sancționează nerespectarea implementării programului pe teritoriul județului.
19. DSVSA organizează campanii de informare adresate medicilor veterinari, asociațiilor de crescători și altor instituții cu atribuții în implementarea programului cu privire la obiectivele, conținutul și măsurile prevăzute în acesta.
20. DSVSA furnizează, la cerere, informații relevante crescătorilor de ovine interesați în achiziționarea de ovine de un genotip rezistent la scrapie.
21. DSVSA supraveghează aplicarea corespunzătoare a măsurilor stabilite în program după aflarea rezultatului testului de genotipare în cadrul exploataților participante la program prin efectuarea de inspecții regulate, la fiecare 4 luni, precum și inspecții inopinate.

PRECIZĂRI	EXECUȚIE
1. Medicii veterinari de liberă practică împuterniciți prelevă probe de sânge integral de la berbecii de reproducție crescuți în exploatații aflate pe teritoriul României, conform instrucțiunilor ANSVSA.	
2. Medicii veterinari oficiali zonali realizează o verificare inițială a statusului sanitar-veterinar al exploatațiilor care participă la program.	

5.4. Boala cronică cahectizantă a cervidelor BCCC și EST la alte rumegătoare aflate în mediul silvatic sau în captivitate
Scop: Supravegherea cervidelor pentru BCCC și a EST la alte rumegătoare aflate în mediul silvatic sau în captivitate

I. Supraveghere pasivă	II. Supraveghere activă
CONDUITA DE EXECUȚIE 1. Supraveghere și/sau monitorizare în conformitate cu Decizia 2016/1.918/CE a Comisiei din 28 octombrie 2016 privind un studiu asupra bolii cronice cahectizante a cervidelor 2. Supraveghere clinică în caz de suspiciune sau de confirmare a bolii	CONDUITA DE EXECUȚIE 1. Supraveghere prin examene de laborator 2. Supraveghere și/sau monitorizare în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2017/1.972 din 30 octombrie 2017, de modificare a anexelor I și III la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare 3. Raportare lunară, incluzând numărul testelor rapide efectuate la cervidele din grupele-țintă, tipul testului rapid și rezultatele testelor, transmise de către DSVSA

PRECIZĂRI 1. Prelevarea probelor provenite de la cervide cu semne clinice și transmiterea la LNR, pentru a fi supuse examinărilor specifice, în conformitate cu prevederile cap. C pct. 3 din anexa nr. X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare	TEHNICE 1. Prelevarea probelor de creier se efectuează în spații special amenajate în abatoarele autorizate sau în sălile de necropsie din incinta laboratoarelor EST sau la nivelul fondurilor de vânătoare, cu respectarea măsurilor de prevenire a transmiterii unor boli infecțioase de la animale la om. 2. «Specia-țintă» este reprezentată de cerbul roșu (<i>Cervus elaphus</i>) sălbatic și de crescătorie. 3. Se prelevă probele de creier provenite de la toate cervidele în vârstă de peste 18 luni din grupele-țintă: a) cervide sănătoase, vânat; b) cervide sănătoase, sacrificate în abatoare; c) cervide care prezintă semne clinice sau semne de boală; d) cervide rănite sau ucise pe șosele; e) cervide moarte/ucise, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 4. Prelevarea probelor de creier se realizează imediat după sacrificare și în cel mai scurt timp după moarte/eutanasiere și se efectuează numai de la animale care îndeplinesc cerințele de testare privind vârsta. 5. Prelevarea și testarea probelor de creier de la cervidele care nu îndeplinesc cerințele de testare privind vârsta se efectuează numai la solicitarea proprietarului de animale, pe cheltuiala acestuia. 6. În cazul obținerii unui rezultat pozitiv la testul rapid realizat la cervidele din grupele-țintă, se trimite proba la LNR-EST din cadrul IDSA în vederea confirmării/infirmării rezultatului. 7. În cazul obținerii unui rezultat pozitiv la testul rapid realizat la cervidele din grupele-țintă se transmite, prin fax, la ANSVSA, raportul de notificare a suspiciunii de BCCC; toate părțile corpului unui cervid declarat pozitiv la testul rapid, inclusiv pielea, sunt distruse direct în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009, cu modificările ulterioare. 8. Pentru fiecare caz pozitiv de EST la cervide se determină genotipul proteinei prion pe probe de creier; genotiparea se realizează în cadrul IDSA. 9. Prelevarea, prelucrarea primară, ambalarea și transportul probelor la LNR-EST/LSVSA desemnate pentru diagnosticul BCCC, după caz, se efectuează cât mai curând posibil după prelevare, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. 10. Procesarea și examinarea probelor de creier pentru EST la cervide și alte specii de rumegătoare sălbatice mici se realizează în cadrul rețelei naționale de laboratoare de morfopatologie din cadrul LSVSA aparținând DSVSA, coordonate tehnic de LNR pentru encefalopatii spongiforme transmisibile din cadrul IDSA, conform arondării stabilite de ANSVSA. 11. Metodele uzitate pentru diagnosticul EST sunt cele precizate de LNR-EST din cadrul IDSA în conformitate cu prevederile Manualului OIE de standarde pentru teste de diagnostic și vaccinuri și cu cerințele specificate
---	--

	în cap. C, pct. 4 din anexa nr. X la Regulamentul (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 12. Laboratoarele de morfopatologie din cadrul DSVSA desemnate pentru supravegherea EST și LNR-EST din cadrul IDSA pot efectua unul dintre testele rapide înregistrate și acreditate în România: - testul rapid ELISA pentru EST, protocol dublu sandwich; - testul rapid ELISA pentru EST, protocolul cu polimeri chimici și anticorpi monoclonali. 13. Confirmarea se efectuează numai de către LNR-EST din IDSA, prin unul sau mai multe teste de confirmare: - testul de confirmare western blot pentru EST; - testul de confirmare imunohistochimic pentru EST. 14. Confirmarea diagnosticului se efectuează în exclusivitate la LNR-EST din cadrul IDSA, aplicându-se prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare. 15. Până la obținerea unui rezultat negativ la testul rapid, nicio parte din corpul animalelor care au făcut obiectul sacrificării și testării pentru EST nu intră în lanțul alimentar comercial și nici nu se utilizează la fabricarea produselor alimentare, a produselor cosmetice sau a medicamentelor.
--	---

PRECIZĂRI 1. Orice persoană fizică care observă cervide cu comportament anormal și/sau tulburări locomotorii și/sau o stare generală proastă are obligația anunțării medicilor veterinari oficiali din cadrul DSVSA.	EXECUȚIE 1. Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA prelevă probe de la cervidele din grupele-țintă. 2. Prelevarea probelor de creier se realizează cu truse de unică folosință cu respectarea prevederilor legislației în vigoare. 3. Examinarea probelor se realizează la LSVSA și/sau, după caz, la LNR din cadrul IDSA. 4. Responsabilul ESB/EST din cadrul DSVSA, nominalizat prin decizie a directorului executiv, transmite, prin fax, la ANSVSA, raportul de notificare a suspiciunii de BCCC. 5. DSVSA informează vânătorul, paznicul de vânătoare sau crescătorul de animale, prin mijloace autorizate, cu privire la rezultatele testelor rapide/de confirmare.
INSPECȚIA ANIMALELOR ABATORIZATE	
I. ANIMALE VII	II. CARNE ȘI ORGANE
Se examinează ante- și post-mortem. Se prelevă probe de la cervidele eligibile ca vârstă pentru testare. Până în momentul în care prin examenul de laborator se stabilește un diagnostic negativ, nicio parte din corpul animalelor care au făcut obiectul sacrificării și investigației pentru BCCC nu se utilizează pentru consum și nici la fabricarea produselor alimentare, a produselor cosmetice sau a medicamentelor.	Examinarea carcaselor se efectuează în unități de tăiere autorizate sanitar-veterinar, de către medici veterinari oficiali. În caz de suspiciune/confirmare carnea, organele și subprodusele se confiscă și se distrug, aplicându-se prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009, cu modificările ulterioare.
PRECIZĂRI 1. Medic veterinar oficial din cadrul DSVSA	EXECUȚIE 1. Medic veterinar oficial din cadrul DSVSA 2. Examinare la LSVSA și/sau, după caz, la LNR din cadrul IDSA"

6. FEBRA AFTOASĂ

Scop: menținerea statutului de țară oficial liberă de febră aftoasă, fără vaccinare

Grupa de animale țință - animale din specii receptive, domestice și sălbatice. România isi declara la OIE, anual, statutul de liber de febra aftoasă fără vaccinare. Este interzis importul de animale vii si produse ale acestora provenite din tari ce nu au statut de indemnitate fara vaccinare.

Inspectarea periodică a zonelor recunoscute cu risc crescut de contaminare (granițele României cu țările terțe, târguri de animale vii, expoziții, porturi, aeroporturi).

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
1. Precizări tehnice	1. Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Are ca scop identificarea și notificarea oricărui simptom ce poate fi atribuit unui caz de febră aftoasă. În cazul în care România se va afla în situația unui risc epidemiologic în relație cu țări sau zone vecine, ANSVSA va dispune implementarea de inspecții clinice și testări serologice în acest scop.	Are ca scop identificarea și notificarea oricărui simptom ce poate fi atribuit febrei aftoase. În cazul în care România se va afla în situația unui risc epidemiologic în relație cu țări sau zone vecine, ANSVSA va dispune implementarea de inspecții clinice și testări serologice în acest scop.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
a) serologic - pentru supravegherea transfrontalieră, pe zona de vecinătate cu țări terțe, în scopul menținerii capabilității de diagnostic a LNR, prelevarea de probe de sânge de la specia ovină, odată pe an - în trimestrul IV, după revenirea din transhumanță sau în trimestrul I. Va fi examinat un număr maxim de 400 probe ser sanguin, defalcat în mod egal între județele aflate la granița cu țările terțe (BT, CS, GL, IS, MH, MM, SM, SV, TM, TL, VS, CT). De pe teritoriul acestor județe, probele de sânge vor fi recoltate din efective aflate în localități de frontieră.	
b. virusologic - în caz de suspiciune clinică și/sau de laborator se execută la animalele domestice și sălbatice receptive conform Manualului pentru Teste de Diagnostic și Vaccinuri al OIE și Manualului de Diagnostic pentru Febra Aftoasă.	
2. Precizări execuție	2. Precizări execuție
a) fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, gestionarii fondurilor de vânătoare și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți au obligația, conform legislației naționale în vigoare, de a raporta cazurile de morbiditate și mortalitate la animalele din speciile receptive. Medicii veterinari oficiali gestionează conduita de investigare a oricărei suspiciuni.	a) fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți raportează cazurile de morbiditate și mortalitate la animalele din speciile receptive. Medicii veterinari oficiali gestionează conduita de investigare a oricărei suspiciuni.

b) supravegherea serologică se realizează prin teste de screening - teste imunoenzimatică pentru anticorpi contra proteinelor structurale ale virusurilor febrei aftoase - serotipurile O, A și Asia 1 sau teste imunoenzimatică pentru anticorpi contra proteinelor nestructurale ale virusurilor febrei aftoase. Probele cu rezultat pozitiv sau dubios se retestează și se supun testelor de confirmare prin virusneutralizare. Rezultatul acestora va fi interpretat în conformitate cu definiția cazului de infecție cu virus al febrei aftoase din Codul de Sănătate al Animalelor Terestre (capitolul 8.5., articolul 8.5.1.)	
c) diagnosticul se realizează în cadrul LNR-IDSA pe probe recoltate în conformitate cu prevederile Manualului Operațional pentru febra aftoasă. Diagnosticul de confirmare în febră aftoasă se face în conformitate cu prevederile capitolului 2.1.5. din Manualul pentru Teste de Diagnostic și Vaccinuri al OMSA/2012, și ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 113/2007 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind măsurile pentru combaterea febrei aftoase.	c) diagnosticul se realizează în cadrul LNR-IDSA pe probe recoltate în conformitate cu prevederile Manualului Operațional pentru febra aftoasă. Diagnosticul de confirmare în febră aftoasă se face în conformitate cu prevederile capitolului 2.1.5. din Manualul pentru Teste de Diagnostic și Vaccinuri al OMSA/2012 și ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 113/2007.
În cazul diagnosticării bolii pe teritoriul României, se aplică măsurile prevăzute în Ordinul președintelui ANSVSA nr. 113/2007, ce transpune Directiva Consiliului 2003/85/CE pentru controlul febrei aftoase.	
În conformitate cu definiția cazului de infecție cu virus al febrei aftoase din Codul de Sănătate al Animalelor Terestre (capitolul 8.5., art. 8.5.1.) diagnosticul de laborator și respectiv confirmarea unei suspiciuni se realizează prin: - izolarea pe culturi celulare și identificarea virusului (RT PCR și detecția de antigen prin ELISA); - detecția de antigen viral prin ELISA și detecția de genom viral prin RT - PCR în corelare cu date clinice și epidemiologice relevante; - detecția de anticorpi prin ELISA față de proteinele structurale și nestructurale ale virusurilor febrei aftoase în corelare cu date clinice și epidemiologice relevante.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare	

7. INFECȚIA CU COMPLEXUL MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS

Programul de eradicare a infecției cu complexul Mycobacterium tuberculosis, aprobat prin Regulamentul delegat (UE) 2022/214, se implementează conform prevederilor de mai jos, cu scopul obținerii de către România a statusului liber de infecția cu complexul Mycobacterium tuberculosis.

Scop: menținerea statusului de exploatație indemnă de infecția cu complexul Mycobacterium tuberculosis

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a bovinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
---	--

A. În exploatațiile calificate indemne de infecția cu MTBC, cu atestat de indemnitate, pentru menținerea statusului de exploatație indemnă de infecția cu complexul *Mycobacterium tuberculosis* (*Mycobacterium bovis*, *Mycobacterium tuberculosis*, *Mycobacterium caprae*) (MTBC)

Testarea se face în conformitate cu precizările din partea II cap. 1 secțiunea 2 pct. 1 din anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/689, prin metode de diagnostic stabilite în secțiunea 2 din anexa III la Regulamentul delegat (UE) 2020/689.

Supraveghere

1. Tuberculinare intradermică prin TCS, o dată pe an, la toate bovinele în vârstă de peste 6 săptămâni
2. Controalele prin tuberculinare intradermică se planifică astfel încât să se execute înaintea acțiunilor imunoprofilactice, nu mai târziu de primele 6 luni ale anului în curs, efectuându-se în echipă de minimum 2 medici veterinari, din care obligatoriu 1 medic veterinar oficial.
3. Pentru a obține un rezultat cât mai fidel la testul alergic cutanat se vor respecta cu strictețe precizările tehnice ale producătorului testului de diagnostic utilizat.
4. Testarea se realizează conform procedurii de tuberculinare, respectiv protocolului de testare intradermică.*)

5. Animalele cu rezultate pozitive la tuberculinare se elimină din efectiv prin abatorizare pentru tăiere de control în scop de diagnostic în maximum 30 de zile de la notificarea oficială către proprietar sau către persoana responsabilă a rezultatelor testelor, iar exploatației i se suspendă statusul de indemnă de infecția cu MTBC.

6. Animalele neconcludente la TCS se retestează în prezența și responsabilitatea medicului veterinar oficial, iar exploatației i se suspendă statusul de indemnă la infecția cu MTBC până la clarificarea statusului exploatației printr-un TCS efectuat la 42 de zile de la primul test de tuberculinare, conform procedurii de tuberculinare, respectiv protocolului de testare intradermică.

7. Animalele cu două rezultate neconcludente la TCS sunt considerate pozitive conform procedurii de testare intradermică.

8. Bovinele care au reacționat pozitiv la tuberculina aviară vor fi investigate pentru paratuberculoza bovină.**)

A. În exploatațiile calificate indemne de infecția cu MTBC, cu atestat de indemnitate, pentru menținerea statusului de exploatație indemnă de infecția cu complexul *Mycobacterium tuberculosis* (*Mycobacterium bovis*, *Mycobacterium tuberculosis*, *Mycobacterium caprae*) (MTBC)

Testarea se face în conformitate cu precizările din partea II cap. 1 secțiunea 2 pct. 1 din anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/689, prin metode de diagnostic stabilite în secțiunea 2 din anexa III la Regulamentul delegat (UE) 2020/689.

Supraveghere

1. Tuberculinare intradermică prin TCS, o dată pe an, la toate bovinele în vârstă de peste 6 săptămâni
2. Controalele prin tuberculinare intradermică se planifică astfel încât să se execute înaintea acțiunilor imunoprofilactice, nu mai târziu de primele 6 luni ale anului în curs, efectuându-se în echipă de minimum 2 medici veterinari, din care obligatoriu 1 medic veterinar oficial.
3. Pentru a obține un rezultat cât mai fidel la testul alergic cutanat se vor respecta cu strictețe precizările tehnice ale producătorului testului de diagnostic utilizat.
4. Testarea se realizează conform procedurii de tuberculinare, respectiv protocolului de testare intradermică.*)

5. Animalele cu rezultate pozitive la tuberculinare se elimină din efectiv prin abatorizare pentru tăiere de control în scop de diagnostic în maximum 30 de zile de la notificarea oficială către proprietar sau către persoana responsabilă a rezultatelor testelor, iar exploatației i se suspendă statusul de indemnă de infecția cu MTBC.

6. Animalele neconcludente la TCS se retestează în prezența și responsabilitatea medicului veterinar oficial, iar exploatației i se suspendă statusul de indemnă la infecția cu MTBC până la clarificarea statusului exploatației printr-un TCS efectuat la 42 de zile de la primul test de tuberculinare, conform procedurii de tuberculinare, respectiv protocolului de testare intradermică.

7. Animalele cu două rezultate neconcludente la TCS sunt considerate pozitive conform procedurii de testare intradermică.

8. Bovinele care au reacționat pozitiv la tuberculina aviară vor fi investigate pentru paratuberculoza bovină.**)

9. Se efectuează tuberculinare și la caprinele care sunt

9. Se efectuează tuberculinare și la caprinele care sunt crescute în exploatațile de bovine, de la care se livrează lapte crud către procesare, conform secțiunii IX din Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală, cu modificările și completările ulterioare.

10. Se interzice utilizarea pentru tuberculinare intradermică a tuberculinelor neînregistrate, netestate, alterate sau cu termen de valabilitate expirat, precum și a instrumentarului de lucru defect.

11. Nu sunt supuse testării prin tuberculinare intradermică:

- a) animalele tratate anterior cu medicamente imunosupresoare, cum ar fi glucocorticoizi;
- b) animalele bolnave, aflate în tratament, sau cele aflate în convalescență.

12. Animalele peste 6 săptămâni care nu au fost testate în campania de tuberculinare, din motivele enumerate la pct. 11, se testează ulterior îndeplinirii cerințelor de tuberculinare.

10. Se interzice utilizarea pentru tuberculinare intradermică a tuberculinelor neînregistrate, netestate, alterate sau cu termen de valabilitate expirat, precum și a instrumentarului de lucru defect.

11. Nu sunt supuse testării prin tuberculinare intradermică:

- a) animalele tratate anterior cu medicamente imunosupresoare, cum ar fi glucocorticoizi;
- b) animalele bolnave, aflate în tratament, sau cele aflate în convalescență.

12. Animalele peste 6 săptămâni care nu au fost testate în campania de tuberculinare, din motivele enumerate la pct. 11, se testează ulterior îndeplinirii cerințelor de tuberculinare.

B. În exploatațiile de bovine cu status suspendat Statusul indemn al unei exploatații se suspendă în situațiile menționate în partea II cap. 1 secțiunea 3 pct. 1 din anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 1. Restabilirea statusului de indemn la infecția cu MTBC se face conform prevederilor din partea II cap. 1 secțiunea 3 pct. 2 din anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 2. Medicul veterinar oficial elaborează și controlează aplicarea planului de măsuri până la clarificarea situației. 3. Examenele de laborator pentru precizarea diagnosticului se realizează la LSVSA sub coordonarea LNR-IDSA. 4. În cazul unei suspiciuni bazate pe rezultatele pozitive sau neconcludente la testele menționate la lit. A pct. 1 sau pe baza leziunilor din abator, se suspendă statusul de exploatație indemnă de infecția cu MTBC și se aplică prevederile Regulamentului (CE) nr. 853/2004, cu modificările și completările ulterioare, de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală.	B. În exploatațiile de bovine cu status suspendat Statusul indemn al unei exploatații se suspendă în situațiile menționate în partea II cap. 1 secțiunea 3 pct. 1 din anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 1. Restabilirea statusului de indemn la infecția cu MTBC se face conform prevederilor din partea II cap. 1 secțiunea 3 pct. 2 din anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 2. Medicul veterinar oficial elaborează și controlează aplicarea planului de măsuri până la clarificarea situației. 3. Examenele de laborator pentru precizarea diagnosticului se realizează la LSVSA sub coordonarea LNR-IDSA. 4. În cazul unei suspiciuni bazate pe rezultatele pozitive sau neconcludente la testele menționate la lit. A pct. 1 sau pe baza leziunilor din abator, se suspendă statusul de exploatație indemnă de infecția cu MTBC și se aplică prevederile Regulamentului (CE) nr. 853/2004, cu modificările și completările ulterioare, de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală.
---	---

C. Testarea bovinelor în exploatațiile cu status retras, în care infecția cu MTBC a fost confirmată prin examene de laborator 1. În cazul retragerii statusului de indemn de infecția cu MTBC a exploatațiilor cu bovine, acesta poate fi redobândit dacă sunt îndeplinite cerințele prevederilor pct. 2-4 din partea II cap. 1 secțiunea 4 din anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 2. În situații concrete, de exemplu în focar, pentru reducerea timpului de stingere a acestuia, ori în exploatații care prezintă succesiv animale cu rezultat pozitiv la tuberculinare ori în cazul unui procent semnificativ de animale pozitive la testul de tuberculinare din exploatațiile calificate oficial indenne de tuberculoză, la solicitarea proprietarului, ANSVSA poate aproba utilizarea unor metode alternative, cum ar fi testul ELISA-IFN; pentru stingerea focarului de infecția cu MTBC, prin utilizarea testului ELISA-IFN, este necesar ca acesta să fie efectuat ori de câte ori se impune, până la obținerea consecutivă a două rezultate negative pentru animalele rămase în exploatație, cu condiția ca măsura să nu contravină altor prevederi din legislația sanitar-veterinară. Testul se aplică la bovinele cu vârsta mai mare de 6 luni, la 60 de zile de la orice test alergic de tuberculinare aplicat anterior. 3. Măsurile aplicate pentru controlul bolii în exploatațiile contaminate sunt conform prevederilor menționate la art. 21-31 din Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 4. După declararea bolii, medicul veterinar oficial în a cărui responsabilitate este exploatația, împreună cu medicul veterinar de liberă practică împuternicit, efectuează ancheta epidemiologică și întocmește programul de măsuri. 5. Bovinele cu rezultat pozitiv la TCS sau/și ELISA-IFN se direcționează către abator pentru tăiere în vederea efectuării expertizei de abator, precum și a examenelor de laborator. 6. Bovinele reagentele se taie în partidă separată sub supraveghere sanitar-veterinară și cu aplicarea măsurilor de decontaminare și protecție a mediului, conform art. 30 din Regulamentul delegat (UE) 2020/689.	C. Testarea bovinelor în exploatațiile cu status retras, în care infecția cu MTBC a fost confirmată prin examene de laborator 1. În cazul retragerii statusului de indemn de infecția cu MTBC a exploatațiilor cu bovine, acesta poate fi redobândit dacă sunt îndeplinite cerințele prevederilor pct. 2-4 din partea II cap. 1 secțiunea 4 din anexa IV la Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 2. În situații concrete, de exemplu în focar, pentru reducerea timpului de stingere a acestuia, ori în exploatații care prezintă succesiv animale cu rezultat pozitiv la tuberculinare ori în cazul unui procent semnificativ de animale pozitive la testul de tuberculinare din exploatațiile calificate oficial indenne de tuberculoză, la solicitarea proprietarului, ANSVSA poate aproba utilizarea unor metode alternative, cum ar fi testul ELISA-IFN; pentru stingerea focarului de infecția cu MTBC, prin utilizarea testului ELISA-IFN, este necesar ca acesta să fie efectuat ori de câte ori se impune, până la obținerea consecutivă a două rezultate negative pentru animalele rămase în exploatație, cu condiția ca măsura să nu contravină altor prevederi din legislația sanitar-veterinară. Testul se aplică la bovinele cu vârsta mai mare de 6 luni, la 60 de zile de la orice test alergic de tuberculinare aplicat anterior. 3. Măsurile aplicate pentru controlul bolii în exploatațiile contaminate sunt conform prevederilor menționate la art. 21-31 din Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 4. După declararea bolii, medicul veterinar oficial în a cărui responsabilitate este exploatația, împreună cu medicul veterinar de liberă practică împuternicit, efectuează ancheta epidemiologică și întocmește programul de măsuri. 5. Bovinele cu rezultat pozitiv la TCS sau/și ELISA-IFN se direcționează către abator pentru tăiere în vederea efectuării expertizei de abator, precum și a examenelor de laborator. 6. Bovinele reagentele se taie în partidă separată sub supraveghere sanitar-veterinară și cu aplicarea măsurilor de decontaminare și protecție a mediului, conform art. 30 din Regulamentul delegat (UE) 2020/689.
--	--

D. Tăierea de control a animalelor pozitive la testele tuberculinice sau imunologice ELISA-IFN 1. De la toate animalele reagentele tăiate pentru precizarea diagnosticului de infecție cu MTBC se prelevă, obligatoriu, probe individuale pentru examene de laborator, astfel: a) limfonodurile capului - retrofaringian stâng și drept, mandibular stâng și drept, parotidian stâng și drept; b) limfonodurile traheobronhice stâng și drept, mediastinale anterior și posterior; c) limfonodurile hepatice, iliac intern și extern, retromamar superior și inferior și poplitei; d) porțiuni de țesuturi și organe cu leziuni macroscopice de infecție cu MTBC: pleură, pulmon, ficat, splină, organe genitale, glandă mamară. 2. Prin grija medicului veterinar oficial din abator grupele de limfonoduri și porțiunile de țesuturi și organe menționate la pct. 1 se ambalează separat, pe fiecare grup în parte. 3. Confirmarea diagnosticului de infecție cu MTBC se face în conformitate cu prevederile art. 8 și 9 din Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 4. Proprietarii animalelor cu reacții pozitive la TCS și imunologice ELISA-IFN I, tăiate pentru stabilirea diagnosticului, se despăgubesc potrivit legii, indiferent de rezultatele examenelor de laborator. 5. În cazul izolării speciilor din complexul Mycobacterium tuberculosis, tulpinile se trimit la LNR, pentru infecția cu MTBC și paratuberculoză, în vederea identificării fenotipice și genetice. 6. Toate animalele tăiate pentru precizarea diagnosticului de infecție cu MTBC care prezintă leziuni ale masei gastrointestinale se examinează, obligatoriu, și pentru paratuberculoză. În cazul suspiciunii de infecție cu MTBC în abator, la inspecția post-mortem se prelevează probe de organe cu leziuni și limfonoduri în vederea examinării morfopatologice și bacteriologice, conform normelor sanitar-veterinare. În cazul în care organele nu sunt afectate se prelevează numai limfonoduli cu leziuni.***)	D. Tăierea de control a animalelor pozitive la testele tuberculinice sau imunologice ELISA-IFN 1. De la toate animalele reagentele, tăiate pentru precizarea diagnosticului de infecție cu MTBC, se prelevă, obligatoriu, probe individuale pentru examene de laborator, astfel: a) limfonodurile capului - retrofaringian stâng și drept, mandibular stâng și drept, parotidian stâng și drept; b) limfonodurile traheobronhice stâng și drept, mediastinale anterior și posterior; c) limfonodurile hepatice, iliac intern și extern, retromamar superior și inferior și poplitei; d) porțiuni de țesuturi și organe cu leziuni macroscopice de infecție cu MTBC: pleură, pulmon, ficat, splină, organe genitale, glandă mamară. 2. Prin grija medicului veterinar oficial din abator grupele de limfonoduri și porțiunile de țesuturi și organe menționate la pct. 1 se ambalează separat pe fiecare grup în parte. 3. Confirmarea diagnosticului de infecție cu MTBC se face în conformitate cu prevederile art. 8 și 9 din Regulamentul delegat (UE) 2020/689. 4. Proprietarii animalelor cu reacții pozitive la TCS și imunologice ELISA-IFN I, tăiate pentru stabilirea diagnosticului, se despăgubesc potrivit legii, indiferent de rezultatele examenelor de laborator. 5. În cazul izolării speciilor din complexul Mycobacterium tuberculosis, tulpinile se trimit la LNR, pentru infecția cu MTBC și paratuberculoză, în vederea tipizării fenotipice și genetice. 6. Toate animalele tăiate pentru precizarea diagnosticului de infecție cu MTBC care prezintă leziuni ale masei gastrointestinale se examinează, obligatoriu, și pentru paratuberculoză. În cazul suspiciunii de infecție cu MTBC în abator, la inspecția post-mortem se prelevează probe de organe cu leziuni și limfonoduri în vederea examinării morfopatologice și bacteriologice, conform normelor sanitar-veterinare. În cazul în care organele nu sunt afectate se prelevează numai limfonoduri cu leziuni.***)
III. Supravegherea în exploatațile cu status suspendat pentru nerespectarea frecvenței de testare	

Supraveghere activă

1. În exploatațiile în care nu s-a respectat testarea anuală, dar calificate anterior ca indemne, se suspendă statusul de exploatație indemnă, exploatațiile redobândindu-și statutul de indemnă de infecția cu MTBC numai după testarea printr-un singur TCS cu rezultat negativ a tuturor animalelor în vârstă de peste 6 săptămâni.

2. Toate bovinele în vârstă de peste 6 săptămâni din exploatațiile nou-înființate, atunci când efectivul a fost alcătuit exclusiv din animale originare din exploatații calificate indemne de infecția cu MTBC, efectuează primul test nu mai târziu de 30 de zile de la constituire, iar cel de-al doilea test nu va mai fi solicitat.

IV. Testarea bovinelor pentru export sau circulația animalelor în interiorul UE, în vederea asigurării cerințelor de certificare

Supraveghere pasivă

1. În centrele de colectare vor fi acceptate numai bovine care provin din exploatații indemne de infecția cu MTBC. Bovinele destinate circulației animalelor în interiorul UE sau în țări terțe sunt testate pentru infecția cu MTBC anterior mișcării, printr-un test de premişcare, în centrele de colectare sau în exploatația de origine autorizată pentru circulația animalelor în interiorul UE sau export în țări terțe, de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit care a încheiat contract de prestări servicii cu exploatația respectivă, sub controlul și responsabilitatea medicului veterinar oficial, în intervalul de 30 de zile, atunci când expedierea bovinelor se face din exploatația de origine sau în perioada șederii în centrul de colectare, atunci când expedierea se face din acesta. Animalele reagente la tuberculinare vor fi retestate în echipă cu medicul veterinar oficial. Statusul oficial de efectiv indemn de tuberculoză poate fi suspendat, iar animalelor din unitate nu li se va permite să fie introduse în comerțul intracomunitar până când nu se soluționează situația incertă a următoarelor animale:

a) animale care au fost considerate a fi neconcludente la testul unic de tuberculinare intradermică;

b) animale care au fost considerate pozitive la testul unic de tuberculinare intradermică, dar care așteaptă retestarea cu un test comparativ intradermic;

c) animale care au fost considerate a fi neconcludente la testul comparativ intradermic.

Astfel de animale trebuie izolate de celelalte animale ale unității până când statusul lor este soluționat, fie printr-un test suplimentar după 42 de zile, fie prin examinare post-mortem și de laborator.

2. În vederea asigurării cerințelor de certificare, testul de premişcare se realizează prin TU.

V. Supravegherea speciilor susceptibile din grădinile zoologice

Supraveghere pasivă

1. Testarea prin gamma interferon - ELISA-IFN sau tuberculinarea intradermică prin TU a speciilor susceptibile din grădinile zoologice în caz de suspiciune a bolii
2. Animalele cu rezultate pozitive la testul de tuberculinare se retestează prin gamma interferon - ELISA-IFN.
3. Animalele cu rezultat pozitiv și la testul prin gamma interferon - ELISA-IFN se izolează și se scot din circuitul vizitatorilor.

VI. Supravegherea bacteriologică a speciilor susceptibile din fondul cinegetic

Supraveghere pasivă

Cu ocazia recoltării de trofee, pentru selecție și alte acțiuni care sunt prevăzute în Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare

Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen morfopatologic, examen microscopic și examen cultural. În cazul izolării speciilor din complexul *Mycobacterium tuberculosis*, tulpinile se trimit la LNR, pentru infecția cu MTBC și paratuberculoză, în vederea identificării fenotipice și genetice.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Proprietarii animalelor care au fost tăiate în scopul diagnosticului infecției cu complexul *Mycobacterium tuberculosis* se despăgubesc conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.214/2009 privind metodologia pentru stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de rezultatele examenelor de laborator.

- *) Protocolul de testare intradermică poate fi accesat de pe site-ul ANSVSA, secțiunea Legislație, Ghiduri și proceduri specifice.
- **) Costurile investigațiilor pentru paratuberculoza bovină vor fi suportate din bugetul ANSVSA.
- ***) Examinarea carcaselor și organelor se efectuează în unități de tăiere autorizate sanitar-veterinar, de către medicii veterinari oficiali.

8. LEUCOZA ENZOOTICĂ BOVINĂ

Scop: eradicarea bolii și calificarea statusului de sănătate al exploatațiilor și atestarea acestora în vederea recunoașterii statusului de țară/zonă oficial indemnă de LEB.

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a bovinelor de lapte, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
---	---

A. Testarea bovinelor în exploatațiile calificate oficial indemne de LEB, cu atestat de indemnitate, pentru menținerea statusului de exploatație oficial indemnă de boală: Supraveghere activă 1. Supravegherea serologică la bovine și bubaline se realizează prin ELISA, o dată pe an, la: a) taurii și bivoli folosii la reproducție; b) toate taurinele și bubalinele în vârstă de peste 24 de luni. 2. Probele de sânge sunt recoltate de medicii de liberă practică împuterniciți. 3. Testele ELISA se efectuează pe pooluri de 10 probe, conform instrucțiunilor trusei de diagnostic și recomandărilor LNR-IDSA. 4. Animalele cu rezultat pozitiv la ELISA vor fi testate pentru confirmare prin ID; dacă există neconcordanță între ELISA pozitiv și ID negativ, confirmarea bolii se face prin prelevare de sânge și examen prin ID după 30 zile de la prima prelevare. 5. Examele serologice (ELISA și/sau ID) se efectuează la LSVSA. 6. Dacă există dubii privind corectitudinea prelevării probei/probelor și din expertiză reiese că au existat neconformități legate de prelevare, ambalare, transportul probei/probelor, DSVSA analizează oportunitatea prelevării unei alte probe. 7. Dacă directorul executiv al DSVSA aprobă, se prelevează o nouă probă care se examinează la LSVSA și o contraprobă care se păstrează la același laborator. După testarea probei și obținerea rezultatului, LSVSA poate trimite contraprobă pentru expertiză de analiză la LNR-IDSA din cadrul IDSA. Proba și contraprobă se prelevează de medicul veterinar oficial și se sigilează. 8. Animalele diagnosticate pozitiv se sacrifică în maximum 30 de zile de la data notificării oficiale a proprietarului acestora sau a persoanei împuternicite cu privire la rezultatul examinărilor, conform art. 24 lit. b) din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 104/2005. 9. Exploatațiile oficial indemne, în care un singur animal a reacționat pozitiv la unul din testele la care se face referire în capitolul II al anexei nr. 4 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare, se consideră contaminate și intră în regim de asanare prin extracție. 10. Se suspendă statusul de sănătate al exploatației și rămâne suspendat până când: a) toate animalele în vârstă de peste 12 luni au reacționat negativ la două testări serologice efectuate la un interval de cel puțin 4 luni și cel mult 12 luni, testări efectuate la cel puțin 3 luni după eliminarea din efectiv a animalului pozitiv și a descendenților acestuia; b) s-a efectuat o anchetă epidemiologică cu rezultate negative și toate exploatațiile legate epidemiologic cu exploatația contaminată au fost supuse măsurilor stabilite la lit. a), în conformitate cu prevederile capitolul II al anexei nr.	A. Testarea bovinelor în exploatațiile calificate oficial indemne de LEB, cu atestat de indemnitate, pentru menținerea statusului de exploatație oficial indemnă de boală: Supraveghere activă 1. Supravegherea serologică la bovine și bubaline se realizează prin ELISA, o dată pe an, la: a) taurii și bivoli folosii la reproducție; b) toate taurinele și bubalinele în vârstă de peste 24 de luni. 2. Probele de sânge sunt recoltate de medicii de liberă practică împuterniciți. 3. Testele ELISA se efectuează pe pooluri de 10 probe, conform instrucțiunilor trusei de diagnostic și recomandărilor LNR-IDSA. 4. Animalele cu rezultat pozitiv la ELISA vor fi testate pentru confirmare prin ID; dacă există neconcordanță între ELISA pozitiv și ID negativ, confirmarea bolii se face prin prelevare de sânge și examen prin ID după 30 zile de la prima prelevare. 5. Examele serologice (ELISA și/sau ID) se efectuează la LSVSA. 6. Dacă există dubii privind corectitudinea prelevării probei/probelor și din expertiză reiese că au existat neconformități legate de prelevare, ambalare, transportul probei/probelor, DSVSA analizează oportunitatea prelevării unei alte probe. 7. Dacă directorul executiv al DSVSA aprobă, se prelevează o nouă probă care se examinează la LSVSA și o contraprobă care se păstrează la același laborator. După testarea probei și obținerea rezultatului, LSVSA poate trimite contraprobă pentru expertiză de analiză la LNR-IDSA din cadrul IDSA. Proba și contraprobă se prelevează de medicul veterinar oficial și se sigilează. 8. Animalele diagnosticate pozitiv se sacrifică în maximum 30 de zile de la data notificării oficiale a proprietarului acestora sau a persoanei împuternicite cu privire la rezultatul examinărilor, conform art. 24 lit. b) din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 104/2005. 9. Exploatațiile oficial indemne, în care un singur animal a reacționat pozitiv la unul din testele la care se face referire în capitolul II al anexei nr. 4 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare, se consideră contaminate și intră în regim de asanare prin extracție. 10. Se suspendă statusul de sănătate al exploatației și rămâne suspendat până când: a) toate animalele în vârstă de peste 12 luni au reacționat negativ la două testări serologice efectuate la un interval de cel puțin 4 luni și cel mult 12 luni, testări efectuate la cel puțin 3 luni după eliminarea din efectiv a animalului pozitiv și a descendenților acestuia; b) s-a efectuat o anchetă epidemiologică cu rezultate negative și toate exploatațiile legate epidemiologic cu exploatația contaminată au fost supuse măsurilor stabilite la lit. a), în conformitate cu prevederile capitolul II al anexei nr. 4 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare.
--	--

4 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare.	
---	--

B. Testarea bovinelor în exploatațiile cu status suspendat în care mai mult de un animal a reacționat pozitiv la unul din testele la care se face referire în capitolul II al anexei nr. 4 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare, supuse asanării prin extracție: activă Supraveghere 1. Supravegherea serologică se realizează la toate animalele în vârstă de peste 12 luni din exploatația contaminată de două ori pe an, la un interval de timp de cel puțin 4 luni și cel mult 12 luni, la cel puțin 3 luni de la îndepărtarea animalului pozitiv și ai descendenților acestuia obținuți după data probabilă a infectării. 2. Testul ELISA se efectuează pe probe individuale de sânge. 3. Animalele diagnosticate pozitiv se sacrifică în maximum 30 de zile de la data notificării oficiale a proprietarului acestora sau a persoanei împuternicite cu privire la rezultatul examinărilor, conform art. 24 lit. b) din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 104/2005. 4. Vițeei proveniți de la vaci reacționate pozitiv la examenele serologice vor părăsi efectivul numai pentru sacrificare, sub supravegherea autorităților veterinare. 5. DSVSA poate acorda derogare de la obligativitatea tăierii vițelului unei vaci infectate, atunci când acesta a fost separat de mama lui imediat după fătare și înainte de a fi supt colostru. În acest caz, vițelul trebuie ca după identificare să rămână în exploatație până la vârsta de 24 de luni și să fie testat în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare. 6. Măsurile aplicate pentru controlul bolii în exploatațiile contaminate trebuie să respecte prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 104/2005 și ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare. 7. Proprietarii animalelor tăiate se despăgubesc conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1214/2009 privind metodologia pentru stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, cu modificările ulterioare, indiferent de rezultatele examenelor de laborator. 8. Exploatațiile în care toate animalele în vârstă de peste 12 luni prezintă reacții negative la cele două teste efectuate, conform prevederilor de la pct. 1 își redobândesc statusul oficial indemn de I LEB, conform prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA nr. 49/2010.	B. Testarea bovinelor în exploatațiile cu status suspendat în care mai mult de un animal a reacționat pozitiv la unul din testele la care se face referire în capitolul II al anexei nr. 4 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare, supuse asanării prin extracție: Supraveghere activă 1. Supravegherea serologică se realizează la toate animalele în vârstă de peste 12 luni din exploatația contaminată de două ori pe an, la un interval de timp de cel puțin 4 luni și cel mult 12 luni, la cel puțin 3 luni de la îndepărtarea animalului pozitiv și ai descendenților acestuia obținuți după data probabilă a infectării. 2. Testul ELISA se efectuează pe probe individuale de sânge. 3. Animalele diagnosticate pozitiv se sacrifică în maximum 30 de zile de la data notificării oficiale a proprietarului acestora sau a persoanei împuternicite cu privire la rezultatul examinărilor, conform art. 24 lit. b) din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 104/2005. 4. Vițeei proveniți de la vaci reacționate pozitiv la examenele serologice vor părăsi efectivul numai pentru sacrificare, sub supravegherea autorităților veterinare. 5. DSVSA poate acorda derogare de la obligativitatea tăierii vițelului unei vaci infectate, atunci când acesta a fost separat de mama lui imediat după fătare și înainte de a fi supt colostru. În acest caz, vițelul trebuie ca după identificare să rămână în exploatație până la vârsta de 24 de luni și să fie testat în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare. 6. Măsurile aplicate pentru controlul bolii în exploatațiile contaminate trebuie să respecte prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 104/2005 și ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare. 7. Proprietarii animalelor tăiate se despăgubesc conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1214/2009 privind metodologia pentru stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, cu modificările ulterioare, indiferent de rezultatele examenelor de laborator. 8. Exploatațiile în care toate animalele în vârstă de peste 12 luni prezintă reacții negative la cele două teste efectuate, conform prevederilor de la pct. 1 își redobândesc statusul oficial indemn de I LEB, conform prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA nr. 49/2010.
C. Exploatațiile contaminate care îndeplinesc condițiile prevăzute la pct. A din anexa nr. 1 la Ordinul președintelui ANSVSA nr. 49/2010 vor fi calificate oficial indenne de LEB.	C. Exploatațiile contaminate care îndeplinesc condițiile prevăzute la pct. A din anexa nr. 1 la Ordinul președintelui ANSVSA nr. 49/2010 vor fi calificate oficial indenne de LEB.

D. Inspecția în abator a animalelor vii: 1. În cazul în care se depistează tumori la animalele tăiate, se prelevează probe din tumoră, miocard, pulmon, ficat, rinichi, splină, limfonoduri, alte organe cu modificări cu aspect neoplazic, pentru efectuarea examenelor histopatologice metoda HE/HEA/HEV, Pappenheim, Van Gieson, Lillie Pastenack, AT, Gomori. 2. În cazul unui diagnostic histopatologic care permite suspiciunea de LEB, se examinează serologic la LSVSA toate animalele din exploatarea din care provine animalul respectiv, rezultatul final infirmând sau confirmând diagnosticul histopatologic prezumtiv. 3. Destinația cărnii și a subproduselor comestibile rezultate de la animalele diagnosticate pozitiv se stabilește de medicul veterinar oficial de abator. 4. Se aplică prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 104/2005, ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 105/2005 și ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare.*	D. Inspecția în abator a animalelor vii: 1. În cazul în care se depistează tumori la animalele tăiate, se prelevează probe din tumoră, miocard, pulmon, ficat, rinichi, splină, limfonoduri, alte organe cu modificări cu aspect neoplazic, pentru efectuarea examenelor histopatologice metoda HE/HEA/HEV, Pappenheim, Van Gieson, Lillie Pastenack, AT, Gomori. 2. În cazul unui diagnostic histopatologic care permite suspiciunea de LEB, se examinează serologic la LSVSA toate animalele din exploatarea din care provine animalul respectiv, rezultatul final infirmând sau confirmând diagnosticul histopatologic prezumtiv. 3. Destinația cărnii și a subproduselor comestibile rezultate de la animalele diagnosticate pozitiv se stabilește de medicul veterinar oficial de abator. 4. Se aplică prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 104/2005, ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 105/2005 și ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare.*
III. În centrele de colectare pentru export sau pentru comerț intracomunitar, pentru asigurarea cerințelor de certificare: Supraveghere pasivă Vor fi introduse numai animale ce provin dintr-o exploatare calificată oficial indemnă de LEB.	

IV. Bovinele din localitățile Deltei Dunării aferente circumscripțiilor sanitar-veterinare de asistență Crișan, Ceatalchioi, Chilia Veche, Jurilovca, Mahmudia, Maliuc, Murighiol, Pardina, Sfântu Gheorghe, Sulina și C.A. Rosetti, precum și suburbia Tudor Vladimirescu, având în vedere sistemul de creștere în semilibertate, pot fi incluse în programul de eradicare și calificare a exploatațiilor în raport cu leucoza enzootică bovină, conform prevederilor Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 49/2010 privind calificarea exploatațiilor de bovine în raport cu tuberculoza bovină și leucoza enzootică bovină, numai la solicitarea scrisă a proprietarilor de bovine și după verificarea de către Direcția Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Tulcea a îndeplinirii condițiilor care pot garanta aplicarea programului; în acest caz se solicită proprietarului acordul scris privind respectarea planului de măsuri și a restricțiilor stabilite în cazul diagnosticării leucozei enzootice bovine.

În cazul în care exploatațiile nu îndeplinesc condițiile pentru includerea în programul de eradicare, conform Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 49/2010, precum și în cazul proprietarilor care nu au solicitat înscrierea în programul de eradicare, mișcarea animalelor din zona menționată este permisă către alte exploatații de creștere a animalelor, numai după testarea serologică a întregului efectiv, efectuată cu cel mult 10 zile înainte de mișcare și care are rezultate negative pentru toate animalele. Bovinele dirijate direct către abator nu vor fi supuse testării.

Diagnosticul de laborator se confirmă prin testul de imunodifuzie în gel de agar - ID. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 79/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor, cu modificările și completările ulterioare.

* În unitățile de tăiere autorizate sanitar-veterinar, examinarea animalelor vii se efectuează de către medicii veterinari oficiali.

9. PESTA PORCINĂ AFRICANĂ

Scop: controlul și eradicarea peștei porcine africane, denumită în continuare PPA

I. Supravegherea la porcii domestici	II. Supravegherea la porcii mistreți
1. PRECIZĂRI TEHNICE	1. PRECIZĂRI TEHNICE
Laboratorul nominalizat pentru testarea probelor recoltate este IDSA - LNR pentru PPA sau LSVSA acreditat să efectueze testele pentru PPA.	Laboratorul nominalizat pentru testarea probelor recoltate este IDSA - LNR pentru PPA sau LSVSA acreditat să efectueze testele pentru PPA.
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

În exploatarea nonprofesională din toate cele 41 de județe și din municipiul București se testează toți porcii morți pentru care nu s-a putut stabili un diagnostic și toți porcii bolnavi sau sacrificați în gospodărie pentru care există semne ce pot fi atribuite peștei porcine clasice, denumită în continuare PPC, sau PPA. Probele care trebuie recoltate constau în organe sau sânge integral, după caz. Organele adecvate pentru prelevare sunt rinichii, splina, pulmonul (specific pentru PPA față de PPC), incluzând obligatoriu tonsilele și ganglionii limfatici hepatici, gastrici, renali, retrofaringieni etc. În cazul carcaselor autolizate se poate preleva sternul sau un os lung, nedeschis. Probele recoltate sunt supuse testelor virusologice atât pentru PPC, cât și pentru PPA, pe aceleași probe. În exploatarea comercială industrială și de tip A din toate cele 41 de județe și din municipiul București se testează: - porcii bolnavi sau găsiți morți pentru care există semne care pot fi atribuite PPC sau PPA sau pentru care nu s-a putut stabili un diagnostic. Probele care trebuie recoltate constau în organe sau sânge integral, după caz. Organele adecvate pentru prelevare sunt rinichii, splina, pulmonul, incluzând obligatoriu tonsilele și mai mulți ganglioni limfatici. Probele recoltate sunt supuse testelor virusologice atât pentru PPC, cât și pentru PPA, pe aceleași probe. - suplimentar, în fiecare săptămână sunt supuse testării virusologice probe de organe provenite de la cel puțin doi porci morți, cu vârsta de peste două luni, din fiecare categorie de producție (tineret, porc gras, reproducție) și obligatoriu din hălele în care se constată o creștere anormală a mortalității, în conformitate cu instrucțiunile ANSVSA.	Se testează toți porcii mistreți bolnavi sau găsiți morți, inclusiv cei morți în urma accidentelor rutiere, din toate cele 41 de județe și din municipiul București. Probele care trebuie recoltate constau în organe și sânge integral prelevat din cord sau sânge prelevat din cavitatea toracică, după caz. Organele adecvate pentru prelevare sunt rinichii, splina, pulmonul (specific pentru PPA față de PPC), incluzând obligatoriu tonsilele și ganglionii limfatici hepatici, gastrici, renali, retrofaringieni etc. În cazul carcaselor autolizate se poate preleva sternul sau un os lung, nedeschis. Probele sunt recoltate, după caz, de către personalul tehnic instruit al fondurilor cinegetice, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau medicii veterinari oficiali și transmise la LSVSA acreditate sau IDSA - LNR pentru diagnostic. Testarea se face virusologic și serologic, atât pentru PPC, cât și pentru PPA, pe aceleași probe.
Supravegherea activă	Supravegherea activă

	Ținând cont de listarea zonelor de restricții din anexa nr. I la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/605 al Comisiei din 7 aprilie 2021 de stabilire a măsurilor speciale de combatere a pestei porcine africane, cu modificările și completările ulterioare, și de faptul că întreg teritoriul României se încadrează în zonă infectată mai veche de un an, mistreții se recoltează prin metode de vânătoare admise, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, cu obligativitatea respectării tuturor măsurilor de biosecuritate prevăzute în legislația în vigoare și Ghidul de bune practici privind biosecuritatea în timpul vânătorii în contextul evoluției pestei porcine africane, afișat pe site-ul ANSVSA. Acești mistreți vânați se testează atât virusologic, cât și serologic, în proporție de 100%. Probele sunt recoltate, în condiții de biosecuritate, de către personalul tehnic instruit al gestionarilor fondurilor cinegetice, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau medicii veterinari oficiali, după caz. Pe baza rezultatelor analizelor de laborator se decide destinația carcaselor, după cum urmează: a) în cazul în care rezultatul examenului este negativ, carcasa poate fi valorificată pentru consumul propriu al vânătorului. Părțile nedestinate consumului uman se neutralizează sub supraveghere oficială; b) în cazul în care rezultatul examenului este pozitiv, acea carcasă, împreună cu toate carcasele cu care a intrat în contact, se confiscă și se neutralizează sub supraveghere oficială.
Metode de diagnostic	Metode de diagnostic
Testele de elecție sunt examenul virusologic PCR pentru detectarea genomului viral al PPA și/sau testul serologic ELISA pentru detectarea anticorpilor împotriva virusului PPA. În cazul unui mistreț sau porc domestic pentru care rezultatul examenului PCR este negativ, dar, totodată, rezultatul testului ELISA este pozitiv, un al doilea test pentru detectarea anticorpilor este efectuat de către IDSA pentru confirmarea bolii. În cazul suspiciunii de PPA în fermele comerciale se poate efectua suplimentar testul IFD pentru detecția antigenului viral.	
2. PRECIZĂRI EXECUȚIE	2. PRECIZĂRI EXECUȚIE
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

Supravegherea este făcută de persoanele care supraveghează animalele - proprietari sau îngrijitori - care au obligația să raporteze orice caz de îmbolnăvire sau moarte medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți sau medicilor veterinari oficiali. Responsabilitatea supravegherii pasive revine și structurilor din cadrul DSVSA responsabile pentru controlul la frontieră efectuat asupra importurilor de alimente de origine animală, a animalelor de companie susceptibile, a alimentelor din bagajele călătorilor și a oricăror altor eventuale puncte de risc sau, după caz, medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți sau oficiali.	Supravegherea este făcută de vânătorii și paznicii fondurilor cinegetice sau, după caz, de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau medicii veterinari oficiali.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Examenle clinice - inspecțiile - sunt efectuate de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau medicii oficiali, după caz. La suspectarea bolii este notificată urgent DSVSA.	Probele sunt recoltate de către vânătorii și paznicii fondurilor cinegetice instruiți în prealabil sau, după caz, de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau medicii veterinari oficiali. Este obligatorie respectarea prevederilor normei sanitare veterinare privind metodologia de prelevare, ambalare, identificare și transport al probelor destinate examenelor de laborator din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, precum și din domeniul organismelor modificate genetic, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 145/2018. Toți mistreții care sunt vânați și pe care se realizează supravegherea activă pentru pesta porcină africană sunt păstrați, în mod obligatoriu, în condiții igienice în spațiile destinate acestora, până la aflarea rezultatului buletinului de analiză.

Notificarea suspiciunii, respectiv a confirmării focarelor de PPA se realizează în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare. Măsurile de control în cazul unei suspiciuni sau confirmări de PPA se vor aplica în conformitate cu:

- a) prevederile Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor ("Legea privind sănătatea animală");
- b) prevederile Regulamentului delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate;
- c) prevederile Regulamentului delegat (UE) 2020/689;
- d) instrucțiunile ANSVSA.

Este obligatorie respectarea prevederilor Normei sanitare veterinare privind condițiile de biosecuritate în exploatațiile de suine, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 20/195/2018, precum și a prevederilor Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/605 de stabilire a măsurilor speciale de combatere a pestei porcine africane. Se interzice creșterea porcinelor domestice la nivelul cantoanelor silvice, cantoanelor de pe lângă diguri, stânelor, taberelor de vară, societăților agricole vegetale, precum și pe suprafața gropilor de gunoi și în raza acestora, în scopul evitării contactului cu porcii mistreți.

10. RABIA

10.1. RABIA LA ANIMALE DOMESTICE ȘI SĂLBATICE

Scopul: realizarea eficientă a programului de control, supraveghere și monitorizare a rabiei pentru apărarea sănătății publice și a sănătății animale, scăderea răspândirii rabiei în populațiile de animale domestice și sălbatice, care va duce, treptat, la eradicarea rabiei în România.

Grupa de animale-țintă: toate animalele susceptibile la infecția cu virusul rabiei în regiunile de risc din mediul urban, silvatic, rural

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
1. PRECIZĂRI TEHNICE	1. PRECIZĂRI TEHNICE
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Se realizează pe speciile prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 576/2013 al Parlamentului European și al Consiliului	Se realizează pe speciile prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 576/2013, pe alte animale domestice și sălbatice,
din 12 iunie 2013 privind circulația necomercială a animalelor de companie și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 998/2003, pe alte animale domestice și sălbatice, precum cele de circ și cele din grădinile zoologice, cele deținute în spații de vânzare tip pet-shop, cele din adăposturile de câini fără stăpân și din alte spații. Observarea modificărilor de comportament care pot induce suspiciunea de rabie, pe tot timpul anului	precum cele de circ și cele din grădinile zoologice, cele deținute în spații de vânzare tip pet-shop, cele din adăposturile de câini fără stăpân și din alte spații. Observarea modificărilor de comportament care pot induce suspiciunea de rabie, pe tot timpul anului

a) Prin examinare clinică obligatorie și punerea sub observație timp de 14 zile a animalelor care au mușcat sau zgâriat persoane și/sau animale	a) Prin examinare clinică obligatorie și punerea sub observație timp de 14 zile a animalelor care au mușcat sau zgâriat persoane și/sau animale
Grupa de animale-țintă: 1. În cazul animalelor suspecte de rabie și care au mușcat/zgâriat unul sau mai multe animale dintr-o exploatație, de orice fel, se aplică prevederile Normei sanitare veterinare privind măsurile generale de prevenire și control al rabiei la animalele domestice și sălbatice, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 29/2008, cu modificările și completările ulterioare. 2. De la cadavrele animalelor suspecte de turbare și ucise se recoltează capul/creierul și apoi se distrug în întregime, nejurpuite. 3. După eliminarea animalelor bolnave și confirmarea bolii, animalele sănătoase, rămase în exploatație, pot părăsi exploatația după cel puțin 30 zile, odată cu ridicarea restricțiilor oficiale. 4. Animalele ucise/moarte, care sunt suspecte de rabie, se testează pentru această boală.	Grupa de animale-țintă: 1. În cazul animalelor suspecte de rabie și care au mușcat/zgâriat unul sau mai multe animale dintr-o exploatație de orice fel se aplică prevederile normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 29/2008, cu modificările și completările ulterioare. 2. De la cadavrele animalelor suspecte de turbare și ucise se recoltează capul/creierul și apoi se distrug în întregime, nejurpuite. 3. După eliminarea animalelor bolnave și confirmarea bolii, animalele sănătoase, rămase în exploatație, pot părăsi exploatația după cel puțin 30 zile, odată cu ridicarea restricțiilor oficiale. 4. Animalele ucise/moarte, care sunt suspecte de rabie, se testează pentru această boală.
b) Prin examene de laborator la animalele moarte/suspecte și ucise, pe drumuri rutiere, forestiere, exploatații nonprofesionale etc., care au manifestat tulburări de comportament care pot fi atribuite rabiei Grupa de animale-țintă: - animalele moarte/ucise pe drumuri rutiere, forestiere, exploatații nonprofesionale, suspecte de rabie. Prelevarea probelor și transportul la laborator se realizează cu respectarea strictă a prevederilor normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 29/2008, cu modificările și completările ulterioare. Probele recoltate pentru rabie se examinează și pentru EST, boala Aujeszky, BCCC și listerioză, în funcție de specie. Investigații de laborator: a) în cazul suspiciunii de boală: - examen prin IFD; sau - inoculare intracerebrală a șoarecilor sau inoculare pe culturi celulare, atunci când IFD este negativ, în cazul expunerii umane; - confirmarea bolii se realizează prin examen IFD în conformitate cu prevederile manualului de diagnostic al OIE; b) în cazul carnasierelor domestice și sălbatice găsite moarte: - examen prin IFD cu eliberare de buletin de analiză.	b) Prin examene de laborator la animalele moarte/suspecte și ucise, care au manifestat tulburări de comportament care pot fi atribuite rabiei Grupa de animale-țintă: - animalele moarte/ucise, suspecte de rabie. Prelevarea probelor și transportul la laborator se realizează cu respectarea strictă a prevederilor normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 29/2008, cu modificările și completările ulterioare. Probele recoltate pentru rabie se examinează și pentru EST, boala Aujeszky, BCCC și listerioză, în funcție de specie. Investigații de laborator: a) în cazul suspiciunii de boală: - examen prin IFD; sau - inoculare intracerebrală a șoarecilor/inoculare pe culturi celulare, atunci când IFD este negativ, în cazul expunerii umane; - confirmarea bolii se realizează prin examen IFD în conformitate cu prevederile manualului de diagnostic al OIE; b) în cazul carnasierelor domestice și sălbatice găsite moarte: - examen prin IFD cu eliberare de buletin de analiză.

Supravegherea circulației tulpinilor virale prin PCR/secvențiere:
Se prelevă probe de la toate animalele domestice și sălbatice pozitive la IFD și se transmit de la LSVSA la LNR pentru rabie din cadrul IDSA. Pentru toate cadavrele de vulpi și șacali găsite moarte sau ucise, care se află în condiții corespunzătoare pentru diagnosticarea rabiei și sunt trimise la LSVSA pentru diagnosticarea rabiei, se acordă recompense financiare conform deciziei grant anuală de aprobare a Programului național privind supravegherea, controlul și eradicarea rabiei la vulpi în România.
2. PRECIZĂRI EXECUȚIE
Supravegherea pasivă
Administratorii fermelor, proprietarii exploatațiilor nonprofesionale, administratorii/gestionarii fondurilor cinegetice, grădinilor zoologice, circurilor, inclusiv itinerante, și ai altor spații organizate conform legii și în care se adăpostesc animale; medicii veterinari de liberă practică împuterniciți, medicii veterinari oficiali, instituții descentralizate și organizații nonguvernamentale
Medicul veterinar de liberă practică sau medicul veterinar oficial
În cazul în care medicul veterinar oficial decide existența unui punct de risc, se vaccinează toate animalele receptive din focar conform metodei de vaccinare recomandate de producătorul de vaccin în instrucțiunile de utilizare a acestuia.
1. Examele virusologice se efectuează la LSVSA care are metode acreditate sau la LNR pentru rabie din cadrul IDSA. 2. Toate animalele receptive la virusul rabic moarte/ucise pe drumuri rutiere, forestiere, exploatații nonprofesionale etc., suspecte sau cu semne clinice de rabie, precum și cele împușcate pentru determinarea eficienței vaccinării antirabice, se testează la LSVSA prin examenul IFD pentru rabie. În cazul în care rezultatul testului IFD efectuat la LSVSA este pozitiv se declară suspiciune de boală în baza buletinului de analiză emis de LSVSA, iar proba respectivă se transmite la LNR pentru rabie, din cadrul IDSA, pentru confirmare. Diagnosticul rabiei se confirmă prin testul de imunofluorescență directă IFD la LNR pentru rabie din cadrul IDSA. IDSA are obligativitatea să informeze LSVSA cu privire la rezultatul testării prin buletin de analiză. În baza rezultatului buletinului de analiză emis de către LNR pentru rabie din cadrul IDSA se confirmă sau se infirmă suspiciunea, notificarea urmând să fie făcută de către DSVSA respectivă. Pentru probele analizate în vederea confirmării suspiciunilor de rabie prin testul IFD la LNR pentru rabie din cadrul IDSA, nu se solicită de la UE rambursarea cheltuielilor pentru această testare. 3. Inocularea, pe culturi celulare, se efectuează la LNR pentru rabie din cadrul IDSA sau LSVSA care au metode acreditate. 4. Probele de creier de la rumegătoarele cu simptomatologie nervoasă se examinează concomitent prin examene de laborator pentru boala Aujeszky, rabie, listerioză și pentru encefalopatii spongiforme transmisibile, la LSVSA care dețin metoda acreditată în acest scop.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin testul de imunofluorescență directă - IFD.
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

10.2. PROGRAMUL PENTRU SUPRAVEGHEREA, CONTROLUL ȘI ERADICAREA RABIEI LA VULPI ÎN ROMÂNIA

Vaccinarea orală a vulpilor prin distribuție aeriană va fi realizată de un furnizor de servicii. Vaccinarea orală a vulpilor prin distribuție manuală la viziună se realizează prin medicii veterinari oficiali ai DSVSA împreună cu gestionarii fondurilor cinegetice. Trebuie avute în dotare recipiente frigorifice și aparate GPS pentru înregistrarea coordonatelor geografice ale locurilor de distribuție manuală.
Supraveghere activă
1. Personalul fondurilor de vânătoare instruit în cadrul DSVSA, medicul veterinar oficial al DSVSA și medicul veterinar de liberă practică, după caz
2. Examenele virusologice de supraveghere se efectuează doar la LSVSA, cu metode acreditate, și/sau LNR din cadrul IDSA.
Evaluarea eficienței vaccinării antirabice la vulpi
Testele ELISA pentru determinarea titlului de anticorpi antirabici postvaccinali, testele pentru depistarea markerului tetraciclină și identificarea și caracterizarea genomului specific virusului rabic se efectuează la LNR din cadrul IDSA și la LSVSA care au metode acreditate.
Vaccinarea animalelor domestice aflate la risc de contaminare cu virusul rabic, din focarele de rabie și/sau din alte zone stabilite de DSVSA cu aprobarea ANSVSA, se poate realiza de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sub coordonarea medicului veterinar oficial, după evaluarea riscului, în funcție de evoluția situației epidemiologice.
Controlul oficial al realizării activității de distribuție a vaccinului antirabice sub formă de momeli vaccinale este realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1.069/2009, (CE) nr. 1.107/2009, (UE) nr. 1.151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2.031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1.099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale), cu modificările și completările ulterioare, conform procedurilor ANSVSA.
Se execută de către medicul veterinar oficial.
Sanțiuni: în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 984/2005 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor, cu modificările și completările ulterioare.
Se aplică de către medicii veterinari oficiali.

11. ANTRAXUL

Scop: supraveghere și control în scopul monitorizării bolii pentru prevenirea apariției acesteia la om.

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
1. Precizări tehnice	1. Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Examen clinic al bovinelor, ovinelor, caprinelor, ecvinelor, porcinelor, carnasierelor și a speciilor receptive din fondul cinegetic. Monitorizarea datelor referitoare la incidența cazurilor de boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Examen clinic al bovinelor, ovinelor, caprinelor, ecvinelor, porcinelor, carnasierelor și a speciilor receptive. Monitorizarea datelor referitoare la incidența cazurilor de boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.
Supravegherea activă:	Supravegherea activă:
1. Se interzice deschiderea cadavrelor animalelor suspectate a fi moarte de antrax 2. În caz de suspiciune se prelevează: a) de la animale vii: probe de sânge sau secreții sangvinolente; b) de la cadavre nedeschise: secreții sangvinolente și probe de sânge; c) de la cadavre deschise accidental sau animale tăiate de urgență: probe de sânge recoltat prin puncție cardiacă sau pe tampoane, splină, ficat, os lung nedeschis, fragmente piele cu resturi de țesut conjunctiv și muscular, rinichi, limfonoduri. 3. În cazurile de antrax localizat se prelevează: a) țesut din regiunea glosfaringiană împreună cu limfonodurile adiacente și tonsile; b) lichid de puncție din zona edematoasă. 4. De la animalele cu formă digestivă de antrax: fragmente intestin, limfonoduri aferente, conținut digestiv sanguinolent.	1. Se interzice deschiderea cadavrelor animalelor suspectate a fi moarte de antrax 2. În caz de suspiciune se prelevează: a) de la animale vii: probe de sânge sau secreții sangvinolente; b) de la cadavre nedeschise: secreții sangvinolente și probe de sânge; c) de la cadavre deschise accidental sau animale tăiate de urgență: probe de sânge recoltat prin puncție cardiacă sau pe tampoane, splină, ficat, os lung nedeschis, fragmente piele cu resturi de țesut conjunctiv și muscular, rinichi, limfonoduri. 3. În cazurile de antrax localizat se prelevează: a) țesut din regiunea glosfaringiană împreună cu limfonodurile adiacente și tonsile; b) lichid de puncție din zona edematoasă. 4. De la animalele cu formă digestivă de antrax: fragmente intestin, limfonoduri aferente, conținut digestiv sanguinolent.
Probele prelevate se examinează bacteriologic: microscopic direct și cultural (izolarea <i>Bacillus anthracis</i>). Animalele rămase în exploatații vor putea părăsi exploatația după minimum 15 zile de la eliminarea cazurilor suspecte de îmbolnăvire cu excepția dirjării spre sacrificare.	
Inspecția animalelor în abator	

I. Animale vii
Bovinele, ovinele, ecvinele și porcinele se supun inspecției ante și post-mortem.

Carne și organe
Examinarea carcaselor se efectuează în unități de tăiere autorizate sanitar -veterinar, de către medici veterinari oficiali sau personal desemnat de către autoritatea sanitară veterinară competentă.

Măsuri:

1. Animalele clinic sănătoase provenite din loturi în care au existat cazuri de antrax se taie în abator, în partidă separată, la sfârșitul zilei de lucru.
2. În toate situațiile în care se confirmă o formă de antrax, se iau măsuri de prevenire a transmiterii la om și a contaminării mediului.
3. Carcasele, organele și subprodusele de la animale bolnave și cele care au venit în contact cu acestea se confiscă și se distrug.

2. Precizări execuție

Supravegherea pasivă

Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.

Supravegherea activă:

Examele de laborator pentru precizarea diagnosticului se realizează la LSVSA desemnate, sub coordonarea LNR pentru Antrax din IDSA.

Tulpinile de *Bacillus anthracis* izolate la LSVSA vor fi trimise, în condiții de biosecuritate, la LNR pentru Antrax din IDSA pentru studii suplimentare.

Diagnosticul de laborator se confirmă prin: examen microscopic direct, examen cultural și test biologic

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

12. BOALA DE NEWCASTLE/PSEUDOPESTA AVIARĂ

Scop: supraveghere și control bolii

I. Supravegherea în exploatațile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a păsărilor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A
--	--

Supravegherea activă	Supravegherea activă
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Grupa de păsări țintă: galinaceele vaccinate din exploatații nonprofesionale.	Grupa de păsări țintă: pasari domestice, porumbei voiajori din asociațiile de profil și alte păsări ținute în captivitate în exploatații înregistrate/autorizate sanitare veterinare.
Supravegherea serologică prin RIHA, la 14 - 21 zile după vaccinarea a II-a, din toamnă, la galinaceele din exploatațiile nonprofesionale/gospodăriile populației situate pe o rază de cel mult 3 km în jurul exploatațiilor comerciale cu păsări. Se vor preleva cel mult 30 probe/localitate (sat), din minimum 5 gospodării ale populației.	În exploatațiile comerciale înregistrate/autorizate, verificarea imunității postvaccinale se realizează în cadrul programelor de autocontrol, prin teste serologice RIHA.
Cererea de analiză a probelor de sânge recoltate în scopul testării imunității postvaccinale, trebuie să menționeze:	a) În exploatațiile de reproducție și selecție, precum și în cele de găini ouă consum, se testează în mod obligatoriu, imunitatea postvaccinală după vaccinarea a II-a la tineret, după transfer precum și la jumătatea perioadei de exploatare (vârsta de 40 - 45 săptămâni). Prelevarea de probe se efectuează după instalarea imunității conform prevederilor prospectului producătorului de vaccin; se prelevează 30-50 probe/fermă;
a) categoria de	b) În exploatațiile de pui de carne și curcani destinați îngrășării, se testează în mod obligatoriu, imunitatea postvaccinală înainte de abatorizare; pentru fiecare testare a imunității postvaccinale se prelevează semestrial 30-50 probe/fermă în funcție de mărimea și situația epidemiologică a efectivelor. Aceste probe sunt analizate în cadrul LSVSA care au metode de diagnostic acreditate.
b) vârsta de	Costul testelor se suportă de către deținătorul de animale.
b) tipul de vaccin utilizat;	Prelevarea probelor se realizează de către medicul veterinar de liberă practică organizat în condițiile legii.
d) data	Reacția de inhibare a hemaglutinării pentru supravegherea și diagnosticul bolii de Newcastle - are valoare limitată în cazul aplicării programelor de vaccinare contra bolii de Newcastle.
e) nr. de	Investigații virusologice
f) data prelevării probelor după ultima vaccinare	- în cazul suspiciunii de boală;
g) sistemul de creștere	- supravegherea virusologică a porumbeilor aflați în evidența asociațiilor de profil se efectuează pe tampoane cloacale, la o prevalență de 10%, cu o confidență de 95% (25 probe).
Probele trebuie identificate conform notei de însoțire. Responsabilitatea prelevării probelor de la păsările domestice din exploatațiile nonprofesionale/gospodăriile populației, a ambalării, etichetării și expedierii acestora la DSVSA aparține medicului veterinar de liberă practică împuternicit, sub controlul și responsabilitatea medicului veterinar oficial. Aceste probe sunt testate în cadrul LSVSA județean care au metode de diagnostic acreditate. În caz de suspiciune/confirmare a bolii de Newcastle se instituie măsuri în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 153/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind controlul bolii de Newcastle (pseudopesta aviară), cu Planul de contingență și cu Manualul Operațional	Prelevarea probelor se realizează de către medicul veterinar oficial. În caz de suspiciune/confirmare a bolii de Newcastle se instituie măsuri în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 153/2006, cu Planul de contingență și cu Manualul Operațional.
Diagnosticul se stabilește prin izolarea, identificarea virusului prin reacția de inhibare a hemaglutinării cu seruri pozitive specifice și determinarea patogenității virusului izolat prin indicele de patogenitate intracerebrală sau teste de biologie moleculară - secvențiere în cadrul LNR pentru Influență Aviară și boala de Newcastle.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare	

13. TIFOZA AVIARĂ

Scop: supraveghere și control

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a păsărilor și a stațiilor de incubație industriale
PRECIZĂRI TEHNICE

Cadrul legal este reprezentat de Decizia 2011/214/UE a Comisiei din 1 aprilie 2011 de modificare a anexelor II-IV la Directiva 2009/158/CE a Consiliului privind condițiile de sănătate animală care reglementează comerțul intracomunitar și importurile din țări terțe de păsări de curte și de ouă pentru incubajie.

1. Supravegherea se va efectua în următoarele tipuri de exploatații de păsări:
 - a) exploatații de găini de reproducție din specia *Gallus gallus* cu mai mult de 250 de păsări și stații de incubajie de tip industrial;
 - b) exploatații de găini ouătoare cu mai mult de 350 de păsări;
 - c) exploatații de curcani din specia *Meleagris gallopavo*;
 - d) exploatații de prepelițe;
 - e) exploatații de fazani;
 - f) exploatații de potârniche;
 - g) exploatații de rațe.
2. Serotip relevant: *Salmonella gallinarum* biovarietatea *gallinarum*
3. Tipuri de probe ce trebuie recoltate: ouă, embrioni, deșeuri de incubajie - în special puf din eclozionator, coji de ouă din eclozionator, păsări vii muribunde, cadavre proaspete sau congelate, organe (splină, ficat cu vezică biliară, rinichi, pulmon, gonade).
4. Efectivele de păsări vor fi supravegheate sanitar veterinar, conform următorului program:
 - a) În efectivele de tineret de reproducție (găini, curcani, bibilici, prepelițe, fazani, potârniche și rațe) înainte cu 10 zile de mișcare conform fluxului tehnologic vor fi examinate bacteriologic, minimum 5 cadavre;
 - b) Pe o rază de 3 km în jurul exploatațiilor avicole de selecție, reproducție rase ușoare și reproducție rase grele prin control bacteriologic pe păsări bolnave și cadavre din gospodăriile individuale;
 - c) toate păsările ce prezintă semne clinice ce pot fi atribuite tifozei aviare trebuie să fie testate;
 - d) în exploatațiile de găini de reproducție se va proceda astfel:
5. Pentru efectivele de buni:
 - a) la puii de o zi: cadavrele înregistrate pe perioada transportului, probe de meconiu, în ziua populării;
 - b) pe durata vieții: în săptămânile 1-2, 4, 9-11, 13-14 pe probe de fecale;
 - c) pentru producție de ouă de incubat, pe probe de fecale, lunar din fiecare hală;
 - d) din incubatoare la fiecare 2 săptămâni pe cadavre, ouă cu embrioni morți în coaja, puf și meconiu.
6. Pentru ferme de părinți:
 - a) la pui de o zi: în ziua populării pe probe de cadavrele înregistrate pe perioada transportului sau probe de meconiu - maximum 10 probe;
 - b) pe durata vieții cu 2 și 4 săptămâni înainte de declanșarea ouatului pe cadavre. În funcție de situația epidemiologică se vor recolta minimum 5 cadavre;
7. Pentru stații de incubajie de tip industrial:
 - a) lunar și ori de câte ori se schimbă originea materialului biologic, pe probe de pui morți, ouă cu embrioni morți în coaja, puf și meconiu. Se va recolta minimum o probă compusă din fiecare categorie precizată anterior, astfel:
 - probă compusă cadavre - minimum 10 pui morți,
 - probă compusă 30 ouă cu embrioni morți,
 - probă compusă puf - minimum 5 eșantioane,
 - proba compusă meconiu - minim 10 eșantioane.

PRECIZĂRI EXECUȚIE

1. În vederea testării bacteriologice nu vor fi recoltate probe de la efective ce au fost tratate cu produse medicinale veterinare antimicrobiene în decursul ultimelor două-trei săptămâni, înainte de testare.
 2. Probele se testează numai în cadrul LSVSA nominalizate de către LNR pentru Salmoneloze animale, din cadrul IDSA și desemnate de către ANSVSA, iar tipizarea izolatelor se va face în cadrul LNR salmoneloze animale din cadrul IDSA.
 3. Contravaloarea examenelor de laborator și a investigațiilor necesare supravegherii este suportată de către administratorul/deținătorul de animale.
 4. În situația depistării unui caz pozitiv, se execută recontrolul întregului efectiv de către medicul veterinar oficial. Totodată, se vor efectua controale oficiale în unitățile care au achiziționat material biologic provenit din efectivele depistate pozitiv. Numărul probelor recoltate de la un efectiv de 500 păsări sau mai mare, trebuie să fie de minimum 10 probe.
 5. Efectivele depistate pozitiv pentru Salmonella gallinarum la controlul oficial se elimină.
 6. Este interzisă livrarea ouălor de incubație din unitățile contaminate.
 7. Vaccinarea împotriva tifozei aviare a efectivelor de păsări este opțională și se efectuează numai în scop preventiv. Cheltuielile privind vaccinarea împotriva tifozei aviare sunt suportate de către administratorul/deținătorul de animale.
- Această acțiune se realizează numai la solicitarea scrisă a proprietarului/administratorului, cu aprobarea DSVSA.

Confirmarea se efectuează prin izolarea și identificarea biochimică a grupului serologic. Tipizarea serologică a Salmonella spp. se efectuează în cadrul LNR Salmoneloze.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

14. PULOROZA (DIAREEA ALBĂ BACILARĂ A PUILOR)

Scop: supraveghere și control

Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a păsărilor și a stațiilor de incubație industriale

PRECIZĂRI TEHNICE

Cadrul	legal	este	reprezentat	de	Decizia	2011/214/UE.
1.	Supravegherea	se	va	efetua	în	următoarele
a)	exploatații de găini de reproducție	din specia	Gallus gallus	cu mai mult de	250 de păsări	și stații de incubație de tip industrial;
b)	exploatații de găini	ouătoare	cu mai mult	de	350 de	păsări;
c)	exploatații	de	curcani	din	specia	Meleagris gallopavo;
d)		exploatații		de		prepelite;
e)		exploatații		de		fazani;
f)		exploatații		de		potârniche;
g)		exploatații		de		rațe.
2.	Serotip	relevant:	Salmonella	gallinarum	biovarietatea	pullorum
3.	Tipuri de probe ce trebuie recoltate:	ouă, embrioni, deșeuri de incubatie	- în special puf din eclozionator, coji de ouă din eclozionator, păsări vii muribunde,			
	cadavre proaspete sau congelate,	organe (splină, ficat	cu vezică biliară, rinichi, pulmon, gonade).			
4.	Efectivele de păsări	vor fi supravegheate	sanitar veterinar,	conform	următorului	program:
a)	În efectivele de tineret de reproducție (găini, curcani, bibilici, prepelițe, fazani, potârniche și rațe)	Înainte cu 10 zile de mișcare	conform fluxului tehnologic	vor		
	fi examinate	bacteriologic,	minimum	5		cadavre;
b)	Pe o rază de 3 km în jurul exploatațiilor avicole de selecție, reproducție rase ușoare și reproducție rase grele prin control bacteriologic pe păsări bolnave și cadavre	din	gospodăriile			individuale;
c)	toate păsările ce prezintă	semne clinice	ce pot fi atribuite	tifozei aviare	trebuie să fie	testate;
d)	În exploatațiile de găini	de reproducție	se va	proceda	astfel:	
5.	Pentru	efectivele	de		bunici:	
a)	la puii de o zi:	cadavrele înregistrate pe	perioada transportului,	probe de meconiu,	în ziua	populării;
b)	pe durata vieții:	în săptămânile	1-2, 4, 9-11, 13-14	pe probe de	fecale	hală;
c)	pentru producție de ouă	de incubat,	pe probe de	fecale,	lunar din	fiecare
d)	din incubatoare la fiecare 2 săptămâni	pe cadavre,	ouă cu embrioni morți	în coaja,	puf și meconiu.	
6.	Pentru	ferme	de		părinți:	
a)	la pui de o zi:	în ziua populării	pe probe de cadavrele înregistrate pe perioada transportului sau probe de meconiu-	maximum 10 probe;		
b)	pe durata vieții cu 2 și 4 săptămâni înainte de declanșarea ouatului pe cadavre.	In funcție de situația epidemiologică	se vor recolta	minimum 5 cadavre;		
7.	Pentru	stații	de incubatie	de	tip	industrial:
a)	lunar și ori de câte ori se schimbă originea materialului biologic,	pe probe de pui morți,	ouă cu embrioni morți	în coaja,	puf și meconiu.	Se va recolta minimum
	o proba compusă din	cadavre	-	minimum	10	pui morți,
-	proba compusă	cadavre	-	minimum	10	pui morți,
-	proba compusă	30	ouă	cu	embrioni	morți,
-	proba compusă	puf	-	minimum	5	eșantioane,
-	proba compusă meconiu	-	minimum	10	eșantioane.	
PRECIZĂRI EXECUȚIE						

1. În vederea testării bacteriologice nu vor fi recoltate probe de la efective ce au fost tratate cu produse medicinale veterinare antimicrobiene în decursul ultimelor două-trei săptămâni, înainte de testare.
2. Probele se testează numai în cadrul LSVSA nominalizate de către LNR pentru Salmoneloze animale, din cadrul IDSA și desemnate de către ANSVSA, iar tipizarea izolatelor se va face în cadrul LNR salmoneloze animale din cadrul IDSA.
3. Contravaloarea examenelor de laborator și a investigațiilor necesare supravegherii este suportată de către administratorul/deținătorul de animale.
4. În situația depistării unui caz pozitiv, se execută recontrolul întregului efectiv de către medicul veterinar oficial. Totodată se vor efectua controale oficiale în unitățile care au achiziționat material biologic provenit din efectivele depistate pozitiv. Numărul probelor recoltate de la un efectiv de 500 păsări sau mai mare, trebuie să fie de minimum 10 probe.
5. Efectivele depistate pozitiv pentru Salmonella gallinarum la controlul oficial se elimină.
6. Este interzisă livrarea ouălor de incubație din unitățile contaminate.
7. Vaccinarea împotriva tifozei aviare a efectivelor de păsări este opțională și se efectuează numai în scop preventiv. Cheltuielile privind vaccinarea împotriva tifozei aviare sunt suportate de către administratorul/deținătorul de animale.
Această acțiune se realizează numai la solicitarea scrisă a proprietarului/administratorului, cu aprobarea DSVSA.
Confirmarea se efectuează prin izolarea și identificarea biochimică a grupului serologic. Tipizarea serologică a Salmonella spp. se efectuează în cadrul LNR Salmoneloze.
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

15. MICOPLASMOZA RESPIRATORIE AVIARĂ

Scop: supravegherea bolii.

I. Supravegherea activă a păsărilor din exploatațile comerciale ce solicita aprobarea pentru comert intracomunitar	tehnice
Precizări	activă
Supraveghere	
1. Conform prevederilor Directivei 2009/158/CE a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind condițiile de sănătate animală care reglementează comerțul intracomunitar și importurile din țări terțe de păsări de curte și de ouă pentru incubatie, cu amendamentele ulterioare.	
2. Grupa de animale țintă: păsări domestice din exploatați comerciale de reproducție	
3. Examine clinice, examine serologice (RSAR sau ELISA - metode de screening), examine anatomopatologice pentru evidențierea leziunilor de aerosaculită (metodă de screening), efectuate la LSVSA și/sau la IDSA după caz.	
4. Tipul probelor	recoltate:
a) probe de sânge de la pui de găină și de curcă de o zi;	
b) 10 embrioni morți în coajă și pui neviabili de pe sitele de control pentru fiecare lot în perioada de ouat, la intervale de 30 zile în funcție de schimbarea sursei	
II. Supraveghere pasivă a păsărilor în alte exploatați decât cele precizate la punctul I.	
1. Examine clinice și specifice de laborator, atunci când este cazul, în cadrul diagnosticului diferențiat față de alte stări morbide sau patologice ce evoluează în exploatați	
PRECIZĂRI	EXECUȚIE
Prelevarea probelor în cazul supravegherii active se realizează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit -organizat în condițiile legii, sub controlul și responsabilitatea medicului veterinar oficial	
Diagnosticul de laborator se confirmă prin teste de biologie moleculară.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

16. BOALA VEZICULOASĂ A PORCULUI

Scop: menținerea statutului de țară oficial liberă de boală veziculoasă a porcului

Grupa de animale țintă: porci domestici și sălbatici

I. Supravegherea în exploatațile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a porcinelor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A
1. Precizări tehnice	1. Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Este interzis importul de animale vii și produse ale acestora provenite din țări unde evoluează boala.	Este interzis importul de animale vii și produse ale acestora provenite din țări unde evoluează boala.
Are ca scop identificarea și notificarea oricărui simptom ce poate fi atribuit unui caz de boală veziculoasă a porcului.	Are ca scop identificarea și notificarea oricărui simptom ce poate fi atribuit unui caz de boală veziculoasă a porcului.

În cazul în care România se va afla în situația unui risc epidemiologic, din dispoziția ANSVSA vor fi implementate inspecții clinice și testări serologice în acest scop. Cazurile suspecte de animale domestice sau sălbatice care, în mod întemeiat, nu pot fi infirmate pe calea investigațiilor epidemiologice și clinice în cadrul supravegherii pasive, se vor analiza imediat prin prelevarea de probe și transmiterea acestora la LNR pentru Febră Aftoasă și Boala Veziculoasă a Porcului. Suspiciunea se va notifica imediat ANSVSA.	În cazul în care România se va afla în situația unui risc epidemiologic, din dispoziția ANSVSA vor fi implementate inspecții clinice și testări serologice în acest scop. Cazurile suspecte de animale domestice sau sălbatice care, în mod întemeiat, nu pot fi infirmate pe calea investigațiilor epidemiologice și clinice în cadrul supravegherii pasive, se vor analiza imediat prin prelevarea de probe și transmiterea acestora la LNR pentru Febră Aftoasă și Boala Veziculoasă a Porcului. Suspiciunea se va notifica imediat ANSVSA.
2. Precizări execuție	2. Precizări execuție
Fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, gestionarii fondurilor de vânătoare și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți raportează cazurile de morbiditate și mortalitate la animalele din speciile receptive. Medicii veterinari oficiali gestionează conduita de investigare a oricărei suspiciuni.	Fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți raportează cazurile de morbiditate și mortalitate la animalele din speciile receptive. Medicii veterinari oficiali gestionează conduita de investigare a oricărei suspiciuni.
Diagnosticul de laborator și respectiv confirmarea unei suspiciuni se efectuează prin: - Izolarea și identificarea virusului (RT PCR și detecția de antigen prin ELISA); - Detecția de anticorpi prin ELISA, asociată cu simptomatologie clinică caracteristică; - Detecția de anticorpi prin ELISA sau simptomatologie clinică caracteristică asociate cu date epidemiologice relevante (pentru focare secundare).	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

17. STOMATITA VEZICULOASĂ

Scop: menținerea statutului de țară oficial liberă de stomatită veziculoasă

Grupa de animale țintă specii de animale receptive domestice și sălbatice.

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
1. Precizări tehnice	1. Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

Este interzis importul de animale vii și produse ale acestora provenite din țări unde evoluează boala. Are ca scop identificarea și notificarea oricărui simptom ce poate fi atribuit unui caz de stomatita veziculoasă. În cazul în care România se va afla în situația unui risc epidemiologic, din dispoziția ANSVSA vor fi implementate inspecții clinice și testări serologice în acest scop. Cazurile suspecte de animale domestice sau sălbatice care, în mod întemeiat, nu pot fi infirmate pe calea investigațiilor epidemiologice și clinice în cadrul supravegherii pasive, se vor analiza imediat prin prelevarea de probe și transmiterea acestora la LNR febră aftoasă și boala veziculoasă a porcului. Suspiciunea se va notifica imediat ANSVSA.

Este interzis importul de animale vii și produse ale acestora provenite din țări unde evoluează boala. Are ca scop identificarea și notificarea oricărui simptom ce poate fi atribuit unui caz de stomatita veziculoasă. În cazul în care România se va afla în situația unui risc epidemiologic, din dispoziția ANSVSA vor fi implementate inspecții clinice și testări serologice în acest scop. Cazurile suspecte de animale domestice sau sălbatice care, în mod întemeiat, nu pot fi infirmate pe calea investigațiilor epidemiologice și clinice în cadrul supravegherii pasive, se vor analiza imediat prin prelevarea de probe și transmiterea acestora la LNR febră aftoasă și boala veziculoasă a porcului. Suspiciunea se va notifica imediat ANSVSA.

2. Precizări execuție	2. Precizări execuție
Fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, gestionarii fondurilor de vânatoare și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți raportează cazurile de morbiditate și mortalitate la animalele din speciile receptive. Medicii veterinari oficiali gestionează conduita de investigare a oricărei suspiciuni. Prelevarea de probe în caz de suspiciune va fi realizată în conformitate cu prevederile Manualului operațional pentru febra aftoasă. Probele vor fi recoltate de către personal instruit, sub supravegherea medicului veterinar oficial cu echipamentul disponibil în cel mai apropiat Centru Local de Combatere a Bolilor sau DSVSA.	Fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți raportează cazurile de morbiditate și mortalitate la animalele din speciile receptive. Medicii veterinari oficiali gestionează conduita de investigare a oricărei suspiciuni. Prelevarea de probe în caz de suspiciune va fi realizată în conformitate cu prevederile Manualului operațional pentru febra aftoasă. Probele vor fi recoltate de către personal instruit, sub supravegherea medicului veterinar oficial cu echipamentul disponibil în cel mai apropiat Centru Local de Combatere a Bolilor sau DSVSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin: - în caz de suspiciune (simptomatologie clinică și date epidemiologice relevante), probele cu rezultat negativ la febra aftoasă și boala veziculoasă a porcului sunt expediate la Laboratorul de Referință al Uniunii Europene Pirbright.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

18. PESTA BOVINĂ (RINDERPEST)

Prin Rezoluția nr. 18/2011, adoptată la a 79-a Sesiune Mondială a OIE, ce a avut loc la Paris în perioada 22 - 27 mai 2011, se recunoaște oficial că Pesta bovină (Rinderpest) nu mai evoluează în nici o țară sau teritoriu din lume. Prin urmare, nu se testează

19. PESTA MICILOR RUMEGĂTOARE

Scop: menținerea statutului de țară oficial liberă de pesta micilor rumegătoare

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a rumegătoarelor mici, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
1. Precizări tehnice	1. Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Are ca scop identificarea, notificarea și raportarea precoce a oricărui simptom care poate fi atribuit unui caz de boală și menținerea sau schimbarea statusului de sănătate a animalului. Supravegherea pasivă este esențială, mai ales asupra micilor rumegătoare domestice sau sălbatice din speciile receptive provenite din import sau schimb intracomunitar, incluzând controalele documentare, de identitate și cele fizice ale fiecărui lot importat. 2. Examinarea clinică Perioada de incubație este stabilită, în conformitate cu recomandările OIE, la 21 de zile. Cazurile suspecte se investighează imediat. Cazurile suspecte la controalele oficiale efectuate în timpul transportului sau la destinație în cazul importului sau schimbului intracomunitar, în perioada de carantină sau de așteptare/interzicere a mișcării Examene anatomoclinice și necropsice ale animalelor susceptibile de moarte sau tăiate în perioada de carantină Cazurile suspecte de animale domestice sau sălbatice care, în mod întemeiat, nu pot fi rezolvate pe calea investigațiilor epidemiologice și a celor clinice, în cadrul supravegherii pasive, se analizează imediat, prin prelevarea de probe și transmiterea acestora la laborator. Suspiciunea se notifică imediat ANSVSA.	1. Are ca scop identificarea, notificarea și raportarea precoce a oricărui simptom care poate fi atribuit unui caz de boală și menținerea sau schimbarea statusului de sănătate a animalului. Supravegherea pasivă este esențială, mai ales asupra micilor rumegătoare domestice sau sălbatice din speciile receptive provenite din import sau schimb intracomunitar, incluzând controalele documentare, de identitate și cele fizice ale fiecărui lot importat. 2. Examinarea clinică Perioada de incubație este stabilită, în conformitate cu recomandările OIE, la 21 de zile. Cazurile suspecte se investighează imediat. Cazurile suspecte la controalele oficiale efectuate în timpul transportului sau la destinație în cazul importului sau schimbului intracomunitar, în perioada de carantină sau de așteptare/interzicere a mișcării Examene anatomoclinice și necropsice ale animalelor susceptibile de moarte sau tăiate în perioada de carantină Cazurile suspecte de animale domestice sau sălbatice care, în mod întemeiat, nu pot fi rezolvate pe calea investigațiilor epidemiologice și a celor clinice, în cadrul supravegherii pasive, se analizează imediat, prin prelevarea de probe și transmiterea acestora la laborator. Suspiciunea se notifică imediat ANSVSA.
3. Supravegherea serologică Toate cazurile în care s-a dispus în mod întemeiat prelevarea de probe de la animale bolnave, care prezintă semne clinice care pot fi atribuite bolii și care, în urma investigațiilor epidemiologice și a celor clinice, nu exclud boala. Teste serologice: - detecția de anticorpi prin ELISA competitiv; - detecția de anticorpi prin virusneutralizare.	3. Supravegherea serologică Toate cazurile în care s-a dispus în mod întemeiat prelevarea de probe de la animale bolnave, care prezintă semne clinice care pot fi atribuite bolii și care, în urma investigațiilor epidemiologice și a celor clinice, nu exclud boala. Teste serologice: - detecția de anticorpi prin ELISA competitiv; - detecția de anticorpi prin virusneutralizare.

4. Supravegherea virusologică Pentru examene virusologice de diagnostic, probele sunt expediate la LNR-IDSA. Teste virusologice: - izolarea și identificarea virusului - prin RT-PCR sau testul de seroneutralizare; - detecția de genom viral prin RT-PCR.	4. Supravegherea virusologică Pentru examene virusologice de diagnostic, probele sunt expediate la LNR-IDSA. Teste virusologice: - izolarea și identificarea virusului - prin RT-PCR sau testul de seroneutralizare; - detecția de genom viral prin RT-PCR
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Inspekția, respectiv examinarea clinică se face de către medicul veterinar oficial odată cu inspekția efectuată conform cerințelor legale în materie de gestionare (SMR) în exploatațiile nonprofesionale și comerciale și, ulterior, de 2 ori pe an, înainte de ieșirea la pășunat și după întoarcerea la stabulație, cu selectarea unui număr de exploatații în fiecare județ, respectând principiul prevalenței 5% și confidenței 95%. Inspekția, respectiv examinarea clinică se efectuează de către medicul veterinar împuternicit odată cu inspekția în exploatațiile de animale efectuată în conformitate cu prevederile prezentei norme sanitare veterinare, precum și ale normelor metodologice de aplicare a Programului de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor.	Inspekția, respectiv examinarea clinică, se face de către medicul veterinar oficial odată cu inspekția efectuată conform cerințelor legale în materie de gestionare (SMR) în exploatațiile nonprofesionale și comerciale și, ulterior, de 2 ori pe an, înainte de ieșirea la pășunat și după întoarcerea la stabulație, cu selectarea unui număr de exploatații în fiecare județ, respectând principiul prevalenței 5% și confidenței 95%. Inspekția, respectiv examinarea clinică se efectuează de către medicul veterinar împuternicit odată cu inspekția în exploatațiile de animale efectuată în conformitate cu prevederile prezentei norme sanitare veterinare, precum și ale normelor metodologice de aplicare a Programului de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor.
2. Precizări execuție	2. Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
După caz, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau oficiali Procedura de supraveghere cuprinde fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți care trebuie, conform prevederilor legale, să raporteze orice caz de îmbolnăvire.	După caz, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau oficiali Procedura de supraveghere cuprinde fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți care trebuie, conform prevederilor legale, să raporteze orice caz de îmbolnăvire.

Examinarea clinică România nu importă animale vii din speciile receptive la pesta micilor rumegătoare și nici produse de origine animală provenite de la acestea din țări care nu au statut de țară liberă de pesta micilor rumegătoare, recunoscut oficial de OIE. La animalele vii din speciile receptive nou-introduse prin comerțul intracomunitar sau importul din țări terțe se respectă prevederile Normei sanitare veterinare privind condițiile de sănătate a animalelor ce reglementează comerțul intracomunitar cu ovine și caprine, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 62/2005.	Examinarea clinică România nu importă animale vii din speciile receptive la pesta micilor rumegătoare și nici produse de origine animală provenite de la acestea din țări care nu au statut de țară liberă de pesta micilor rumegătoare, recunoscut oficial de OIE. La animalele vii din speciile receptive nou-introduse prin comerțul intracomunitar sau importul din țări terțe se respectă prevederile Normei sanitare veterinare privind condițiile de sănătate a animalelor ce reglementează comerțul intracomunitar cu ovine și caprine, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 62/2005.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
1. Inspecția, respectiv examinarea clinică, se face de către medicul veterinar oficial odată cu inspecția efectuată conform cerințelor legale în materie de gestionare (SMR) în exploatațiile nonprofesionale și comerciale și, ulterior, de 2 ori pe an, înainte de ieșirea la pășunat și după întoarcerea la stabulație, cu selectarea unui număr de exploatații în fiecare județ, respectând principiul prevalenței 5% și confidenței 95%. 2. Inspecția, respectiv examinarea clinică, se efectuează de către medicul veterinar împuternicit odată cu inspecția în exploatațiile de animale efectuată în conformitate cu prevederile prezentei norme sanitare veterinare, precum și ale Normelor metodologice de aplicare a Programului de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor.	1. Inspecția, respectiv examinarea clinică, se face de către medicul veterinar oficial odată cu inspecția efectuată conform cerințelor legale în materie de gestionare (SMR) în exploatațiile nonprofesionale și comerciale și, ulterior, de 2 ori pe an, înainte de ieșirea la pășunat și după întoarcerea la stabulație, cu selectarea unui număr de exploatații în fiecare județ, respectând principiul prevalenței 5% și confidenței 95%. 2. Inspecția, respectiv examinarea clinică, se efectuează de către medicul veterinar împuternicit odată cu inspecția în exploatațiile de animale efectuată în conformitate cu prevederile prezentei norme sanitare veterinare, precum și ale Normelor metodologice de aplicare a Programului de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor.
În caz de suspiciune pe probe de sânge trimise la LNR-IDSA. După caz, probele pot fi recoltate de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau oficiali. Testul serologic (ELISA competitiv) se realizează în cadrul LNR-IDSA.	În caz de suspiciune pe probe de sânge trimise la LNR-IDSA. După caz, probele pot fi recoltate de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți sau oficiali. Testul serologic (ELISA competitiv) se realizează în cadrul LNR-IDSA.
Diagnosticul de boală se confirmă prin virusneutralizare, RT-PCR, izolare de virus, realizate în cadrul laboratorului de referință al Uniunii Europene.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

20. PLEUROPNEUMONIA CONTAGIOASĂ BOVINĂ

Scop: menținerea statutului de țară liberă de pleuropneumonia contagioasă bovină.

I. Supravegherea în exploatațile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a bovinelor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A
1. Precizări tehnice	1. Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Aplicabilă în contextul în care România este liberă de boală, fără aplicarea unui program de vaccinare Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA în condiții de liniște epidemiologică. Examene anatomoclinice și necropsice ale animalelor susceptibile moarte sau tăiate în perioada de așteptare.	1. Aplicabilă în contextul în care România este liberă de boală, fără aplicarea unui program de vaccinare. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA în condiții de liniște epidemiologică. Examene anatomoclinice și necropsice ale animalelor susceptibile moarte sau tăiate în perioada de așteptare.
2. Animalele suspicionate pentru această boală sunt investigate prin metode de la laborator: serologice (RFC sau ELISA), biologie moleculară (PCR) și/sau microbiologice. Animalele cu reacții serologice neconcludente sau pozitive se identifică, se examinează clinic și sunt recontrolate serologic. De la animalele la care se reconfirmă un rezultat serologic pozitiv și care prezintă simptome suspecte de pleuropneumonie se prelevează următoarele probe: urina, sange, lichid pleural (în spațiul dintre coasta a 7-a și a 8-a) recoltat prin puncție aseptică, care se examinează prin tehnici de biologie moleculară și sange, lichid pleural care se examinează prin examen bacteriologic, la LNR- IDSA.	2. Animalele suspicionate pentru această boală sunt investigate prin metode de la laborator: serologice (RFC sau ELISA), biologie moleculară (PCR) și/sau microbiologice. Animalele cu reacții serologice neconcludente sau pozitive se identifică, se examinează clinic și sunt recontrolate serologic. De la animalele la care se reconfirmă un rezultat serologic pozitiv și care prezintă simptome suspecte de pleuropneumonie se prelevează următoarele probe: urina, sange, lichid pleural (în spațiul dintre coasta a 7-a și a 8-a) recoltat prin puncție aseptică, care se examinează prin tehnici de biologie moleculară și sange, lichid pleural care se examinează prin examen bacteriologic, la LNR- IDSA.
3. Clinică, în zonele de protecție și de supraveghere în cazul suspiciunii de boală, conform legislației în vigoare. În caz de suspiciune sau apariție a bolii, se aplică măsurile de diagnostic, supraveghere, profilaxie și combatere și prevederile legislației comunitare.	3. Clinică, în zonele de protecție și de supraveghere în cazul suspiciunii de boală, conform legislației în vigoare. În caz de suspiciune sau apariție a bolii, se aplică măsurile de diagnostic, supraveghere, profilaxie și combatere și prevederile legislației comunitare.
4. În abatoare: inspecția de abator trebuie să se realizeze prin proceduri adecvate în scopul decelării leziunilor pulmonare specifice. De la toate animalele cu leziuni suspecte de pleuropneumonie contagioasă se prelevează probe de lichid pleural și țesut pulmonar, care se examinează prin tehnici de biologie moleculară și /sau examen bacteriologic la Laboratorul Național de Referință din cadrul IDSA.	4. În abatoare: inspecția de abator trebuie să se realizeze prin proceduri adecvate în scopul decelării leziunilor pulmonare specifice. . De la toate animalele cu leziuni suspecte de pleuropneumonie contagioasă se prelevează probe de lichid pleural și țesut pulmonar, care se examinează prin tehnici de biologie moleculară și /sau examen bacteriologic la Laboratorul Național de Referință din cadrul IDSA.
2. Precizări execuție	2. Precizări execuție

Prelevările de probe în caz de suspiciune se fac de către medicul veterinar de liberă practică în prezența medicului veterinar oficial.	Prelevările de probe în caz de suspiciune se fac de către medicul veterinar de liberă practică în prezența medicului veterinar oficial.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen bacteriologic și/sau PCR.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

21. VARIOLA OVINĂ ȘI CAPRINĂ

Scop: menținerea statutului de țară liberă de variolă ovină și caprină.

1.	PRECIZĂRI	TEHNICE
Supravegherea		pasivă
Aplicabilă în contextul în care România este liberă de boală, fără aplicarea unui program de vaccinare și are ca scop identificarea, notificarea și raportarea precoce a oricărui simptom ce poate fi atribuit unui caz de boală și menținerea sau schimbarea statusului de sănătate a animalului. Cazurile suspecte de boală la animale receptive indigene, provenite din import sau comerț intracomunitar se investighează imediat, prin prelevarea de probe și transmiterea acestora la Laboratorul Național de Referință pentru Variola Ovină și Caprină din IDSA. În acest caz, se impun măsuri imediate de restricționare a mișcării animalelor, produselor și subproduselor provenite de la acestea. Simptomatologia bolii este descrisă în manualul de diagnostic elaborat de Laboratorul Național de Referință pentru Variola Ovină și Caprină și transmis la ANSVSA.		
Suspiciunea și măsurile de restricționare a mișcărilor se vor notifica imediat la ANSVSA. În caz de suspiciune se efectuează examene de laborator:		
a)	virusologice,	prin:
- identificarea genomului virusului capripox prin RT-PCR sau PCR clasic pe probe de cruste, biopsii de țesut cutanat cu leziuni, tamponate conjunctivale, nazale, orofaringiene, sânge prelevat pe EDTA, provenite de la animale vii și porțiuni de organe (limfonoduri, pulmon, ficat, etc.) și țesut cutanat cu leziuni, provenite de la animale moarte;		
și/sau		
- identificarea virusului capripox prin izolare pe culturi celulare, pe probe de cruste, biopsii de țesut cutanat cu leziuni, tamponate conjunctivale, nazale, orofaringiene, sânge prelevat în perioada de viremie, provenite de la animale vii și porțiuni de organe (limfonoduri, pulmon, ficat, etc.) și țesut cutanat cu leziuni, provenite de la animale moarte;		
și/sau		
- detecția anticorpilor anti-capripoxvirusuri prin virusneutralizare pe probe de ser;		
b) morfolopatologice, prin metodele HE, HEA/HEV, Pappenheim, pentru punerea în evidență a incluziunilor intracitoplasmice specifice pe biopsii de țesut cutanat cu leziuni, fixate în formol, provenite de la animale vii și porțiuni de organe (limfonoduri, pulmon, ficat, etc.) și țesut cutanat cu leziuni, fixate în formol, provenite de la animale moarte.		
Supravegherea		activă
Se realizează, la dispoziția ANSVSA, în situații de risc epidemiologic cum ar fi evoluția bolii în vecinătatea României sau evoluția bolii în România. În această situație, ANSVSA va stabili și va dispune măsurile de supraveghere, control și eradicare necesare, în conformitate cu legislația relevantă.		
2.	Precizări	execuție
Supravegherea		pasivă
Procedura de supraveghere cuprinde fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți ce trebuie, conform legii să raporteze orice caz de îmbolnăvire.		
România nu importă animale din speciile receptive la variolă ovină și caprină și nici produse sau subproduse provenite de la acestea, din țări care nu au statut de țară liberă de boală fără vaccinare.		
În acest caz, responsabilitatea asupra supravegherii pasive o dețin și autoritățile competente pentru controlul la frontieră.		
În caz de suspiciune sau apariția unui focar se aplică măsurile generale de control prevăzute în Ordinul președintelui ANSVSA nr. 133/2006, cu modificările și completările ulterioare.		
Prelevarea	probelor	se realizează conform reglementărilor în vigoare.
Supravegherea		activă
Prelevarea probelor se realizează conform reglementărilor în vigoare precum și a programelor de supraveghere, control și eradicare dispuse de ANSVSA în situații de risc epidemiologic.		
Diagnosticul de confirmare a unui focar de variolă ovină și caprină se realizează numai de către LNR - IDSA, conform procedurilor descrise în manualul de diagnostic.		
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.		

22. PESTA AFRICANĂ A CALULUI

Scop: menținerea statutului de țară liberă de pesta africană a calului.

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a cailor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
1. Precizări tehnice	1. Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Aplicabilă în contextul în care România este liberă de boală, fără aplicarea unui program de vaccinare În scopul depistării rapide a eventualelor cazuri de boală și a menținerii statusului de sănătate: vizualizarea animalelor din exploatație, informații și notificări făcute de fermier.	Aplicabilă în contextul în care România este liberă de boală, fără aplicarea unui program de vaccinare În scopul depistării rapide a eventualelor cazuri de boală și a menținerii statusului de sănătate: vizualizarea animalelor din exploatație, informații și notificări făcute de fermier.
1. supraveghere serologică și virusologică în caz de suspiciune; 2. se testează 0,5% din animalele provenite din comerț intracomunitar, dar nu mai puțin de 2 probe pe lot; 3. se testează toate animalele din import țări terțe. 4. Probele pentru examene serologice de supraveghere se trimit la IDSA, iar pentru examene virusologice de diagnostic se trimit de IDSA cu aprobarea ANSVSA la LNR. 5. În cazul apariției de probe pozitive, se aplică prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 135/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind măsurile de control și combatere a pestei africane a calului, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile legislației comunitare în vigoare.	1. supraveghere serologică și virusologică în caz de suspiciune; 2. se testează 0,5% din animalele provenite din comerț intracomunitar, dar nu mai puțin de 2 probe pe lot; 3. se testează toate animalele din import țări terțe. 4. Probele pentru examene serologice de supraveghere se trimit la IDSA, iar pentru examene virusologice de diagnostic se trimit de IDSA cu aprobarea ANSVSA la LNR. 5. În cazul apariției de probe pozitive, se aplică prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 135/2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile legislației comunitare în vigoare.
2. Precizări execuție	2. Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA	Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA
Supravegherea activă	Supravegherea activă
a. Prelevarea probelor: medicul veterinar de liberă practică b. Probele se testează la LNR-IDSA	a. Prelevarea probelor: medicul veterinar de liberă practică b. Probele se testează la LNR-IDSA
Diagnosticul de laborator se confirmă de către laboratorul de referință al Uniunii Europene.	

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

23. BOALA AUJESZKY

Scop: supraveghere și control în scopul monitorizării bolii.

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
1. Precizări tehnice	1. Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Inspecția efectivelor de porcine libere de infecție.	Inspecția planificată pentru efectivele de porcine libere de infecție: în unitățile desemnate a efectua carantină pentru animalele nou introduse.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
a) Examine virusologice, în caz de suspiciune de boală și, după caz, identificarea genomului viral prin PCR la LNR-IDSA.	a) Serologică (ELISA gE): la 5% din animalele de reproducție din exploatațiile autorizate de porcine, care nu vaccinează sau vaccinează cu vaccin marker - o data pe an. Probele de sânge se prelevează de la porcinele nevaccinate sau vaccinate cu vaccin marker.
	b) Examine virusologice, în caz de suspiciune de boală și, după caz, identificarea genomului viral prin PCR la LNR-IDSA.
b) Probele de creier de la rumegătoarele cu simptomatologie de boală Aujeszky se vor examina concomitent și pentru encefalopatii spongiforme transmisibile.	c) Probele de creier de la rumegătoarele cu simptomatologie de boală Aujeszky se vor examina concomitent și pentru encefalopatii spongiforme transmisibile.
2. Precizări execuție	2. precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

Conform prevederilor Deciziei nr. 185/2008/CE a Comisiei din 21 februarie 2008 privind garanțiile suplimentare în legătură cu boala Aujeszky în schimburile intracomunitare cu porci și criteriile de furnizare a informațiilor despre această boală, ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 83/2005 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind garanții suplimentare în legatura cu boala Aujeszky în comerțul intracomunitar cu porci și criteriile de furnizare a informațiilor despre aceasta boală și ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare.	Conform prevederilor Deciziei nr. 185/2008/CE, ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 83/2005 și ale Ordinului președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
a) Serologică - examenele serologice se efectuează la LSVSA acreditat și /sau IDSA. b) histopatologică: 1. Examele histopatologice se vor efectua la LSVSA acreditate prin metoda HEA sau Pappenheim. 2. Probele de creier de la rumegătoarele cu simptomatologie nervoasă, se vor examina concomitent prin examene de laborator, pentru boala Aujeszky, rabie, listerioză și pentru encefalopatii spongiforme transmisibile la LSVSA care dețin metode acreditate în acest scop.	a) Serologică - examenele serologice se efectuează la LSVSA acreditat și /sau IDSA. b) histopatologică: 1. Examele histopatologice se vor efectua la LSVSA acreditate prin metoda HE/HEA/HEV sau Pappenheim. 2. Probele de creier de la rumegătoarele cu simptomatologie nervoasă, se vor examina concomitent prin examene de laborator, pentru boala Aujeszky, rabie, listerioză și pentru encefalopatii spongiforme transmisibile la LSVSA care dețin metode acreditate în acest scop.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin ELISA - la porcine - sau examen virusologic la rumegătoare - izolarea și identificarea virusului. În cazul în care probele nu sunt recoltate în cadrul programului de autocontrol și provin de la animalele suspecte, boala se confirmă prin examen serologic ELISA. În situația în care probele recoltate în cadrul programului de autocontrol au rezultate pozitive, dar investigația serologică nu relevă semne clinice de boală, se reia recoltarea de probe sub control oficial, iar în cazul obținerii aceluiași rezultat pozitiv se întocmește un plan de măsuri care constă în observarea animalelor diagnosticate pozitiv pe o perioadă de 3 luni. În acest interval se restricționează mișcarea animalelor din exploatație. Dacă în aceste 3 luni nu se observă semne clinice de boală, restricțiile se ridică.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

24. PARATUBERCULOZA

24.1. PARTUBERCULOZA LA BOVINE

Supravegherea în exploatațiile de bovine
--

1. **Supraveghere pasivă**
- a) Monitorizarea paratuberculozei în populația de bovine.
- b) Anunțarea cazurilor clinice de boală.
- c) Prelevarea de probe serologice de la animalele cu semne clinice în vederea efectuării examenelor de laborator, pentru confirmarea diagnosticului.
2. **Supravegherea activă**
- 2.1. Supravegherea prin examene serologice iELISA cu faza de absorbție, a tuturor bovinelor în vârstă de peste 24 luni nou introduse prin comerț intracomunitar sau import din țări terțe, pe perioada de așteptare sau carantină, la cererea și pe cheltuiala proprietarilor.
- 2.2. În cazul în care se solicită certificarea pentru această boală pentru animale ce au destinația export sau comerț intracomunitar sau certificarea exploatației ca exploatație liberă pentru această boală, la cererea și pe cheltuiala proprietarilor, se efectuează supravegherea prin examen serologic iELISA cu fază de absorbție, a tuturor bovinelor în vârstă de peste 24 luni.
3. Toate animalele pozitive la iELISA cu fază de absorbție se vor examina bacterioscopic si/sau prin PCR pe probe de fecale.
4. Animalele ale caror probe au avut rezultat negativ la examenul bacterioscopic si/sau PCR se vor retesta prin aceleasi metode de 2 ori la interval de 6 luni.
5. Boala se confirmă atunci când, la unul sau mai multe animale (cu rezultate pozitive la examenul serologic prin iELISA cu fază de absorbție, bacterioscopic și/sau PCR pe fecale), tăiate în scop de diagnostic, la examenul histopatologic (met. HEA/HEV și ZNM) si bacterioscopic, pe probe de mucoasă intestinală și limfonodurile aferente, rezultatele sunt pozitive.
6. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.
7. Exploatația devine liberă de paratuberculoză după ce toate animalele pozitive au fost eliminate din exploatație și toate animalele rămase în vârstă de peste 24 de luni au fost testate serologic de două ori, la interval de un 6 luni cu rezultate negative.

24.2. PARATUBERCULOZA LA OVINE ȘI CAPRINE

Supravegherea în exploatațiile de ovine si caprine

1. Supraveghere pasivă
- a) Monitorizarea paratuberculozei în populația de ovine și caprine.
- b) Anunțarea cazurilor clinice de boală.
- c) Prelevarea de probe serologice de la animalele cu semne clinice în vederea efectuării examenelor de laborator, pentru confirmarea diagnosticului.
2. Supravegherea activă
- 2.1. Supravegherea prin examene serologice iELISA cu faza de absorbție, a tuturor ovinelor și caprinelor, în vârstă de peste 12 luni, nou introduse prin comerț intracomunitar sau import din țări terțe, pe perioada de așteptare sau carantină, la cererea și pe cheltuiala proprietarilor.
- 2.2. În cazul în care se solicită certificarea pentru această boală pentru animale ce au destinația export sau comerț intracomunitar sau certificarea exploatației ca exploatație liberă pentru această boală, la cererea și pe cheltuiala proprietarilor, se efectuează supravegherea prin examen serologic iELISA cu fază de absorbție, a tuturor ovinelor și caprinelor în vârstă de peste 12 luni.
3. Toate animalele pozitive la iELISA cu fază de absorbție se vor examina bacterioscopic și/sau prin PCR pe probe de fecale.
4. Animalele ale caror probe au avut rezultat negativ la examenul bacterioscopic și/sau PCR se vor retesta prin aceleasi metode de 2 ori la interval de 6 luni.
5. Boala se confirmă atunci când, la unul sau mai multe animale (cu rezultate pozitive la examenul serologic prin iELISA cu fază de absorbție, bacterioscopic și/sau PCR pe fecale), tăiate în scop de diagnostic, la examenul histopatologic (met. HEA/HEV și ZNM) și bacterioscopic, pe probe de mucoasă intestinală și limfonodurile aferente, rezultatele sunt pozitive.
6. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.
7. Exploatația devine liberă de paratuberculoză după ce toate animalele pozitive au fost eliminate din exploatație și toate animalele rămase în vârstă de peste 12 luni au fost testate serologic de două ori, la interval de un 6 luni cu rezultate negative.

25. BRUCELOZA LA BOVINE

Scop: mentinerea României ca stat membru al UE oficial indemn de bruceloză bovină.

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a bovinelor de lapte, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
---	---

A. Testarea bovinelor în exploatațile calificate oficial indemne de bruceloză bovină, cu atestat de indemnitate, pentru menținerea statusului de exploatație oficial indemnă de boală: Supraveghere activă 1. Taurii și bivoliile în vederea autorizării pentru reproducție se vor testa obligatoriu prin RFC (tehnica EU-RL) 2. Taurii și bivoliile de reproducție se vor testa serologic în mod obligatoriu (în conformitate cu anexa nr. 3 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare) o dată pe an, la un interval de maximum 12 luni față de testarea din anul precedent. 3. La toate bovinele în vârstă de peste 24 de luni se efectuează un test serologic (în conformitate cu anexa nr. 3 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare) la un interval de minimum 3 luni și maximum 12 luni față de data testării efectuate în anul anterior. 4. Examelele serologice se efectuează pe aceleași probe care se prelevează pentru leucoza enzootică bovină. 5. În caz de suspiciune, prelevările de probe se efectuează de medicul veterinar de liberă practică împuternicit, în prezența și sub responsabilitatea medicului veterinar oficial. 6. Bovinele care au avut un rezultat pozitiv la RBT, vor fi tesate obligatoriu prin RFC (tehnica EU-RL) la LNR Bruceloză pentru confirmarea/infirmarya rezultatului obținut la testul serologic de screening. Animalele pozitive la RFC pot fi supuse, suplimentar, unui test alergic. 7. Exploatațiilor în care animalele au rezultate pozitive la RBT și RFC li se suspendă statusul oficial indemn al exploatației și rămâne suspendat până la îndeplinirea cerințelor prevăzute în Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare. 8. Pentru confirmarea/infirmarya suspiciunii serologice bazate pe rezultat pozitiv în RFC (tehnica EU-RL) obținut la recontroale succesive (maxim 3 recontroale la intervale de timp de 4 săptămâni), se recurge la taierea animalului și trimiterea de probe (splină, aparat genital, limfonoduri din regiunea capului, limfonoduri perechi genitale, retrofaringiene, retromamare și inghinale după caz) la un laborator desemnat, în vederea efectuării examenului bacteriologic pentru izolarea germinilor din genul Brucella. Tulpinile de Brucella spp izolate în cadrul LSVSA desemnate se trimit, obligatoriu, la LNR-IDSA pentru caracterizare fenotipică și genetică în vederea identificării speciei respectiv, biovariantei.	A. Testarea bovinelor în exploatațile calificate oficial indemne de bruceloză bovină, cu atestat de indemnitate, pentru menținerea statusului de exploatație oficial indemnă de boală: Supraveghere activă 1. Taurii și bivoliile în vederea autorizării pentru reproducție se vor testa obligatoriu prin RFC (tehnica EU-RL), 2. Taurii și bivoliile de reproducție se vor testa serologic în mod obligatoriu (în conformitate cu anexa nr. 3 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare) o dată pe an, la un interval de maximum 12 luni față de testarea din anul precedent. 3. La toate bovinele (cu excepția masculilor pentru îngrășat) în vârstă de peste 24 luni se aplică unul din următoarele regimuri de testare, în conformitate cu cerințele prevăzute în Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare: a) trei teste/an ELISA efectuate pe probe de lapte de la vacile aflate în lactație, la intervale de cel puțin 3 luni; b) testarea prin Roz Bengal pe probe de sânge, la un interval de minim 3 luni și maximum 12 luni față de data testării efectuate în anul anterior. 4. Pentru testarea bovinelor poate fi utilizat unul din regimurile de testare de la pct. 1. Alegerea unuia din regimurile de testare. se face pe baza analizei documentate cost beneficiu efectuată între DSVSA - LSVSA și exploatațiile comerciale de bovine. 5. Prelevarea probei amestec din tancul de răcire se face numai dacă în fermă sunt cel puțin 30% din vaci în perioada de lactație și în exploatațiile cu tanc de răcire a laptelui care pot face dovada de trasabilitate la animalele care depun laptele la un muls.*** 6. Probele de lapte se trimit spre examinare la LNR sau LSVSA desemnate în baza graficului elaborat de LNR în colaborare cu DSVSA 7. Graficul de prelevare a probelor de lapte este stabilit de către DSVSA de comun acord cu LNR-IDSA. 8. În cazul unor rezultate pozitive la testul ELISA pe probe de lapte, se recurge la testarea prin Roz Bengal pe probe de sânge individuale, prelevate de la bovinele care au depus laptele la mulsul din care s-a efectuat testarea; 9. Bovinele care au avut un rezultat pozitiv la testul Roz Bengal, vor fi tesate obligatoriu prin RFC (tehnica EU-RL) pentru confirmarea/infirmarya rezultatului obținut la testul serologic de screening. Animalele pozitive la RFC pot fi supuse unui test suplimentar alergic. 10. Se suspendă statusul oficial indemn al exploatației și rămâne suspendat până la îndeplinirea cerințelor prevăzute în Ordinul președintelui ANSVSA nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare. 11. Pentru confirmarea / infirmarya suspiciunilor serologice bazate pe rezultat pozitiv în RFC (tehnica EU-RL) la al doilea recontrol, se recurge la taierea animalelor și trimiterea de probe la laborator (limfonoduri perechi genitale,
--	---

	retrofaringiene, retromamare si inghinale dupa caz), in vederea efectuării examenului bacteriologic.
--	--

B. Testarea vacilor, bivolițelor și junincilor care au avortat sau care prezintă manifestări clinice ce conduc la suspiciunea infecției brucelice. Supraveghere pasivă 1. De la toate animalele care au avortat se trimit la laborator avortoni, placentă, lichide fetale, precum și probe de ser sanguin prelevate la 14 - 21 zile după avort. 2. Probele de sânge prelevate de la bovinele care au avortat se examinează serologic prin RSAR Roz Bengal și RFC (tehnica EU- RL), iar apoi probele pozitive se trimit la LNR-IDSA, pentru confirmare.** 3. Analizele pentru cazurile suspecte se efectuează numai la laboratoarele desemnate pentru aceste investigații.	B. Testarea vacilor, bivolițelor și junincilor care au avortat sau care prezintă manifestări clinice ce conduc la suspiciunea infecției brucelice. Supraveghere pasivă 1. De la toate animalele care au avortat se trimit la laborator avortoni, placentă, lichide fetale, precum și probe de ser sanguin la 14 - 21 zile după avort. 2. Probele de sânge prelevate de la bovinele care au avortat se examinează serologic prin RSAR Roz Bengal și RFC (tehnica EU- RL), iar apoi probele pozitive se trimit la LNR-IDSA, pentru confirmare.** 3. Analizele pentru cazurile suspecte se efectuează numai la laboratoarele desemnate pentru aceste investigații.
---	---

C. Testarea bovinelor în exploatațiile cu status suspendat, în care animalele au rezultate pozitive la RBT și RFC. Supraveghere activă 1. Toate bovinele cu vârsta mai mare de 12 luni se supraveghează serologic pe probe individuale de sânge. 2. Probele pozitive la unul din testele serologice se trimit spre confirmare la LNR-IDSA. 3. Animalele care au reacționat pozitiv la retestare prin RFC (tehnica EU-RL) se elimină prin abatorizare. 4. Atunci când animalul a fost tăiat și nu mai este disponibil pentru testare, suspendarea poate fi ridicată dacă două teste de seroaglutinare, efectuate la toate bovinele din efectiv în vârstă mai mare de 12 luni, în conformitate cu anexa nr. 3 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare, prezintă un titru mai mic de 30 UI de aglutinare/ml; primul test va fi efectuat la cel puțin 30 de zile după eliminarea animalului iar al doilea cu cel puțin 60 de zile după primul test 5. Atunci când animalul a fost izolat de animalele din efectiv, el poate fi reintrodus în efectiv și statusul efectivului poate fi restabilit după: a) o reacție de seroaglutinare care a indicat un titru mai mic de 30 UI de aglutinare/ml și a dat un rezultat negativ la o reacție de fixare a complementului (tehnica EU-RL), b) un rezultat negativ la orice altă combinație de teste aprobată în acest scop, în baza procedurii naționale. 6. De la animalele tăiate se trimit probe de uter, limfonoduri perechi genitale, retrofaringiene și retromamare (pentru femele), respectiv inghinale (pentru masculi), în vederea efectuării examenului bacteriologic pentru izolare și genotipare de Brucella spp.** 7. Examenele bacteriologice se efectuează la LSVSA care dețin metode acreditate pentru izolarea Brucella spp sau la LNR-IDSA. 8. Tulpinile de Brucella spp izolate în LSVSA vor fi trimise la LNR-IDSA, în vederea tipizării fenotipice sau și genetice.	C. Testarea bovinelor în exploatațiile cu status suspendat, în care animalele au rezultate pozitive la RBT și RFC. 1. Toate bovinele cu vârsta mai mare de 12 luni se supraveghează serologic pe probe individuale de sânge.** 2. Probele pozitive la unul din testele serologice se trimit spre confirmare la LNR-IDSA. 3. Animalele care au reacționat pozitiv la retestare prin RFC (tehnica OIE) se elimină prin abatorizare. 4. Atunci când animalul a fost tăiat și nu mai este disponibil pentru testare, suspendarea poate fi ridicată dacă două teste de seroaglutinare, efectuate la toate bovinele din efectiv în vârstă mai mare de 12 luni, în conformitate cu anexa nr. 3 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui nr. 61/2006, cu modificările și completările ulterioare, prezintă un titru mai mic de 30 UI de aglutinare/ml; primul test va fi efectuat la cel puțin 30 de zile după eliminarea animalului iar al doilea cu cel puțin 60 de zile mai târziu. 5. Atunci când animalul a fost izolat de animalele din efectiv, el poate fi reintrodus în efectiv și statusul efectivului poate fi restabilit după: a) o reacție de seroaglutinare care a indicat un titru mai mic de 30 UI de aglutinare/ml și a dat un rezultat negativ la o reacție de fixare a complementului (tehnica OIE), sau b) un rezultat negativ la orice altă combinație de teste aprobată în acest scop, în baza procedurii naționale. 6. De la animalele tăiate se trimit probe de uter, limfonoduri perechi genitale, retrofaringiene și retromamare (pentru femele), respectiv inghinale (pentru masculi), în vederea efectuării examenelor anatomopatologice și bacteriologice pentru izolare și genotipare de Brucella spp. 7. Examenele bacteriologice se efectuează la LSVSA care dețin metode acreditate pentru izolarea Brucella spp sau la LNR-IDSA. 8. Tulpinile de Brucella spp izolate în LSVSA vor fi trimise la LNR-IDSA, în vederea tipizării fenotipice sau și genetice.
---	--

D. Testarea bovinelor în exploatațiile cu status retras, în care animalele au fost diagnosticate pozitiv la examenul bacteriologic pentru izolarea germenilor din genul <i>Brucella</i>. Supraveghere activă 1. În cazul în care într-o exploatație au fost diagnosticate animale pozitive aceasta își recapătă statutul oficial liber de boală, dacă: fie toate bovinele aflate în efectiv în momentul izbucnirii bolii au fost tăiate, fie efectivul a fost supus unei testări de verificare și toate animalele cu vârstă mai mare de 12 luni au prezentat rezultate negative la două teste consecutive, efectuate la interval de 60 de zile, primul fiind efectuat la nu mai puțin de 30 de zile după eliminarea animalului(lor) pozitiv(e). 2. În cazul bovinelor care erau gestante în momentul izbucnirii, controlul final trebuie efectuat la cel puțin 21 zile după ce ultimul animal gestant în momentul izbucnirii, a fătat.	D. Testarea bovinelor în exploatațiile cu status retras, în care animalele au fost diagnosticate pozitiv la examenul bacteriologic pentru izolarea germenilor din genul <i>Brucella</i>. Supraveghere activă 1. În cazul în care într-o exploatație au fost diagnosticate animale pozitive aceasta își recapătă statutul oficial liber de boală, dacă: fie toate bovinele aflate în efectiv în momentul izbucnirii bolii au fost tăiate, fie efectivul a fost supus unei testări de verificare și toate animalele cu vârstă mai mare de 12 luni au prezentat rezultate negative la două teste consecutive, efectuate la interval de 60 de zile, primul fiind efectuat la nu mai puțin de 30 de zile după eliminarea animalului(lor) pozitiv(e). 2. În cazul bovinelor care erau gestante în momentul izbucnirii, controlul final trebuie efectuat la cel puțin 21 zile după ce ultimul animal gestant în momentul izbucnirii, a fătat.
---	---

III. Testarea animalelor domestice și sălbatice nou introduse prin comerț intracomunitar sau import din țări terțe. Supraveghere pasivă

1. Testare serologică pe probe individuale de sânge, randomizat un procent de 1% din efectiv, dar nu mai puțin de 5 probe pe lot.**

2. Se testează în intervalul de 30 de zile anterior sau ulterior datei la care au fost introduse în efectiv. În cazul în care testul este efectuat ulterior introducerii în efectiv, animalul (animalele) trebuie izolat(e) fizic de celelalte animale, pentru a se evita contactul direct sau indirect cu acestea până ce reacția se dovedește negativă.

3. Probele se examinează prin RFC (tehnica EU-RL).

4. Cazurile pozitive și neconcludente se trimit la LNR-IDSa, pentru confirmare.

5. Pentru confirmarea sau infirmarea infecției brucelice în efectiv, animalele pozitive la recontrolul prin RFC (tehnica EU-RL) se sacrifică și se prelevează de la acestea următoarele probe pentru efectuarea examenelor anatomopatologic și bacteriologic: 3 perechi de limfonoduri (retro-faringieni, retro-mamari /îngheinali la masculi, genitali), splină, glanda mamară, testut și fluide uterine și sânge.

6. Analizele se efectuează numai la laboratoarele desemnate pentru aceste investigații.

7. Boala se confirmă la LNR prin examene serologice, bacteriologice și de biologie moleculară.

IV. Testarea materialului seminal introdus prin comerț intracomunitar/import din țări terțe.

Supraveghere pasivă

1. Testare, numai în caz de suspiciune, a 1% din fiecare ejaculat, dar nu mai puțin de o paietă din lotul provenit din același ejaculat, dacă acesta conține mai puțin de 100 de paiete.

2. Toate paietele infectate, componente ale ejaculatului respectiv se denaturează, nefiind permisă utilizarea acestora în cadrul inseminării artificiale.

3. Probele sunt prelevate de medicii veterinari oficiali.

4. Analizele bacteriologice se efectuează la IDSa sau la laboratoarele desemnate pentru aceste investigații.

V. Supravegherea în exploatațiile comerciale de tineret la îngrășat

Supraveghere pasivă

Sunt exceptați de la testare, cu condiția ca aceștia să provină din exploatații oficial indemne de bruceloză, iar autoritatea competentă local să garanteze că masculii pentru îngrășat nu vor fi folosiți pentru reproducție și vor fi trimiși direct la locul de tăiere.

VI. Specii susceptibile din fondul cinegetic

Supraveghere pasivă

1. Supraveghere serologică a speciilor susceptibile din fondul cinegetic obținute prin vânătoare.

2. Probele se examinează prin Roz Bengal și RFC (tehnica OIE).

3. De la animalele cu leziuni se prelevează probe pentru examene de laborator (aparat genital femel/mascul, splină, ficat, limfonoduri, pulmon, conținut abcese ș.a).

4. Probele sunt recoltate de medici veterinari oficiali.

5. Analizele se efectuează numai la laboratoarele desemnate pentru aceste investigații.

Diagnosticul se confirmă prin izolarea și identificarea agentului etiologic al bolii, examen microscopic direct (Stamp, OMS)+ examen cultural+identificare fenotipică și genetică a speciilor și biovariantelor Brucella spp.

Notificarea bolii se face în baza prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Proprietarii animalelor tăiate se despăgubesc conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1214/2009 privind metodologia pentru stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, cu modificările ulterioare, indiferent de rezultatele examenelor de laborator.

- * Probele de sânge sunt recoltate de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți.
- ** Probele sunt recoltate de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți în prezenta medicului veterinar oficial.
- *** Prelevarea probei de lapte se efectuează de medicul veterinar oficial.

26. BRUCELOZA LA OVINE ȘI CAPRINE, RESPECTIV INFECȚIA CU BRUCELLA MELITENSIS

Scop: menținerea statutului de țară oficial liberă de Brucella melitensis

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a ovinelor și caprinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări TEHNICE	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Pe întreg teritoriul țării. Are ca scop identificarea, notificarea și raportarea precoce a oricărui simptom ce poate fi atribuit brucelezei și menținerea sau schimbarea statutului de sănătate a animalului.	Pe întreg teritoriul țării. Are ca scop identificarea, notificarea și raportarea precoce a oricărui simptom ce poate fi atribuit brucelezei și menținerea sau schimbarea statutului de sănătate a animalului.
Examinarea clinică	Examinarea clinică

Cazurile suspecte se investighează imediat. Cazurile suspecte la controalele oficiale efectuate în timpul transportului, la destinație, în cazul importului sau comerțului intracomunitar, în perioada de carantină sau de așteptare a mișcării, se vor izola și se vor investiga serologic, și după caz bacteriologic în sensul brucelozei.	Cazurile suspecte se investighează imediat. Cazurile suspecte la controalele oficiale efectuate în timpul transportului, la destinație, în cazul importului sau comerțului intracomunitar, în perioada de carantină sau de așteptare a mișcării, se vor izola și se vor investiga serologic, și după caz bacteriologic în sensul brucelozei.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
A. Ovinele și caprinele în vârstă de peste 6 luni se supraveghează serologic, odată pe an, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA 290/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind condițiile de sănătate a animalelor ce reglementează comerțul intracomunitar cu ovine și caprine, cu modificările și completările ulterioare. Supraveghere serologică prin RSAR Roz Bengal, astfel: a) toți masculii pentru reproducție înainte de campania de montă; b) toate animalele introduse în exploatare; c) 5% din efectivele de ovine existente în exploatarea nonprofesională din fiecare localitate; d) 5% din efectivele de caprine existente în exploatarea nonprofesională din fiecare localitate; e) toate animalele provenite din comerțul intracomunitar/import introduse nou în exploatare.	A. Ovinele și caprinele în vârstă de peste 6 luni se supraveghează serologic, odată pe an, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare. Supraveghere serologică prin RSAR Roz Bengal, astfel: a) toți masculii pentru reproducție înainte de campania de montă b) toate animalele introduse în exploatare c) 5% din efectivele de ovine existente în exploatarea comercială; d) 5% din efectivele de caprine existente în exploatarea comercială; e) toate animalele provenite din comerțul intracomunitar/import introduse nou în exploatare.

Se utilizează testul de aglutinare rapidă pe lamă cu antigen colorat cu Roz Bengal. Cazurile pozitive și neconcludente se examinează și prin RFC (tehnica EU-RL), ulterior probele pozitive se trimit la LNR-IDSA, pentru confirmare. Boala se confirmă la LNR-IDSA, prin examene serologice, bacteriologice și de biologie moleculară.

În cazul în care mai mult de 5% din probele testate, pe localitate, sunt serologic pozitive la testul Roz Bengal, se aplică prevederile anexei nr. 3 la Norma sanitară veterinară privind condițiile de sănătate a animalelor ce reglementează comerțul intracomunitar cu ovine și caprine, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare. Tot efectivul se supune examinării serologice prin RFC (tehnica EU-RL). Când unul sau mai multe ovine sunt suspecte de a fi infectate cu *B.melitensis*, statusul exploatației se suspendă provizoriu, iar animalele suspecte se izolează sau se distrug imediat, dar nu înainte de prelevarea de probe pentru confirmarea sau infirmarea infecției brucelice în efectiv: 3 perechi de limfonoduri (retro-faringieni, retro-mamari /inghinali la masculi, genitali), splina, glanda mamara, aparat genital și sânge. Probele se trimit la laborator pentru examen anatomopatologic și bacteriologic.

Se utilizează testul de aglutinare rapidă pe lamă cu antigen colorat cu Roz Bengal.

Cazurile pozitive și neconcludente se examinează și prin RFC (tehnica EU-RL), ulterior probele pozitive se trimit la LNR-IDSA, pentru confirmare.

Boala se confirmă la LNR-IDSA, prin examene serologice, bacteriologice și de biologie moleculară. În cazul în care mai mult de 5% din probele testate, pe exploatație înregistrată/autorizată sanitar-veterinar, sunt serologic pozitive la testul Roz Bengal, se aplică prevederile anexei nr. 3 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare. Tot efectivul se supune examinării serologice prin RFC (tehnica EU-RL).

Când unul sau mai multe ovine sunt suspecte de a fi infectate cu *B.melitensis*, statusul exploatației se suspendă provizoriu, iar animalele suspecte se izolează sau se distrug imediat, dar nu înainte de prelevarea de probe pentru confirmarea sau infirmarea infecției brucelice în efectiv: 3 perechi de limfonoduri (retro-faringieni, retro-mamari /inghinali la masculi, genitali), splina, glanda mamara, aparat genital și sânge. Probele se trimit la laborator pentru examen anatomopatologic și bacteriologic.

B. Se încadrează în programul de supraveghere și se examinează serologic/bacteriologic după caz: a) Probe de la toate animalele care au avortat se trimit la laborator: avortoni, placentă, lichide fetale, precum și ser sanguin prelevat la 14-21 zile după avort. b) Probe de la animalele cu manifestări clinice care conduc la suspiciunea infecției: secreții cervicovaginale, lichide articulare sau din higrome, învelitori placentare, lapte, material seminal; c) Probele provenite de la carcase cu leziuni suspecte de bruceloză: splină, sistem nervos central, limfonoduri genitale și mamare, aparat genital, glandă mamară; d) Probe de la rumegătoarele sălbatice crescute în captivitate și semicaptivitate, din rezervațiile naturale, parcuri, grădini zoologice	B. Se încadrează în programul de supraveghere și se examinează serologic/ bacteriologic după caz: a) Probe de la toate animalele care au avortat se trimit la laborator: avortoni, placentă, lichide fetale, precum și ser sanguin prelevat la 14-21 zile după avort. b) Probe de la animalele cu manifestări clinice care conduc la suspiciunea infecției: secreții cervicovaginale, lichide articulare sau din higrome, învelitori placentare, lapte, material seminal; c) Probele provenite de la carcase cu leziuni suspecte de bruceloză: splină, sistem nervos central, limfonoduri genitale și mamare, aparat genital, glandă mamară; d) Probe de la rumegătoarele sălbatice crescute în captivitate și semicaptivitate, din rezervațiile naturale, parcuri, grădini zoologice
Probele de sânge se examinează prin Roz Bengal și RFC (tehnica EU-RL)	Probele de sânge se examinează prin Roz Bengal și RFC (tehnica EU-RL)
Precizări execuție	
Supravegherea pasivă	
Procedura de supraveghere cuprinde crescătorii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică ce trebuie, conform legii să raporteze orice caz de îmbolnăvire	

Examinarea clinică
Prelevările de probe în caz de suspiciune se fac în prezența medicului veterinar oficial. Analizele serologice/bacteriologice pentru cazurile suspecte se efectuează numai la laboratoarele desemnate pentru aceste investigații. Conform Deciziei 2007/399/CE a Comisiei din 11 iunie 2007 de modificare a Deciziei 93/52/CEE privind recunoașterea oficială a statutului României de stat indemn de bruceloză (<i>B. melitensis</i>) și a Deciziei 2003/467/CE, prin care România a fost recunoscută oficial ca țară oficial indemnă de bruceloză (<i>Brucella melitensis</i>).
Supravegherea activă

1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit.
2. Prelevările de probe în caz de suspiciune se fac în prezența medicului veterinar oficial.
3. Analizele serologice/bacteriologice pentru cazurile suspecte se efectuează numai la laboratoarele desemnate pentru aceste investigații.
3. De la animalele seropozitive tăiate probele (aparat genital, splină, limfonoduri perechi genitale, retrofaringiene, retromamare și inghinale după caz) sunt recoltate de medici veterinari de liberă practică sub coordonarea și controlul medicului veterinar oficial.
4. Examele de laborator pentru precizarea diagnosticului se realizează la LSVSA desemnate sub coordonarea LNR-IDSA.
5. Tulpinile de *Brucella* spp izolate în LSVSA teritoriale vor fi trimise la LNR-IDSA în vederea tipizării fenotipice sau și genetice.

Diagnosticul se confirmă prin izolarea și identificarea agentului etiologic al bolii, examen microscopic direct (Stamp, OMS)+examen cultural+identificare fenotipică și genetică a speciilor și biovariantelor *Brucella* spp.

Notificarea bolii se face în baza prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare. .

27. BRUCELOZA LA OVINE, RESPECTIV INFECȚIA CU BRUCELLA OVIS (EPIDIDIMITA INFECȚIOASĂ)

Scop: certificare pentru comerț intracomunitar în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațile de ovine cu destinația de creștere și reproducție

1.	Supraveghere	pasivă
a.	Monitorizarea epididimitei infectioase în populația de ovine.	
b.	Anunțarea cazurilor clinice de boală.	
c.	Prelevarea de probe de la animalele cu semne clinice în vederea efectuării examenelor de laborator pentru confirmarea diagnosticului.	
2.	Supraveghere activă	
A. Berbecii pentru reproducție cu destinația export sau comerț intracomunitar, în vederea asigurării cerințelor de certificare trebuie să îndeplinească, următoarele condiții:		
a) să provină dintr-o exploatație în care nu a fost diagnosticat nici un caz de epididimită contagioasă (<i>Brucella ovis</i>) în cursul ultimelor 12 luni;		
b) să fi fost ținută în permanență în această exploatație timp de 60 de zile înainte de expediere;		
c) în intervalul de 30 de zile înainte de expediere să fi fost supuși cu rezultate negative unei reacții de fixare a complementului (tehnica OIE), efectuate în conformitate cu anexa nr. 4 la Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare.		
B. Toți masculii pentru reproducție înainte și după campania de montă, la solicitarea proprietarului, se examinează serologic prin unul din următoarele teste: RFC (tehnica EU-RL) sau iELISA.		
C. Masculii cu rezultate pozitive la testul serologic RFC se castrază.		
D. De la animalele tăiate sau castrate, cu forme clinice de epididimită sau cu rezultate pozitive la examenele serologice, se trimit probe de testicule în vederea efectuării examenelor bacteriologice pentru izolarea și genotiparea <i>Brucella ovis</i> .		
E. Analizele serologice/bacteriologice pentru cazurile suspecte se efectuează numai la laboratoarele desemnate pentru aceste investigații.		
F. Examele de laborator pentru precizarea diagnosticului se realizează la LSVSA desemnate, sub coordonarea LNR- IDSA.		
G. Tulpinile de <i>Brucella</i> spp izolate în LSVSA vor fi trimise la LNR-IDSA, în vederea tipizării fenotipice sau și genetice.		
Diagnosticul se confirmă prin izolarea și identificarea agentului etiologic al bolii, examen microscopic direct (Stamp, OMS)+ examen cultural+identificare fenotipică și genetică a <i>Brucella ovis</i> .		
Notificarea bolii se face în baza prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.		

28. BRUCELOZA LA PORCINE

Scop: eradicarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a porcinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
PRECIZĂRI TEHNICE	PRECIZĂRI TEHNICE
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Pe tot teritoriul țării. Are ca scop identificarea, notificarea și raportarea precoce a oricărui simptom ce poate fi atribuit unui caz de bruceloză și menținerea sau schimbarea statusului de sănătate a animalului.	Pe tot teritoriul țării. Are ca scop identificarea, notificarea și raportarea precoce a oricărui simptom ce poate fi atribuit unui caz de bruceloză și menținerea sau schimbarea statusului de sănătate a animalului.

Examinarea clinică	Examinarea clinică
Cazurile suspecte se investighează imediat. Cazurile suspecte, la controalele oficiale efectuate în timpul transportului sau la destinație în cazul importului sau comerțului intracomunitar, în perioada de carantină sau de așteptare se vor izola și se vor investiga serologic și, după caz, bacteriologic pentru bruceloză. Se vor avea în vedere în mod deosebit, porcinele de reproducție aflate în localități învecinate cu zona silvatică.	Cazurile suspecte se investighează imediat. Cazurile suspecte, la controalele oficiale efectuate în timpul transportului sau la destinație în cazul importului sau comerțului intracomunitar, în perioada de carantină sau de așteptare se vor izola și se vor investiga serologic și, după caz, bacteriologic pentru bruceloză. Se vor avea în vedere în mod deosebit, porcinele de reproducție aflate în localități învecinate cu zona silvatică.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Supravegherea serologică: A. 1. 10 % din scroafe, o dată pe an; 2. toți masculii necastrați, trimestrial; 3. scroafele și vierii care prezintă semne clinice care conduc la suspiciunea de infecție brucelică, inclusiv toate scroafele care au avortat, după 14 - 21 zile de la avort; 4. toate scroafele și scrofițele montate cu vieri diagnosticați cu bruceloză Supravegherea serologică prin RSAR Roz Bengal și RFC (tehnica EU-RL)/iELISA. 1. Cazurile pozitive și neconcludente în RFC (tehnica EU-RL)/iELISA, se trimit la LNR-IDSA, pentru confirmare. 2. De la toate animalele care au avortat se trimit la laborator: avortoni, placentă, lichide fetale, precum și ser sanguin după 14 - 21 zile de la avort, pentru precizarea diagnosticului. Se vor trimite la laborator și probe de sange de la vierii cu care au fost montate scroafele care au avortat. 3. De la vierii cu rezultat pozitiv la testele serologice se trimit la laborator testicule, splina și eventual material seminal în vederea efectuării investigațiilor bacteriologice de confirmare/infirmare a bolii. 4. Boala se confirmă la LNR-IDSA, prin examene serologice, bacteriologice (izolarea și identificarea <i>B. suis</i>). 5. În exploatațile în care se confirmă infecția brucelică se aplică sistarea reproducției și asanarea.	Supravegherea serologică: În exploatațile comerciale înregistrate/ autorizate: A. 1. vierii de reproducție - la intrarea în exploatație și apoi trimestrial; 2. 10 % din scroafele și scrofițele pentru reproducție, o dată pe an; 3. scroafele și vierii care prezintă semne clinice care conduc la suspiciunea de infecție brucelică inclusiv toate scroafele care au avortat, după 14-21 zile de la avort; 4. toate scroafele și scrofițele montate cu vieri diagnosticați cu bruceloză. Supravegherea serologică prin RSAR Roz Bengal și RFC (tehnica EU-RL)/iELISA. 1. Cazurile pozitive și neconcludente în RFC (tehnica EU-RL)/iELISA, se trimit la LNR-IDSA, pentru confirmare. 2. De la toate animalele care au avortat se trimit la laborator: avortoni, placentă, lichide fetale, precum și ser sanguin după 14 - 21 zile de la avort, pentru precizarea diagnosticului. Se vor trimite la laborator și probe de sange de la vierii cu care au fost montate scroafele care au avortat. 3. De la vierii cu rezultat pozitiv la testele serologice se trimit la laborator testicule, splina și eventual material seminal în vederea efectuării investigațiilor bacteriologice de confirmare/infirmare a bolii. 4. Boala se confirmă la LNR-IDSA, prin examene serologice, bacteriologice (izolarea și identificarea <i>B. suis</i>). 5. În exploatațile în care se confirmă infecția brucelică se aplică sistarea reproducției și asanarea.
B. Animalele nou introduse prin comerț intracomunitar sau import din țări terțe. Testarea se face serologic prin Roz Bengal și RFC (tehnica EU-RL)/iELISA, 10 % din scroafe si toti vierii.	

C.	animalele	vii:	se	examinează	ante-mortem	și	post-mortem;
1.	carnea	și organele	se	examinează	în unități de	tăiere autorizate	sanitar - veterinar;
2.	carnea	și subprodusele	comestibile	la care	nu s-au constatat	leziuni se dau	în consum fără restricții;
3.	organele cu leziuni	se confiscă.					
D. Supraveghere bacteriologică și serologică obligatorie a speciilor susceptibile, 10% din mistreți și iepuri cu leziuni din fondul cinegetic sau obținuți prin vânătoare.							
Serologic	prin	Roz	Bengal	(SAT)	și	RFC	(tehnica EU-RL)/iELISA
Pentru examene de laborator de la mistreți și iepuri se prelevează următoarele probe: aparat genital femel/mascul, splină, ficat, limfonoduri, pulmon, conținut abcese, sange, ș.a.							
E.	Material	seminal	introdus	prin comerț	intracomunitar	sau import	din țări terțe.
Testare și trasabilitate pe probe individuale, randomizat un procent de 1%. Materialul seminal infectat se denaturează, nefiind permisă utilizarea acestuia în cadrul inseminării artificiale							
PRECIZĂRI EXECUȚIE							
Supravegherea pasivă							
Procedura de supraveghere cuprinde crescătorii implicați zilnic în relația cu animalele, vânătorii, administratorii fondurilor de vânătoare, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți ce trebuie, conform legii să raporteze orice caz de îmbolnăvire.							

Examinarea clinică

Analizele serologice/bacteriologice pentru cazurile suspecte se efectuează numai la laboratoarele desemnate care dețin metode acreditate pentru aceste investigații.

Supravegherea activă

1. Prelevările de probe în caz de suspiciune se fac de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit în prezența medicului veterinar oficial.
2. Analizele serologice/bacteriologice pentru cazurile suspecte se efectuează numai la laboratoarele care dețin metode acreditate pentru aceste investigații.
3. Examele de laborator pentru precizarea diagnosticului se realizează la LSVSA desemnate sub coordonarea LNR-IDSA.
4. Tulpinile de *Brucella* spp izolate în LSVSA teritoriale vor fi trimise la LNR-IDSA, în vederea tipizării fenotipice sau și genetice.

În abator prelevările de probe se fac de către medicul veterinar oficial.

De la speciile susceptibile prelevările de probe se fac de către medicul veterinar oficial.

Probele de material seminal se prelevează de către medicul veterinar oficial.

Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolarea și identificarea agentului etiologic al bolii, examen microscopic direct (Stamp, OMS)+examen cultural+identificare fenotipică și genetică a speciei și biovariantelor *Brucella suis*.

Notificarea bolii se face în baza prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

29. CAMPILOBACTERIOZA BOVINĂ

Scop: Supraveghere în scopul menținerii stării de sănătate și nediseminării agenților abortigeni la reproducători

I. Supravegherea în exploatațile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a bovinelor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Pe tot teritoriul țării, la toate bovinele domestice din ferme sau crescute în libertate. Monitorizarea datelor referitoare la incidența cazurilor de boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Pe tot teritoriul țării, la toate bovinele domestice din ferme sau crescute în libertate. Monitorizarea datelor referitoare la incidența cazurilor de boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
1. Prin examene de laborator pe probe de secreții prepuțiale de la tauri și bivoli pentru montă naturală din taberele de vară, de 2 ori la interval de 7 zile: a) înainte sezonului de pășunat, într-o perioadă nu mai mare de 14 zile; b) imediat după întoarcerea la stabulație; c) mamelor de tauri prin examinare de mucus vaginal. 2. Înainte de prelevarea probelor taurii și bivoli se țin în repaos sexual 7 zile. 3. De la femelele care au avortat se trimit la laborator avortoni și învelitori placentare.	1. Prin examene de laborator pe probe de secreții prepuțiale de la tauri și bivoli pentru montă naturală din taberele de vară, de 2 ori la interval de 7 zile: a) înainte sezonului de pășunat, într-o perioadă nu mai mare de 14 zile; b) imediat după întoarcerea la stabulație; c) mamelor de tauri prin examinare de mucus vaginal. 2. Înainte de prelevarea probelor taurii și bivoli se țin în repaos sexual 7 zile. 3. De la femelele care au avortat se trimit la laborator avortoni și învelitori placentare.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.	Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Prelevarea probelor se realizează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial. Examenele de laborator la LSVSA, sub coordonarea LNR- IDSA. Tulpinile de Campylobacter spp. izolate vor fi trimise la LNR-IDSA pentru caracterizare fenotipică și genetică	Prelevarea probelor se realizează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial. Examenele de laborator la LSVSA, sub coordonarea LNR- IDSA. Tulpinile de Campylobacter spp. izolate vor fi trimise la LNR- IDSA pentru caracterizare fenotipică și genetică
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen cultural și de identificare fenotipică și genetică a speciilor și subspeciilor Campylobacter spp.	

30. CAMPILOBACTERIOZA LA ALTE SPECII DE INTERES ECONOMIC: OVINE, SUINE, PĂSĂRI

Scop: Supraveghere în scopul asigurării sănătății publice

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a ovinelor, porcinelor, păsărilor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Pe tot teritoriul țării, la ovine, porcine, păsări din exploatații Monitorizarea datelor referitoare la incidența cazurilor de boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Pe tot teritoriul țării, la ovine, porcine, păsări din exploatații Monitorizarea datelor referitoare la incidența cazurilor de boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Prelevarea de probe de fecale proaspete, masa intestinală/probe cecumuri și organe de la ovine, porcine și păsări pentru examene de laborator	Prelevarea de probe de fecale proaspete, masa intestinală/probe cecumuri și organe de la ovine, porcine și păsări pentru examene de laborator
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.	Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.
Supravegherea activă - la solicitarea proprietarului/deținătorului de animale	Supravegherea activă- la solicitarea proprietarului/deținătorului de animale
Prelevarea probelor se realizează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial.	Prelevarea probelor se realizează de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial.
Examenle de laborator la LSVSA, sub coordonarea LNR-IDSA. Tulpinile de <i>Campylobacter</i> spp. izolate vor fi trimise la LNR- IDSA pentru caracterizare fenotipică și genetică.	Examenle de laborator la LSVSA, sub coordonarea LNR-IDSA. Tulpinile de <i>Campylobacter</i> spp. izolate vor fi trimise la LNR- IDSA pentru caracterizare fenotipică și genetică.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen cultural+identificare fenotipica si genetica a speciilor și subspeciilor <i>Campylobacter</i> spp	

31. RINOTRAHEITA INFECȚIOASĂ BOVINĂ - IBR

Scop: controlul bolii.

Supravegherea în exploatațiile comerciale	
Supravegherea	activă:
I. Supravegherea serologică prin ELISA	pentru:
a) Taurii și bivoli folosii pentru reproducție pe teritoriul României, de două ori pe an, în semestrele I și II.	
b) Tăurașii care se achiziționează pentru reproducție, după împlinirea vârstei de șase luni, înainte de plecarea din ferma de origine și la minimum 21 de zile de la intrarea în carantină în ferma de destinație;	
Probele de sânge se prelevează de la animale nevaccinate anti - IBR-IPV și se testează la LSVSA abilitate și/sau LNR-IDSA.	
Testarea bovinelor în exploatațiile comerciale de bovine, autorizate sanitar-veterinar:	activă
Supraveghere	
1. Se aplică program voluntar de vaccinare, utilizând vaccinuri cu marker.	
2. Se notifică în prealabil DSVSA cu privire la intenția de aplicare a unui program de vaccinare; notificarea va fi însoțită de specificații privind tipul de vaccin utilizat și schema de vaccinare.	
3. DSVSA transmite la ANSVSA lista exploatațiilor comerciale care au solicitat vaccinarea cu vaccin marker.	
Diagnosticul etiologic se stabilește prin examene de laborator: serologie (ELISA) și virusologice (izolare de virus).	

32. TRICHOMONOZA BOVINĂ

Scop: supraveghere în vederea nediseminării agenților abortigeni

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a bovinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Supraveghere clinică a efectivelor de bovine de reproducție în special la montă și la fătare, pentru efectivele indigene și a celor aflate în perioada de carantină.	Supraveghere clinică a efectivelor de bovine de reproducție în special la montă și la fătare, pentru efectivele indigene și a celor aflate în perioada de carantină.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Se efectuează examene de laborator pentru evidențierea parazitului prin tehnica preparatului direct și/sau prin tehnica cultivării pe mediu. Testarea materialului seminal introdus prin comerț intracomunitar/import din țări terțe în caz de suspiciune înainte de prelevarea probelor taurii și bivoli se țin în repaus sexual 7 zile. Materialul seminal infectat se denaturează.	Se efectuează examene de laborator pentru evidențierea parazitului prin tehnica preparatului direct și/sau prin tehnica cultivării pe mediu. Testarea materialului seminal introdus prin comerț intracomunitar/import din țări terțe în caz de suspiciune înainte de prelevarea probelor taurii și bivoli se țin în repaus sexual 7 zile. Materialul seminal infectat se denaturează.
Precizări execuție	Precizări execuție

Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Examenle de laborator se efectuează la IDSA și laboratoarele care dețin metode acreditate pentru aceste investigații.	Examenle de laborator se efectuează la IDSA și laboratoarele care dețin metode acreditate pentru aceste investigații.
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

33. ARTRITA/ENCEFALITA CAPRINĂ

Scop: certificare pentru comerț intracomunitar în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile de caprine destinate creșterii și reproducției	
Supraveghere	pasivă
1. a) Monitorizarea artritei-encefalitei caprine în populația de caprine.	caprine.
b) Anunțarea cazurilor clinice de boală.	boală.
c) Prelevarea de probe de la animalele cu semne clinice în vederea efectuării examenelor de laborator pentru confirmarea diagnosticului.	diagnosticului.
2. Caprinele pentru export sau comerț intracomunitar cu destinația creștere și reproducție, în vederea asigurării cerințelor de certificare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:	condiții:
a) acestea trebuie să fi provenit dintr-o exploatație liberă de boală și au fost în contact numai cu animale dintr-o astfel de exploatație;	exploatație;
b) artrita/encefalita caprină nu a fost diagnosticată clinic în ultimii 3 ani;	3 ani;
c) totuși, aceasta perioadă trebuie să fie redusă la 12 luni, dacă animalele infectate cu artrita/encefalita caprină au fost tăiate și animalele care au rămas în exploatație au reacționat negativ la două teste recunoscute conform procedurii comunitare;	comunitare;
d) nu a fost adus în atenția medicului veterinar oficial, responsabil cu eliberarea certificatului de sănătate, nici un fapt care sugerează că cerințele de la lit. b) nu au fost îndeplinite;	îndeplinite;
e) proprietarii declară că nu au avut cunoștință de un astfel de fapt și care, în plus, au declarat în scris că animalul sau animalele destinate comerțului intracomunitar respectă cerințele prevăzute la lit. b).	
Diagnosticul de artrită/encefalită caprină se confirmă prin ELISA sau ID.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

* Probele sunt recoltate de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți în prezenta medicului veterinar oficial.

34. MAEDI-VISNA

Scop: certificare pentru comerț intracomunitar în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile de ovine destinate creșterii și reproduției	
Supraveghere	pasivă
1. a) Monitorizarea bolii în populația de ovine.	
b) Anunțarea cazurilor clinice de boală.	
c) Prelevarea de probe de la animalele cu semne clinice în vederea efectuării examenelor de laborator pentru confirmarea diagnosticului.	
2. Ovinele pentru export sau comerț intracomunitar cu destinația creștere și reproducție, în vederea asigurării cerințelor de certificare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:	
a) trebuie să fi provenit dintr-o exploatație liberă de boală și au fost în contact numai cu animale dintr-o astfel de exploatație;	
b) Maedi - Visna nu a fost diagnosticată clinic în ultimii 3 ani;	
c) totuși, aceasta perioadă trebuie să fie redusă la 12 luni, dacă animalele infectate cu Maedi - Visna au fost tăiate și animalele care au rămas în exploatație au reacționat negativ la două teste recunoscute conform procedurii comunitare;	
d) nu a fost adus în atenția medicului veterinar oficial, responsabil cu eliberarea certificatului de sănătate, nici un fapt care sugerează că cerințele de la lit. b) nu au fost îndeplinite;	
e) proprietari declară că nu au avut cunoștință de un astfel de fapt și care, în plus, au declarat în scris că animalul sau animalele destinate comerțului intracomunitar respectă cerințele prevăzute la lit. b).	
Diagnosticul de Maedi Visna se confirmă prin ELISA sau ID.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

* Probele sunt recoltate de medicii veterinari de liberă practică împuterniciți în prezența medicului veterinar oficial.

35. ECHINOCOZOZA

Scop: Supraveghere și control

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice

Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare referitoare la monitorizarea zoonozelor și agenților zoonotici, cu modificările și completările ulterioare.	Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Supravegherea gazdelor intermediare prin examene de laborator: - probe: fragmente de organe cu formațiuni chistice prelevate de la gazdele intermediare pentru evidențierea formelor larvare de <i>Echinococcus</i> spp. prin examen macroscopic și microscopic. Se prelevează fragmente de organe cu modificări chistice de către medicii veterinari oficiali sau de către personalul auxiliar de la nivelul abatoarelor și se transmit la LSVSA pentru efectuarea examenelor de laborator (examen parazitologic și morfopatologic); probele pozitive pentru genul <i>Echinococcus</i> se transmit la IDSA pentru confirmare și pentru identificare specie prin tehnici de biologie moleculară În baza rezultatelor analizelor de laborator care atestă infectarea animalelor cu <i>Echinococcus</i> spp, medicii veterinari din cadrul DSVSA au obligația să întocmescă ancheta epidemiologică în scopul stabilirii sursei de infestare. Tratamentul câinilor pozitivi se va face de câte ori este nevoie cu respectarea procedurii de tratament ce implică în mod obligatoriu, restricționarea deplasării în exterior a câinilor tratați în primele 2 zile de la tratament. Materiile fecale eliminate în aceste 2 zile de la câinii pozitivi vor fi strânse și inactivate.	Supravegherea gazdelor intermediare prin examene de laborator: - probe: fragmente de organe cu formațiuni chistice prelevate de la gazdele intermediare pentru evidențierea formelor larvare de <i>Echinococcus</i> spp. prin examen macroscopic și microscopic. Se prelevează fragmente de organe cu modificări chistice de către medicii veterinari oficiali sau de către personalul auxiliar de la nivelul abatoarelor și se transmit la LSVSA pentru efectuarea examenelor de laborator examen parazitologic și morfopatologic (HE/HEA/HEV și PAS/ AA PAS); probele pozitive pentru genul <i>Echinococcus</i> se transmit la IDSA pentru confirmare și pentru identificare specie prin tehnici de biologie moleculară În baza rezultatelor analizelor de laborator care atestă infectarea animalelor cu <i>Echinococcus</i> spp, medicii veterinari din cadrul DSVSA au obligația să întocmescă ancheta epidemiologică în scopul stabilirii sursei de infestare. Tratamentul câinilor pozitivi se va face de câte ori este nevoie cu respectarea procedurii de tratament ce implică în mod obligatoriu, restricționarea deplasării în exterior a câinilor tratați în primele 2 zile de la tratament. Materiile fecale eliminate în aceste 2 zile de la câinii pozitivi vor fi strânse și inactivate.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și medicul veterinar oficial.	Medicul veterinar de liberă practică și medicul veterinar oficial.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Examele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau LNR-IDSA.	Examele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau LNR-IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen histologic la gazdele intermediare.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

36. DURINA

Scop: monitorizarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Supravegherea serologică RFC (tehnica OIE) a armăsarilor din herghelii și depozite, o dată pe an. Examenle serologice prin RFC (tehnica OIE), în caz de suspiciune.	Supravegherea serologică RFC (tehnica OIE) a armăsarilor din herghelii și depozite, o dată pe an. Examenle serologice prin RFC (tehnica OIE), în caz de suspiciune.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Medic veterinar de liberă practică împuternicit în: herghelii și depozite de armăsari. Medic veterinar de liberă practică împuternicit sub supravegherea medicului veterinar oficial, în caz de suspiciune.	Medic veterinar de liberă practică împuternicit în: herghelii și depozite de armăsari. Medic veterinar de liberă practică împuternicit sub supravegherea medicului veterinar oficial, în caz de suspiciune.
Diagnosticul de laborator se realizează prin evidențierea protozoarelor flagelate, prin examen direct și/sau cultural și detecția anticorpilor anti-Trypanosoma equiperdum prin microtehnica de fixare a complementului.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

37. «abrogat»

38. MORVA

Scop: monitorizarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a cabalinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

1. Supraveghere obligatorie prin: - examen clinic; - testarea alergică sau serologică (prin RFC - tehnica OIE sau EU-RL) și post mortem prin examen bacteriologic și morfopatologic (HE/HEA/HEV si Brown & Brenn) al tuturor animalelor suspecte 2. Abrogat prin art. I, pct. 10 din Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 112/2017 la data de 21/11/2017 3. Examelele bacteriologice se efectuează pe probe de organe, țesuturi.	1. Supraveghere obligatorie prin: - examen clinic. - testarea alergică sau serologică (prin RFC - tehnica OIE sau EU- RL), și post mortem prin examen bacteriologic și morfopatologic (HE/HEA/HEV si Brown & Brenn) al tuturor animalelor suspecte . 2. Abrogat prin art. I, pct. 11 din Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 112/2017 la data de 21/11/2017 3. Examelele bacteriologice se efectuează pe probe de organe, țesuturi.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. . Medicul veterinar de liberă practică împuternicit supervizat de medicul veterinar oficial 2. Examelele serologice se efectuează la IDSA sau la LSVSA acreditate pentru aceste investigații 3. Examelele bacteriologice se efectuează la IDSA 4. Examelele necropsice, histopatologice se efectuează la IDSA sau la LSVSA, după caz.	1. . Medicul veterinar de liberă practică împuternicit supervizat de medicul veterinar oficial 2. Examelele serologice se efectuează la IDSA sau la LSVSA acreditate pentru aceste investigații 3. Examelele bacteriologice se efectuează la IDSA 4. Examelele necropsice, histopatologice se efectuează la IDSA sau la LSVSA, după caz.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin coroborarea datelor clinice cu a rezultatelor examenelor alergic, serologic si bacteriologic.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

39. INFECȚIA CU VIRUSUL WEST NILE

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice

Supravegherea

1. Monitorizarea documentelor care pot furniza date relevante, inclusiv a documentelor sanitare veterinare și a altor documente ce însoțesc transporturile de animale receptive care provin din alte state membre ale Uniunii Europene sau din țări terțe, înainte de debarcarea animalelor la destinație, potrivit prevederilor normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 129/566/2007.

2. Observarea stării de sănătate a cabalinelor și păsărilor, efectuată de către proprietari sau reprezentanți ai acestora, și raportarea oricăror semne clinice medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și/sau oficiali din cadrul DSVSA, semne care pot fi atribuite infecției cu virusul West Nile

3. Supravegherea infecției cu virus West Nile la animale se realizează în conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

4. Semnele clinice care pot sugera infecția cu virusul West Nile la cabaline sunt:

a) ataxie; a)
b) pareză; b)
c) paralizia unuia sau mai multor membre; c)
d) imobilitate; d)
e) apatie, somnolență sau hiperexcitabilitate; e)
f) reflex palpebral exacerbat; f)
g) depresie; g)
h) hiperestezie. h)

5. Semnele clinice care pot sugera infecția cu virusul West Nile la păsări sunt:

a) apatie; a)
b) depresie; b)
c) letargie; c)
d) incoordonare a mișcărilor aripilor; d)
e) incapacitate de zbor; e)
f) mișcări de pedalare; f)
g) paralizie. g)

6. Se va avea în vedere diagnosticul diferențial față de următoarele boli: rabie, durină, tetanos, botulism, hipocalcemie, intoxicații cu metale grele și micotoxine.

7. Raportarea, în urma supravegherii pasive, a animalelor receptive - cabaline, păsări - cu semne clinice ce pot fi atribuite infecției cu virusul West Nile este urmată de prelevarea de probe pentru clarificarea statusului acestora; probele prelevate de la animalele vii cu semne clinice ce pot fi atribuite infecției cu virusul West Nile sunt reprezentate

pasivă Supravegherea

1. Monitorizarea documentelor care pot furniza date relevante, inclusiv a documentelor sanitar-veterinare și a altor documente ce însoțesc transporturile de animale receptive care provin din alte state membre ale Uniunii Europene sau din țări terțe, înainte de debarcarea animalelor la destinație, potrivit prevederilor normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 129/566/2007

2. Observarea stării de sănătate a cabalinelor și păsărilor, efectuată de către proprietari sau reprezentanți ai acestora, și raportarea oricăror semne clinice medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și/sau oficiali din cadrul DSVSA, semne care pot fi atribuite infecției cu virusul West Nile

3. Supravegherea infecției cu virus West Nile la animale se realizează în conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

4. Semnele clinice care pot sugera infecția cu virusul West Nile la cabaline sunt:

a) ataxie; a)
b) pareză; b)
c) paralizia unuia sau mai multor membre; c)
d) imobilitate; d)
e) apatie, somnolență sau hiperexcitabilitate; e)
f) reflex palpebral exacerbat; f)
g) depresie; g)
h) hiperestezie. h)

5. Semnele clinice care pot sugera infecția cu virusul West Nile la păsări sunt:

a) apatie; a)
b) depresie; b)
c) letargie; c)
d) incoordonare a mișcărilor aripilor; d)
e) incapacitate de zbor; e)
f) mișcări de pedalare; f)
g) paralizie. g)

6. Se va avea în vedere diagnosticul diferențial față de următoarele boli: rabie, durină, tetanos, botulism, hipocalcemie, intoxicații cu metale grele și micotoxine.

7. Raportarea, în urma supravegherii pasive, a animalelor receptive - cabaline, păsări - cu semne clinice ce pot fi atribuite infecției cu virusul West Nile este urmată de prelevarea de probe pentru clarificarea statusului acestora; probele prelevate de la animalele vii cu semne clinice ce pot fi atribuite infecției cu virusul West Nile sunt reprezentate

de ser pe coagul; probele de ser se testează pentru detecția imunoglobulinelor G la păsări și a imunoglobulinelor M la cabaline; probele de ser se expediază, în vederea testării, la IDSA. 8. În exploatațiile în care au fost confirmate cazuri de infecție cu virusul West Nile la om, animalele receptive - cabaline, păsări - sunt supuse examinării clinice și prelevării de probe de ser pe coagul pentru clarificarea statusului acestora; în cazul păsărilor, probele se prelevă în primul rând de la rață sau gâscă, iar în lipsa lor, de la găină/curcă sau bibilică; probele de ser se testează pentru detecția imunoglobulinelor G la păsări și a imunoglobulinelor M la cabaline, asigurând o depistare a infecției la o prevalență de 5% cu confidență de 95%, dar nu mai puțin de 5 probe/specie; în cazul în care în exploatație există un număr mai mic de 5 animale/specie, atunci se prelevă probe de la toate animalele; probele de ser se expediază, în vederea testării, la IDSA; rezultatele obținute în urma investigațiilor clinice și serologice se transmit direcției de sănătate publică județene și primăriei localității în care au fost diagnosticate cazuri de infecție cu virusul West Nile la om; de asemenea, se convoacă Consiliul local de combatere a bolilor în vederea aplicării măsurilor de dezinsecție la nivelul localităților în care a fost evidențiată circulația virală.

de ser pe coagul; probele de ser se testează pentru detecția imunoglobulinelor G la păsări și a imunoglobulinelor M la cabaline; probele de ser se expediază, în vederea testării, la IDSA. 8. În exploatațiile în care au fost confirmate cazuri de infecție cu virusul West Nile la om, animalele receptive - cabaline, păsări - sunt supuse examinării clinice și prelevării de probe de ser pe coagul pentru clarificarea statusului acestora; în cazul păsărilor, probele se prelevă în primul rând de la rață sau gâscă, iar în lipsa lor, de la găină/curcă sau bibilică; probele de ser se testează pentru detecția imunoglobulinelor G la păsări și a imunoglobulinelor M la cabaline, asigurând o depistare a infecției la o prevalență de 5% cu confidență de 95%, dar nu mai puțin de 5 probe/specie; în cazul în care în exploatație există un număr mai mic de 5 animale/specie, atunci se prelevă probe de la toate animalele; probele de ser se expediază, în vederea testării, la IDSA; rezultatele obținute în urma investigațiilor clinice și serologice se transmit direcției de sănătate publică județene și primăriei localității în care au fost diagnosticate cazuri de infecție cu virusul West Nile la om; de asemenea, se convoacă consiliul local de combatere a bolilor în vederea aplicării măsurilor de dezinsecție la nivelul localităților în care a fost evidențiată circulația virală.

Supravegherea activă În localitățile în care au evoluat focare, în vederea declarării statusului de zonă liberă de virus West Nile, se procedează la supravegherea serologică pentru depistarea imunoglobulinelor M, prin prelevare de probe de la cabaline, în lunile iunie, august și octombrie - 3 acțiuni; examenele pot fi efectuate și pe probe recoltate pentru supravegherea AIE; în cazul în care la prima acțiune se constată seroconversie la probele recoltate din localitățile mai sus menționate, statusul localității va rămâne neschimbat și nu se mai recoltează probe în lunile august și octombrie; similar se procedează și în cazul celei de a doua acțiuni; numărul de probe care se prelevă, la fiecare acțiune, se raportează la populația de cabaline din localitățile respective, asigurând o depistare a infecției la o prevalență de 5% cu o confidență de 95%; probele se testează la IDSA.	Supravegherea activă În localitățile în care au evoluat focare, în vederea declarării statusului de zonă liberă de virus West Nile, se procedează la supravegherea serologică pentru depistarea imunoglobulinelor M, prin prelevare de probe de la cabaline, în lunile iunie, august și octombrie - 3 acțiuni; examenele pot fi efectuate și pe probe recoltate pentru supravegherea AIE; în cazul în care la prima acțiune se constată seroconversie la probele recoltate din localitățile mai sus menționate, statusul localității va rămâne neschimbat și nu se mai recoltează probe în lunile august și octombrie; similar se procedează și în cazul celei de a doua acțiuni; numărul de probe care se prelevă, la fiecare acțiune, se raportează la populația de cabaline din localitățile respective, asigurând o depistare a infecției la o prevalență de 5% cu o confidență de 95%; probele se testează la IDSA.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Monitorizarea este efectuată de către medicii veterinari oficiali din cadrul DSVSA, din cadrul LNR pentru arboviroze aparținând IDSA, precum și din cadrul ANSVSA.	Monitorizarea este efectuată de către medicii veterinari oficiali din cadrul DSVSA, din cadrul LNR pentru arboviroze aparținând IDSA, precum și din cadrul ANSVSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă de către Laboratorul Național de Referință din cadrul Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală.	
Notificarea bolii se efectuează în conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare aprobate prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

Declararea bolii și măsuri de control
Declararea focarului de boală în cazul infecției cu virusul West Nile se efectuează la suspiciunea clinică, corelată cu rezultatul pozitiv al testelor de laborator în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice. În cadrul măsurilor aplicate ca urmare a depistării infecției cu virusul West Nile, se pot evidenția două situații:
a) exploatații cu animale fără semne clinice și cu rezultate pozitive la testele de laborator (Ig G pentru păsări și Ig M pentru cabaline) - situație în care nu se declară focar de boală;
b) exploatații cu animale cu semne clinice și cu rezultate pozitive la testele de laborator - situație în care se declară focar de boală.
În ambele situații, în aceste exploatații pot exista sau nu cazuri de infecție cu virusul West Nile la om. În situația prevăzută la lit. a) se recomandă aplicarea, în exploatație, de către proprietar a următoarelor măsuri:
(i) distrugerea biotopurilor favorabile dezvoltării vectorilor și păsărilor sălbatice;
(ii) controlul vectorilor prin dezinsecții periodice ale adăposturilor conform recomandărilor producătorului, precum și protejarea animalelor de atacul vectorilor.
În situația prevăzută la lit. b) se dispun următoarele măsuri:
(i) distrugerea biotopurilor favorabile dezvoltării vectorilor și păsărilor sălbatice;
(ii) controlul vectorilor prin dezinsecții periodice ale adăposturilor, în conformitate cu recomandările producătorului, precum și protejarea animalelor de atacul vectorilor;
(iii) în cazul cabalinelor - tratamentul simptomatic al animalelor cu semne clinice; în cazul păsărilor domestice - uciderea păsărilor cu semne clinice din exploatație întrucât acestea pot reprezenta rezervor de virus;
(iv) interzicerea intrării și ieșirii de animale receptivă în și din exploatație.
Focarul se stinge atunci când animalele afectate (cabalinele) nu mai prezintă semne clinice și s-au efectuat două dezinsecții ale adăposturilor și animalelor la interval de 10-14 zile eficiente pentru stadiile larvare și de adult, dar nu mai devreme de 30 zile de la dezinsecția finală. În ambele cazuri, DSVSA informează, în scris, în regim de urgență, direcția de sănătate publică și primăria localității respective despre testele efectuate și rezultatele obținute, în vederea aplicării măsurilor de prevenire a difuzării virusului, atât la oameni, cât și la animalele receptivă. De asemenea, se convoacă consiliul local de combatere a bolilor în vederea aplicării măsurilor de dezinsecție la nivelul localităților în care a fost evidențiată circulația virală. Circulația animalelor din exploatațiile infectate se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 37/2010 privind circulația ecvinelor pe teritoriul României, cu modificările ulterioare, și ale Directivei 156/2009/CE a Consiliului privind condițiile de sănătate animală care reglementează circulația și importul de ecvidee provenind din țări terțe, cu modificările și completările ulterioare.

40. DIAREEA VIRALĂ A BOVINELOR - BOALA MUCOASELOR (BVD - MD)

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a bovinelor și bubalinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
---	---

Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supraveghere activă	Supraveghere activă
1. Supravegherea taurilor și bivolilor autorizați pentru reproducție. Supravegherea de laborator se realizează prin ELISA pentru detecție de anticorpi (pentru confirmarea statusului de liber BVD-MD în unitățile specializate furnizoare de material seminal), ELISA pentru detecție antigen, izolare pe culturi celulare, iar după caz PCR.	1. Supravegherea taurilor și bivolilor autorizați pentru reproducție. Supravegherea de laborator se realizează prin ELISA pentru detecție de anticorpi (pentru confirmarea statusului de liber BVD-MD în unitățile specializate furnizoare de material seminal), ELISA pentru detecție antigen, izolare pe culturi celulare, iar după caz PCR.
2. Examele virusologice se efectuează pe probe de organe, tamponate nazale, utilizând ca metodă alternativă și PCR. Exame pentru depistarea virusului sau antigenului viral: a) la toți taurii la autorizare, prin două examene efectuate la interval de minimum patru săptămâni pe probe de sânge sau ser sanguin; b) la toți tăurașii care se achiziționează pentru reproducție, după vârsta de șase luni, înainte de livrare, prin două examene efectuate la interval de minimum patru săptămâni, pe probe de sânge sau ser sanguin; Taurii și bivolii de reproducție, pozitivi pentru virusul și/sau antigenul BVD-MD se elimină de la reproducție.	2. Examele virusologice se efectuează pe probe de organe, tamponate nazale, utilizând ca metodă alternativă și PCR. Exame pentru depistarea virusului sau antigenului viral: a) la toți taurii la autorizare, prin două examene efectuate la interval de minimum patru săptămâni pe probe de sânge sau ser sanguin; b) la toți tăurașii care se achiziționează pentru reproducție, după vârsta de șase luni, înainte de livrare, prin două examene efectuate la interval de minimum patru săptămâni, pe probe de sânge sau ser sanguin; Taurii și bivolii de reproducție, pozitivi pentru virusul și /sau antigenul BVD-MD se elimină de la reproducție.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supraveghere activă	Supraveghere activă
Probele sunt recoltate de medicul veterinar de liberă practică imputernicit. Examele de laborator se realizează la IDSA și/sau LSVSA.	Probele sunt recoltate de medicul veterinar de liberă practică imputernicit. Examele de laborator se realizează la IDSA și/sau LSVSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin testul imunoenzimatic - ELISA.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	
Supravegherea activă se realizează la solicitarea proprietarului/deținătorului de animale, în cazul efectuării activităților de comerț.	

41. SEPTICEMIA HEMORAGICĂ VIRALĂ LA SALMONIDE

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare ce stabilește cerințele de sănătate animală pentru animalele de acvacultură și produsele acestora, precum și pentru prevenirea și controlul anumitor boli ale animalelor acvatice, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere activă
1. a) Inspecții programate efectuate de către autoritatea competentă în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A în conformitate cu prevederile art. 7 și art. 10 din Norma sanitară veterinară ce stabilește cerințele de sănătate animală pentru animalele de acvacultură și produsele acestora, precum și pentru prevenirea și controlul anumitor boli ale animalelor acvatice aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare. b) Examinarea populației animalelor acvatice pentru depistarea bolii clinice, conform prevederilor art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare. c) Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii bolii sau observării creșterii mortalității în timpul inspecției în exploatațiile de salmonide.
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau oricărei creșteri a mortalității în exploatațiile de salmonide și/sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere activă
1. a) Frecvența inspecțiilor programate se stabilește în conformitate cu art. 7 și 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu partea B a anexei nr. 3 la norma sanitară veterinară respectivă. b) Inspecțiile constau în verificarea registrelor unităților de acvacultură și realizarea de examen clinic și anatomopatologic în scopul detectării modificărilor patologice, potrivit prevederilor anexei la Decizia 2008/896/CE. c) Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare și cu prevederile Ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 471/2002 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind planurile de prelevare, metodele de diagnostic, determinarea și confirmarea prezenței septicemiei hemoragice virale - SHV - și necrozei hematopoetice infecțioase - NHI - la pești. Temperatura apei la prelevarea probelor trebuie să fie de::20°C.
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea de probe se realizează ca pentru supravegherea activă.
Precizări execuție
Supraveghere activă

Inspecțiile planificate în cadrul supravegherii active, examinarea populației animalelor acvatice și prelevarea de probe pentru diagnosticul de laborator consecutiv acestora, se realizează sub responsabilitatea medicului veterinar oficial. Examenle de laborator se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 1. Supraveghere prin izolare de virus în culturi celulare; 2. Diagnostic prin izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin teste ELISA, IF, neutralizare, PCR.
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de salmone și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți sau de către medici veterinari oficiali. 3. Examenle de laborator se efectuează la LNR din cadrul IDSA prin izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin teste ELISA, IF, neutralizare, PCR.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin: a) izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin teste IF, ELISA, neutralizare și/sau PCR urmat de secvențiere; b) metode imunochimice aplicate în preparate din țesuturi (în cazul unui focar confirmat anterior); c) PCR, urmat de secvențiere (în cazul unui focar confirmat anterior).
Confirmarea primului caz de SHV în ferme/compartimente/zone neinfectate trebuie să se bazeze pe metodele prevăzute la pct. 1.
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

42. NECROZA HEMATOPOIETICĂ INFECȚIOASĂ A SALMONIDELOR

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere activă

1. a) Inspecții programate efectuate de către autoritatea competentă în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A în conformitate cu prevederile art. 7 și art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare. b) Examinarea populației animalelor acvatice pentru depistarea bolii clinice, conform prevederilor art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare. c) Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii bolii sau observării creșterii mortalității în timpul inspecției în exploatațiile de salmonide
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau oricărei creșteri a mortalității în exploatațiile de salmonide și/sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere activă
1.a) Frecvența inspecțiilor programate se stabilește în conformitate cu art. 7 și 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu partea B a anexei nr. 3 la norma sanitară veterinară respectivă. b) Inspecțiile constau în verificarea registrelor unităților de acvacultură și realizarea de examen clinic și anatomopatologic în scopul detectării modificărilor patologice, potrivit prevederilor anexei la Decizia 2008/896/CE. c) Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare și cu prevederile Ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 471/2002. Temperatura apei la prelevarea probelor trebuie să fie de $\leq 18^{\circ}\text{C}$.
Precizări execuție
Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA realizează inspecțiile, examinează populația animalelor acvatice și prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.
Examele de laborator se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 1. Supraveghere prin izolare de virus în culturi celulare 2. Diagnostic prin izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin teste ELISA, IF, neutralizare, PCR.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin: 1. Izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin teste IF, ELISA, neutralizare și/sau PCR urmat de secvențiere; 2. Metode imunochimice aplicate în preparate din țesuturi (în cazul unui focar confirmat anterior); 3. PCR (în cazul unui focar confirmat anterior).
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare

43. VIREMIA DE PRIMĂVARĂ A CRAPULUI

Scop: Supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a crapului, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere activă
1. În unitățile cu risc crescut de răspândire a bolilor se efectuează inspecții de către serviciile de sănătate a animalelor din cadrul autorității competente. Inspecțiile se pot cupla cu inspecțiile efectuate pentru Kerpesviroza crapului koi la temperaturi ale apei permisibile evoluției ambelor boli. 2. În cazul suspiciunii bolii sau observarea creșterii mortalității în exploatațiile de ciprinide se examinează populația animalelor acvatice și se prelevează probe pentru diagnostic.
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori a suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în toate exploatațiile de ciprinide și/sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de ciprinide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere activă
1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare. Temperatura apei la prelevarea probelor trebuie să fie::22°C.
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea de probe se realizează ca pentru supravegherea activă.
Precizări execuție
Supraveghere activă
1. Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA realizează inspecțiile, examinează populația animalelor acvatice și prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator. 2. Examenele de laborator se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. Supraveghere prin izolare de virus în culturi celulare; 2.2. Diagnostic prin izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin teste ELISA, IF, neutralizare, PCR și secvențiere
Supraveghere pasivă

1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali.
2. Vizita exploatației de ciprinide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali.
1. Examenul de laborator se efectuează la LNR din cadrul IDSA prin izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin teste ELISA, IF, neutralizare, PCR și secvențiere.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin:
1. Izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin PCR urmat de secvențiere;
2. PCR, urmat de secvențiere (în cazul unui focar confirmat anterior).
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare

44. BOALA CU VIRUSUL HERPES KOI

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a ciprinidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere activă
1. a) Inspecții programate efectuate de către autoritatea competentă în exploatațiile comerciale de creștere a ciprinidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, în conformitate cu prevederile art. 7 și art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare. b) Examinarea populației animalelor acvatice pentru depistarea bolii clinice, conform prevederilor art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare. c) Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii bolii sau observării creșterii mortalității în timpul inspecției în exploatațiile de ciprinide
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori a suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în toate exploatațiile de ciprinide și/sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de ciprinide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere activă

1.a) Frecvența inspecțiilor programate se stabilește în conformitate cu art. 7 și 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu partea B a anexei nr. 3 la norma sanitară veterinară respectivă. b) Inspecțiile constau în verificarea registrelor unităților de acvacultură și realizarea de examen clinic și anatomopatologic în scopul detectării modificărilor patologice, potrivit prevederilor anexei la Decizia 2008/896/CE. c) Se prelevează probe de organe interne: rinichi, splină, hepatopancreas și branhii. O probă este constituită din organele de la 2 exemplare de pește pentru izolare de virus și de la 5 exemplare de pește pentru PCR. Temperatura apei la prelevarea probelor trebuie să fie de 13-26°C .
PRECIZĂRI EXECUȚIE
Supravegherea activa
1. Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA realizează inspecțiile, examinează populația animalelor acvatice și prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator. 2. Examenele de laborator se efectuează la LNR-IDSA/LSVSA, astfel: 2.1. Supraveghere prin PCR la LNR-IDSA; 2.2. Diagnostic prin detecție de virus prin PCR, secvențiere la LNR-IDSA și IF la LNR-IDSA/LSVSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă la LNR-IDSA prin: 1. PCR, urmat de secvențiere; 2. Imunofluorescența în preparate din rinichi (în cazul unui focar confirmat anterior)
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare

45. NECROZA PANCREATICĂ INFECȚIOASĂ A SALMONIDELOR

Scop: Supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și mediul natural.
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori a suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în toate exploatațiile de salmonide și/sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice

Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare, iar examenul de laborator în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 471/2002 și, concomitent, cu recoltarea pentru bolile SHV și NHI.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul de laborator se efectuează la LNR-IDSA, astfel: 3.1. Supraveghere prin izolare de virus în culturi celulare; 3.2. Diagnostic prin izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin teste ELISA, IF, neutralizare, PCR.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin:
1. Izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin testul de neutralizare, ELISA, IF și/sau PCR; 2. Metode imunochimice (în cazul unui focar confirmat anterior); 3. PCR (în cazul unui focar confirmat anterior).

46. BOALA BACTERIANĂ A RINICHIULUI LA SALMONIDE

Scop: Supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori a suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în toate exploatațiile de salmonide și/sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă

1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenle de laborator se efectuează la LSVSA și/sau după caz, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen bacteriologic; 4. Confirmarea bolii se realizează la LNR-IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen bacteriologic

47. NECROZA EPIZOOTICĂ HEMATOPOIETICĂ

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor și percidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de salmonide, percide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic. 3. Inițierea anchetei epizootice în cazul apariției ori suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural, conform art. 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă

1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau observării creșterii mortalității în toate exploatațile de salmonide și percide și în mediul natural se realizează în conformitate cu legislația în vigoare. Temperatura apei la prelevarea probelor trebuie să fie de 11-20°C.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatații de salmonide, respectiv de percide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenle de laborator se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 3.1. Supraveghere prin izolare de virus în culturi celulare; 3.2. Diagnostic prin izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin PCR și secvențiere.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin PCR urmat de secvențiere sau PCR-REA
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

48. SINDROMUL EPIZOOTIC ULCERATIV

Scop: Supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațile comerciale piscicole, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatațile piscicole și/sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației piscicole și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației piscicole și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
PRECIZĂRI TEHNICE
Supraveghere pasivă

1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic fie scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau observării creșterii mortalității în exploatații și în mediul natural, se realizează în conformitate cu legislația în vigoare. Speciile de pește recoltate în cazul suspiciunii bolii sau al observării creșterii mortalității sunt: Mugilidae, Salmonidae, Siluridae, Anguillidae, Percidae, Ciprinidae (caras, roșioară).
PRECIZĂRI EXECUȚIE
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatații piscicole și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau după caz la LNR-IDSA, astfel: 3.1. Supraveghere prin examen histopatologic; 3.2. Diagnostic prin examen microscopic direct, examen histopatologic (HE, Gridley,) examen micologic, PCR; 4. Confirmarea bolii la LNR- IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin: 1. PCR, urmat de secvențiere; 2. Histopatologie (în cazul unui focar confirmat anterior).
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

49. ANEMIA INFECȚIOASĂ A SOMONULUI

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor acvatice, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Supraveghere
Supraveghere activă
1. a) Inspecții programate efectuate de către autoritatea competentă în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A în conformitate cu prevederile art. 7 și art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.
PRECIZĂRI TEHNICE

Supraveghere activă
1. Frecvența inspecțiilor se stabilește în conformitate cu art. 7 și 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu partea B a anexei nr. 3 la norma sanitară veterinară respectivă. Inspecțiile efectuate conform art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare, constau în verificarea registrelor unităților de acvacultură potrivit prevederilor anexei la Decizia 2008/896/CE și în prelevarea probelor. 2. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere activă
1. Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA realizează inspecțiile și prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator. 2. Examenele de laborator se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. Supraveghere prin izolare de virus în culturi celulare, PCR; 2.2. Diagnostic prin izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin IF, PCR și secvențiere sau 2.3. Detecție virus prin IF în amprente țesut și PCR.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin: 1. Izolare de virus în culturi celulare cu identificare ulterioară prin IF și/sau RT-PCR sau real time RT-PCR; 2. Imunofluorescență în preparate realizate din rinichi; 3. RT-PCR, urmat de secvențiere sau real time RT-PCR.
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

50. GIRODACTILAZA - INFESTAȚIA CU GYRODACTYLUS SALARIS, GYRODACTYLUS sp. la salmonide

Scop: Supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori a suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatațiile de salmonide și/sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
PRECIZĂRI TEHNICE

Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau observării creșterii mortalității în toate exploatațiile și în mediul natural se realizează prin prelevarea de exemplare vii ce vor fi conservate în alcool 96°; în cazul exemplarelor mari de pește se vor recolta înotătoarele.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen microscopic direct, și examen morfometric, PCR. 4. Confirmarea bolii se realizează la LNR din cadrul IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin PCR.
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

51. BONAMIOZA - INFECȚIA CU BONAMIA OSTREAE, INFECȚIA CU BONAMIA EXITIOSA

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a moluștelor bivalve, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a autorității competente în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic. 3. Inițierea anchetei epizootologice în cazul apariției ori suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural conform art. 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor și examenul de laborator se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare și cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 181/2006 privind aprobarea Normei sanitare veterinare ce stabilește planurile pentru prelevarea probelor și metodele de diagnostic pentru detectarea și confirmarea prezenței bonamiozei (<i>Bonamia ostreae</i>) și marteiliozei (<i>Marteilia refringens</i>) la moluște.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen microscopic în amprente țesut și examen histopatologic (met. HE), PCR - RFLP.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin PCR-RFLP
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările și modificările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28, 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

52. HAPLOSPORIDIOZA

Scop: Supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a moluștelor bivalve, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a autorității competente în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
PRECIZĂRI TEHNICE

Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor și examenul de laborator se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare. Speciile de moluște recoltate vor fi din genul Crassostrea.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 3.1. Supraveghere și diagnostic prin examen histopatologic (metoda HE).
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen histopatologic
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

53. PERKINSOZA - INFECȚIA CU PERKINSUS MARINUS și PERKINSUS OLSENI

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a moluștelor bivalve, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a autorității competente în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau mediul natural. b) Examinarea clinică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic. 3. Inițierea anchetei epizootologice în cazul apariției ori suspiciunii bolii, sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural conform art. 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.
Precizări TEHNICE
Supraveghere pasivă

1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor și examenul de laborator se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare. Speciile de moluște recoltate vor fi din genul Crassostrea și speciile Mya arenaria și Tridacna maxima
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin cultivare în mediu tioglicolat, examen histopatologic (metoda HE), PCR.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin PCR urmat de secvențiere
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008 cu modificările și completările și modificările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28, 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

54. MARTEILIOZA - INFECȚIA CU MARTEILIA REFRINGENS

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a moluștelor bivalve, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere activă
1. a) Inspecții programate efectuate de către autoritatea competentă în exploatațiile comerciale de creștere a moluștelor bivalve, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, în conformitate cu prevederile art. 7 și art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare. b) Examinarea populației animalelor de acvacultură din exploatațiile de moluște bivalve sau în populațiile sălbatice pentru depistarea unei boli clinice, conform art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare. c) Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii bolii sau a observării creșterii mortalității în timpul inspecției în exploatațiile de moluște bivalve
Supraveghere pasivă

1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori a suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatațile de moluște bivalve și/sau în mediul natural.
2. a) Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural.
b) Examinarea clinică a populației animalelor acvatice și
c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere activă
1. Frecvența inspecțiilor se stabilește în conformitate cu art. 7 și 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu partea B a anexei nr. 3 la norma sanitară veterinară respectivă. Inspecțiile efectuate conform art 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA constau în verificarea registrelor unităților de acvacultură și realizarea de examen clinic și anatomopatologic în scopul detectării modificărilor patologice. Pentru detecția de <i>Marteilia refringens</i> se prelevează probe de moluște bivalve din specii susceptibile când temperatura apei atinge un maximum (perioada de vară/toamna). Speciile de moluște recoltate vor fi din genul <i>Mytillus</i> și <i>Ostrea</i> .
2. Prelevarea probelor și examenul de laborator se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare și cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 181/2006.
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boala se realizează fie telefonic, fie în scris.
2. Prelevarea de probe se realizează ca pentru supravegherea activă.
PRECIZĂRI EXECUȚIE
Supraveghere activă
1 Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA realizează inspecțiile, examinează populația animalelor acvatice și prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.
2. Examenele se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel:
2.1. Supraveghere prin examen microscopic în amprente țesut, examen histopatologic.
2.2. Diagnostic prin examen microscopic în amprente țesut, examen histopatologic (metoda HE), și PCR.
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali.
2. Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali.
3. Examenele se efectuează la LNR din cadrul IDSA prin examen microscopic în amprente țesut, examen histopatologic (metoda HE) și PCR.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin PCR-RFLP sau PCR urmat de secvențiere
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008 cu modificările și completările și modificările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28, 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

55. MICROCITOZA - INFECȚIA CU MICROCYTOS MACKINI

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor acvaticе, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a autorității competente în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvaticе și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic. 3. Inițierea anchetei epizootologice în cazul apariției ori suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural conform art. 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor și examenul de laborator se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare. Speciile de moluște recoltate vor fi din genul Crassostrea.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvaticе, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvaticе și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenele se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 3.1. Supraveghere prin examen histopatologic. 3.2. Diagnostic prin examen histopatologic (metoda HE), examen microscopic în amprente țesut.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen histologic.

Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28, 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

56. SINDROMUL TAURA - LA CRUSTACEE

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a crustaceelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a autorității competente în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de crustacee și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic. 3. Inițierea anchetei epizootologice în cazul apariției ori suspiciunii bolii, sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural conform art. 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor și examenul de laborator se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare. Crustaceele care se prelevează trebuie să facă parte din speciile <i>Penaeus vannamei</i>, <i>P. stylirostris</i>, <i>P. setiferus</i>, <i>P. vannamei</i>.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de crustacee și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenele se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 3.1. Supraveghere prin examen histopatologic (metoda HE); 3.2. Diagnostic prin examen histopatologic și RT-PCR.

Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen histopatologic și/sau RT-PCR.

Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28, 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

57. BOALA CAPULUI GALBEN - LA CRUSTACEE

Scop: Supravegherea bolii în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a crustaceelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a autorității competente în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatației de crustacee și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatiche și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic. 3. Inițierea anchetei epizootologice în cazul apariției ori suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural conform art. 28 și 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor și examenul de laborator se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.
Crustaceele care se prelevează trebuie să facă parte din speciile <i>Penaeus aztecus</i> , <i>Penaeus monodon</i> , <i>Penaeus duorarum</i> , <i>P. japonicus</i> , <i>P. setiferus</i> , <i>P. stylirostris</i> , <i>P. setiferus</i> , <i>P. vanamei</i> .
Precizări execuție
Supraveghere pasivă

1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali.
2. Vizita exploatației de crustacee și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali.
3. Examenul se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel:
3.1. Supraveghere prin examen histopatologic (metoda HE)
3.2. Diagnostic prin examen histopatologic și RT-PCR.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen histopatologic și/sau RT-PCR
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28, 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.

58. BOALA PETELOR ALBE - LA CRUSTACEE

Scop: Supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a crustaceelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere activă
a) Inspecții programate efectuate de către autoritatea competentă în exploatațiile comerciale de creștere a crustaceelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A în conformitate cu prevederile art. 7 și art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.
b) Examinarea populației animalelor de acvacultură din exploatațiile de crustacee sau în populațiile sălbatice pentru depistarea unei boli clinice, conform art. 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.
c) Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii bolii sau a observării creșterii mortalității în timpul inspecției în exploatațiile de crustacee.
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a autorității competente în cazul apariției ori al suspiciunii boli sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatații sau în mediul natural.
2. a) Vizita exploatației de crustacee și/sau a mediului natural;
b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și
c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere activă

1. a) Frecvența inspecțiilor programate se stabilește în conformitate cu art. 7 și 10 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu partea B a anexei nr. 3 la norma sanitară veterinară respectivă. b) Inspecțiile constau în verificarea registrelor unităților de acvacultură și realizarea de examen clinic și anatomopatologic în scopul detectării modificărilor patologice, potrivit prevederilor anexei la Decizia 2008/896/CE. c) Prelevarea probelor și examenul de laborator se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.	
Supraveghere pasivă	
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea de probe se realizează ca pentru supravegherea activă.	
Precizări execuție	
Supraveghere activă	
1. Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează populația animalelor acvatice, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator. 2. Examenele se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. Supraveghere prin examen histopatologic (metoda HE); 2.2 Diagnostic prin examen histopatologic și PCR.	
Supraveghere pasivă	
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de crustacee și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 1. Examenele se efectuează la LNR din cadrul IDSA prin, examen histopatologic (metoda HE) și PCR	
Diagnosticul de laborator se confirmă prin PCR, urmat de secvențiere.	
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile art. 26, 28, 29 din Norma sanitară veterinară aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 170/2007, cu modificările și completările ulterioare.	

59. ACARAPIOZA ALBINELOR

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice

Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
În caz de suspiciune supraveghere prin diagnostic de laborator. Probele pentru examenele de laborator se constituie din 10 g/probă albine vii și/sau moarte, recoltate de pe suprafața fagurelui.	În caz de suspiciune supraveghere prin diagnostic de laborator. Probele pentru examenele de laborator se constituie din 10 g/probă albine vii și/sau moarte, recoltate de pe suprafața fagurelui.
Probele pozitive se trimit pentru confirmare la IDSA.	Probele pozitive se trimit pentru confirmare la IDSA.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. examen microscopic direct de evidențiere a parazitului în traheile toracice, la LSVSA; 2.2. examen microscopic de identificare a endoparazitului <i>Acarapis woodi</i> (metoda disecției), la IDSA.	1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. examen microscopic direct de evidențiere a parazitului în traheile toracice, la LSVSA; 2.2. examen microscopic de identificare a endoparazitului <i>Acarapis woodi</i> (metoda disecției), la IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen microscopic direct de identificare a endoparazitului <i>Acarapis woodi</i> .	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

60. LOCA AMERICANĂ LA ALBINE

Scop: Supravegherea boli

I. Supravegherea în exploatațile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supraveghere activă	Supraveghere activă

1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. Supravegherea prin examene de laborator, iar în caz de necesitate diagnostic complet de laborator. 2. Supraveghere clinică și anatomopatologică a puietului căpăcit, în perioada aprilie - septembrie la: a) cel puțin 15% din coloniile stupinelor "pepiniere măci"; b) 5% din coloniile stupinelor de producție; c) primăvara după iernat și toamna după stupăritul pastoral; d) la schimbarea vetrei stupinei; 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din faguri întregi sau porțiuni de 20 cm2/probă, fagure cu puiet căpăcit. Fagurii întregi pot conține și rezervă de hrană (miere căpăcită). 4. Pentru probele pozitive, diagnosticul de loca americană se confirmă la IDSA.	1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. Supravegherea prin examene de laborator, iar în caz de necesitate diagnostic complet de laborator. 2. Supraveghere clinică și anatomopatologică a puietului căpăcit, în perioada aprilie - septembrie la: a) cel puțin 15% din coloniile stupinelor "pepiniere măci"; b) 5% din coloniile stupinelor de producție; c) primăvara după iernat și toamna după stupăritul pastoral; d) la schimbarea vetrei stupinei; 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din faguri întregi sau porțiuni de 20 cm2/probă, fagure cu puiet căpăcit. Fagurii întregi pot conține și rezervă de hrană (miere căpăcită). 4. Pentru probele pozitive, diagnosticul de loca americană se confirmă la IDSA.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea activă	Supravegherea activă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenale se efectuează la LSVSA și/sau la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen AP și microscopic direct (bacterioscopic); 2.2. pentru diagnostic - examen bacteriologic și PCR convențional.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenale se efectuează la LSVSA și/sau la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen AP și microscopic direct (bacterioscopic); 2.2. pentru diagnostic - examen bacteriologic și PCR convențional.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin identificarea biochimică completă a speciei <i>Paenibacillus larvae</i> și prin PCR convențional.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

61. LOCA EUROPEANĂ

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. În caz de suspiciune, supraveghere prin diagnostic de laborator. Probele pentru examenele de laborator se constituie din faguri întregi sau porțiuni de 20 cm ² /probă, fagure cu puiet necăpăcit și căpăcit. Pentru probele pozitive, diagnosticul de locă europeană se confirmă la IDSA.	Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. În caz de suspiciune, supraveghere prin diagnostic de laborator. Probele pentru examenele de laborator se constituie din faguri întregi sau porțiuni de 20 cm ² /probă, fagure cu puiet necăpăcit și căpăcit. Pentru probele pozitive, diagnosticul de locă europeană se confirmă la IDSA.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LSVSA și/sau la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen AP și microscopic direct (bacterioscopic); 2.2. pentru diagnostic - examen bacteriologic și PCR convențional.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LSVSA și/sau la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen AP și microscopic direct (bacterioscopic); 2.2. pentru diagnostic - examen bacteriologic și PCR convențional.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolare, identificare biochimică și PCR convențional a speciei <i>Melissococcus plutonius</i> .	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

62. NOSEMOZA ALBINELOR

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea activă - la solicitarea proprietarului/deținătorului de animale	Supravegherea activă - la solicitarea proprietarului/deținătorului de animale

1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. Supravegherea prin examene de laborator, iar în caz de necesitate diagnostic complet de laborator. 3. Supraveghere clinică și anatomopatologică a albinelor lucratoare, în perioada februarie - octombrie la: a) cel puțin 15% din coloniile stupinelor "pepiniere măci"; b) 5% din coloniile stupinelor de producție; c) primăvara după iernat și toamna după stupăritul pastoral; d) la schimbarea vetrei stupinei; 4. Probele pentru examenele de laborator se constituie din 10 g/probă albine vii și/sau moarte, recoltate de la urdiniș.	1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. Supravegherea prin examene de laborator, iar în caz de necesitate diagnostic complet de laborator. 3. Supraveghere clinică și anatomopatologică a albinelor lucratoare, în perioada februarie - octombrie la: a) cel puțin 15% din coloniile stupinelor "pepiniere măci"; b) 5% din coloniile stupinelor de producție; c) primăvara după iernat și toamna după stupăritul pastoral; d) la schimbarea vetrei stupinei; 4. Probele pentru examenele de laborator se constituie din 10 g/probă albine vii și/sau moarte, recoltate de la urdiniș.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea activă- la solicitarea proprietarului/deținătorului de animale	Supravegherea activă- la solicitarea proprietarului/deținătorului de animale
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen microscopic de evidențiere și identificare a sporilor Nosema sp. 2.2. pentru diagnostic - examen AP și microscopic de determinare a numărului de spori de Nosema sp.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen microscopic de evidențiere și identificare a sporilor Nosema sp. 2.2. pentru diagnostic - examen AP și microscopic de determinare a numărului de spori de Nosema sp.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examenul microscopic de determinare a numărului de spori de Nosema spp.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

63. VAROOZA ALBINELOR

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea activă	Supravegherea activă

1. Supravegherea prin examene de laborator, iar în caz de necesitate diagnostic complet de laborator. 2. Supravegherea clinică și anatomopatologică a albinelor lucrătoare, trântorilor și puietului căpăcit, în perioada martie - octombrie, la: a) cel puțin 15% din coloniile stupinelor pepiniere mătci; b) 5% din coloniile stupinelor de producție; c) primăvara după iernat și toamna după stupăritul pastoral; d) la schimbarea vetrei stupinei. 3. Examele de laborator se efectuează din 25 g/probă albine vii și faguri întregi sau porțiuni de minimum 10/15 cm/probă, fagure cu puiet căpăcit de trântor și/sau albină lucrătoare.	1. Supravegherea prin examene de laborator, iar în caz de necesitate diagnostic complet de laborator. 2. Supravegherea clinică și anatomopatologică a albinelor lucrătoare, trântorilor și puietului căpăcit, în perioada martie - octombrie, la: a) cel puțin 15% din coloniile stupinelor pepiniere mătci; b) 5% din coloniile stupinelor de producție; c) primăvara după iernat și toamna după stupăritul pastoral; d) la schimbarea vetrei stupinei. 3. Examele de laborator se efectuează din 25 g/probă albine vii și faguri întregi sau porțiuni de minimum 10/15 cm/probă, fagure cu puiet căpăcit de trântor și/sau albină lucrătoare.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea activă	Supravegherea activă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examele se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen microscopic de evidențiere și identificare ectoparazitului Varroa destructor; 2.2. pentru diagnostic - examen AP și microscopic de determinare a nivelului infestației.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examele se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen microscopic de evidențiere și identificare ectoparazitului Varroa destructor; 2.2. pentru diagnostic - examen AP și microscopic de determinare a nivelului infestației.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin metoda spalării și examenul microscopic de determinare a nivelului infestației cu Varroa destructor.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

64. TROPILELAPSOZA ALBINELOR

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.
2. In caz de suspiciune supraveghere prin diagnostic de laborator. Examenle de laborator se efectuează pe probe de figure cu puiet recoltate pentru varrooză.
3. Probele pozitive se trimit pentru confirmare la IDSA. | 1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.
2. In caz de suspiciune supraveghere prin diagnostic de laborator. Examenle de laborator se efectuează pe probe de figure cu puiet recoltate pentru varrooză.
3. Probele pozitive se trimit pentru confirmare la IDSA. |
|---|---|

Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenle se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: pentru supraveghere și diagnostic - examen AP și microscopic de evidențiere a parazitului și determinarea nivelului infestației.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenle se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: pentru supraveghere și diagnostic - examen AP și microscopic de evidențiere a parazitului și determinarea nivelului infestației.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen microscopic direct de identificare a ectoparazitului Tropilaelaps spp.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

65. ATACUL GANDACULUI MIC DE STUP

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. In caz de suspiciune supraveghere prin diagnostic de laborator. Examenle de laborator se efectuează pe probe recoltate pentru varrooză. 3. Probele pozitive se trimit pentru confirmare la IDSA.	1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. In caz de suspiciune supraveghere prin diagnostic de laborator. Examenle de laborator se efectuează pe probe recoltate pentru varrooză. 3. Probele pozitive se trimit pentru confirmare la IDSA.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: pentru supraveghere și diagnostic - examen AP și microscopic de identificare a parazitului.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA, astfel: pentru supraveghere și diagnostic - examen AP și microscopic de identificare a parazitului.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen microscopic direct de identificare a parazitului Aethina tumida	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

66. POLIEDRIA VIERMILOR DE MĂTASE

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a viermilor de mătase, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. În cazul suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații se prelevează probe pentru diagnostic complet de laborator. 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din: a) larve vii, 30 - 50 larve mici/probă vârstele I - III sau 15- 20 larve mari/probă, vârstele IV- V; 15 fluturi vii/ probă; b) 0, 25 gr. ouă.	1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. În cazul suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații se prelevează probe pentru diagnostic complet de laborator. 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din: a) larve vii, 30 - 50 larve mici/probă vârstele I - III sau 15- 20 larve mari/probă, vârstele IV- V; 15 fluturi vii/ probă; b) 0, 25 gr. ouă.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen microscopic direct de evidențiere a cristalelor poliedrice; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic, microscopic și histopatologic de identificare a cristalelor specifice virusului Borellina bombycis.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen microscopic direct de evidențiere a cristalelor poliedrice; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic, microscopic și histopatologic de identificare a cristalelor specifice virusului Borellina bombycis.

Diagnosticul de laborator se confirmă prin identificarea virusului Borelina bombycis prin electronmicroscopie și tehnici PCR.
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

67. FLAȘERIA VIERMILOR DE MĂTASE

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a viermilor de mătase, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. În cazul suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații se prelevează probe pentru diagnostic complet de laborator. 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din: a) larve vii, 30 - 50 larve mici/probă vârstele I - III sau 15- 20 larve mari/probă, vârstele IV- V; b) 0, 25 gr. ouă.	1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. În cazul suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații se prelevează probe pentru diagnostic complet de laborator. 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din: a) larve vii, 30 - 50 larve mici/probă vârstele I - III sau 15- 20 larve mari/probă, vârstele IV- V; b) 0, 25 gr. ouă.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examele se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen anatomopatologic și bacterioscopic; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic și bacteriologic complet.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examele se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen anatomopatologic și bacterioscopic; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic și bacteriologic complet.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolarea și identificarea speciei Bacillus thuringiensis.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

68. NOSEMOZA VIERMILOR DE MĂTASE

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a viermilor de mătase, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. În cazul suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații se prelevează probe pentru diagnostic complet de laborator. 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din: a) larve vii, 30 - 50 larve mici/probă vârstele I - III sau 15- 20 larve mari/probă, vârstele IV- V, 15 fluturi vii/ probă; b) 0, 25 gr. ouă.	1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. În cazul suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații se prelevează probe pentru diagnostic complet de laborator. 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din: a) larve vii, 30 - 50 larve mici/probă vârstele I - III sau 15- 20 larve mari/probă, vârstele IV- V; b) 0, 25 gr. ouă.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen anatomopatologic și microscopic de evidențiere a sporilor de Nosema bombycis; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic și microscopic de determinare a numărului de spori Nosema bombycis.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examenul se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen anatomopatologic și microscopic de evidențiere a sporilor de Nosema bombycis; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic și microscopic de determinare a numărului de spori Nosema bombycis.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examenul microscopic de determinare a numărului de spori de Nosema bombycis.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

69. MUSCARDINA VIERMILOR DE MĂTASE

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a viermilor de mătase, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. În cazul suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații se prelevează probe pentru diagnostic complet de laborator. 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din: a) larve vii, 30 - 50 larve mici/probă vârstele I - III sau 15- 20 larve mari/probă, vârstele IV- V; b) 0, 25 gr. ouă.	1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA. 2. În cazul suspiciunii bolii sau a oricărei creșteri a mortalității în exploatații se prelevează probe pentru diagnostic complet de laborator. 3. Probele pentru examenele de laborator se constituie din: a) larve vii, 30 - 50 larve mici/probă vârstele I - III sau 15- 20 larve mari/probă, vârstele IV- V; b) 0, 25 gr. ouă.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examele se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen anatomopatologic și microscopic direct; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic și micologic complet.	1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA și/sau IDSA. 2. Examele se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen anatomopatologic și microscopic direct; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic și micologic complet.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolarea și identificarea speciei Beauveria bassiana	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

70. AGALAXIA CONTAGIOASĂ A OILOR ȘI CAPRELOR

Scop: certificare pentru comerț intracomunitar în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările ulterioare.

Supravegherea în exploatațiile de ovine destinate creșterii și reproducției	
Supraveghere Ovinele pentru export sau comerț intracomunitar cu destinația creștere și reproducție, în vederea asigurării cerințelor de certificare trebuie să îndeplinească, următoarele condiții: a) acestea trebuie să fi provenit dintr-o exploatație liberă de boală și au fost în contact numai cu animale dintr-o astfel de exploatație; b) agalaxia contagioasă nu a fost diagnosticată clinic în ultimele 6 luni; c) nu a fost adus în atenția medicului veterinar oficial, responsabil cu eliberarea certificatului de sănătate, nici un fapt care sugerează că cerințele de la lit. b) nu au fost îndeplinite; d) proprietarii declară că nu au avut cunoștință de un astfel de fapt și care, în plus, au declarat în scris că animalul sau animalele destinate comerțului intracomunitar respectă cerințele prevăzute la lit. b).	pasivă
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen bacteriologic	

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.
Vaccinarea împotriva agalaxiei contagioase pentru prevenirea și controlul acestei boli Specii - țintă: oile și caprele indiferent de sex, stare fiziologică (gestante și lactante) cu vârsta >de 5 luni. Vaccinarea se efectuează conform indicațiilor din prospectul produsului utilizat. Vaccinarea se realizează de către orice medic veterinar de liberă practică organizat în condițiile legii, iar costurile sunt suportate de către proprietari. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

71. LIMFADENITA CAZEOASĂ A OILOR

Scop: certificare pentru comerț intracomunitar în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările ulterioare

Supravegherea în exploatațiile de ovine destinate creșterii și reproducției
Supraveghere pasivă Ovinele pentru export sau comerț intracomunitar cu destinația creștere și reproducție, în vederea asigurării cerințelor de certificare trebuie să îndeplinească, următoarele condiții: a) acestea trebuie să fi provenit dintr-o exploatație liberă de boală și au fost în contact numai cu animale dintr-o astfel de exploatație; b) limfadenita cazeoasă nu a fost diagnosticată clinic în ultimele 12 luni; c) nu a fost adus în atenția medicului veterinar oficial, responsabil cu eliberarea certificatului de sănătate, nici un fapt care sugerează că cerințele de la lit. b) nu au fost îndeplinite; d) proprietari declară că nu au avut cunoștință de un astfel de fapt și care, în plus, au declarat în scris că animalul sau animalele destinate comerțului intracomunitar respectă cerințele prevăzute la lit. b).
Diagnosticul de laborator se confirmă prin bacteriologic și histopatologic (HE/HEA, HEV)

72. ADENOMATOZA PULMONARĂ

Scop: certificare pentru comerț intracomunitar în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 290/2006, cu modificările ulterioare

Supravegherea în exploatațiile de ovine destinate creșterii și reproducției

Supraveghere	pasivă
1. Ovinele pentru export sau comerț intracomunitar cu destinația creștere și reproducție, în vederea asigurării cerințelor de certificare trebuie să îndeplinească, următoarele condiții:	
a) acestea trebuie să fi provenit dintr-o exploatație liberă de boală și au fost în contact numai cu animale dintr-o astfel de exploatație:	
b) adenomatoza pulmonară nu a fost diagnosticată clinic în ultimii 3 ani;	
c) totuși, aceasta perioadă trebuie să fie redusă la 12 luni, dacă animalele infectate cu adenomatoza pulmonară au fost tăiate și animalele care au rămas în exploatație au reacționat negativ la două teste recunoscute conform procedurii comunitare;	
d) nu a fost adus în atenția medicului veterinar oficial, responsabil cu eliberarea certificatului de sănătate, nici un fapt care sugerează că cerințele de la lit. b) nu au fost îndeplinite;	
e) proprietarii declară că nu au avut cunoștință de un astfel de fapt și care, în plus, au declarat în scris că animalul sau animalele destinate comerțului intracomunitar respectă cerințele prevăzute la lit. b).	
2. Costurile programului de control pentru adenomatoza pulmonară în vederea evaluării statusului de sănătate a animalelor care fac obiectul importului, exportului, comerțului intracomunitar este suportat de către deținătorul de animale.	
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen histopatologic (HE/HEA/HEV, Pappenheim, Gomori, Alabastru de toluidina, Gridley, Lilie Pasternack, Van Gieson, Pasini, AA) și imunohistochimic.	

73. DERMATOZA NODULARĂ CONTAGIOASĂ A BOVINELOR

Scop: menținerea statutului de țară liberă de dermatoză nodulară contagioasă

I. Supravegherea în exploatațiile de bovine

1. PRECIZĂRI TEHNICE

Supravegherea pasivă

Se realizează în contextul în care România este liberă de boală, fără aplicarea unui program de vaccinare. Are ca scop identificarea, notificarea și raportarea precoce a oricărui simptom ce poate fi atribuit unei suspiciuni de boală, precum și menținerea sau schimbarea statusului de sănătate a animalului. Cazurile suspecte de dermatoză nodulară contagioasă a bovinelor la animale receptive din speciile bovine și bubaline, indigene sau provenite din import sau comerț intracomunitar, se investighează imediat, prin prelevarea de probe și transmiterea acestora la LNR-IDSA sau unul dintre LSVSA desemnate. În acest caz se dispun măsuri imediate de restricționare a mișcării animalelor susceptibile de boală, a celor posibil infectate, precum și a produselor și subproduselor provenite de la acestea.

Simptomatologia bolii este descrisă în manualul de diagnostic elaborat de LNR.

Suspiciunea de dermatoză nodulară contagioasă și măsurile de restricționare a mișcării animalelor se vor notifica imediat la ANSVSA.

În caz de suspiciune se efectuează examene de laborator:

a) examene virusologice - la LSVSA desemnate și LNR- IDSA, pentru identificarea genomului virusului capripox prin Real Time-PCR sau PCR clasic, sau/și la LNR-IDSA, pentru identificarea virionilor prin microscopie electronică, colorație negativă;

b) în anumite cazuri stabilite de LNR-IDSA se pot efectua și examene histologice pentru evidențierea incluziilor intracelulare prin tehnica de colorare cu hematoxin-eozină, în cadrul IDSA.

Probele ce trebuie prelevate în vederea testării sunt reprezentate de: cruste, biopsii de țesut cutanat cu leziuni, tampoane conjunctivale, nazale, orofaringiene, sânge prelevat pe EDTA, provenite de la animale vii, și porțiuni de organe - limfonoduri, pulmon, ficat și țesut cutanat cu leziuni, provenite de la animale moarte.

Prelevarea și transmiterea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind metodologia de prelevare, prelucrare primară, ambalare și transport al probelor destinate examenelor de laborator în domeniul sănătății animalelor.

Supravegherea activă

Se realizează, la dispoziția ANSVSA, în situații de risc epidemiologic, în condițiile stabilite de aceasta.

În situația introducerii și răspândirii bolii pe teritoriul României, ANSVSA stabilește și dispune măsurile de supraveghere, control și eradicare necesare, în conformitate cu legislația în vigoare.

În situații de risc epidemiologic, în care ANSVSA dispune realizarea unei supravegheri active pentru dovedirea statusului de țară liberă de dermatoză nodulară contagioasă a bovinelor, aceasta se realizează prin examene serologice la LNR-IDSA.

2. PRECIZĂRI EXECUȚIE

Supravegherea pasivă

Orice suspiciune de dermatoză nodulară contagioasă a bovinelor trebuie anunțată de către proprietari, îngrijitorii care desfășoară zilnic activități de îngrijire a animalelor, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți și medicii veterinari oficiali.

Importul/Comerțul intracomunitar de/cu animale din speciile receptive la dermatoză nodulară contagioasă a bovinelor, produse sau subproduse provenite de la acestea se realizează conform prevederilor Deciziei de punere în aplicare (UE) 2016/2008 a Comisiei din 15 noiembrie 2016 privind măsurile zoosanitare de combatere a dermatozei nodulare contagioase în anumite state membre.

Medicul veterinar oficial din PIF are responsabilitatea identificării și notificării oricărei suspiciuni de dermatoză nodulară contagioasă a bovinelor.

În caz de suspiciune sau apariție a unui focar se aplică măsurile generale de control prevăzute în Ordinul președintelui ANSVSA nr. 133/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare care introduce măsuri generale pentru controlul unor boli ale animalelor și măsuri specifice referitoare la boala veziculoasă a porcului, cu modificările și completările ulterioare.

Prelevarea probelor se realizează de către medicul veterinar oficial sau de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit.

Supravegherea activă

Prelevarea probelor se realizează conform reglementărilor în vigoare și măsurilor de supraveghere, control și eradicare dispuse de ANSVSA în situații de risc epidemiologic.

Diagnosticul de confirmare a focarelor primare de dermatoză nodulară contagioasă a bovinelor se realizează la LNR-IDSA, prin identificarea genomului virusului capripox prin Real Time-PCR sau PCR clasic sau/și prin identificarea virionilor prin microscopie electronică, colorație negativă. În cazul focarelor secundare, diagnosticul de confirmare se realizează și la DSVSA desemnate, conform instrucțiunilor LNR-IDSA.

3. VACCINAREA

Este aplicabilă în cazul în care în România este confirmată boala și trebuie derulat un program de monitorizare, control și eradicare.

La confirmarea primului focar de dermatoză nodulară contagioasă a bovinelor, în funcție de riscul epidemiologic, în România se va aplica un program de vaccinare de urgență pentru teritoriul dispus de ANSVSA.

4. PRECIZĂRI DE EXECUȚIE

Vaccinarea de urgență se implementează în România la confirmarea primului focar al bolii pe teritoriul țării, ca urmare a deciziei Centrului Național de Combatere a Bolilor. Aceasta se efectuează de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți, sub supravegherea DSVSA. Vaccinarea se realizează utilizându-se ace de unică folosință, care sunt ulterior depozitate în siguranță și distruse. Vaccinul este păstrat în condițiile indicate de producător și administrat în aceeași zi în care este deschis flaconul. Echipele de vaccinare respectă măsuri stricte de biosecuritate atunci când efectuează vaccinarea. Flacoanele goale trebuie păstrate și restituite la DSVSA la sfârșitul zilei de lucru. În caz de discrepanțe, se iau măsuri corective.

Planul de vaccinare include și examinările clinice în vederea depistării reacțiilor postvaccinale, prin controale aleatorii la fața locului cu examinarea clinică a animalelor vaccinate. Această activitate este efectuată de medicii veterinari oficiali; toate neconformitățile se raportează și se pun în aplicare măsurile recomandate de Comisia Europeană în acest sens.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA 2 SUPRAVEGHEREA, PROFILAXIA ȘI CONTROLUL LA BOLILE TUMORALE

1. ONCOPATII LA PĂSĂRI - LEUCEMII ȘI LIMFOAME, INCLUSIV BOALA MAREK, ALTE TUMORI

Scop: Supraveghere în scopul identificării riscului apariției bolilor tumorale la om

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A				
PRECIZĂRI TEHNICE				
Supravegherea pasivă				
Monitorizarea	datelor	relevante	despre	boală.
Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.				
1. Supraveghere prin examen morfolopatologic în abator și trimiterea de probe provenite de la carcasele la care s-au depistat modificări tumorale.				
2. O atenție deosebită se va acorda următoarelor boli tumorale induse viral:				
a) boala Marek;				
b) leucoze aviare.				
3. Se efectuează examene anatomopatologice și citohistopatologice.				
Metodele de diagnostic sunt cele folosite la IDSA, și anume: HE/HEA/HEV, Pappenheim, Gomori, Alabastru de toluidina, Gridley, Lili Pasternack, Van Gieson, Pasini, AA, după caz.				
4. Centralizarea tumorilor în Registrul Național de Cancer la Animale se face pe baza confirmării diagnosticului la IDSA				
PRECIZĂRI EXECUȚIE				
Prelevarea, ambalarea și transportul probelor de suspiciuni de boli tumorale la păsări se face de către medicul veterinar de la unitățile avicole, medicul veterinar de liberă practică împuternicit sau medicul veterinar oficial. Probele sunt trimise la LSVSA și/sau IDSA.				

2. ONCOPATII LA MAMIFERELE DE PRODUCȚIE ȘI CARNASIERE

Scop: Supraveghere în scopul identificării riscului apariției bolilor tumorale la om. Monitorizarea datelor relevante despre boală

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA 2. Tumorile se înregistrează în registrele de diagnostic de la fiecare LSVSA și IDSA. 3. Centralizarea tumorilor în Registrul Național de cancer la animale se face pe baza confirmării diagnosticului la IDSA, secția de morfopatologie. 4. Se vor avea în vedere leucozele, leucemiile, limfoamele, adenomatoza pulmonară a oilor și caprelor și alte boli tumorale ale mamiferelor de producție induse de retrovirusuri, precum și carcinoamele de glandă mamară și alte tumori în cazul carnasierelor. 5. Supraveghere prin examene morfoclinice și morfopatologice post- operator sau post-mortem pentru animalele în vârstă de peste 6 luni, având în vedere posibila interrelație om - animal, animal - om în apariția bolilor leucemice și a altor boli tumorale cu etiologie virală. 6. Se efectuează examene anatomopatologice și citohistopatologice. Metodele de diagnostic sunt cele folosite la IDSA, secția de morfopatologie, și anume: HE/HEA/HEV, Pappenheim, Gomori, Albastru de toluidina, Gridley, Lilie Pasternack, Van Gieson, Pasini, AA după caz.	1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA 2. Tumorile se înregistrează în registrele de diagnostic de la fiecare LSVSA și IDSA. 3. Centralizarea tumorilor în Registrul Național de cancer la animale se face pe baza confirmării diagnosticului la IDSA, secția de morfopatologie. 4. Se vor avea în vedere leucozele, leucemiile, limfoamele, adenomatoza pulmonară a oilor și caprelor și alte boli tumorale ale mamiferelor de producție induse de retrovirusuri, precum și carcinoamele de glandă mamară și alte tumori în cazul carnasierelor. 5. Supraveghere prin examene morfoclinice și morfopatologice post- operator sau post-mortem pentru animalele în vârstă de peste 6 luni, având în vedere posibila interrelație om - animal, animal - om în apariția bolilor leucemice și a altor boli tumorale cu etiologie virală. 6. Se efectuează examene anatomopatologice și citohistopatologice. Metodele de diagnostic sunt cele folosite la IDSA, secția de morfopatologie, și anume: HE/HEA/HEV, Pappenheim, Gomori, Albastru de toluidina, Gridley, Lilie Pasternack, Van Gieson, Pasini, AA, după caz.
Precizări execuție	Precizări execuție
Prelevarea, ambalarea și transportul probelor de suspiciuni de tumori provenite de la carnasieri se realizează de către medicul veterinar clinician, medicul veterinar de liberă practică împuternicit sau medicul veterinar de liberă practică din cabinetele medicale veterinare. Probele sunt trimise la LSVSA și/sau IDSA.	Pentru probele de suspiciuni de tumori provenite de la animale de reproducție, prelevarea ambalarea și transportul se face de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit, medicul veterinar de abator sau medicul veterinar oficial, după caz. Probele sunt trimise la LSVSA și/sau IDSA.

SECȚIUNEA 3

SUPRAVEGHEREA, PROFILAXIA ȘI CONTROLUL BOLILOR ÎN FUNCȚIE DE ANTECEDENTELE EPIZOOTICE LA ANIMALE

1. LEPTOSPIROZA

Scop: Supravegherea bolii în efectivele de animale cu suspiciune de evoluție a leptospirozei sau în care a boala a fost notificată în ultimii 5 ani

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale									
Precizări tehnice									
Supravegherea pasivă									
Monitorizarea datelor relevante despre boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA, cu precizarea serotipurilor de Leptospira spp. identificate.									
I. La bovine:									
1. Examen clinic și anatomopatologic a bovinelor în focarele în care: a) există antecedente de boală; b) s-a diagnosticat pentru prima dată boala. 2. Supraveghere serologică prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 9 serotipuri de Leptospira spp.: Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Wolffi, Hardjo, Grippothyphosa, Australis, Autumnalis, Bataviae în: 2.1. Efectivele de animale cu suspiciune clinică de boală: a) animalele care prezintă semne clinice ce conduc la suspiciunea de infecție leptospirică (infertilitate, agalaxie, icter, hemoglobinurie, afecțiuni hepato-renale); b) în cazurile de avort, pe probe de sânge prelevate la 14-21 zile de la producerea avortului; 2.2. Efectivele de bovine cu antecedente: a) taurii și bivoli de reproducție, la autorizare și ulterior o dată pe an; b) în efectivele de sub 100 de vaci și bivolițe se examinează până la 10 probe; c) Pentru determinarea statusului imun postvaccinal: la cerere, la 14 - 21 zile de la vaccinare. d) Comerț intern/intracomunitar/import/: la cerere, în cazurile de vânzare-cumpărare, la debarcare, în momentul intrării animalelor în exploatația aflată în supraveghere; sub 100 de animale se examinează cel puțin până la 10 probe; Bovinele comercializate prin import/comerț intracomunitar, sunt testate cu setul de 11 serotipuri de Leptospira spp.: Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Wolffi, Hardjo, Grippothyphosa, Australis, Autumnalis, Bataviae, Ballum, Sejroe.									
3. Examinarea morfopatologică a avortonilor și a cadavrelor, când se suspicionează boala Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEA/HEV și metoda Levaditi, pe probe de ficat și rinichi.									
4. De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață, probe de ficat, rinichi, post mortem și probe de ficat, rinichi, creier, lichid pericardic și peritoneal de la avortoni, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul Leptospira prin metode de biologie moleculară. Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp, transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a prevenii instalarea fenomenelor de autoliză.									

II. La cabaline:																
1.	Examen	clinic	și	anatomopatologic	a	cabalinelor	în	focarele	în	care:						
a)		există			antecedente		de			boală;						
b)	s-a		diagnosticat		pentru	prima		dată		boala.						
2. Supraveghere serologică prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 6 serotipuri de <i>Leptospira spp.</i> : Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Hardjo, Grippothyphosa, Australis în:																
2.1.	Efectivele	de	animale	cu	suspiciune	clinică	de			boală:						
a) cabalinele care prezintă semne clinice ce conduc la suspiciunea de infecție leptospirică (infertilitate, icter, hemoglobinurie, afecțiuni hepato- renale, oftalmie periodică):																
b)	în	cazurile	de	avort,	pe	probe	de	sânge	prelevat	la	14-21	zile	de	la	producerea	avortului
2.2.		Efectivele				de		cabaline		cu						antecedente:
a)		armăsarii				reproducători		din		exploatația						nonprofesională;
b)	sub	100	de		iepe	se		examinează	până	la	10					probe;
c)	Pentru	determinarea	statusului	imun	postvaccinal:	la	cerere,	la	14	-	21	zile	de	la	vaccinare.	
d) Comerț intern/intracomunitar/import: la cerere, în cazurile de vânzare-cumpărare, la debarcare, în momentul intrării animalelor în exploatația aflată în supraveghere, în efectivele de sub 100 de animale se examinează până la 10 probe;																
Pentru cabalinele comercializate prin import/comerț intracomunitar se folosesc aceleași serotipuri ca pentru bovinele din import/comerț intracomunitar;																
3.Examinarea morfopatologică a avortonilor și a cadavrelor, când se suspicionează boala. Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEA/HEV și metoda Levaditi, pe probe de ficat și rinichi.																
4 De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață, probe de ficat, rinichi, post mortem și probe de ficat, rinichi, creier, lichid pericardic și peritoneal de la avortoni, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul <i>Leptospira</i> prin metode de biologie moleculară. Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculara vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp de la prelevare, moarte sau avort și vor fi transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a prevenii instalarea fenomenelor de autoliză.																
III. La porcine																

1. Examen clinic și anatomopatologic în focarele în care:
 a) există antecedente de boală;
 b) s-a diagnosticat pentru prima dată boala.
2. Supraveghere serologică prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 6 serotipuri de *Leptospira spp.*: Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Hardjo, Grippothyphosa, Australis-Bratislava în:
- 2.1. Efectivele de animale cu suspiciune clinică de boală:
 a) animalele care prezintă semne clinice ce conduc la suspiciunea de infecție leptospirică (infertilitate, icter, hemoglobinurie, afecțiuni hepato- renale);
 b) în cazurile de avort, pe probe de sânge prelevate la 14-21 zile de la producerea avortului;
- 2.2. Efectivele de suine cu antecedente:
 a) la autorizarea vierilor și vierușilor pentru înșămânțări artificiale sau pentru monta naturală;
 b) vierii de reproducție (vierușii) nevaccinați antileptospiric, de două ori pe an, se examinează până la 10 probe, în efectivele de sub 100 animale;
 c) scroafele și scrofițele de reproducție, nevaccinate, se examinează cel puțin până la 10 probe, în efectivele de sub 100 animale;
 d) Determinarea statusului imun postvaccinal: la cerere, la 14 - 21 zile de la vaccinare;
 e) Comerț intern/intracomunitar/import: la cerere, în cazurile de vânzare - cumpărare, la debarcare, în momentul intrării animalelor în exploatarea aflată în supraveghere, sub 100 de animale se examinează până la 10 probe.
- Pentru suinele comercializate prin import/comerț intracomunitar se folosesc aceleași serotipuri ca pentru bovinele din import/comerț intracomunitar;

3. Examinarea morfopatologică a avortonilor și a cadavrelor, când se suspicionează boala.
 Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEV/HEA și metoda Levaditi pe probe de ficat și rinichi.

4. De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață, probe de ficat, rinichi, post mortem și probe de ficat, rinichi, creier, lichid pericardic și peritoneal de la avortoni, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul *Leptospira* prin metode de biologie moleculară.
 Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp de la prelevare, moarte sau avort și vor fi transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a preveni instalarea fenomenelor de autoliză.

IV. Ovine și caprine

1. Examen clinic și anatomopatologic a ovinelor și caprinelor în focarele în care:
 a) există antecedente de boală;
 b) s-a diagnosticat pentru prima dată boala.
2. Supraveghere serologică prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 9 serotipuri de *Leptospira spp.*: Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Wolffi, Hardjo, Grippothyphosa, Australis, Autumnalis, Bataviae în:
- 2.1. Efectivele de animale cu suspiciune clinică de boală:
 a) animalele care prezintă semne clinice ce conduc la suspiciunea de infecție leptospirică (infertilitate, agalaxie, icter, hemoglobinurie, afecțiuni hepato-renale);
 b) în cazurile de avort, pe probe de sânge prelevate la 14-21 zile de la producerea avortului;
- 2.2. Efectivele de ovine și caprine cu antecedente:
 a) Comerț intern/intracomunitar/import: la cerere, 10% din numărul de animale în cazurile de vânzare-cumpărare, la debarcare, în momentul intrării animalelor în exploatarea aflată în supraveghere; sub 100 de animale se examinează până la 10 probe.
 Pentru ovinele și caprinele comercializate prin import/comerț intracomunitar se folosesc aceleași serotipuri ca pentru bovinele din import/export/comerț intracomunitar;

3. Examinarea morfopatologică a avortonilor și a cadavrelor, când se suspicionează boala. Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEV/HEA și metoda Levaditi, pe probe de ficat și rinichi.
4. De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață, probe de ficat, rinichi, post-mortem și probe de ficat, rinichi, creier, lichid pericardic și peritoneal de la avortoni, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul <i>Leptospira</i> prin metode de biologie moleculară. Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp de la prelevare, moarte sau avort și vor fi transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a preveni instalarea fenomenelor de autoliză.
V. La câini
1.Examenul serologic se efectuează la cerere, prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 4 serotipuri de <i>Leptospira spp.</i> : Pomona, Ichterohaemorrhagiae, Canicola și Sejroe. 2. Examinarea morfopatologică în cazul înregistrării de pierderi prin mortalitate, când se suspicionează boala. Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEA/HEV și metoda Levaditi, pe probe de ficat și rinichi. 3 De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață sau probe de ficat și rinichi, post mortem, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul <i>Leptospira</i> prin metode de biologie moleculară. Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp de la prelevare, moarte sau avort, transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a preveni instalarea fenomenelor de autoliză.
II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice
Supravegherea pasivă
Monitorizarea datelor relevante despre boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA, cu precizarea serotipurilor de <i>Leptospira spp.</i> identificate.
I. La bovine:

1.	Examen clinic și anatomopatologic a bovinelor în focarele în care:
a)	există antecedente de boală;
b)	s-a diagnosticat pentru prima dată boala.
2.	Supraveghere serologică prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 9 serotipuri de <i>Leptospira</i> spp.: Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Wolffi, Hardjo, Grippothyphosa, Australis, Autumnalis, Bataviae în:
2.1.	Efectivele de animale cu suspiciune clinică de boală:
a)	animalele care prezintă semne clinice ce conduc la suspiciunea de infecție leptospirică (infertilitate, agalaxie, icter, hemoglobinurie, afecțiuni hepato-renale);
b)	în cazurile de avort, pe probe de sânge prelevate la 14-21 zile de la producerea avortului;
2.2.	Efectivele de bovine cu antecedente:
a)	taurii și bivoliile de reproducție, la autorizare și ulterior o dată pe an;
b)	10 % din numărul de vaci, bivolițe; în efectivele de sub 100 de animale se examinează până la 10 probe;
c)	Pentru determinarea statusului imun postvaccinal: la cerere, la 14 - 21 zile de la vaccinare.
d)	Comerț intern/intracomunitar/import/: la cerere, 10% din numărul de animale în cazurile de vânzare-cumpărare, la furnizor, cu cel mult 30 zile înainte de livrare;
sub	100 de animale se examinează cel puțin până la 10 probe;
Bovinele comercializate prin import/comerț intracomunitar, sunt testate cu setul de 11 serotipuri de <i>Leptospira</i> spp.: Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Wolffi, Hardjo, Grippothyphosa, Australis, Autumnalis, Bataviae, Ballum, Sejroe.	
3.	Examinarea morfopatologică a avortonilor și a cadavrelor, când se suspicionează boala.
Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEV/HEA și metoda Levaditi pe probe de ficat și rinichi.	
4.	De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață, probe de ficat, rinichi, post mortem și probe de ficat, rinichi, creier, lichid pericardic și peritoneal de la avortoni, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul <i>Leptospira</i> prin metode de biologie moleculară.
Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp, transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a preveni instalarea fenomenelor de autoliză.	
II. La cabaline:	

1.	Examen clinic și anatomopatologic a cabalinelor în focarele în care:
a)	există antecedente de boală;
b)	s-a diagnosticat pentru prima dată boala.
2.	Supraveghere serologică prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 6 serotipuri de Leptospira spp: Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Hardjo, Grippothyphosa, Australis în:
2.1.	Efectivele de animale cu suspiciune clinică de boală:
a)	cabalinele care prezintă semne clinice ce conduc la suspiciunea de infecție leptospirică (infertilitate, icter, hemoglobinurie, afecțiuni hepato- renale, oftalmie periodică);
b)	în cazurile de avort, pe probe de sânge prelevate la 14-21 zile de la producerea avortului.
2.2.	Efectivele de cabaline cu antecedente:
a)	armăsarii reproducători din stațiunile temporare și permanente de montă, a celor din herghelii, depozite, hipodroame, asociații hipice, circuri, alte unități specializate.
b)	10% din numărul de iepe; sub 100 de iepe se examinează până la 10 probe;
c)	Pentru determinarea statusului imun postvaccinal: la cerere, la 14 - 21 zile de la vaccinare;
d)	Comerț intern/intracomunitar/import: la cerere, 10% din numărul de animale în cazurile de vânzare-cumpărare, la furnizor, cu cel mult 30 zile înainte de livrare, sub 100 de animale se examinează până la 10 probe.
Pentru cabalinele comercializate prin import/comerț intracomunitar se folosesc aceleași serotipuri ca pentru bovinele din import/comerț intracomunitar;	
3.	Examinarea morfopatologică a avortonilor și și a cadavrelor, când se suspicionează boala. Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEA/HEV și metoda Levaditi, pe probe de ficat și rinichi.
4.	De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață, probe de ficat, rinichi, post-mortem și probe de ficat, rinichi, creier, lichid pericardic și peritoneal de la avortoni, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul Leptospira prin metode de biologie moleculară. Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp de la prelevare, moarte sau avort și vor fi transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a prevenii instalarea fenomenelor de autoliză.
III. La porcine	

1. Examen clinic și anatomopatologic în focarele în care:
 a) există antecedente de boală;
 b) s-a diagnosticat pentru prima dată boala.
2. Supraveghere serologică prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 6 serotipuri de *Leptospira* spp.: Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Hardjo, Grippothyphosa, Australis-Bratislava în:
- 2.1. Efectivele de animale cu suspiciune clinică de boală:
 a) animalele care prezintă semne clinice ce conduc la suspiciunea de infecție leptospirică (infertilitate, icter, hemoglobinurie, afecțiuni hepato- renale);
 b) în cazurile de avort, pe probe de sânge prelevate la 14-21 zile de la producerea avortului;
- 2.2. Efectivele de suine cu antecedente:
 a) la autorizarea vierilor și vierușilor pentru înșămânțări artificiale sau pentru monta naturală;
 b) 10 % din vierii de reproducție (vierușii) nevaccinați antileptospiric, de două ori pe an, în efectivele mai mari de 100 de animale; sub 100 animale se examinează până la 10 probe;
 c) 10 % din scroafele și scrofițele de reproducție, nevaccinate, existente în efectivele mai mari de 100 de animale; sub 100 de animale se examinează până la 10 probe;
 d) Determinarea statusului imun postvaccinal: la cerere, la 14 - 21 zile de la vaccinare.
- e) Comerț intern/intracomunitar/import: la cerere, 10 % din porcinele de reproducție în cazurile de vânzare - cumpărare, la furnizor, cu cel mult 30 zile înainte de livrare, sub 100 de animale se examinează cel puțin până la 10 probe.
- Pentru suinele comercializate prin import/comerț intracomunitar se folosesc aceleași serotipuri ca pentru bovinele din import/comerț intracomunitar.

3. Examinarea morfopatologică a avortonilor și a cadavrelor, când se suspicionează boala. Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEV/HEA și metoda Levaditi pe probe de ficat și rinichi.
4. De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață, probe de ficat, rinichi, post-mortem și probe de ficat, rinichi, creier, lichid pericardic și peritoneal de la avortoni, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul <i>Leptospira</i> prin metode de biologie moleculară. Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp de la prelevare, moarte sau avort și vor fi transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a prevenii instalarea fenomenelor de autoliză.
IV. Ovine și caprine

1. Examen clinic și anatomopatologic a ovinelor și caprinelor în focarele în care:
a) există antecedente de boală;
b) s-a diagnosticat pentru prima dată boala.
2. Supraveghere serologică prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 9 serotipuri de <i>Leptospira spp.</i> : Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola, Wolffi, Hardjo, Grippothyphosa, Australis, Autumnalis, Bataviae în:
2.1. Efectivele de animale cu suspiciune clinică de boală:
a) animalele care prezintă semne clinice ce conduc la suspiciunea de infecție leptospirică (infertilitate, agalaxie, icter, hemoglobinurie, afecțiuni hepato-renale);
b) în cazurile de avort, pe probe de sânge prelevate la 14-21 zile de la producerea avortului;
2.2. Efectivele de ovine și caprine cu antecedente:
a) Comerț intern/intracomunitar/import: 10% din numărul de animale în cazurile de vânzare-cumpărare, la furnizor, cu cel mult 30 zile înainte de livrare; sub 100 de animale se examinează până la 10 probe.
Pentru ovinele și caprinele comercializate prin import/comerț intracomunitar se folosesc aceleași serotipuri ca pentru bovinele din import/comerț intracomunitar;
3. Examinarea morfopatologică a avortonilor și a cadavrelor, când se suspicionează boala.
Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEV/HEA și metoda Levaditi, pe probe de ficat și rinichi.
4. De la animalele cu rezultat pozitiv la testul de microaglutinare (MAT) și/sau cu suspiciune clinică, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață, probe de ficat, rinichi, post-mortem și probe de ficat, rinichi, creier, lichid pericardic și peritoneal de la avortoni, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul <i>Leptospira</i> prin metode de biologie moleculară.
Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp de la prelevare, moarte sau avort și vor fi transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a preveni instalarea fenomenelor de autoliză.
V. La câini
1. Examele serologice se efectuează la cerere, prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE) cu setul de 4 serotipuri de <i>Leptospira spp.</i> : Pomona, Icterohaemorrhagiae, Canicola și Sejroe.
2. Examinarea morfopatologică în cazul înregistrării de pierderi prin mortalitate, când se suspicionează boala. Se efectuează examene histologice, metoda HE/HEA/HEV și metoda Levaditi, pe probe de ficat și rinichi.
3. În caz de suspiciune, la solicitarea DSVSA și în urma obținerii acordului LNR Leptospiroză, se pot preleva probe de sânge și urină de la animalele în viață sau probe de ficat și rinichi, post mortem, în vederea efectuării examenului bacteriologic și pentru detecția genomului bacteriilor din genul <i>Leptospira</i> prin metode de biologie moleculară.
Probele prelevate în vederea efectuării examenului bacteriologic și de biologie moleculară vor fi trimise la laborator în cel mai scurt timp de la prelevare, moarte sau avort, transportate în recipiente sterile, în condiții de refrigerare, pentru a preveni instalarea fenomenelor de autoliză.
Precizări execuție
Supravegherea pasivă
Monitorizarea datelor relevante despre boală se face de către medicii veterinari oficiali din cadrul DSVSA

Examenul clinic și anatomopatologic îl face medicul veterinar de liberă practică împuternicit. Probele sunt recoltate de medici veterinari de liberă practică împuterniciți.

Prelevările de probe în caz de suspiciune se fac în prezența medicului veterinar oficial. Examenele se efectuează la LSVSA și/sau după caz la LNR din cadrul IDSA

Vaccinarea efectivelor de animale trebuie efectuată cu respectarea legislației sanitare veterinare în vigoare și documentele care însoțesc probele la laborator trebuie să conțină datele cu privire la imunizarea animalelor examinate și atunci când este relevant, a mamelor animalelor examinate (data vaccinării, denumirea comercială, serotipurile de *Leptospira spp.* conținute, date cu privire la schema de vaccinare a animalului/effectivului de animale, elaborată pe baza recomandărilor menționate de către producătorul vaccinului în certificatul de calitate / prospectul / instrucțiune de utilizare a vaccinului).

Diagnosticul se confirmă/infirmă prin testul de microaglutinare (MAT - testul standard OIE), în urma anchetei epidemiologice prin care sunt coroborate rezultatul testului de microaglutinare, a modificărilor morfopatologice evidențiate prin examenele morfopatologice efectuate pe animalele din efectivul respectiv (animale moarte, tăiate în scop de diagnostic sau la examenul morfopatologic efectuat în abator, la tăierile în scop de consum public), a prezenței manifestărilor clinice și a evidențelor cu privire la vaccinarea antileptospirică a animalelor. Metodele histologice, bacteriologice și de biologie moleculară sunt metode complementare de diagnostic.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

2. FEBRA Q

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în toate tipurile de exploatații de bovine, ovine și caprine	Precizări tehnice
Supravegherea	pasivă
Se aplică în cazurile de avort, fătări de produși neviabili, alte afecțiuni de reproducție cu diagnostic neprecizat astfel:	
1. Se efectuează examen necropsic al avortonilor, histopatologic (met. HE/HEA/HEV, ZNM, Pappenheim, imunohistochimic) pe probe de limfonoduri, ficat, pulmon, rinichi, miocard, placentă.	
2. Prelevarea de probe de sânge de la animalele (bovine, ovine, caprine) care au avortat, după 14-21 zile de la avort, prin iELISA sau RFC.	
3. Monitorizarea datelor relevante despre suspiciunile și eventualele confirmări ale bolii.	
4. Raport trimestrial privind suspiciunile, confirmările de boală, transmis la ANSVSA de către DSVSA. Pentru confirmare se procedează astfel:	
La	bovine:
1. se prelevează probe în scopul testării PCR, după cum urmează:	
i) de la un număr de minimum 6 bovine cu respectarea proporției de 3 multipare și 3 primipare din efectivul de bovine ce au avortat în urmă cu 15 zile și până la nu mai mult de 4 luni, se prelevează probe de sânge în scop de testare serologică prin ELISA, de preferat utilizând antigen preparat din izolatele de Coxiella de la rumegătoare;	
ii) de la bovine cu afecțiuni de reproducție cum ar fi retenții placentare, metrite exprimate în ultimele 4 luni, se prelevează probe de sânge în scop de testare serologică prin ELISA, de preferat utilizând antigen preparat din izolatele de Coxiella de la rumegătoare, pentru a atinge numărul de animale testate la 6 probe în total.	
2. de la animale din același efectiv (i,ii), ce nu prezintă afecțiuni de reproducție se prelevează probe de sânge în scop de testare serologică prin ELISA, de preferat utilizând antigen preparat din izolatele de Coxiella de la rumegătoare, pentru a atinge numărul de animale testate la 6 probe în total.	
La	rumegătoarele mici:
1. De la un număr de 2 până la 6 probe prelevate de la capre și oi ce au avortat în ultimele 8 zile se prelevează tampoane vaginale sau tampoane placentare sau probe din materialul avortat (placenta și conținut stomacal, splină, pulmon sau ficat de la fetuși) pentru examen PCR pentru a se putea efectua examenul diferențial al avorturilor. Se vor efectua 2 teste PCR pe probe individuale sau 2 probe compuse în cazul în care sunt testate mai mult de 2 animale.	
2. În cazul în care este disponibilă numai o singură probă pentru examen PCR sau o probă din cele două examinate cantitativ PCR, se va aplica următoarea schemă:	
i) în turmele de capre și oi în care au existat avorturi, se prelevează probe de sânge începând cu a 15-a zi după avort dar nu mai târziu de 3 săptămâni după avort. Numărul minim de animale de la care se prelevează probel este de 10/turmă, de preferat de la cele care au avortat. Probele de sânge se testează prin examene serologice ELISA, de preferat utilizând antigen preparat din izolatele de Coxiella de la rumegătoare.	
ii) în turmele de capre și oi în care au existat fătări de produși neviabili, se prelevează probe de sânge începând cu a 15-a zi după fătare dar nu mai târziu de 3 săptămâni după fătare. Numărul minim de animale de la care se prelevează probel este de 10/turmă, de preferat de la cele care au fătat produși neviabili. Probele de sânge se testează prin examene serologice ELISA, de preferat utilizând antigen preparat din izolatele de Coxiella de la rumegătoare.	
PRECIZĂRI	EXECUȚIE
Supravegherea	pasivă
Supravegherea este efectuată de fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică organizați conform legii, ce au obligația să raporteze orice caz de îmbolnăvire.	
Probele pentru confirmare se prelevează de către medicii veterinari oficiali și se trimit la LSVSA și/sau IDSA, după caz.	
Diagnosticul de laborator se confirmă prin coroborarea rezultatelor examenelor ELISA și PCR.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

3. AVORTUL SALMONELIC AL OILOR

Scop: monitorizarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a ovinelor și caprinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Monitorizarea datelor relevante despre boală Monitorizarea cazurilor de avort al ovinelor și caprinelor.	Monitorizarea datelor relevante despre boală Monitorizarea cazurilor de avort al ovinelor și caprinelor.
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Supraveghere bacteriologică a cazurilor de avort al ovinelor și caprinelor	Supraveghere bacteriologică a cazurilor de avort al ovinelor și caprinelor
Toate tulpinile de Salmonella spp. izolate vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibioretistenței Salmonella spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și al LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.	Toate tulpinile de Salmonella spp. izolate vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibioretistenței Salmonella spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și al LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.
PRECIZĂRI EXECUȚIE	PRECIZĂRI EXECUȚIE
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Proprietarii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți care trebuie, conform legii, să raporteze orice caz de îmbolnăvire	Fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți care trebuie, conform legii, să raporteze orice caz de îmbolnăvire
Supraveghere activă	Supraveghere activă
1. Probele sunt recoltate de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial; 2. Examenale se efectuează la LSVSA și confirmarea la LNR salmoneloze animale din cadrul IDSA	1. Probele sunt recoltate de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial; 2. Examenale se efectuează la LSVSA și confirmarea la LNR salmoneloze animale din cadrul IDSA
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolare, identificare biochimică și a grupului serologic. Tipizarea serologică în cadrul LNR Salmoneloze a Salmonella spp.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

4. INFLUENȚA ECVINĂ

Scop: monitorizarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a ecvinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.
În caz de suspiciune, în baza simptomatologiei clinice, se efectuează examene serologice prin RIHA și virusologice - teste de biologie moleculară. Examenele virusologice se efectuează pe probe de tampoane nazale, nazofaringiene, lavaj traheal.	În caz de suspiciune, în baza simptomatologiei clinice, se efectuează examene serologice prin RIHA pe probe de sânge pereche: prima proba se prelevează imediat după debutul semnelor clinice și a doua proba se prelevează la 2 săptămâni de la prima prelevare examene virusologice prin teste de biologie moleculară pe probe de tampoane nazale, nazofaringiene, lavaj traheal.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Prelevarea probelor: medicul veterinar de liberă practică împuternicit. Probele se testează la LNR din cadrul IDSA	Prelevarea probelor: medicul veterinar de liberă practică împuternicit. Probele se testează la LNR din cadrul IDSA
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolarea și identificarea virusului prin reacția de inhibare a hemaglutinării cu ser pozitiv specific și teste de biologie moleculară	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

5. RINOPNEUMONIA ECVINĂ

Scop: monitorizarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a ecvinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

1. În caz de suspiciune: a) se efectuează examene serologice (ELISA) pe probe de seruri perechi la interval de 21 de zile; b) avortonii se examinează prin examen morfopatologic și virusologic. Se efectuează examene necropsice și morfopatologice, metoda HE/HEA/HEV sau metoda Pappenheim pe probe de pulmon, ficat, rinichi, limfonod.	1. În caz de suspiciune: a) se efectuează examene serologice (ELISA) pe probe de seruri perechi la interval de 21 de zile; b) avortonii se examinează prin examen morfopatologic și virusologic. Se efectuează examene necropsice și morfopatologice, metoda HE/HEA/HEV sau metoda Pappenheim pe probe de pulmon, ficat, rinichi, limfonod.
2. Pentru animalele de reproducție nou introduse prin comerț intracomunitar sau import din țări terțe se examinează serologic (ELISA) un procent de 1 % din animale, dar nu mai puțin de 2 animale pe lot.	2. Pentru animalele de reproducție nou introduse prin comerț intracomunitar sau import din țări terțe se examinează serologic (ELISA) un procent de 1 % din animale, dar nu mai puțin de 2 animale pe lot.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Probele se recoltează de medicul veterinar de liberă practică împuternicit și, după caz, medicul veterinar oficial. Examele de laborator se efectuează la LNR din IDSA.	Probele se recoltează de medicul veterinar de liberă practică împuternicit și, după caz, medicul veterinar oficial. Examele de laborator se efectuează la LNR din IDSA.
Diagnosticul de boală se confirmă prin izolarea virusului pe culturi celulare .	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

6. ARTERITA VIRALĂ ECVINĂ

Scop: monitorizarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a ecvinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Monitorizarea datelor relevante despre boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Monitorizarea datelor relevante despre boală. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.
Supravegherea activă	Supravegherea activă

1. Supraveghere serologică a: a) armăsarilor de reproducție din herghelii și depozite, o dată pe an, cu minim o lună înainte de autorizare și începerea campaniei de montă; b) pentru circulația intracomunitară/export țări terțe, armășarii necastrați în vârstă de peste 180 de zile se testează serologic prin seroneutralizare pentru arterită virală cu 28 de zile înainte de îmbarcare, pentru destinația sport și 21 de zile pentru ecvinele de producție/reproducție, cu plata de către proprietar.	1. Supraveghere serologică a: a) armăsarilor de reproducție din herghelii și depozite, o dată pe an, cu minim o lună înainte de autorizare și începerea campaniei de montă; b) pentru circulația intracomunitară /export țări terțe, armășarii necastrați în vârstă de peste 180 de zile se testează serologic prin seroneutralizare pentru arterită virală cu 28 de zile înainte de îmbarcare, pentru destinația sport și 21 de zile pentru ecvinele de producție/reproducție, cu plata de către proprietar.
2. Supravegherea serologică se efectuează prin ELISA sau seroneutralizare; în cazul probelor pozitive (titru 2:1/4), animalele se vor retesta prin seroneutralizare, recoltându-se o nouă probă de sânge la un interval de cel puțin 14 zile. 3. Probele de sânge se prelevează de la animale nevaccinate contra arteritei virale ecvine. 4. Animalele cu titru constant sau în scădere sunt considerate negative, iar cele cu titruri crescătoare sunt considerate pozitive și se testează virusologic, prin izolarea virusului pe culturi celulare și/sau PCR pe probe de material seminal 5. Armășarii eliminatori de virus se izolează și se elimină de la montă. Pentru acești armășari circulația va fi permisă numai dacă sunt castrați. 6. Animalele seronegative nu sunt supuse restricțiilor de circulație. 7. Ecvinele de sport și pentru reproducție, provenite din exploații certificate sanitar-veterinar ca oficial indemne de arterită virală în ultimele 6 luni, pot circula fără restricții. 8. Notificarea oficială a bolii se face numai pe baza coroborării datelor clinice specifice cu rezultatele examenelor de laborator. 9. Vaccinarea pe teritoriul României se aplică numai la armășarii necastrați în vârstă de peste 180 de zile dacă sunt sănătoși clinic, serologic negativi sau cu titru constant/ în scădere și care nu sunt eliminatori de virus. 10. Vaccinarea contra arteritei virale ecvine se face cu aprobarea ANSVSA, folosind un vaccin inactivat, omologat și înregistrat oficial.	2. Supravegherea serologică se efectuează prin ELISA sau seroneutralizare; în cazul probelor pozitive (titru 2:1/4), animalele se vor retesta prin seroneutralizare, recoltându-se o nouă probă de sânge la un interval de cel puțin 14 zile. 3. Probele de sânge se prelevează de la animale nevaccinate contra arteritei virale ecvine. 4. Animalele cu titru constant sau în scădere sunt considerate negative, iar cele cu titruri crescătoare sunt considerate pozitive și se testează virusologic, prin izolarea virusului pe culturi celulare sau PCR pe probe de material seminal 5. Armășarii eliminatori de virus se izolează și se elimină de la montă. Pentru acești armășari circulația va fi permisă numai dacă sunt castrați. 6. Animalele seronegative nu sunt supuse restricțiilor de circulație. 7. Ecvinele de sport și pentru reproducție, provenite din exploații certificate sanitar-veterinar ca oficial indemne de arterită virală în ultimele 6 luni, pot circula fără restricții. 8. Notificarea oficială a bolii se face numai pe baza coroborării datelor clinice specifice cu rezultatele examenelor de laborator. 9. Vaccinarea pe teritoriul României se aplică numai la armășarii necastrați în vârstă de peste 180 de zile dacă sunt sănătoși clinic, serologic negativi sau cu titru constant/ în scădere și care nu sunt eliminatori de virus. 10. Vaccinarea contra arteritei virale ecvine se face cu aprobarea ANSVSA, folosind un vaccin inactivat, omologat și înregistrat oficial.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA	Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA
Supraveghere activă	Supraveghere activă
Prelevarea probelor: medicul veterinar de liberă practică. Examenele se efectuează la la LNR-IDSA.	Prelevarea probelor: medicul veterinar de liberă practică. Examenele se efectuează la la LNR- IDSA.

Diagnosticul de boală se confirmă prin izolarea virusului sau detecția genomului viral (PCR).

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

7. AVORTUL SALMONELIC AL IEPELOR

Scop: monitorizarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a ecvinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Monitorizarea datelor relevante despre boală	Monitorizarea datelor relevante despre boală
Supravegherea activă	Supravegherea activă
Supraveghere bacteriologică a cazurilor de avort al iepelor.	Supraveghere bacteriologică a cazurilor de avort al iepelor.
Toate tulpinile de <i>Salmonella</i> spp. izolate vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibioerezistenței <i>Salmonella</i> spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și al LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.	Toate tulpinile de <i>Salmonella</i> spp. izolate vor fi trimise la LNR Salmoneloze Animale-IDSA pentru tipizare serologică. Monitorizarea antibioerezistenței <i>Salmonella</i> spp. se va realiza în cadrul LNR pentru Monitorizarea Rezistenței Antimicrobiene a Bacteriilor Patogene pentru Animale - IDSA și al LSVSA dotate cu sistemul automat BioMic V3.
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Supraveghere este efectuată de cei implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți, ce au obligația să raporteze orice caz de îmbolnăvire.	Procedura de supraveghere este efectuată fermierii și muncitorii implicați zilnic în relația cu animalele, medicii veterinari de liberă practică, ce au obligația să raporteze orice caz de îmbolnăvire.
Supraveghere activă	Supraveghere activă

1. Probele sunt recoltate de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial; 2. Examenul se efectuează la LSVSA și confirmarea la LNR salmoneloze animale din cadrul IDSA 3. LSVSA au obligația de a trimite la LNR salmoneloze animale din cadrul IDSA toate tulpinile Salmonella izolate, în vederea tipizării serologice și a monitorizării antibio rezistenței.	1. Probele sunt recoltate de către medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial; 2. Examenul se efectuează la LSVSA și confirmarea la LNR salmoneloze animale din cadrul IDSA 3. LSVSA au obligația de a trimite la LNR salmoneloze animale din cadrul IDSA toate tulpinile Salmonella izolate, în vederea tipizării serologice și a monitorizării antibio rezistenței.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolare, identificare biochimică și a grupului serologic. Tipizarea serologică în cadrul LNR Salmoneloze a Salmonella spp.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

8. TULAREMIA

Supraveghere pasivă.

9. BRUCELOZA LA CANIDE

Scop: eradicarea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în canise
PRECIZĂRI TEHNICE	PRECIZĂRI TEHNICE
Supravegherea activă	Supravegherea activă
1. Examen serologic, clinic, anatomopatologic și bacteriologic la canidele folosite la reproducție, efectuat la cerere. Probele cu rezultate pozitive, neconcludente serologic, vor fi reexamine serologic și prin hemoculturi; de la femelele care au avortat și de la masculii seropozitivi care au fost castrați se trimit probe de avortoni cu învelitori fetale și testicule, în vederea efectuării examenului de laborator.	1. Examen serologic, clinic, anatomopatologic și bacteriologic în efectivele din canise de reproducție și al tuturor masculilor folosiți la reproducție, efectuat la cerere. Probele cu rezultate pozitive, neconcludente serologic, vor fi reexamine prin hemoculturi; de la femelele care au avortat și de la masculii seropozitivi care au fost castrați se trimit probe de avortoni cu învelitori fetale și testicule, în vederea efectuării examenului de laborator.
2. Examinare serologică efectuată la cerere, astfel: a) canidele de reproducție o dată pe an, cu ocazia acțiunilor imunoprofilactice; b) canidele care prezintă manifestări clinice care conduc la suspiciunea de infecție brucelică inclusiv la câinii comunitari. De la femelele avortate și de la masculii seropozitivi care au fost castrați în urma diagnosticului serologic pozitiv se trimit probe de avortoni cu învelitori fetale respectiv testicule, în vederea efectuării examenului complex de laborator. Cadavrele/organele de la câinii morți, cu leziuni suspecte de bruceloză se	2. Examinare serologică efectuată la cerere, astfel: a) canidele de reproducție o dată pe an, cu ocazia acțiunilor imunoprofilactice; b) canidele care prezintă manifestări clinice care conduc la suspiciunea de infecție brucelică inclusiv la câinii comunitari. De la femelele avortate și de la masculii seropozitivi care au fost castrați în urma diagnosticului serologic pozitiv se trimit probe de avortoni cu învelitori fetale respectiv testicule, în vederea efectuării examenului complex de laborator. Cadavrele/organele de la câinii morți, cu leziuni suspecte de bruceloză se

examinează anatomopatologic, bacteriologic și histopatologic (metoda HE/HEA/HEV metoda Brown și Brenn).
examinează anatomopatologic, bacteriologic și histopatologic (metoda HE/HEA/HEV si metoda Brown și Brenn).

PRECIZĂRI EXECUȚIE						
Supraveghere activă						
1.	Medicul	veterinar	de	liberă	practică	împuternicit.
2. Examenul se efectuează la LSVSA desemnate și/sau, după caz, la LNR- IDSA.						
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolarea și identificarea agentului etiologic al bolii, examen microscopic direct (Stamp, OMS)+examen cultural+identificare fenotipică și genetică a Brucella canis.						
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.						

10. BRUCELOZA LA IEPURI

Scop: eradicarea bolii

Precizări tehnice	
Supravegherea activă	
1. Examinare serologică la 5% din iepurii din crescătorii, prin reacția de Roz - Bengal. Probele pozitive prin Roz - Bengal se examinează prin RFC.	
2. Examen anatomopatologic la iepurii domestici și sălbatici morți. De la animalele seropozitive se prelevează probe de testicule, limfonoduri, splina și uter, în vederea efectuării examenului anatomopatologic, bacteriologic și histologic (HE/HEA/HEV și metoda Brown și Brenn). Cadavrele/organele de la iepurii morți, cahectici cu leziuni suspecte de bruceloză se examinează anatomopatologic, bacteriologic și histopatologic (HE/HEA/HEV și metoda Brown și Brenn).	
3. În abator se examinează:	
a) animalele	vii, ante-mortem și post-mortem;
b) carnea și organele	
Precizări execuție	
Supraveghere activă	
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA. Examinarea probelor de organe se realizează la LSVSA desemnate și/sau, după caz, la LNR- IDSA.	
Măsuri	

1. De la iepurii din efectivele cu bruceloză:
a) carnea și subprodusele comestibile la care nu s-au constatat leziuni se dau în consum fără restricții;
b) organele cu leziuni se confiscă.

Diagnosticul se confirmă prin izolarea și identificarea agentului etiologic al bolii, examen microscopic direct (Stamp, OMS) + examen cultural + identificare fenotipică și genetică a speciei și biovariantelor *Brucella spp.*

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

11. FURUNCULOZA SALMONIDELOR CU AEROMONAS SALMONICIDA

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatațiile de salmonide sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatațiilor de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațiile de salmonide și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen bacteriologic. 4. Confirmarea bolii se realizează la LNR din cadrul IDSA.

Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen bacteriologic

12. YERSINIOZA, RESPECTIV BOALA GURĂ ROȘIE - LA SALMONIDE

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatațiile de salmonide sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatațiilor de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări Tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațiile de salmonide și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenle de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen bacteriologic. 4. Confirmarea bolii se realizează la LNR din cadrul IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen bacteriologic

13. MIXOSOMIAZA

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatațiile de salmonide sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploatațiilor de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațiile de salmonide și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen parazitologic. 4. Confirmarea bolii se realizează la LNR din cadrul IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen parazitologic

14. BOALA COLUMNARIS LA SALMONIDE

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a salmonidelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Supraveghere
Supraveghere pasivă

1. Informarea imediată, obligatorie, în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatațile de salmonide sau în mediul natural.
2. a) Vizita exploataților de salmonide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațile de salmonide și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de salmonide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen bacteriologic. 4. Confirmarea bolii se realizează la LNR din cadrul IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen bacteriologic

15. ERITRODERMATITA LA CIPRINIDE

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a ciprinidelor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, în cazul apariției ori al suspiciunii bolii sau al oricărei creșteri a mortalității în exploatațile de ciprinide sau în mediul natural. 2. a) Vizita exploataților de ciprinide și/sau a mediului natural; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice

Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațiile de cypinide și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de cypinide și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen bacteriologic.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen bacteriologic

16. IHTIOFTIRIAZA

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a peștilor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau oricărei creșteri a mortalității în exploatațiile piscicole. 2. a) Vizita exploatației piscicole; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațiile de salmonide piscicole și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție

Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației piscicole și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen parazitologic.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen parazitologic

17. CRIPTOBIAZA

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a peștilor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau oricărei creșteri a mortalității în exploatațiile piscicole. 2. a) Vizita exploatației piscicole; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațiile de salmonide piscicole și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației piscicole și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen parazitologic.

Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen parazitologic

18. VIBRIOZA MOLUȘTELOR BIVALVE

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a moluștelor bivalve, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau oricărei creșteri a mortalității în populațiile de moluște bivalve. 2. a) Vizita exploatației de moluște bivalve/ a mediului natural; b) Examinarea clinică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațiile de moluște bivalve și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de moluște bivalve și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen bacteriologic
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen bacteriologic

19. MOLUȘTE GASTEROPODE CRYPTOBIA HELICIS, KLOSSIA HELICINA, CESTODE, METACERCARI, NEMATODE

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a moluștelor gasteropode, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau oricărei creșteri a mortalității în populațiile de moluște gasteropode. 2. a) Vizita exploatației de moluște gasteropode; b) Examinarea clinică și anatomopatologică a populației animalelor acvatice și c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațiile de moluște gasteropode și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de moluște gasteropode și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 3. Examenul de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen parazitologic.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen parazitologic

20. BATRACIENI, TREMATODE, ACANTOCEFALI, PSEUDOMONOZE, AEROMONOZE ȘI MICOBACTERIOZE

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a batracienilor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă

1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau oricărei creșteri a mortalității în exploatațile de batracieni și/sau în mediul natural.
2. a) Vizita exploatației de batracieni/ a mediului natural;
b) Examinarea clinică și anatomopatologica a populației animalelor acvatice și
c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.
Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris.
2. Prelevarea probelor pentru diagnostic în cazul suspiciunii sau al observării creșterii mortalității în toate exploatațile de batracieni și în mediul natural se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatice, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali.
2. Vizita exploatației de batracieni și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatice și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali.
3. Examenle de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, IDSA, astfel:
3.1. Supraveghere și diagnostic prin examen bacteriologic pentru pseudomonoză, aeromonoză și micobacterioză;
3.2. Supraveghere și diagnostic prin examen parazitologic pentru trematode, acantocefali.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen parazitologic

21. PESTA RACILOR

Scop: supravegherea bolii

Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a racilor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A, și în mediul natural
Supraveghere
Supraveghere pasivă
1. Informarea imediată, obligatorie, a apariției ori suspiciunii bolii sau oricărei creșteri a mortalității în exploatațile de crustacee.
2. a) Vizita exploatației de crustacee;
b) Examinarea clinică și anatomopatologica a populației animalelor acvatice și
c) Prelevarea probelor pentru diagnostic.

Precizări tehnice
Supraveghere pasivă
1. Informarea privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează fie telefonic, fie în scris. 2. Prelevarea probelor se face conform legislației în vigoare.
Precizări execuție
Supraveghere pasivă
1. Informarea DSVSA privind mortalitatea anormală sau suspiciunea de boală se realizează de către orice persoană care lucrează în domeniul animalelor acvatic, de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. 2. Vizita exploatației de crustacee și/sau a mediului natural, examinarea populației de animale acvatic și recoltarea de probe se realizează de către medici veterinari de liberă practică împuterniciți, respectiv de către medici veterinari oficiali. Examenle de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen micologic, PCR.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin PCR urmat de secvențiere
Notificarea bolii se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu completările și modificările ulterioare.

22. AMIBIAZA ALBINELOR

Scop: supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA
În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.	În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
Precizări execuție	Precizări execuție
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.	Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.

Examele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR- IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen microscopic directă	Examele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR- IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen microscopic directă
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen microscopic direct de identificarea endoparazitului Malphigamoeba melificae.	

23. BRAULOZA ALBINELOR

Scop: supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA
În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.	În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
Precizări execuție	Precizări execuție
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.	Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.
Examele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen microscopic directă	Examele de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen microscopic directă
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen microscopic direct de identificare a Braula caeca.	

24. ASCOSFEROZA ȘI ASPERGILOZA ALBINELOR

Scop: supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări Tehnice	Precizări tehnice

Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA
În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.	În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
Precizări execuție	Precizări execuție
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.	Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.
2. Examenale de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR- IDSA, astfel: 2.1. Supraveghere prin examen microscopic direct; 2.2. Diagnostic prin examen micologic complet.	2. Examenale de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR- IDSA, astfel: 2.1. Supraveghere prin examen microscopic direct; 2.2. Diagnostic prin examen micologic complet.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examenul de izolare și identificare a speciei <i>Ascosphaera apis</i> .	

25. PUIETUL ÎN SAC ȘI BOALA BOTCILOR NEGRE

Scop: supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA
În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.	În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
Precizări execuție	Precizări execuție
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.	Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.

2. Examenale de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR- IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen anatomopatologic, microscopic direct și histopatologic	2. Examenale de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR- IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen anatomopatologic, microscopic direct și histopatologic
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen electronmicroscopic de identificare a virusului sau tehnici PCR.	

26. BOLILE VIRALE PARALIZANTE ALE ALBINELOR ADULTE

Scop: supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a albinelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA
În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.	În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
Precizări execuție	Precizări execuție
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.	Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA examinează familiile de albine, prelevează probe pentru diagnostic prin examene de laborator.
2. Examenale de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR-IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen anatomopatologic, microscopic direct și histopatologic(HE/HEA/HEV).	2. Examenale de laborator se efectuează la LSVSA și/sau, după caz, LNR-IDSA, astfel: supraveghere și diagnostic prin examen anatomopatologic, microscopic direct și histopatologic (HE/HEA/HEV).
Diagnosticul de laborator se confirmă prin examen electronmicroscopic de identificare a VPA,VPC,BBN, VAD, VX,VY sau tehnici PCR.	

27. ASPERGILOZA VIERMILOR DE MĂTASE

Scop: supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a viermilor de mătase, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
---	--

Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.	Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA
În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.	În cazul suspiciunii bolii se prelevează probe pentru diagnostic, conform cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
Precizări execuție	Precizări execuție
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA	Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA
2. Examenale se efectuează la LNR din cadrul IDSA astfel: 2.1. pentru supraveghere- examen anatomopatologic și microscopic direct; 2.2. pentru diagnostic- examen anatomopatologic și micologic complet.	2. Examenale se efectuează la LNR din cadrul IDSA astfel: 2.1. pentru supraveghere - examen anatomopatologic și microscopic direct; 2.2. pentru diagnostic - examen anatomopatologic și micologic complet.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolarea și identificarea speciilor din genul Aspergillus.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

28. LISTERIOZA

Scop: supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațiile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațiile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațiile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă
Monitorizarea datelor relevante despre boală	Monitorizarea datelor relevante despre boală

Examinare de laborator pe probe de la animale moarte ce au prezentat semne nervoase, învelitori placentare și avortoni. Probele de creier de la rumegătoarele cu simptomatologie nervoasă, se vor examina concomitent prin examene de laborator, pentru boala Aujeszky, rabie, listerioză și pentru encefalopatii spongiforme transmisibile la LSVSA care dețin metode acreditate în acest scop. Testele de confirmare EST, se efectuează la LNR - EST din cadrul IDSA. Examenul histopatologic se va efectua la LSVSA acreditate prin metoda HE/HEA/HEV sau Brown & Brenn.	Examinare de laborator pe probe de la animale moarte ce au prezentat semne nervoase, învelitori placentare și avortoni. Probele de creier de la rumegătoarele cu simptomatologie nervoasă, se vor examina concomitent prin examene de laborator, pentru boala Aujeszky, rabie, listerioză și pentru encefalopatii spongiforme transmisibile la LSVSA care dețin metode acreditate în acest scop. Testele de confirmare EST, se efectuează la LNR - EST din cadrul IDSA. Examenul histopatologic se va efectua la LSVSA acreditate prin metoda HE/HEA/HEV sau Brown & Brenn.
Supraveghere activă	
În abator: examinarea ante- și post-mortem a bovinelor, ovinelor și porcinelor	
Precizări execuție	Precizări execuție
Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.	Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.
Examinarea probelor de organe se realizează la LSVSA desemnate și/sau, după caz, la IISPV.	Examinarea probelor de organe se realizează la LSVSA desemnate și/sau, după caz, la IISPV.
Diagnosticul de laborator se confirmă prin izolare și identificare fenotipică a <i>Listeria</i> spp.	
Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.	

29. TOXOPLASMOZA

Scop: supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a animalelor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare. 2. Supraveghere prin examene de laborator la speciile receptive, în caz de suspiciune. Se efectuează examene serologice (IFI, ELISA, micro - RFC) și alte examene de laborator, pe probe prelevate de la speciile receptive, în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor.	1. Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare. 2. Supraveghere prin examene de laborator la speciile receptive, în caz de suspiciune. Se efectuează examene serologice (IFI, ELISA, micro - RFC) și alte examene de laborator, pe probe prelevate de la speciile receptive, în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor.
Precizări execuție	
Medicul veterinar de liberă practică, și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.	
Examenele de laborator se efectuează la cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR-IDSA.	

30. CARBUNE EMFIZEMATOS

Supraveghere pasivă.

SECȚIUNEA 4**SUPRAVEGHEREA, PROFILAXIA ȘI CONTROLUL ALTOR BOLI TRANSMISIBILE, ZOONOZE ȘI EMERGENTE LA ANIMALELE****1. BACTERIOZE**

Supraveghere anatomopatologică și de laborator la speciile receptive, notificare și raportare la autoritățile sanitar-veterinare competente pentru:

- a) RUJET
 - b) STREPTOCOCIE
 - c) STAFILOCOCCIE
 - d) YERSINIOZĂ
 - e) CHLAMYDIOZA AVIARĂ
 - f) COLIBACILOZĂ
 - g) BOALA LYME
- 2. MICOZE**

Supraveghere anatomopatologică și de laborator la speciile receptive, notificare și raportare la autoritățile sanitar-veterinare competente pentru:

a) ASPERGILOZĂ

b) DERMATOMICOZĂ

3. VIROZE

a) BOALA CRIMEEA-CONGO

Supraveghere anatomopatologică și de laborator la speciile receptive, notificare și raportare la autoritățile sanitar-veterinare competente

b) ENCEFALITA JAPONEZĂ

Supraveghere anatomopatologică și de laborator la speciile receptive, notificare și raportare la autoritățile sanitar-veterinare competente

c) ENCEFALOMIELITA ECVINĂ VENEZUELEANĂ

Supraveghere anatomopatologică și de laborator la speciile receptive, notificare și raportare la autoritățile sanitar-veterinare competente

d) ENCEFALITA DE CĂPUȘE

Supraveghere anatomopatologică și de laborator la speciile receptive, notificare și raportare la autoritățile sanitar-veterinare competente

e) ONCOPATII ALE ANIMALELOR DE PRODUCȚIE, ÎN LIBERTATE ȘI EXOTICE

Supraveghere anatomopatologică și de laborator la speciile receptive, notificare și raportare la autoritățile sanitar-veterinare competente

f) INFECȚIA CU VIRUSUL SCHMALLEMBERG

Scop: Supravegherea bolii

I. Supravegherea în exploatațile nonprofesionale	II. Supravegherea în exploatațile comerciale de creștere a rumegătoarelor, inclusiv în exploatațile comerciale de tip A
Precizări tehnice	Precizări tehnice
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

1. Monitorizarea documentelor ce pot furniza date relevante, inclusiv a documentelor sanitare veterinare și a altor documente ce însoțesc transporturile de animale receptive ce provin din alte state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, înainte de debarcarea animalelor la destinație, potrivit prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 129/566/2007. 2. Observarea stării de sănătate a rumegătoarelor (bovine, ovine și caprine) efectuată de către proprietarii sau reprezentanți ai acestora și raportarea oricăror semne clinice medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și/sau oficiali din cadrul DSVSA, semne ce pot fi atribuite infecției cu virusul Schmallenberg. Semnele clinice la rumegătoarele adulte care pot sugera infecția cu virusul Schmallenberg sunt: febră tranzitorie, abatere, scăderea producției de lapte, rareori diaree. Simptomele au o durată de 2 - 6 zile. 3. Observarea stării de sănătate a produșilor obținuți de la rumegătoare, pentru identificarea simptomelor care pot fi atribuite infecției cu virusul Schmallenberg. Semnele clinice manifestate de produșii nou - născuți infectați cu virusul Schmallenberg sunt: orbire, pareze, paralizie flască, edem subcutanat, mișcări exagerate, ataxie, iritabilitate, greutate în hrănire. 4. Raportarea cazurilor de avorturi la rumegătoare, (inclusiv a celor înregistrate la rumegătoarele provenite prin comerț intracomunitar) care depășesc numeric incidența normală asociată sezonului de fătări. Produșii avortați în urma infecției cu virusul Schmallenberg prezintă următoarele aspecte lezionale: artrogripoză, hidrocefalie, cifoza, scolioza, torticolis. 5. Raportarea, în urma supravegherii pasive, a animalelor receptive (adulte sau produși de concepție) cu semne clinice ce pot fi atribuite infecției cu virusul Schmallenberg precum și a cazurilor de avorturi, este urmată de prelevarea de probe pentru clarificarea statusului acestora. Probele prelevate de la animalele vii cu semne clinice ce pot fi atribuite infecției cu virusul Schmallenberg, sunt reprezentate de ser pe coagul și sânge pe anticoagulant (EDTA). De la avortoni sau produși morți în urma semnelor clinice enumerate la punctul 2 se vor recolta următoarele probe: creier, lichid pericardic, meconiu, lichid amniotic, placentă. De la mamele care au avortat sau au dat naștere unor produși viabili, dar care au murit ulterior datorită semnelor clinice enumerate la punctul 2, se vor recolta ser pe coagul și sânge pe anticoagulant (EDTA).	1. Monitorizarea documentelor ce pot furniza date relevante, inclusiv a documentelor sanitare veterinare și a altor documente ce însoțesc transporturile de animale receptive ce provin din alte state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, înainte de debarcarea animalelor la destinație, potrivit prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 129/566/2007. 2. Observarea stării de sănătate a rumegătoarelor (bovine, ovine și caprine) efectuată de către proprietarii sau reprezentanți ai acestora și raportarea oricăror semne clinice medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și/sau oficiali din cadrul DSVSA, semne ce pot fi atribuite infecției cu virusul Schmallenberg. Semnele clinice la rumegătoarele adulte care pot sugera infecția cu virusul Schmallenberg sunt: febră tranzitorie, abatere, scăderea producției de lapte, rareori diaree. Simptomele au o durată de 2 - 6 zile. 3. Observarea stării de sănătate a produșilor obținuți de la rumegătoare, pentru identificarea simptomelor care pot fi atribuite infecției cu virusul Schmallenberg. Semnele clinice manifestate de produșii nou - născuți infectați cu virusul Schmallenberg sunt: orbire, pareze, paralizie flască, edem subcutanat, mișcări exagerate, ataxie, iritabilitate, greutate în hrănire. 4. Raportarea cazurilor de avorturi la rumegătoare, (inclusiv a celor înregistrate la rumegătoarele provenite prin comerț intracomunitar) care depășesc numeric incidența normală asociată sezonului de fătări. Produșii avortați în urma infecției cu virusul Schmallenberg prezintă următoarele aspecte lezionale: artrogripoză, hidrocefalie, cifoza, scolioza, torticolis. 5. Raportarea, în urma supravegherii pasive, a animalelor receptive (adulte sau produși de concepție) cu semne clinice ce pot fi atribuite infecției cu virusul Schmallenberg precum și a cazurilor de avorturi, este urmată de prelevarea de probe pentru clarificarea statusului acestora. Probele prelevate de la animalele vii cu semne clinice ce pot fi atribuite infecției cu virusul Schmallenberg, sunt reprezentate de ser pe coagul și sânge pe anticoagulant (EDTA). De la avortoni sau produși morți în urma semnelor clinice enumerate la punctul 2 se vor recolta următoarele probe: creier, lichid pericardic, meconiu, lichid amniotic, placentă. De la mamele care au avortat sau au dat naștere unor produși viabili, dar care au murit ulterior datorită semnelor clinice enumerate la punctul 2, se vor recolta ser pe coagul și sânge pe anticoagulant (EDTA).
Precizări execuție	Precizări execuție
Supravegherea pasivă	Supravegherea pasivă

1. Monitorizarea este efectuată de medicii veterinari oficiali din cadrul DSVSA, din LNR pentru arboviroze din cadrul IDSA, precum și din cadrul ANSVSA.	1. Monitorizarea este efectuată de medicii veterinari oficiali din cadrul DSVSA, din LNR pentru arboviroze din cadrul IDSA, precum și din cadrul ANSVSA.
2. Probele de ser, sânge pe anticoagulant și organe și avortoni vor fi expediate, în vederea testării, la IDSA.	2. Probele de ser, sânge pe anticoagulant și organe vor fi expediate, în vederea testării, la IDSA.
Diagnosticul de laborator se confirmă de către laboratoarele europene prin metode recomandate de UE, acreditate și/sau validate	
Supravegherea activă se realizează la solicitarea proprietarului/deținătorului de animale, în cazul efectuării activităților de comerț.	

4. PARAZITOE

TRATAMENTE ANTIPARAZITARE PROFILACTICE OBLIGATORII

Scop: reducerea incidentei parazitozelor la rumegatoare

A. Endoparazitoze

1. Ovine/caprine (animale care folosesc pășunea)

a) tineret mascul și femel peste 4 luni/berbeci /oi sterpe- 2 tratamente/an (martie-aprilie/octombrie-noiembrie)

b) oi adulte (lactante) - un singur tratament/an (octombrie-noiembrie, la cel puțin 30 zile de la terminarea perioadei de montă)

c) tineret mascul la îngrășat: O deparazitare în primele 10 zile de la afluire

2. Taurine:

a) tineret peste 4 luni până la categoria de juninci - 2 tratamente/an (martie-aprilie/octombrie-noiembrie)

b) vacile lactante - un singur tratament/an, în perioada repausului mamar.

B. Ectoparazitoze

1. Ovine/caprine - 2 tratamente/an în perioada mai-iunie după tuns și octombrie-noiembrie, la cel puțin 30 zile de la terminarea perioadei de montă

2. Taurine:

a) tineret, 2 tratamente pe an (mai-iunie/ septembrie-octombrie)

b) vaci lapte; un tratament/an, în perioada repausului mamar.

C. Acțiunile se execută de către orice medic veterinar de liberă practică organizat în condițiile legii iar costurile sunt suportate integral de către proprietari

a) *Cochliomya hominivorax*

b) Chrysomya bezziana

c) Echinococoza/hidatidoza

A se vedea precizările din Secțiunea 1 pct. 35

d) Cisticercoza bovină

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere anatomopatologică și de laborator la animalele receptive.

3. Supraveghere în abator a bovinelor sacrificate ținând cont de locurile de elecție a parazitului.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.

2. Se efectuează examene de laborator pentru evidențierea formelor larvare de Cysticercus bovis prin examen macroscopic și microscopic (parazitologic și histopatologic - metoda HE/HEA/HEV și PAS/AA-PAS).

Precizări execuție

1. Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.

2. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului Președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

3. Examenele de laborator se efectuează în abator sau la LSVSA și/sau LNR din IDSA.

e) Cisticercoza porcină

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere anatomopatologică și de laborator la animalele receptive.

3. Supraveghere în abator a porcinelor sacrificate ținând cont de locurile de elecție a parazitului.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.

2. Se efectuează examene de laborator pentru evidențierea formelor larvare de Cysticercus bovis prin examen macroscopic și microscopic (parazitologic și histopatologic - met. HE/HEA/HEV și PAS/AA-PAS).

Precizări execuție

1. Medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.
2. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

3. Examenul de laborator se efectuează în abator sau la LSVSA și/sau LNR din IDSA.

f) Trichineloză

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere prin examene de laborator la speciile receptive.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor destinate examenelor de laborator în domeniul sănătății animalelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008, de la toate animalele suspecte de boală.

2. Prelevarea probelor destinate examenelor de laborator în domeniul siguranței alimentelor de origine animală se efectuează în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1375 al Comisiei din 10 august 2015 de stabilire a normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de *Trichinella* în carne, cu modificările și completările ulterioare.

3. Se efectuează examene de laborator pentru detecția chisturilor și larvelor de *Trichinella* prin trichineloscopie directă pentru suinele provenite din exploatațiile nonprofesionale destinate consumului familial, precum și pentru porcii mistreți vânați, destinați consumului propriu al vânătorului.

4. Se efectuează examene de laborator pentru evidențierea larvelor de *Trichinella* prin digestie artificială pentru suinele provenite din exploatațiile comerciale, precum și pentru porcii mistreți vânați, cu excepția celor destinați consumului propriu al vânătorului.

5. Examinarea cărnii animalelor care nu aparțin speciei porcine (cal, urs, nutrie etc.) se realizează prin metoda digestiei artificiale, în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1375, cu modificările și completările ulterioare.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA. Medicii veterinari care efectuează examenul prin trichineloscopie trebuie să facă dovada instruirii în acest sens. Certificatul este valabil timp de 3 ani. Instruirea se realizează de către DSVSA, IDSA sau IISPV, după caz.

2. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

3. Examenle de laborator se efectuează la cabinete medicale veterinare, LSVSA, CSVSA, IDSA și LNR.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

g) Leishmanioza

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală. În conformitate cu Ordinul președintelui ANSVSA 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere prin examene de laborator la animalele.

3. Supravegherea entomologică prin capturare și identificare a vectorilor.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.

2. Vectorii leishmaniozei sunt insecte din genurile Phlebotomus și Lutzomyia.

3. Stabilirea punctelor de colectare a vectorilor este realizată de către DSVSA la propunerea LNR din IDSA și ANSVSA în funcție de situația epidemiologică. Înregistrarea coordonatelor geografice - latitudine, longitudine, altitudine - se realizează cu dispozitive GPS în toate punctele de colectare a vectorilor.

4. Se efectuează examene de evidențiere a parazitului prin examen microscopic, în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.

2. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

3. Examenle de laborator se efectuează la cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR din IDSA.

Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare

h) Fascioloza

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală și a gasteropodele gazde intermediare, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere prin examene anatomopatologice și de laborator la speciile receptive.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.

2. Supravegherea gazdelor definitive, bovine, ovine, prin examen coproparazitologic

3. Examenle copro-parazitologice și se efectuează de două ori pe an toamna și primăvara pe un procent de 1-3% din animalele în vârstă de peste 6 luni, în vederea atestării zonelor indemne de fascioloză.

4. Examenle de identificare a gasteropodelor gazde intermediare se efectuează în intervalul aprilie-octombrie.

5. Examenle pentru determinarea încărcăturii parazitare a gasteropodelor se efectuează pe speciile gazde intermediare.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.

2. Examenle de laborator se efectuează în cabinete medicale veterinare (examen copro-parazitologic), la LSVSA și/sau LNR din IDSA

i) Filarioze

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere prin examene anatomopatologice și de laborator la speciile receptive. **3.** Supravegherea entomologică prin capturare și identificarea vectorilor.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.

2. Vectorii filariozelor sunt: Musca autumnalis, țânțarii din genurile: Culex, Aedes, Stegomyia și Anopheles, dar și speciile genului Culicoides și simuliidele.

3. Stabilirea punctelor de colectare a vectorilor va fi realizată de către DSVSA la propunerea LNR din IDSA și ANSVSA în funcție de situația epidemiologică. Înregistrarea coordonatelor geografice (latitudine, longitudine, altitudine) se realizează cu dispozitive GPS în toate punctele de colectare a vectorilor

4. Se efectuează examene de evidențiere a parazitului prin examen microscopic, în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor.

5. Examenele de identificare a vectorilor se efectuează în intervalul aprilie-octombrie.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.

2. Examenele de laborator se efectuează în cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR din IDSA.

j) Ancilostomoza carnivorelor

Supraveghere

Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere prin examene anatomopatologice și de laborator la speciile receptive.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.

2. Se efectuează examene de evidențiere a parazitului din materii fecale/conținut intestinal prin examen microscopic, în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.

2. Examenele de laborator se efectuează în cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR din IDSA.

k) Balantidioza

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere prin examene de laborator la speciile receptive.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.

2. Se efectuează examene de evidențiere a parazitului din materii fecale/conținut intestinal prin examen microscopic, în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.

2. Examenle de laborator se efectuează în cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR din IDSA.

l) Hemosporidioze

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Supraveghere prin examene de laborator la speciile receptive.

3. Supravegherea capuselor vectoare, prin colectarea și identificarea speciilor.

3. Supravegherea entomologică prin capturare și identificarea vectorilor.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.

2. Se efectuează examene de laborator pe probe de sânge pe EDTA prelevate de la animalele receptive pentru evidențierea paraziților (Babesia Anaplasma, Theileria etc.), prin examenul microscopic al frotiurilor fixate și colorate, în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor.

3. Identificarea speciilor de Babesia și Theileria, prin tehnici de biologie moleculară.

4. Vectorii hemosporidiozelor sunt căpușele ixodide

5. Stabilirea punctelor de colectare a vectorilor va fi realizată de către DSVSA la propunerea LNR din IDSA și ANSVSA, în funcție de situația epidemiologică

4. Examenle de identificare a genurilor și speciilor de căpușe se efectuează pe tot parcursul anului.

5. Examenle pentru determinarea încărcăturii parazitare a căpușelor se efectuează pe toate probele examinate.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.

2. Notificarea bolii se face în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 79/2008, cu modificările și completările ulterioare.

3. Examenle de laborator se efectuează în cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR din IDSA.

m) Sarcocistoza

Supraveghere

Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare. 2. Supraveghere prin examene anatomopatologice și de laborator, la speciile receptive.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
2. Se efectuează examene de laborator pentru detecția chisturilor de Sarcocystis din țesut muscular prin trichineloscopie și examene histopatologice (met. HEA și AA/AA-PAS), după caz.

Precizări Execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.
2. Examenele de laborator se efectuează în cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR din IDSA.

n) Teniaze

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.
2. Supraveghere prin examen anatomopatologic și de laborator la speciile receptive.

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
2. Se efectuează examene de laborator pentru identificarea speciilor zoonotice din genul Taenia prin tehnica flotației și/sau sedimentării, în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.
2. Examenele de laborator se efectuează în cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR din IDSA.

o) Dermatoze produse de acarieni, paraziții animalelor

Supraveghere

1. Monitorizarea datelor relevante despre boală în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.
2. Supraveghere prin examene clinice și de laborator la speciile receptive

Precizări tehnice

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008.
2. Se efectuează examene de laborator pentru identificarea genurilor și speciilor de ectoparaziți prin examen microscopic în funcție de situația epidemiologică sau la solicitarea proprietarilor.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA.
2. Examele de laborator se efectuează în cabinete medicale veterinare, LSVSA și/sau LNR din IDSA.

SECȚIUNEA 5

ACȚIUNI STRATEGICE DE SUPRAVEGHERE SANITAR-VETERINARĂ A REPRODUCȚIEI ȘI A TULBURĂRILOR GENETICE LA ANIMALE

1. SUPRAVEGHEREA SANITAR - VETERINARĂ A MATERIALULUI SEMINAL CONGELAT DIN IMPORT

Supraveghere

Material seminal congelat din comerț intracomunitar sau import:

1. Supraveghere prin examene specifice de laborator, numai în caz de suspiciune de contaminare cu organisme patogene, a materialului seminal congelat provenit de la bovine în cadrul comerțului intracomunitar, conform prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA nr. 205/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește cerințele de sănătate a animalelor aplicabile comerțului intracomunitar și importului de material seminal provenit de la animale domestice din specia bovine, cu modificările și completările ulterioare;
2. Supraveghere prin examene specifice de laborator a materialului seminal congelat provenit de la bovine importat din țări terțe, conform Ordinului președintelui ANSVSA nr. 205/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Precizări tehnice

1. Supravegherea comerțului intracomunitar se efectuează pe baza certificatului de sănătate din țara de origine, întocmit de medicul veterinar oficial al statului membru, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 205/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Materialul seminal destinat înșămânțărilor artificiale trebuie să corespundă condițiilor de calitate.

Precizări execuție

1. Prelevarea de probe se va face de către medicul veterinar oficial al autorității veterinare teritoriale competente;
2. Examele de laborator se efectuează în cadrul LSVSA și/sau IDSA.

2. SUPRAVEGHEREA TULBURĂRILOR INFLAMATORII ALE GLANDEI MAMARE

Supraveghere

Monitorizarea datelor privind supravegherea mamitelor subclinice.

Precizări tehnice

1. Pentru depistarea mamitelor subclinice se efectuează examenul cu produse revelatoare pentru fiecare sfert al glandei mamare în parte, la începutul și la jumătatea perioadei de lactație, la solicitarea proprietarilor sau deținătorilor de exploatații de animale producătoare de lapte.

2. Se interzice livrarea pentru procesare și pentru consumul uman a laptelui de la vacile diagnosticate cu mamite subclinice, până la revenirea la starea fiziologică normală a glandei mamare, confirmată printr-un examen de laborator, numărătoare de celule somatice.

3. Se interzice livrarea pentru procesare și pentru consumul uman a laptelui provenit de la animale producătoare de lapte care prezintă mastite clinice (inflamații vizibile ale ugerului), aflate sub tratament medicamentos sau în perioada de așteptare după efectuarea tratamentului medicamentos pentru combaterea mastitelor.

Precizări execuție

Medic veterinar de liberă practică și/sau medicul veterinar oficial.

SECȚIUNEA 6

ACȚIUNI DE PROTECȚIE ECOLOGICĂ

1. ECOPATOLOGIE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI, POTABILITATEA APEI

Supraveghere

a) Monitorizarea documentelor privind asigurarea calității apei, în fermele de animale.

b) Prelevarea de probe în situația în care starea de sănătate și bunăstare a animalelor o impune.

c) Ori de câte ori, în cadrul inspecțiilor oficiale, medicul veterinar oficial consideră oportun.

Precizări tehnice

a) Raport trimestrial transmis la ANSVSA de DSVSA.

b) examenele de laborator se efectuează cu metode elaborate de LNR din IDSA.

Precizări execuție

1. Analizele se efectuează la LSVSA și /sau, după caz, la LNR din IDSA.

2. Probele se recoltează de către medical veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial.

2. ANALIZA APEI DIN BAZINE PISCICOLE, LACURI ȘI IAZURI AMENAJATE PENTRU PISCICULTURĂ, PRECUM ȘI DIN APE CURGĂTOARE

Supraveghere: Monitorizarea documentelor privind analiza apelor din bazinele piscicole, lacuri și iazuri amenajate pentru piscicultură, precum și din ape curgătoare.

Precizări tehnice: Raport trimestrial transmis la ANSVSA de DSVSA.

Precizări execuție: Medic veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial.

3. VERIFICAREA EFICIENȚEI DECONTAMINĂRII DE NECESITATE

Supraveghere

1. Elaborarea și respectarea procedurilor specific de efectuare a decontaminării în exploatațile de animale și în PIF.

2. Monitorizarea documentelor privind verificarea eficienței decontaminării.

3. Prin verificarea eficienței decontaminării în exploatațile de creștere a animalelor, după fiecare decontaminare de necesitate.

4. Elaborarea de instrucțiuni specifice

Precizări tehnice

Raport trimestrial transmis la ANSVSA de DSVSA.

Precizări de execuție

Probele se prelevează de către medicul veterinar oficial.

Examenele de laborator se efectuează conform metodelor acreditate, în cadrul LSVSA și IDSA.

SECȚIUNEA 7

ACȚIUNI GENERALE DE MEDICINĂ VETERINARĂ PREVENTIVĂ, DE PROTECȚIE ȘI BUNĂSTARE A ANIMALELOR ȘI PROTECȚIE A MEDIULUI

a) URMĂRIREA, RESPECTAREA REGULILOR GENERALE DE BIOSECURITATE

Supraveghere

Monitorizarea documentelor privind instituirea și respectarea măsurilor de biosecuritate, prin controlul permanent privind:

a) aplicarea și respectarea normelor sanitar - veterinare, în organizarea și desfășurarea fluxului tehnologic;

b) accesul în exploatațile de animale;

c) livrările de animale și produse;

d) condițiile de igienă din adăposturi, spațiile de prelucrare și incinte;

- e) parametrii de microclimat
- f) atestările medicale privind sănătatea personalului;
- g) amplasarea și sistematizarea unităților zootehnice, de producere a furajelor, de industrie alimentară și alte unități cu profil zooveterinar indiferent de proprietate;
- h) calitatea apei;
- i) salubritatea furajelor;
- j) instituirea măsurilor de supraveghere a animalelor nou introduse în exploatație;
- k) evaluarea stării de sănătate a animalelor din zona de protecție a exploatațiilor;
- l) controlul privind condițiile sanitare veterinare pentru functionarea târgurilor, bazelor de achiziții, piețelor și altor locuri cu aglomerări temporare de animale;
- m) controlul legalității circulației animalelor, în cadrul localităților și în afara lor;
- n) controlul legalității comerțului intracomunitar, importului, tranzitului și a exportului, verificarea documentară și fizică;
- o) evaluarea condițiilor de bunăstare a animalelor.
- p) protecția mediului.
- q) controlul și supravegherea privind:
 - (i) vânzările și cumpărările de animale;
 - (ii) aplicarea și respectarea condițiilor de carantină pentru animalele nou introduse în exploatație;
 - (iii) respectarea regulilor de protecție și bunăstare a animalelor, prelevarea, prelucrarea și valorificarea produselor de origine animală;
 - (iv) controlul respectării interdicției creșterii animalelor pe gropile de gunoi.

Precizări tehnice

1. Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.
2. Asigurarea împrejuririi, în vederea opririi accesului și ieșirii necontrolate a animalelor și personalului.
3. Asigurarea funcționalității dezinfecteurului rutier și a filtrului sanitar-veterinar.
4. Amplasarea rampei de încărcare/descărcare animale la nivelul împrejuririi.
5. Asigurarea spațiului pentru executarea necropsiilor.
6. Ecarisarea corespunzătoare a exploatațiilor, exploatațiilor individuale și a teritoriului.
7. Asigurarea echipamentului de protecție și materialelor de igienizare.
8. Respectarea prevederilor următoarelor acte normative:

- a) Regulamentului (CE) nr. 1069/2009;
 - b) Regulamentul (CE) nr. 152/2009 al Comisiei din 27 ianuarie 2009 de stabilire a metodelor de eşantionare şi analiză pentru controlul oficial al furajelor;
 - c) Legea nr. 72/2002 a zootehniei, cu modificările şi completările ulterioare;
 - d) Ordonanţa Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activităţii sanitar - veterinar şi pentru siguranţa alimentelor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările şi completările ulterioare;
 - e) Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 195/2005 privind protecţia mediului, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările şi completările ulterioare;
 - f) Hotărârea Guvernului nr. 100/2002 pentru aprobarea Normelor de calitate pe care trebuie să le îndeplinească apele de suprafaţă utilizate pentru potabilizare şi a Normativului privind metodele de măsurare şi frecvenţa de prelevare şi analiză a probelor din apele de suprafaţă destinate producerii de apă potabilă, cu modificările şi completările ulterioare;
 - g) Hotărârea Guvernului nr. 351/2005 privind aprobarea Programului de eliminare treptată a evacuărilor, emisiilor şi pierderilor de substanţe prioritar periculoase, cu modificările şi completările ulterioare;
 - h) Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările şi completările ulterioare;
 - i) Ordinul ministrului sănătăţii nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă şi sănătate publică privind mediul de viaţă al populaţiei;
 - j) Ordinul preşedintelui ANSVSA nr. 86/2013 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare ce stabileşte condiţiile care reglementează prepararea, introducerea pe piaţă şi utilizarea furajelor medicamentate;
9. Se identifică şi se apreciază pe obiective, acţiuni şi efective de animale.
- b) PROtecTIA ŞI BUNĂSTAREA ANIMALELOR
- Supraveghere
- Protecţia animalelor din România conform legislaţiei în vigoare
- Precizări tehnice
- 2.1. Protecţia animalelor din România - cu sau fără deţinător
- Legea nr. 205/2004 privind protecţia animalelor, cu modificările şi completările ulterioare;
- Ordinul preşedintelui ANSVSA şi al ministrului internelor şi reformei administrative nr. 31/523/2008 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 205/2004 privind protecţia animalelor.
- 2.2. Protecţia animalelor în timpul transportului
- Ecvine, rumegătoare mari şi mici, porcine, păsări, câini şi pisici transportate în scop comercial:

Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97;

Regulamentul (CE) nr. 1255/97 al Consiliului din 25 iunie 1997 privind criteriile comunitare prevăzute pentru punctele de așteptare și de modificare a planului de itinerar prevăzut în anexa la Directiva 91/628/CEE;

Legea nr. 71/2006 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția animalelor în timpul transportului internațional (revizuită), semnată la Chișinău la 6 noiembrie 2003;

Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 83/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind respectarea condițiilor de bunăstare a animalelor pe durata transportului;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 201/2007 privind Procedura de eliberare a Certificatului de competență profesională pentru conducătorii și însoțitorii de pe vehiculele rutiere care transportă animale vii, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 16/2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar- veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 45/2010 pentru aprobarea Normei sanitar- veterinară privind condițiile sanitar-veterinare de funcționare a târgurilor de animale vii, cu modificările și completările ulterioare.

2.3. Protecția găinilor ouătoare

Găini ouătoare, ouă consum:

Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 73/2005 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind înregistrarea exploatațiilor care dețin găini ouătoare, care transpune Directiva 2002/4/CE a Comisiei din 30 ianuarie 2002 de înregistrare a unităților de creștere a găinilor ouătoare, reglementată de Directiva 1999/74/CE a Consiliului;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 75/2005 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor de fermă, care transpune Directiva 98/58/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind protecția animalelor de fermă;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 136/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind standardele minime pentru protecția găinilor ouătoare, cu modificările ulterioare, care transpune Directiva 1999/74/CE a Consiliului din 19 iulie 1999 de stabilire a standardelor minime pentru protecția găinilor ouătoare;

Ordinul presedintelui ANSVSA nr. 13/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind cerințele minime pentru înregistrarea de informații cu ocazia inspecțiilor în exploatațile în care animalele sunt ținute pentru scopuri zootehnice;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 16/2010, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 63/2012 pentru aprobarea normei sanitare veterinare care stabilește standardele minime pentru protecția păsărilor în fermă și în timpul transportului.

2.4. Protecția puilor crescuți pentru producția de carne

Pui crescuți pentru producția de carne:

Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul presedintelui ANSVSA nr. 75/2005;

Ordinul presedintelui ANSVSA nr. 13/2008;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 16/2010, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 30/2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind stabilirea normelor minime de protecție a puilor destinați producției de carne, cu modificările ulterioare, care transpune Directiva 2007/43/CE a Consiliului din 28 iunie 2007 de stabilire a normelor minime de protecție a puilor destinați producției de carne;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 63/2012;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 72/2013 privind aprobarea Procedurii de organizare și de desfășurare a cursurilor de instruire privind creșterea și protecția puilor de carne.

2.5. Protecția porcinelor

Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul presedintelui ANSVSA nr. 75/2005;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 202/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește standarde minime pentru protecția porcinelor, cu modificările și completările ulterioare, care transpune Directiva 2008/120/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 13/2008;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 16/2010, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 20/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de monitorizare a standardelor de microclimat, precum și a necesarului de apă și de hrană, în vederea asigurării statusului minim de bunăstare a porcinelor din exploatațile comerciale.

2.6. Protecția vițelilor

Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 72/2005 privind aprobarea Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția vițelilor, care transpune Directiva 2008/119/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime privind protecția vițelilor; Ordinul președintelui ANSVSA nr. 75/2005;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 13/2008;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 16/2010, cu modificările și completările ulterioare

Protecția vițelilor - determinarea concentrației de Hb, pe probe de sânge prelevate pe EDTA de la viței în vârstă de o lună și până la 6 luni.

2.7. Protecția animalelor de fermă din speciile neacoperite de legislație specifică (bovine adulte, ovine, caprine, cabaline, păsări de curte, cu excepția găinilor ouătoare și puilor de carne, curcani, găini de reproducție rase grele, struți, palmipede, animale de blană)

Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 75/2005;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 13/2008;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 16/2010, cu modificările și completările ulterioare.

2.7.1. Protecția găinilor de reproducție rase grele și a curcanilor

Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 75/2005;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 13/2008;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 16/2010, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 63/2012.

2.8. Protecția animalelor în timpul tăierii și uciderii (ecvine, rumegătoare mari și mici, porcine, păsări):

Regulamentul (CE) nr. 1099/2009 al Consiliului din 24 septembrie 2009 privind protecția animalelor în momentul uciderii;

Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 74/2009 privind asigurarea condițiilor tehnice pentru aplicarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor în timpul sacrificării și uciderii, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 180/2006;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 73/2013 privind aprobarea Procedurii de organizare și de desfășurare a cursurilor de formare pentru personalul implicat în realizarea operațiunilor de ucidere și a operațiunilor aferente, precum și pentru responsabilii cu bunăstarea animalelor din abatoare;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 180/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor în timpul sacrificării și uciderii.

2.9. Protecția animalelor sălbatice în captivitate

Supraveghere pasivă și activă; tuberculare la speciile susceptibile;

Legea nr. 191/2002 a grădinilor zoologice și acvariilor publice, cu completările ulterioare, care transpune Directiva 1999/22/CE a Consiliului din 29 martie 1999 privind animalele sălbatice din grădini zoologice.

2.10. Protecția animalelor de companie

Legea nr. 60/2004 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția animalelor de companie, semnată la Strasbourg la 23 iunie 2003; Hotărârea Guvernului nr. 984/2005, cu modificările și completările ulterioare.

2.10.1. Protecția câinilor fără stăpân

Legea nr. 258/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2002, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 1059/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân.

3. Protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau științifice

Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice, cu modificările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al ministrului apelor și protecției mediului nr. 143/400/2002;

Ordinul președintelui ANSVSA nr. 97/2015 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților utilizatoare, crescătoare și furnizoare de animale utilizate în scopuri științifice, pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a proiectelor care implică utilizarea animalelor în proceduri, precum și pentru modificarea Normei sanitare veterinare privind procedura de

înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/2010.

Precizări de execuție

1. Protecția animalelor cu sau fără deținător	Medici veterinari de liberă practică împuterniciți sau medicii veterinari oficiali. Asigurarea și menținerea condițiilor de bunăstare implică proprietarii și deținătorii de animale, fermierii, precum și orice altă persoană care se ocupă cu în creșterea, îngrijirea, manipularea animalelor.
2. Protecția animalelor în timpul transportului	Medici veterinari oficiali. Persoana responsabilă de animale, șoferul/însoțitorul transportului de animale vii și orice altă persoană implicată în operațiuni cu animale.
3. Protecția găinilor ouătoare	După caz, medici veterinari de liberă practică împuterniciți sau medicii veterinari oficiali. Asigurarea și menținerea condițiilor de protecție a animalelor intră în responsabilitatea proprietarilor, deținătorilor de animale și a fermierilor.
4. Protecția puilor crescuți pentru producția de carne,	
5. Protecția găinilor de reproducție rase grele și a curcanilor	
6. Protecția porcinelor	
7. Protecția vițelilor	
8. Protecția animalelor de fermă din speciile neacoperite de legislație specifică (bovine adulte, ovine, caprine, cabaline, păsări de curte, cu excepția găinilor ouătoare și puilor de carne, curcanilor, găinilor de reproducție rase grele, struților, palmipedelor, animalelor de blană)	

8. Protecția animalelor în timpul tăierii și uciderii (ecvine, rumegătoare mari și mici, porcine, păsări)	Medici veterinari oficiali Asigurarea și menținerea condițiilor de protecție a animalelor intră în responsabilitatea persoanelor implicate în operațiunile de ucidere și a operațiunilor aferente acestora: descărcarea, manipularea animalelor, imobilizarea, asomarea, sângerarea și sacrificarea și a responsabililor cu bunăstarea animalelor din abatoare
9. Protecția animalelor sălbatice în captivitate	Medici veterinari oficiali Asigurarea și menținerea condițiilor de protecție a animalelor intră în responsabilitatea proprietarilor și deținătorilor de animale
10. Protecția câinilor fără stăpân	
11. Protecția animalelor de companie	
12. Protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau științifice	

4. Acțiuni generale de medicină preventivă:

a) Expertiza pajiștilor naturale și a pășunilor

b) Expertiza parazitologică a pajiștilor naturale și a pășunilor

Norme de aplicare pentru lit. a) și b):

Supravegherea artropodelor vectori ai bolilor la animale și om

Obiective Generale:

- colectarea de informații și date de actualitate privind distribuția și abundența spațială și temporală a artropodelor vectori;
- monitorizarea schimbărilor în distribuția și abundența spațială și temporală a acestor vectori;
- colectarea de date relevante pentru a informa pe cei implicați în evaluarea riscului, inclusiv competența vectorilor, în vederea gestionării riscurilor bolilor transmise prin vectori;
- detectarea prezenței unor vectori specifici sau confirmarea absenței;
- înțelegerea căilor de intrare a vectorilor și a agenților patogeni cu transmitere prin vectori.

Supravegherea entomologică a insectelor din genul Culicoides vectori pentru bluetongue, virusul Schmallenberg, pesta africană a calului, filarioze

Obiective specifice:

- colectarea de informații și date de actualitate privind distribuția și abundența spațială și temporală a insectelor din genul Culicoides;

- colectarea de date relevante pentru ai informa pe cei implicați în evaluarea riscului, inclusiv competența vectorilor, în vederea gestionării riscurilor bolilor transmise prin insectele din genul Culicoides;

- monitorizarea schimbărilor în distribuția și abundența spațială și temporală a insectelor din genul Culicoides;

Precizări tehnice

Supraveghere activă

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008 cu modificările și completările ulterioare.

2. Capturarea sistematică de vectori cu capcane mobile, pe durata sezonului de activitate a vectorilor, conform unui grafic stabilit de grupul de experti.

3. Înregistrarea coordonatelor geografice (latitudine, longitudine, altitudine) cu dispozitive GPS în toate punctele de colectare a vectorilor.

Precizări execuție

Examenele de identificare a speciilor de Culicoides vectori se efectuează la LSVSA desemnate și la LNR pentru vectorii bolilor la animale și ai zoonozelor din cadrul IDSA

Probele pentru confirmarea speciilor de vectori se trimit de LNR pentru vectori, din IDSA

Supravegherea entomologică a căpușelor din genul Ornithodoros vectori pentru pesta porcină africană

Obiective specifice:

- detectarea prezenței căpușelor din genul Ornithodoros vectori pentru pesta porcină africană sau confirmarea absenței;
- colectarea de date relevante pentru ai informa pe cei implicați în evaluarea riscului (inclusiv competența vectorilor) în vederea gestionării riscului privind pesta porcină africană

Precizări tehnice

Supraveghere pasivă

Ornithodoros spp. face parte din familia Argasidae (căpușe moi) și trăiesc aproape de gazdele lor favorite porcinele domestice și sălbatice. Stadiile parazite se hrănesc pentru o perioadă scurtă pe gazdă după care se întorc în ascunzătorile lor (crăpături din adăposturi, sol)

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008 cu modificările și completările ulterioare.

2. Monitorizarea căpușelor vectori se efectuează prin:

a) organizarea de acțiuni de recoltare în teren, în zonele cu potențial de risc în colaborare cu LNR pesta porcină

- b)** stabilirea punctelor de recoltare și a numărului de recoltări necesare în colaborare cu LNR pesta porcină africană.
- c)** înregistrarea coordonatelor geografice (latitudine, longitudine, altitudine) cu dispozitive GPS în toate punctele de colectare a vectorilor.

Precizări execuție

Examenele de identificare a speciilor de căpușe din genul *Ornithodoros* se efectuează la LNR pentru vectorii bolilor la animale și ai zoonozelor din cadrul IDSA.

Supravegherea entomologică a căpușelor ixodide vectori pentru boli virale, bacteriene, parazitare

Obiective specifice

- colectarea de informații și date de actualitate privind distribuția și abundența spațială și temporală a căpușelor ixodide vectori;
- monitorizarea schimbărilor în distribuția și abundența spațială și temporală a acestor vectori;
- colectarea de date relevante pentru a informa pe cei implicați în evaluarea riscului (inclusiv competența vectorilor) în vederea gestionării riscurilor bolilor transmise de căpușele ixodide;
- detectarea prezenței unor vectori specifici sau confirmarea absenței;
- înțelegerea cailor de intrare a vectorilor și a agenților patogeni cu transmitere prin vectori.

Precizări tehnice

Supraveghere activă

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 25/2008 cu modificările și completările ulterioare.

2. Monitorizarea căpușelor vectori se efectuează prin:

- i)** colectarea sistematică de căpușe de pe animale pe tot parcursul anului
- ii)** colectarea căpușelor de pe vegetație în perioada de maximă activitate aprilie - octombrie (de 2 ori/lună).
- iii)** înregistrarea coordonatelor geografice (latitudine, longitudine, altitudine) cu dispozitive GPS în toate punctele de colectare a vectorilor.

3. Examenele pentru determinarea încărcăturii parazitare a căpușelor se efectuează pe toate probele examinate.

Precizări execuție

Examenele de identificare a speciilor de căpușe din genul *Ornithodoros* se efectuează la LNR pentru vectorii bolilor la animale și ai zoonozelor din cadrul IDSA

Supravegherea entomologică a flebotomilor vectori pentru leishmanioză

Obiective specifice

- detectarea prezenței flebotomilor vectori pentru leishmanioză sau confirmarea absenței;
- colectarea de date relevante pentru a informa pe cei implicați în evaluarea riscului (inclusiv competența vectorilor) în vederea gestionării riscului privind leishmanioza.

Precizări tehnice

Supraveghere pasivă

1. Prelevarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinul președintelui ANSVSA nr. 25/2008, cu modificările și completările ulterioare.

2. Vectorii leishmaniozei sunt insecte din genurile Phlebotomus și Lutzomyia.

3. Stabilirea punctelor de colectare a vectorilor va fi realizată de către DSVSA la propunerea LNR din IDSA și ANSVSA în funcție de situația epidemiologică.

4. Înregistrarea coordonatelor geografice (latitudine, longitudine, altitudine) cu dispozitive GPS în toate punctele de colectare a vectorilor.

c) Expertiza sanitar - veterinară a furajelor care au contribuit la apariția morbidității și a mortalității crescute

Supraveghere

Supravegherea prin examene de laborator în toate stările de morbiditate sau de mortalitate, în care sunt incriminate furajele: de volum, suculente, materii prime vegetale, materii prime de origine minerală, făinuri proteice, premixuri vitaminice și minerale.

Precizări tehnice

1. Se prelevează probe de furaje, materii prime, premixuri.

2. Probele se examinează: organoleptic, bacteriologic, micologic, micotoxicologic, toxicologic, chimic, biochimic.

3. Metodele de analiză utilizate sunt cele stabilite de LNR.

Precizări execuție

Analizele se efectuează la LSVSA și/sau după caz, la LNR din cadrul IDSA

d) Expertiza sanitar - veterinară a zonelor de prelevare moluștelor bivalve

Contaminanți bacterieni și virali în moluște bivalve

Supraveghere

Supraveghere activă

Supraveghere prin examene de laborator a zonelor de producție a moluștelor bivalve în conformitate cu Capitolul II lit. A pct. (2) - (5) din anexa nr. II la Regulamentul (CE) nr. 854/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman, cu amendamentele ulterioare.

Precizări tehnice

1. Identificarea amplasării și delimitarea geografică a zonelor de producție moluște bivalve;
2. Evaluarea surselor de poluare microbiologică și a cantității de poluanți;
3. Stabilirea numărului de stații de prelevare și a frecvenței de prelevare a probelor;
4. Prelevarea probelor se realizează conform legislației în vigoare.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA Constanța și Tulcea prelevează probe pentru detecția contaminanților bacterieni

2. Examenle de laborator se efectuează la LSVSA Constanța și Tulcea și/sau, după caz, LNR din cadrul IDSA, astfel: supraveghere prin aplicarea metodei prevăzute la pct. 1.17 și 1.24 din Capitolul I al Anexei 1 la Regulamentul (CE) nr. 2073/2005 al Comisiei din 15 noiembrie 2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare, cu amendamentele ulterioare, și la pct. (27) din preambulul Regulamentului (CE) nr. 2074/2005 al Comisiei din 5 decembrie 2005 de stabilire a măsurilor de aplicare privind anumite produse reglementate de Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului și organizarea unor controale oficiale prevăzute de Regulamentele (CE) nr. 854/2004 al Parlamentului European și al Consiliului și (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului, de derogare de la Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 853/2004 și (CE) nr. 854/2004, cu amendamentele ulterioare.

Biotoxine marine

Supraveghere

Supraveghere activă

Supraveghere prin examene de laborator a zonelor de producție a moluștelor bivalve în conformitate cu Cap. II lit. A alin. (2) - (5) din anexa nr. II la Regulamentul (CE) nr. 854/2004, cu amendamentele ulterioare.

Precizări tehnice

1. Identificarea amplasării și delimitarea geografică a zonelor de producție moluște bivalve.
2. Stabilirea numărului de stații de prelevare și a frecvenței de prelevare a probelor.

3. Probele trebuie să conțină atât moluște bivalve cât și probe de apă pentru furnizarea informațiilor referitoare la prezența speciilor toxice de fitoplancton.

4. Prelevarea probelor se realizează conform legislației în vigoare.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și/sau medicul veterinar oficial din cadrul DSVSA Constanța și Tulcea prelevează probe pentru detecția biotoxinelor marine

2. Examenele de laborator se efectuează la LNR din cadrul IDSA, astfel:

2.1. Detecție prin metodele de diagnostic prevăzute în Anexa III la Regulamentul (CE) nr. 2074/2005, cu amendamentele ulterioare.

e) acțiuni profilactice de decontaminare, deratizare și dezinfecție;

f) controlul ecarisării.

SECȚIUNEA 8 SUPRAVEGHERE TOXICOLOGICĂ

A. SUPRAVEGHEREA TOXICOLOGICĂ A ANIMALELEOR TERESTRE

Precizări tehnice

1. Monitorizarea datelor din programul de supraveghere și Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.

2. În cazuri de intoxicație sau suspiciune de intoxicație.

Probe necesare pentru stabilirea diagnosticului sunt: sânge, urină, lapte, păr sau conținut gastric, organe, țesut muscular, precum și furaje și apa folosite în hrănirea și adăparea animalelor, sau orice element ce poate conduce la stabilirea diagnosticului în cazurile de intoxicație.

3. Expertiză de necesitate.

4. Pentru depistarea toxicului din probele prevăzute la pct. 2 și 3, se utilizează metodele de analiză stabilite de LNR.

B. SUPRAVEGHEREA TOXICOLOGICĂ A ANIMALELOR ACVATICE

Supraveghere

Monitorizarea datelor din programul de supraveghere:

1. În cazuri de intoxicație sau suspiciune de intoxicație la animale acvatice.

2. În cazuri de expertiză de necesitate.

Precizări tehnice

Raport trimestrial transmis la ANSVSA de către DSVSA.

1. Probe necesare pentru stabilirea diagnosticului sunt: cadavre, furaje și apă, sau orice element ce poate conduce la stabilirea diagnosticului în cazurile de intoxicație.
2. Pentru depistarea toxicului din probele prevăzute la pct. 1 se utilizează metodele de analiză stabilite de LNR.

SECȚIUNEA 9

ACȚIUNI IMUNOLOGICE OBLIGATORII SAU DE URGENȚĂ PENTRU UNELE BOLI LA ANIMALE

1. ANTRAX

Scop: Păstrarea indemnității teritoriale prin aplicarea vaccinării și a măsurilor de biosecuritate

Precizări tehnice

1. Vaccinarea anticărbunoasă a tuturor animalelor receptive se va efectua, în mod obligatoriu, o dată pe an, în intervalul de 12 luni de la ultima vaccinare, respectându-se recomandările producătorului referitoare la vârsta și starea fiziologică a animalelor la care se efectuează vaccinarea, cu un vaccin care să asigure imunitatea minim 12 luni. În cazul animalelor care vor fi scoase la pășunat, vaccinarea anticărbunoasă se va efectua primăvara, înainte de scoaterea animalelor la pășune, conform recomandărilor menționate în prospectul vaccinului.
2. Se execută lunar vaccinări de completare la animale din specii receptive care la data efectuării vaccinării nu aveau vârsta de vaccinare, sau a celor care nu au putut fi vaccinate din diferite motive.
3. În cazul apariției unor focare de antrax în zona Deltei Dunării se va executa încă o vaccinare, de necesitate, cu aprobarea ANSVSA.

Precizări execuție

Medicul veterinar de liberă practică împuternicit.

2. BOALA DE NEWCASTLE/PSEUDOPESTA

Vaccinarea este obligatorie pentru păsările din exploatațile nonprofesionale, exploatațile comerciale și din grădinile zoologice de pe tot teritoriul României.

Vaccinarea păsărilor din exploatațiile nonprofesionale	Vaccinarea păsărilor din exploatațiile comerciale și din grădinile zoologice. Programele de vaccinare împotriva bolii de Newcastle se avizează de către DSVSA.
--	--

A. Primăvara: 1. Vaccinare cu vaccin viu atenuat preparat din tulpini lentogene, administrat oculoconjunctival sau parenteral, și cu vaccin inactivat administrat parenteral la puii din speciile receptive, cu respectarea vârstei de vaccinare și a modului de administrare recomandat de producătorul de vaccin. 2. Vaccinare cu vaccin inactivat adjuvantat, parenteral, la efectivele de păsări adulte. B. Toamna: o vaccinare în covor la întregul efectiv, cu vaccin inactivat adjuvantat, administrat parenteral. C. Între cele două campanii de vaccinare - primăvară și toamnă, se efectuează, în mod obligatoriu, vaccinarea de completare, în funcție de perioada de imunitate specificată de producătorul vaccinului. D. Se efectuează, în mod obligatoriu, o vaccinare cu vaccin viu atenuat preparat din tulpini lentogene, administrat oculoconjunctival sau parenteral pe o rază de 3 km în jurul exploatațiilor comerciale avicole, în perioada iulie-august: 1. Programele de vaccinare împotriva bolii de Newcastle a păsărilor din gospodăriile populației se avizează de DSVSA. 2. Administrarea vaccinului se realizează, în mod obligatoriu, individual, la toate speciile și categoriile de păsări receptive la virusul bolii de Newcastle. Vaccinarea este obligatorie pentru păsările din gospodăriile populației de pe tot teritoriul României; aceasta se efectuează de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți. Costul vaccinului și al manoperei este suportat de către proprietar. În cazul apariției unui focar de pseudopestă aviară în efectivele în care vaccinarea este obligatorie, medicul veterinar de liberă practică, în cazul în care nu a fost respectată procedura, metoda de vaccinare și instrucțiunile recomandate de producătorul de vaccin, sau proprietarul de păsări, în cazul în care acesta nu a permis medicului de liberă practică să efectueze vaccinarea obligatorie a păsărilor, sunt sancționați conform legislației în vigoare.	A. În județele/exploatațiile indemne de boală de Newcastle 1. Pui de carne: a) obligatoriu 2 vaccinări, la vârsta de 8-11 zile și 19-24 zile cu vaccinuri vii preparate din tulpini lentogene; b) opțional se pot aplica 3 vaccinări, la vârsta de o zi, 8-11 zile și 19-24 zile. Căile de administrare: oculonazal, aerosoli sau parenteral. Este exclusă vaccinarea prin administrarea vaccinului în apa de băut. În funcție de perioada de exploatare, se aplică vaccinări suplimentare pentru menținerea unui status imun corespunzător. În cazul în care vaccinarea de la vârsta de o zi este considerată opțională, se are în vedere obligativitatea asigurării și existenței unui status imun corespunzător contra bolii de Newcastle, până la prima vaccinare de la 8-11 zile. 2. Găini de reproducție - părinți rase ușoare și grele Obligatoriu: a) vaccinări cu vaccinuri vii preparate din tulpini lentogene la vârsta de o zi, în stațiile de incubație, la 9-10 zile, la 23-24 zile, la 41-42 zile, la 83-84 zile și la transfer; b) vaccinul se administrează în masă - sub formă de aerosoli, individual oculonazal sau injectabil; c) la transfer, se efectuează o vaccinare cu vaccin inactivat, urmată, în mod obligatoriu, în funcție de nivelul și uniformitatea titrului de anticorpi al efectivului, la jumătatea perioadei de exploatare - vârsta de 40-45 săptămâni, de una sau două vaccinări. 3. Găini ouătoare Obligatoriu: a) vaccinări cu vaccinuri vii preparate din tulpini lentogene la vârsta de o zi, în stațiile de incubație, la 9-10 zile, la 23-24 zile, la 41-42 zile și la 83-84 zile; b) vaccinări cu vaccinuri inactivate la transfer; c) la transfer, se efectuează o vaccinare cu vaccin inactivat, urmată, în mod obligatoriu, în funcție de nivelul și uniformitatea titrului de anticorpi al efectivului, la jumătatea perioadei de exploatare - vârsta de 40-45 săptămâni, de una sau două vaccinări. 4. Curcani Obligatoriu: Minimum 3 vaccinări: prima la vârsta de o zi, în stația de incubație, a doua până la a doua săptămână, a treia până la 6 săptămâni, cu vaccinuri autorizate conform legislației în vigoare în funcție de specificațiile tehnice ale producătorului de vaccinuri. Opțional, în funcție de perioada de exploatare, se poate efectua a patra vaccinare până la 14 săptămâni cu vaccinuri autorizate conform legislației în vigoare, în funcție de specificațiile tehnice ale producătorului de vaccinuri. Vaccinul se administrează prin aerosoli, oculonazal, în apa de băut sau parenteral. B. În județele/exploatațiile cu antecedente de boală de Newcastle în ultimele 12 luni Pui de carne: 1. obligatoriu 3 vaccinări la vârsta de 1 (una) zi, la 8-11 zile și la 19-24 zile cu vaccinuri vii atenuate, preparate din tulpini lentogene;
---	---

	2. opțional, vaccinarea la vârsta de 1 (una) zi cu vaccin viu atenuat, sub formă de aerosoli, poate fi dublată de o vaccinare efectuată injectabil, cu vaccin inactivat. Procedura de vaccinare în exploatațile avicole, autorizate sanitar-veterinar, se aplică la propunerea administrației acestora, cu avizul DSVSA, care este obligată să verifice existența și funcționalitatea aparaturii și instrumentarului necesar vaccinării. Pentru exploatațile comerciale, strategia de vaccinare este, în mod obligatoriu, însoțită de măsuri de biosecuritate specifice. Vaccinarea se efectuează de către o echipă de vaccinare, sub supravegherea și responsabilitatea medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți. Costul vaccinului și al manoperei este suportat de către fermier. C. ÎN GRĂDINILE ZOOLOGICE Administrarea vaccinului se realizează, obligatoriu, individual, la toate categoriile de păsări receptive la virusul bolii de Newcastle. Vaccinarea se efectuează de către medicii veterinari de liberă practică, organizați în condițiile legii. Costul vaccinului și al manoperei este suportat de către proprietar.
--	---

3. RABIA

Scop: aplicarea corectă a programului de vaccinare profilactică la animalele de companie, domestice și sălbatice în vederea eradicării rabiei pe teritoriul României

Conduita de execuție

Conform recomandărilor producătorului de vaccin. Vaccinurile recunoscute la nivel comunitar sunt acele vaccinuri care sunt fabricate în conformitate cu Farmacopeea Europeană, respectiv vaccinuri inactivate, recombinante, de uz veterinar.

În conformitate cu prevederile:

1. Deciziei 275/94/CE a Comisiei din 18 aprilie 1994 privind recunoașterea vaccinurilor antirabice;
2. Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 29/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Precizări tehnice

1. Vaccinarea profilactică antirabică a câinilor, pisicilor, dihorilor domestici, câinilor de stână, animalelor din adăposturi speciale, precum și a animalelor sălbatice din grădini zoologice, circuri și alte spații în care acestea sunt adăpostite este obligația proprietarilor și a deținătorilor de animale, persoane fizice sau juridice, cu respectarea legislației sanitar-veterinare în vigoare.

2. Vaccinarea antirabică a câinilor și pisicilor în vârstă de peste 3 luni se realizează în campanie, o dată pe an, în perioada octombrie-decembrie, dar nu mai târziu de un an de la ultima vaccinare, urmată de vaccinări de completare la animalele care nu au putut fi vaccinate în timpul campaniei.

3. La solicitarea proprietarilor, vaccinarea antirabică a câinilor, pisicilor și dihorilor în vârstă de peste 3 luni se realizează o dată pe an, dar nu mai târziu de 12 luni de la ultima vaccinare.

4. Prin excepție de la prevederile pct. 2, vaccinarea antirabică a câinilor și pisicilor în vârstă de peste 3 luni se realizează, pentru campania de vaccinare inițiată în octombrie 2023, în perioada octombrie 2023-februarie 2024, dar nu mai târziu de un an de la ultima vaccinare, urmată de vaccinări de completare la animalele care nu au putut fi vaccinate în timpul campaniei.

Precizări execuție

1. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit și autorizat conform Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 1/2014 pentru aprobarea Normelor privind identificarea și

Înregistrarea câinilor cu stăpân, cu modificările și completările ulterioare, realizează vaccinarea profilactică a câinilor și pisicilor conform pct. 2 de la Precizările tehnice. Costurile vaccinării antirabice a câinilor din timpul campaniei din octombrie-decembrie și din timpul vaccinărilor de completare sunt suportate integral de la bugetul de stat. Contravaloarea manoperei de vaccinare a pisicilor este suportată de către proprietarii acestora, iar contravaloarea vaccinului este suportată de la bugetul de stat.

2. Orice medic veterinar de liberă practică și autorizat conform Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 1/2014, cu modificările și completările ulterioare, poate realiza vaccinarea profilactică antirabică la solicitarea și alegerea proprietarilor animalelor menționate la pct. 3 de la Precizările tehnice, iar costurile sunt suportate integral de către proprietari.

3. Proprietarul animalului/animalelor de companie deține carnetul de sănătate cu vaccinările antirabice completat la zi.

4. Gestionarea carnetelor de sănătate pentru vaccinările antirabice efectuate în campanie în cadrul Programului de către medicii veterinari împuterniciți este realizată de Colegiul Medicilor Veterinari, iar pentru animalele identificate la cerere se vor respecta prevederile Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 1/2014, cu modificările și completările ulterioare.

5. Pentru circulația animalelor de companie între statele membre ale UE se eliberează și se completează pașaport, conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 577/2013 al Comisiei din 28 iunie 2013 privind modelele de documente de identificare pentru circulația necomercială a câinilor, pisicilor și dihorilor domestici, stabilirea de liste de teritorii și țări terțe și cerințele referitoare la format, punere în pagină și limbă ale declarațiilor care atestă respectarea anumitor condiții prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 576/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

SECȚIUNEA 10

ACTIVITĂȚI DE ELABORARE, OMOLOGARE, EVALUARE, PREGĂTIRE PROFESIONALĂ, ANALIZĂ, MONITORIZARE ÎN DOMENIUL SANITAR-VETERINAR

1. Activitatea de elaborare și difuzare de materiale științifice în domeniul sanitar - veterinar.

2. Activitate de instruire și perfecționare continuă a specialiștilor din cadrul ANSVSA și din unitățile subordonate, pe domeniile de competență, prin organizarea de cursuri de profil, în țară și în străinătate.

3. Analize epidemiologice, de statistică medicală veterinară, analiză de risc și prognoze sanitar - veterinare și protecția consumatorului.

4. Acțiuni de instruire, informare și educație sanitar - veterinară a populației pentru apărarea sănătății publice și protecției consumatorilor.

5. Monitorizarea activităților și a situației sanitar-veterinare la nivel județean, al institutelor naționale veterinare de referință și al ANSVSA, astfel:

Nr. crt.	TIPUL DE MONITORIZARE	PRECIZĂRI TEHNICE
a)	MONITORIZAREA DE CĂTRE ANSVSA A BOLILOR INFECȚIOASE ȘI PARAZITARE LA ANIMALE, INCLUSIV A CELOR TRANSMISIBILE LA OM.	1. Prelucrarea statistică a datelor obținute din activitățile de supraveghere a bolilor transmisibile de la animale la om. 2. Efectuarea de analize epidemiologice. 3. Utilizarea rezultatelor obținute pentru activități de cercetare și control al bolilor.
b)	MONITORIZAREA DE CĂTRE IDSA A BOLILOR INFECȚIOASE ȘI PARAZITARE LA ANIMALE, INCLUSIV A CELOR TRANSMISIBILE LA OM.	1. Prelucrarea statistică a datelor privind activitatea de supraveghere furnizate de LSVSA. 2. Utilizarea rezultatelor obținute pentru activități de cercetare și control al bolilor și informarea populației.
c)	MONITORIZAREA DATELOR PRIVIND ECOPATOLOGIA ȘI IDENTIFICAREA FACTORILOR DE RISC PENTRU SĂNĂTATEA ANIMALELOR ȘI SĂNĂTATEA PUBLICĂ	1. Monitorizarea datelor obținute la nivelul DSVSA și raportarea semestrială la IDSA și IISPV. 2. La nivelul DSVSA, monitorizarea datelor legate de controlul și supravegherea mediului înconjurător; monitorizarea datelor se va face pe circumscripții și localități. 3. Monitorizarea datelor de supraveghere ecopatologică la LSVSA și IDSA, realizată semestrial în zone cunoscute ca fiind zone poluate; se vor monitoriza: arealul privind perimetrul de dispersie al poluantului și gradul de poluare; unitățile poluatoare care pot influența sănătatea animalelor și calitatea producției animalelor. a) Identificarea și monitorizarea bolilor produse de agenți poluanți. b) Monitorizarea condițiilor de colectare, epurare și evacuare a apelor uzate în mediu, provenite din activitățile zootehnice, sanitare-veterinare sau de industrie alimentară. 4. Utilizarea rezultatelor obținute pentru activități de cercetare și control al bolilor.
d)	MONITORIZAREA AVORTURILOR LA ANIMALE	1. Monitorizarea datelor se va efectua pe specii de animale și boli și se raportează semestrial la IDSA. 2. Utilizarea rezultatelor obținute pentru activități de control al bolilor și informarea populației.

e)	MONITORIZAREA DATELOR PRIVIND SUPRAVEGHEREA ECOTOXICOLOGICĂ	1. Rezultatele examenelor de laborator obținute la LSVSA se transmit trimestrial la IDSA în vederea monitorizării. 2. Utilizarea rezultatelor obținute pentru activități de control al bolilor.
f)	MONITORIZAREA UNITĂȚILOR DE PRODUCERE A FURAJELOR	1. Monitorizarea condițiilor de producere, depozitare, comercializare și utilizare a produselor furajere. 2. Monitorizarea condițiilor de funcționare a unităților producătoare de nutrețuri combinate. 3. Utilizarea rezultatelor obținute pentru activități de control al bolilor. 4. Rezultatele se raportează anual la ANSVSA.
g)	MONITORIZAREA PROGRAMULUI DE SUPRAVEGHERE ÎN DOMENIUL SANITAR - VETERINAR, MONITORIZAREA REZISTENȚEI ANTIMICROBIENE A BACTERIILOR PATOGENE PENTRU ANIMALE, INCLUSIV A CELOR TRANSMISIBILE LA OM	1. Gestionarea și prelucrarea statistică a activității pe linie de supraveghere prin inspecție și examene de laborator, a zoonozelor, a reziduurilor de la animalele vii și a produselor acestora, a furajelor, a gradului de contaminare radioactivă a produselor de origine animală și furaje se realizează de IISPV și se raportează trimestrial la ANSVSA. 2. Utilizarea rezultatelor obținute pentru activități de control al bolilor. 3. Efectuarea testelor de sensibilizare la substanțele antimicrobiene la toate tulpinile de Salmonella spp., trimise la IDSA pentru tipizare și la alte specii bacteriene patogene, Staphylococcus spp, Escherichia coli, Listeria spp, Streptococcus spp, izolate de LSVSA. 4. Înregistrarea și prelucrarea computerizată a datelor privind rezistența la antibiotice. 5. Utilizarea rezultatelor obținute pentru activități de cercetare și control al bolilor.

SECȚIUNEA A 11-A -
INSPECȚIA EXPLOATAȚIILOR NONPROFESIONALE ȘI A ANIMALELOR DIN FIECARE EXPLOATAȚIE NONPROFESIONALĂ

Conduita de execuție
Programul de inspecție a animalelor din exploatațile nonprofesionale constă în:

1. realizarea unitară a inspecției tuturor exploataților și a animalelor din exploatație, cu utilizarea formularelor-tip, stabilite prin procedură specifică aprobată de președintele ANSVSA, disponibile în aplicația «inspecții» din Baza națională de date;
2. efectuarea inspecției exploataților nonprofesionale cu bovine, porcine, ovine și caprine privind statusul de sănătate a animalelor din exploatație pentru bolile specifice speciei respective cuprinse în Programul acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, porcinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor;
3. identificarea animalelor cu semne clinice de boli transmisibile ale bovinelor, porcinelor, ovinelor și caprinelor existente în exploatație;
4. inspecția fiecărei exploatații nonprofesionale, înregistrată sau nu în registrul național al exploatațiilor, în perioada 1 februarie-31 mai, pentru toate speciile, cu excepția ecvideelor. Inspecția cu scopul de a identifica animalele cu semne clinice de boli transmisibile ale bovinelor, porcinelor, ovinelor și caprinelor se va realiza în:

- 4.1. exploatațiile înregistrate în registrul național al exploatațiilor dacă în Baza națională de date și în exploatație există cel puțin un animal la momentul inspecției;
- 4.2. exploatațiile care nu sunt înregistrate în registrul național al exploatațiilor la momentul efectuării inspecției, dar la inspecție se constată că sunt prezente animale în exploatație. În acest caz medicul veterinar de liberă practică împuternicit va notifica DSVSA, pentru a verifica și înregistra exploatația în registrul național al exploatațiilor, conform prevederilor legale. Doar după înregistrarea în registrul național al exploatațiilor, acțiunea de inspecție, în aceste exploatații, va putea fi decontată;
- 4.3. exploatațiile nonprofesionale care sunt înregistrate în registrul național al exploatațiilor, dar care nu au animale înregistrate în Baza națională de date, dar la data inspecției se constată că sunt prezente animale în exploatație;

5. verificarea și confirmarea faptului că animalele din exploatație au fost supuse acțiunilor sanitare veterinare în conformitate cu planul cifric întocmit potrivit prevederilor Programului acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor.
6. Inspecțiile se vor face ținând-se cont de situația epidemiologică și de cerințele specifice din zona de protecție și zona de supraveghere.
7. Cu ocazia inspecției, atunci când este cazul, se va efectua supravegherea pasivă pentru depistarea animalelor cu semne clinice de boli transmisibile la bovine, porcine, ovine și caprine. În acest caz, recoltarea probelor și decontarea se vor face în conformitate cu prevederile legale.

8. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit are următoarele obligații:
 - să facă corelarea animalelor prezente în exploatație și inspectate cu cele înregistrate în Baza națională de date;
 - să înregistreze evenimentele care nu au fost notificate anterior, dar au fost declarate de proprietar la momentul inspecției;
 - să identifice animalele din speciile bovine, porcine, ovine și caprine găsite neidentificate în momentul inspecției, dacă a putut fi stabilită originea, cu respectarea și aplicarea prevederilor legale privind identificarea și înregistrarea animalelor;
 - să remedieze neconformitățile din Baza națională de date, după caz.
9. Plata tarifului de inspecție a exploatațiilor nonprofesionale și a animalelor din aceste exploatații, prevăzut în anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1.156/2013 pentru aprobarea acțiunilor sanitare veterinare cuprinse în Programul acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor, a acțiunilor prevăzute în Programul de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor, precum și a tarifelor aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare, este condiționată de operarea în Baza națională de date a mișcărilor declarate de deținător cu ocazia inspecției exploatației și a animalelor din exploatație.
10. În cazul în care au fost impuse restricții asupra exploatației, iar medicul veterinar de liberă practică împuternicit nu poate opera mișcările în Baza națională de date în perioada de desfășurare a inspecțiilor, notifică DSVSA județeană. Medicul veterinar de liberă practică împuternicit va opera mișcările în Baza națională de date după ridicarea restricției. DSVSA județeană va accepta aceste exploatații la decont

și va urmări ca medicul veterinar de liberă practică împuternicit să finalizeze operarea în Baza națională de date, imediat ce neconformitățile au fost remediate, iar restricțiile au fost ridicate."

CAPITOLUL II

EXPERTIZA SANITARĂ VETERINARĂ A FURAJELOR

Nr. crt.	Examen de laborator ¹⁾	Substanța	Grupa de furaje/matrici ²⁾	Tip supraveghere	Unități controlate/operatori	Referențial interpretare rezultate ³⁾
1	2	3	4	5	6	7
1.	Pesticide organoclorurate și PCB	Pesticide organoclorurate - conform Directivei 2002/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 mai 2002 privind substanțele nedorite din furaje, cu amendamentele ulterioare	Materii prime furajere vegetale: cereale boabe și subproduse, leguminoase boabe și subproduse, semințe întregi și subproduse oleaginoase	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Albița PIF Galați PIF Sculeni PIF Siret	Directiva 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare
			Materii prime furajere obținute prin procesarea peștelui sau viețuitoarelor marine (făină de pește, hidrolizate proteice de pește)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat Unități furnizoare/depozite	
			Grăsimi și uleiuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
			Furaje combinate pentru păsări, porci, rumegătoare, cabaline, pești de crescătorie și iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	

PCB neasemănătoare dioxinelor (ICES-6) - conform Directivei 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare	Materii prime furajere vegetale: cereale boabe și subproduse, leguminoase boabe și subproduse, semințe întregi și subproduse oleaginoase	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Albița PIF Sculeni	Directiva 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare
	Materii prime furajere obținute prin procesarea peștelui sau viețuitoarelor marine (făină de pește, hidrolizate proteice de pește)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat Unități furnizoare/depozite	
	Materii prime furajere de origine minerală (carbonați, fosfați, oxizi)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Moravița	
	Aditivi furajeri: grupe funcționale de oligoelemente, lianți, agenți antiaglomeranți	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
	Grăsimi și uleiuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
	Furaje combinate pentru păsări, porci, rumegătoare, cabaline, pești de crescătorie, iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
	Preamestecuri (premixuri) de aditivi furajeri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	

2.	Micotoxine	Aflatoxina B1	Materii prime furajere vegetale: cereale boabe și subproduse, leguminoase boabe și subproduse, semințe întregi și subproduse oleaginoase	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Directiva 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare
					Unități furnizoare/depozite/distribuitori/importatori PIF Albița PIF Sculeni PIF Constanța Nord PIF Galați	
					Exploatații comerciale	
					Exploatații nonprofesionale	
			Furaje combinate pentru păsări, porci, rumegătoare, cabaline, pești de crescătorie, iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Moravița PIF Siret	Recomandarea (UE) 2016/1.319 a Comisiei de modificare a Recomandării 2006/576/CE în ceea ce privește deoxinivalenolul, zearalenona și ochratoxina A în hrana pentru animale de companie Recomandarea Comisiei 2013/165/UE privind prezența toxinelor T-2 și HT-2 în cereale și în produsele pe bază de cereale
		Deoxinivalenol (DON)	Cereale boabe și subproduse	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Sculeni PIF Albița	
			Furaje combinate pentru porci, rumegătoare, păsări, cabaline, pești de crescătorie, iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
		Zearalenonă	Cereale boabe și subproduse	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Sculeni PIF Galați PIF Albița	
			Furaje combinate pentru porci, rumegătoare	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	

		Ochratoxina A	Cereale boabe și subproduse	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Sculeni	
			Furaje combinate pentru porci, păsări	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
		Fumonisinele B1 și B2	Cereale boabe și subproduse	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Sculeni	
			Furaje combinate pentru porci, rumegătoare, păsări, cabaline, pești de crescătorie, iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
		Toxinele T-2 și HT-2	Cereale boabe și subproduse	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Sculeni PIF Albița	
			Furaje combinate pentru porci, rumegătoare, păsări, cabaline, pești de crescătorie, iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
3.	Metale grele	Plumb, cadmiu, arsen, mercur	Materii prime furajere vegetale: cereale boabe și subproduse, leguminoase boabe și subproduse, semințe întregi și subproduse oleaginoase	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Sculeni PIF Albița PIF Galați PIF Siret	Directiva 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare
			Materii furajere obținute prin procesarea peștelui sau viețuitoarelor marine	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	

			(făină de pește, hidrolizate proteice de pește)		Unități furnizoare/depozite	
			Materii prime furajere de origine minerală (carbonați, fosfați, oxizi)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Albița PIF Moravița	
			Furaje complete pentru păsări, porci, rumegătoare, cabaline, pești de crescătorie, iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
		Plumb, cadmiu, arsen	Aditivi furajeri: grupe funcționale de oligoelemente, lianți, agenți antiaglomeranți	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Halmeu	
		Plumb, cadmiu	Preamestecuri (premixuri) de aditivi furajeri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
		Plumb	Furaje simple: furaje fibroase și grosiere, murate, verzi	Control (probă planificată)	Exploatații comerciale	
4.	Nitriți	Nitriți	Materii prime furajere	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Sculeni	Directiva 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare
			Furaje complete pentru porci, rumegătoare, păsări, cabaline, pești de crescătorie, iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	

5.	Impurități botanice: semințe de buruieni, plante toxice Semințe Plante invazive cu potențial alergen Alte substanțe nedorite (dăunători)	Semințe și coji, fructe de buruieni nemăcinate, nezdrobite și plante cu conținut de alcaloizi, glicozizi și alte substanțe toxice	Materii prime furajere: cereale boabe, leguminoase boabe, semințe întregi oleaginoase și subproduse (șroturi)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Directiva 2002/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind substanțele nedorite din furaje, cu amendamentele ulterioare
		Ambrosia artemisiifolia	Materii prime furajere vegetale: cereale boabe, semințe întregi oleaginoase	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
			Alte semințe și fructe: amestecuri de grăunțe și semințe nemăcinate pentru păsări (inclusiv hrana porumbeilor, a păsărilor de colivie și a păsărilor de expoziție)	Control (probă planificată)	Producători/Furnizori/ Distribuitori/Importatori	
		Claviceps spp. (Cornul secarei)	Cereale boabe	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
6.	Constituenți de origine animală (interdicția de furajare cu PAP - proteine animale procesate)	Proteine animale procesate/constituenți de origine animală	Materii furajere obținute prin procesarea peștelui sau viețuitoarelor marine (făină de pește și hidrolizate proteice de pește) și materii furajere obținute prin procesarea insectelor de crescătorie (făină de insecte)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Regulamentul (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă, cu amendamentele ulterioare
			Preamestecuri (premixuri) de aditivi furajeri (cu conținut de proteină brută > 5%)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
					Unități furnizoare și depozite	

			Grăsimi animale	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
			Furaje complete pentru păsări, porci ⁴⁾	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
					Unități producătoare de furaj combinat pentru mai multe specii	
					Mijloace de transport înregistrat ⁵⁾	
					Exploatații comerciale	
					Exploatații nonprofesionale	
			Furaje complete pentru rumegătoare ⁶⁾	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
					Unități producătoare de furaj combinat pentru mai multe specii	
					Mijloace de transport înregistrate	
					Exploatații comerciale	
					Exploatații mixte rumegătoare/nerumegătoare	
					Exploatații nonprofesionale	

			Amestec unic pentru rumegătoare (amestec de uruieli din materii cerealiere boabe)	Control (probă planificată)	Exploatații comerciale	
				Control (probă planificată)	Exploatații nonprofesionale	
			Furaje complete pentru acvacultură ⁷⁾	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
					Exploatații acvacultură	
7.	Melamină	Melamină	Hrană pentru animale, cu conținut ridicat de proteină (hrană pentru animale ce conține produse derivate din lapte, înlocuitori din lapte praf, produse din soia sau pe bază de soia, materii obținute prin procesarea peștelui sau viețuitoarelor marine)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Directiva 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare
8.	Substanțe interzise ca aditivi furajeri ⁸⁾	Substanțe cu acțiune antimicrobiană, promotori de creștere: dimetridazol, ronidazol, carbadox, olaquinox, tylosin, spiramicină, virginamicină, tetraciclină, oxitetraciclină, clortetraciclină, furazolidonă și nifursol	Furaje complete pentru păsări (pui de găină, curcani, rațe), porci, rumegătoare (bovine, ovine caprine), iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat PIF Siret	Regulamentul (CE) nr. 1.831/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind aditivii din hrana animalelor, cu amendamentele ulterioare Recomandarea Comisiei nr. 25/2005/CE referitoare la coordonarea programului de inspecție în sectorul hranei pentru animale pentru anul 2006, în conformitate cu Directiva Consiliului 95/53/EC
					Exploatații comerciale	

9.	Substanțe coccidiostatice pentru furaje nevizate ⁹⁾ (non-țintă - transfer inevitabil)	Substanțe cu acțiune histomonostatică și coccidiostatică - conform Directivei 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare	Furaje complete pentru: păsări (pui de găină, curcani, rațe, prepelițe, fazani, bibilici, potârnicși), porci, rumegătoare (bovine, ovine caprine), cabaline, iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Directiva 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare
					Exploatații comerciale	
10.	Substanțe coccidiostatice ¹⁰⁾ pentru furaje vizate ¹¹⁾ (țintă)	Substanțe cu acțiune histomonostatică și coccidiostatică: monensin, narasin, salinomycin, nicarbazin, lasalocid, robenidină, diclazuril, maduramicin, decochinat, semiduramicin și halofuginonă	Furaje complete pentru păsări (pui pentru îngrășat, puicuțe pentru ouat, curcani, prepelițe, fazani, bibilici, potârnicși), iepuri	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Regulamentul (CE) nr. 1.831/2003, cu amendamentele ulterioare Community Register of Feed Additives (categoria 5 coccidiostatice și histomonostatice/coccidiostatice și alte substanțe medicinale)
					Exploatații comerciale	
11.	Cupru și zinc total ¹²⁾	Cupru total Zinc total	Furaje complete pentru porci	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Regulamentul (CE) nr. 1.334/2003 al Comisiei din 25 iulie 2003 de modificare a condițiilor de autorizare a unui număr de aditivi în furaje, care fac parte din grupa de oligoelemente, cu amendamentele ulterioare

12.	Microorganisme patogene	Salmonella spp.	Materii prime pentru furaje reprezentate de boabe de cereale și produsele acestora: tărâțe, făină, turte etc. Materii prime pentru furaje reprezentate de semințe de oleaginoase, fructe oleaginoase, produsele acestora și alte materii prime pentru furaje: semințe de leguminoase, tuberculi, rădăcini, semințe și fructe, fibroase și grosiere	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Ordinul președintelui ANSVSA nr. 110/2020 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind limitele maxime prevăzute pentru microorganisme în anumite categorii de furaje
			Preamestecuri de aditivi	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	
			Produse și derivate din lapte, înlocuitori de lapte praf - lapte praf, zer praf, pudră proteică, concentrat proteic	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	

			Materii furajere obținute prin procesarea peștelui sau viețuitoarelor marine (făină de pește, hidrolizate proteice de pește)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat Unități furnizoare și depozite	Regulamentul (UE) nr. 142/2011 al Comisiei din 25 februarie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de punere în aplicare a Directivei 97/78/CE a Consiliului în ceea ce privește anumite probe și produse care sunt scutite de la controalele sanitar-veterinare la frontieră în conformitate cu directiva menționată, cu amendamentele ulterioare
			Furaje complete pentru păsări, porci, rumegătoare	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Ordinul președintelui ANSVSA nr. 110/2020
		Enterobacteriaceae	Materii furajere obținute prin procesarea peștelui sau viețuitoarelor marine (făină de pește, hidrolizate proteice de pește)	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Regulamentul (UE) nr. 142/2011, cu amendamentele ulterioare
					Unități furnizoare/depozite	
		Listeria monocytogenes	Furaje murate: silozuri și semisilozuri	Monitorizare (prelevare la suspiciune)	Exploatații comerciale	Ordinul președintelui ANSVSA nr. 110/2020

13.	Dioxină și PCB asemănători dioxinelor	Suma dibenzopara- dioxinelor policlorurate (PCDD) și a dibenzofuranilor policlorurați (PCDF) PCB asemănători dioxinelor [suma dintre bifenilii policlorurați (PCB)]	Uleiuri vegetale și subprodusele acestora	Control (probă planificată)	Unități producătoare de furaj combinat	Directiva 2002/32/CE, cu amendamentele ulterioare
14.	Constituenți analitici	Proteine brute	Furaje combinate pentru păsări, porci, rumegătoare, cabaline, pești de crescătorie, iepuri	Monitorizare (prelevare la suspiciune)	Unități producătoare de furaj combinat Unități de comercializare	Regulamentul (CE) nr. 767/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind introducerea pe piață și utilizarea furajelor, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.831/2003 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 79/373/CEE a Consiliului, a Directivei 80/511/CEE a Comisiei, a Directivelor 82/471/CEE, 83/228/CEE, 93/74/CEE, 93/113/CE și 96/25/CE ale Consiliului și a Deciziei 2004/217/CE a Comisiei, cu amendamentele ulterioare

¹⁾ Examine corespunzătoare matricilor indicate.

²⁾ În cererea de analiză se precizează, obligatoriu, tipul furajului combinat (complet sau complementar), conform definițiilor din Regulamentul (CE) nr. 767/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind

introducerea pe piață și utilizarea furajelor, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.831/2003 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 79/373/CEE a Consiliului, a Directivei 80/511/CEE a Comisiei, a Directivelor 82/471/CEE, 83/228/CEE, 93/74/CEE, 93/113/CE și 96/25/CE ale Consiliului și a Deciziei 2004/217/CE a Comisiei, cu amendamentele ulterioare, și se specifică inclusiv datele cu privire la specia, categoria, vârsta animalelor cărora le sunt destinate (în zile, săptămâni, luni, corespunzătoare speciei), acesta fiind criteriul de acceptare a cererii de analiză (de exemplu, bovine - vaci lapte, viței 4 luni; păsări - pui carne 21 de zile, puicute ouătoare 16 săptămâni; porci - tineret la îngrășat peste 2 luni, scrofițe reproducție).

³⁾ Cu privire la referențialul pentru interpretarea rezultatelor precizăm că actele normative care reglementează domeniul se pot reactualiza în conformitate cu legislația națională, comunitară și internațională. Fiecare act normativ european poate include alte referințe care să amendeze documentul inițial.

⁴⁾ Probele de furaje complete pentru porci, păsări de curte și preamestecuri (premixuri) vor fi etichetate, cu privire la conținutul de proteine animale prelucrate și specia de destinație, conform Regulamentului (CE) nr. 999/2001, cu amendamentele ulterioare. În cazul furajelor complete pentru porci, păsări de curte și preamestecuri (premixuri) cu conținut declarat de proteine provenite de la procesarea subproduselor de origine animală (mamifer terestru/pasăre) se va utiliza metoda PCR. În cazul furajelor complete pentru porci, păsări de curte și preamestecuri (premixuri) care nu conțin proteine animale prelucrate se va utiliza metoda microscopică.

⁵⁾ Pentru mijloacele de transport se recoltează probe din furaje în vrac transportate după un lot de furaj cu conținut de făină proteică (analiza prafului din benă poate constitui un mod de verificare) pentru controlul contaminării încrucișate.

⁶⁾ În cazul furajelor complete pentru rumegătoare se va utiliza metoda microscopică (detectare proteine animale prelucrate și detectare insecte).

⁷⁾ Probele de furaje complete pentru acvacultură trebuie transmise către laborator etichetate și însoțite de fișa tehnică. În cazul furajelor cu conținut declarat de proteine provenite de la procesarea subproduselor de origine animală (mamifer terestru/pasăre) se va utiliza metoda PCR.

⁸⁾ Utilizarea ca aditivi furajeri a acestor substanțe nu este permisă pentru niciuna dintre matricile și unitățile prevăzute.

⁹⁾ Furajele nevizate reprezintă furajele care nu conțin coccidiostatic. Nu se trimit spre analiză furaje care conțin coccidiostatic cu solicitarea de substanțe coccidiostatice pentru furaje nevizate.

¹⁰⁾ Lista combinațiilor de analiți/matrici/specii în acord cu limitele prevăzute de regulamentele specifice conform Registrului comunitar al aditivilor furajeri - Regulamentul (CE) nr. 1.831/2003, cu amendamentele ulterioare.

¹¹⁾ Furajele vizate reprezintă furajele care conțin coccidiostatic. În cererea de analiză se precizează în mod obligatoriu destinația produsului (specie, categorie și vârstă), coccidiostaticul utilizat, denumirea comercială și rata includerii. Solicitarea este strict pentru determinarea coccidiostaticului inclus.

¹²⁾ Rețetele furajere controlate sunt cele destinate categoriilor de vârstă de peste 12 săptămâni.

NOTĂ:

Pentru laboratoarele desemnate pentru controlul oficial al furajelor - pentru probele de furaje prelevate pentru determinarea substanțelor nedorite - dacă rezultatul primei determinări, efectuată din eșantionul 1 al probei-test, depășește 50% din specificația controlată, se va efectua din eșantionul 2 al probei-test determinarea umidității, precum și a doua determinare a analitului, conform procedurilor de laborator, astfel încât rezultatul final să fie reprezentat de media aritmetică a celor două determinări, raportat la un furaj cu un conținut de umiditate de 12%.

Probă planificată - prelevare planificată (obiectivă) sau prelevare programată în conformitate cu planul cifric al acțiunilor de supraveghere

Probă selectivă - prelevare selectivă sau prelevare suplimentară, ca urmare a identificării unui risc sau a unor probe cu rezultatul analizelor neconform, ce impune o supraveghere suplimentară, antecedente, studii de distribuție

Prelevare la suspiciune - prelevare în cazul suspiciunii unor cauze care pot declanșa boli la animale sau la om, contaminare încrucișată

Probele prelevate trebuie să ajungă în laborator în maximum 5 zile calendaristice de la data prelevării, cu excepția probelor prelevate pentru determinarea microorganismelor patogene, care trebuie să ajungă în laborator în maximum 48 de ore de la prelevare.

Prelevarea de probe din PIF/PI se realizează de către medicii veterinari oficiali ai PIF/PI, în conformitate cu procedurile stabilite de ANSVSA.

Transportul probelor de la punctul de prelevare la laborator se realizează de către PIF/PI ale ANSVSA, prin firme specializate de transport care să asigure condițiile specifice pentru furajele în cauză, costurile fiind asigurate din bugetul PIF/PI ale ANSVSA.

Costurile aferente testării de laborator a probelor de furaje prelevate în posturile de inspecție la frontieră/punctele de intrare în cadrul Planului de monitorizare pentru detectarea reziduurilor/contaminanților sau altor substanțe periculoase pentru om, animale sau mediul înconjurător în furaje sunt suportate de către importator sau reprezentantul legal al acestuia.

Analizele de laborator ale probelor de furaje prelevate în posturile de inspecție la frontieră/punctele de intrare se efectuează în laboratoare specializate, desemnate de ANSVSA.

CAPITOLUL III

SUPRAVEGHEREA SANITAR-VETERINARĂ A UNITĂȚILOR CARE PRODUC, DEPOZITEAZĂ ȘI COMERCIALIZEAZĂ PRODUSE MEDICINALE VETERINARE

Tipul unității	Frecvență	Precizări de execuție
1	2	3
Unitate pentru fabricația produselor medicinale veterinare biologice	Conform Programului anual de inspecții la fabricanții/importatorii de produse medicinale veterinare din România ⁽¹⁾ și ori de câte ori este necesar ⁽²⁾	Direcția de specialitate din cadrul ANSVSA și, la solicitarea acesteia, ICPBMUV
	Controlul calității produselor medicinale veterinare - conform Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România ⁽³⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții DSVSA. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către deținătorul autorizației de comercializare (DAC), DSVSA și ANSVSA.
	1. Controlul calității produselor medicinale imunologice veterinare utilizate în acțiunile de imunoprofilaxie obligatorii la animale ⁽⁶⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții ICPBMUV. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către DAC și ANSVSA.
	1. Controlul calității produselor medicinale veterinare biologice utilizate în acțiunile obligatorii de diagnostic in vivo la animale ⁽⁷⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții ICPBMUV. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către DAC și ANSVSA.

Deținătorii autorizațiilor de comercializare a produselor medicinale veterinare biologice	Eliberarea oficială a seriilor de produse medicinale veterinare imunologice pe baza evaluării protocoalelor de producție și control ⁽⁴⁾ , conform cerințelor art. 128 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/6 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind produsele medicinale veterinare și de abrogare a Directivei 2001/82/CE	1. Înaintarea la ICPBMUV a documentelor necesare eliberării oficiale a seriilor pentru produsele medicinale veterinare imunologice 2. Evaluarea documentelor în vederea eliberării oficiale a seriilor pentru produsele medicinale veterinare imunologice și emiterea Certificatului european standard OBPR de către ICPBMUV 3. ICPBMUV raportează rezultatele evaluărilor către ANSVSA, deținătorul autorizației de comercializare și Directoratul European pentru Calitatea Medicamentelor (European Directorate for the Quality of Medicines - EDQM).
	1. Eliberarea oficială a seriilor de produse medicinale veterinare imunologice pe baza testării de laborator ⁽⁵⁾ , conform cerințelor prevăzute la art. 128 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2019/6	1. Înaintarea la ICPBMUV a documentelor și a probelor necesare testării și eliberării oficiale a seriilor pentru produsele medicinale veterinare imunologice 2. Evaluarea documentelor și testarea probelor în vederea eliberării oficiale a seriilor pentru produsele medicinale veterinare imunologice și emiterea Certificatului european standard OCABR de către ICPBMUV 3. ICPBMUV raportează rezultatele testării către ANSVSA, DAC și EDQM.
Unitate pentru fabricația produselor medicinale veterinare, altele decât cele biologice	Conform Programului anual de inspecții la fabricanții/importatorii de produse medicinale veterinare din România ⁽¹⁾ și ori de câte ori este necesar ⁽²⁾	Direcția de specialitate din cadrul ANSVSA și, la solicitarea acesteia, ICPBMUV
	Controlul calității produselor medicinale veterinare - conform Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România ⁽³⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții DSVSA. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către DAC, DSVSA și ANSVSA.

Importatori de produse medicinale veterinare biologice	Conform Programului anual de inspecții la fabricanții/importatorii de produse medicinale veterinare din România ⁽¹⁾ și ori de câte ori este necesar ⁽²⁾	1. Direcția de specialitate din cadrul ANSVSA și, la solicitarea acesteia, ICPBMUV 2. DSVSA
	1. Controlul calității produselor medicinale veterinare - conform Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România ⁽³⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții DSVSA. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către DAC, DSVSA și ANSVSA.
Importatori de produse medicinale veterinare, altele decât cele biologice	Conform Programului anual de inspecții la fabricanții/importatorii de produse medicinale veterinare din România ⁽¹⁾ și ori de câte ori este necesar ⁽²⁾	1. Direcția de specialitate din cadrul ANSVSA și, la solicitarea acesteia, ICPBMUV. 2. DSVSA
	1. Controlul calității produselor medicinale veterinare - conform Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România ⁽³⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții DSVSA. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către DAC, DSVSA și ANSVSA.
Distribuitori produse medicinale veterinare	Unitate - trimestrial și ori de câte ori este necesar ⁽²⁾	DSVSA
	Controlul calității produselor medicinale veterinare - conform Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România ⁽³⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții DSVSA. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către DAC, DSVSA și ANSVSA.
Importatori/Producători/ Distribuitori de substanțe active utilizate la obținerea produselor medicinale veterinare	Anual și ori de câte ori este necesar	Direcția de specialitate din cadrul ANSVSA
	Trimestrial și ori de câte ori este necesar ⁽²⁾	DSVSA

Farmacii și puncte farmaceutice veterinare	Controlul calității produselor medicinale veterinare - conform Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România ⁽³⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții DSVSA. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către DAC, DSVSA și ANSVSA.
Farmacii și puncte farmaceutice veterinare care comercializează la distanță (online) produse medicinale veterinare ce se eliberează fără prescripție medicală veterinară	Trimestrial și ori de câte ori este necesar ⁽²⁾	ANSVSA verifică site-urile și DSVSA punctele de lucru.
	Controlul calității produselor medicinale veterinare - conform Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România ⁽³⁾	1. Prelevarea probelor se realizează de către reprezentanții DSVSA. 2. Testarea probelor se realizează în cadrul laboratoarelor ICPBMUV. 3. ICPBMUV raportează rezultatele testelor de laborator către DAC, DSVSA și ANSVSA.
Deținătorii autorizațiilor de comercializare	Conform programului anual de inspecții de farmacovigilență ⁽⁸⁾	Direcția de specialitate din cadrul ANSVSA și, la solicitarea acesteia, DSVSA

NOTE:

⁽¹⁾ Programul anual de inspecții la fabricanții/importatorii de produse medicinale veterinare din România se întocmește de către direcția de specialitate din cadrul ANSVSA la începutul fiecărui an pentru care este elaborat și se aprobă de către președintele ANSVSA.

Programul anual de inspecții la fabricanții/importatorii de produse medicinale veterinare din România se elaborează în conformitate cu prevederile art. 123 din Regulamentul (UE) 2019/6, urmărind procedura pentru elaborarea programului de inspecții la fabricanții de produse medicinale, pe baza evaluării riscului, prevăzută în documentul "Compilation of Community Procedures on Inspections and Exchange of Information updated to include new EU formats and procedures".

⁽²⁾ În toate cazurile în care:

- a) se înregistrează evenimente adverse postvaccinale/postterapeutice;
- b) se suspicionează lipsa de eficacitate;
- c) se constată defecte de calitate;

d) se constată deficiențe privind condițiile de depozitare, se recoltează probe din seriile de produse medicinale veterinare respective și se trimit la ICPBMUV, pentru testare.

Numărul de flacoane de produse medicinale veterinare/probă și cantitatea de produse medicinale veterinare/probă se stabilesc de către ICPBMUV, conform Farmacopeii Europene și/sau Documentației tehnice a produselor medicinale veterinare, cu respectarea prevederilor Ordinului președintelui ANSVSA nr. 125/2016 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind metodologia de prelevare, ambalare, identificare, depozitare și transport al probelor de produse medicinale veterinare în vederea efectuării controlului de laborator, cu modificările și completările ulterioare.

ICPBMUV transmite lunar rezultatele controalelor la direcția de specialitate din cadrul ANSVSA.

(3)

1. Controlul calității produselor medicinale veterinare se realizează pe baza Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România, întocmit de către ICPBMUV pe baza analizei de risc și aprobat de ANSVSA, care are ca scop asigurarea faptului că produsele medicinale veterinare aflate pe piață corespund specificațiilor aprobate.

2. Obiectivele Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România sunt următoarele:

- a)** supravegherea calității produselor medicinale veterinare plasate pe piață;
- b)** verificarea conformității produselor medicinale veterinare plasate pe piață cu specificațiile autorizate;
- c)** verificarea calității produsului finit pe întreg lanțul de distribuție - depozite, farmacii, puncte farmaceutice etc., pe întreaga perioadă de valabilitate autorizată;
- d)** asigurarea că metodele de control menționate de către deținătorul autorizației de comercializare în documentația de autorizare sunt corespunzătoare;
- e)** investigarea, când este cazul, a defectelor de calitate suspectate.

3. În sensul prezentelor norme metodologice, termenii și expresia de mai jos au următoarele semnificații:

- a)** risc - posibilitatea de apariție a unui defect de calitate, precum și severitatea urmărilor acestui posibil defect la produsul medicinal veterinar în cauză;
- b)** incidență - posibilitatea ca produsul medicinal veterinar să aibă un defect de calitate; în mod normal, acești indicatori sunt corelați cu modul de fabricare a produsului;
- c)** expunere - gradul de distribuție a produsului medicinal veterinar, care reflectă numărul potențial de animale expuse unui produs cu defect;

d) efecte secundare adverse, nocive - anticiparea severității consecințelor la utilizarea unui produs cu defecte de calitate.

4. Planul de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România se desfășoară în 4 etape:

a) selectarea produselor medicinale veterinare pe baza analizei de risc și întocmirea Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România;

b) prelevarea de pe întreg lanțul de distribuție a produselor medicinale veterinare selectate;

c) testarea produselor medicinale veterinare;

d) raportarea rezultatelor obținute.

a) Selectarea produselor medicinale și întocmirea Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România

Selectarea inițială a produselor medicinale autorizate și includerea lor în Planul anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România se efectuează pentru toate produsele care au o autorizație de comercializare validă, cu excepția produselor medicinale veterinare imunologice supuse eliberării oficiale a loturilor, conform prevederilor art. 128 alin. (1) și (3) din Regulamentul (UE) 2019/6, precum și a produselor medicinale veterinare imunologice utilizate în acțiuni obligatorii de imunoprofilaxie și diagnostic in vivo, la care controlul de laborator se efectuează pentru fiecare serie în parte.

Produsele medicinale veterinare imunologice polivalente, ce au în compoziție agenți biologici care fac obiectul art. 128 alin. (1) și (3) din Regulamentul (UE) 2019/6, precum și alți agenți biologici, se selectează și se includ în planul anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România. La aceste produse, în cadrul planului anual de prelevare și testare, ICPBMUV efectuează testarea de laborator numai a agenților biologici ce nu fac obiectul art. 128 alin. (1) și (3) din Regulamentul (UE) 2019/6.

De asemenea, în planul anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România sunt selectate și incluse și produsele medicinale veterinare puse pe piața din România prin comerț paralel.

Selectarea și includerea în planul anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România se efectuează pe baza analizei factorilor de risc obligatorii, astfel încât toate produsele medicinale veterinare să fie testate de mai multe ori în timpul ciclului de viață al produsului medicinal veterinar, la intervale de maximum 10 ani, în funcție de rezultatul analizei de risc. În planul anual de prelevare și testare sunt incluse produsele medicinale veterinare care nu au fost prelevate și testate în anul anterior, produsele la care au fost constatate defecte de calitate în urma analizelor de laborator, precum și cele raportate la ANSVSA cu defecte de calitate prin sistemul rapid de alertă.

Planul anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România este constituit din trei anexe, după cum urmează:

anexa I: Produse autorizate prin procedura națională - produse indigene;

anexa II: Produse autorizate prin procedura națională - produse provenite din comerțul intracomunitar;

anexa III: Produse puse pe piață prin comerț paralel.

Clasificarea produselor medicinale și evaluarea riscurilor asociate defectelor produsului se realizează pe baza factorilor asociați proprietăților farmaceutice și a datelor legate de producător și de procesul de fabricație, utilizarea produsului și distribuția pe piață.

Factorii sunt împărțiți în funcție de influența lor asupra posibilității apariției unui defect de calitate, de efectele secundare adverse date de acest defect sau de gradul de expunere la un eventual defect. Atribuirea unui risc pentru un produs medicinal se realizează printr-un sistem de notare care se aplică fiecărui indicator în parte, astfel cum este prevăzut în tabelul de mai jos.

Scorul total bazat pe combinarea scorurilor fiecărui indicator individual pentru un produs va stabili dacă acel produs prezintă un risc înalt, mediu sau minim și acest lucru va sta la baza aprecierii gradului de prioritate în controalele de supraveghere a pieței.

Determinarea riscului presupune, în aceste condiții, însumarea scorului alocat pentru fiecare factor în parte, pentru toate elementele: incidență, expunere și efecte nocive.

b) Prelevarea produselor medicinale veterinare

Inspectorii desemnați din cadrul DSVSA prelevează probe de produse medicinale veterinare de pe întreg lanțul de distribuție al produselor medicinale veterinare, conform Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România.

Dacă în timpul acțiunii de prelevare se constată că produsele medicinale veterinare incluse în plan nu sunt în stoc, inspectorii informează imediat ICPBMUV. Consecutiv informării, ICPBMUV notifică deținătorul autorizației de comercializare și DSVSA pentru efectuarea prelevării acestor produse de la distribuitorii primari.

Recoltarea probelor se efectuează în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANSVSA nr. 125/2016, cu modificările și completările ulterioare.

c) Testarea produselor prelevate

Laboratoarele oficiale de control din cadrul ICPBMUV testează produsul pe baza specificațiilor cuprinse în documentația tehnică de autorizare, respectiv în Farmacopeea Europeană sau pe baza altor metode validate conform cerințelor europene

aplicabile laboratoarelor oficiale de control pentru medicamente, elaborate de către Directoratul European pentru Calitatea Medicamentelor (LOCM - EDQM).

d) Raportarea rezultatelor obținute

La sfârșitul controlului de laborator se emite un buletin de analiză în care sunt înscrise toate rezultatele obținute la testare.

Buletinul de analiză se trimite deținătorului autorizației de comercializare, iar o copie scanată se transmite DSVSA implicate în prelevare. În cazul în care rezultatele sunt necorespunzătoare, ICPBMUV informează ANSVSA în maximum 24 ore de la emiterea buletinului de analiză.

După finalizarea controlului de laborator, ICPBMUV actualizează baza de date a produselor medicinale veterinare cu numărul buletinului de analiză pentru toate probele analizate.

5. Planul anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România se aprobă de către ANSVSA și se postează pe site-ul ICPBMUV (<http://www.icbm.ro/ro/>).

6. DSVSA sunt informate de către ANSVSA, prin notă de serviciu, asupra modului de derulare a Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România.

7. Deținătorii autorizațiilor de comercializare sunt informați de către ICPBMUV privind aprobarea Planului anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România și postarea acestuia pe site-ul institutului.

8. Toate modificările apărute în Planul anual de prelevare și testare a produselor medicinale veterinare comercializate în România, ulterior aprobării acestuia, trebuie aprobate de către ANSVSA. ICPBMUV comunică la DSVSA și deținătorului autorizației de comercializare toate modificările planului de prelevare și testare. Aceste modificări se vor regăsi ca anexă la planul de prelevare și testare aprobat inițial.

Tabel

Sistem de notare pentru atribuirea riscului, pe baza recomandărilor cuprinse în ghidul european "Supravegherea produselor medicinale aflate pe piață pe baza analizei riscului".

Lista extinsă a factorilor de risc pentru produsele medicinale incluse în planul de prelevare și testare

Pentru atribuirea scorului la factorii E - J și R sunt necesare rapoartele inspecțiilor și dosarele de fabricație ale produsului.

Factor	Factori asociați incidenței	Opțiuni de notare
--------	-----------------------------	-------------------

A	Produs medicinal generic sau original	0, 2
B	Produse cu stabilitate sensibilă	0, 2
C	Complexitatea calității unui produs	0, 1, 2
D	Produs recent autorizat	0, 1
E	Sursele materialelor de start	0, 2
F	Modificare recentă la specificații	0, 1
G	Un loc nou de fabricare sau un nou producător	0, 1, 2
H	Concluziile inspecțiilor BPF	0, 1, 2
I	Retragerile recente de pe piață ale produselor medicinale veterinare	0, 1, 2
J	Nr. părților implicate în fabricația materialelor de start și PMV	0, 1
	TOTAL INCIDENȚĂ	0-17
	Factori asociați expunerii	
K	Gradul de distribuție al produsului	0, 1, 2
L	Circumstanțe economice speciale	0, 2
	TOTAL EXPUNERE	0-4
	Factori asociați efectelor secundare adverse	
M	Cale de administrare	0, 1
N	Indicații terapeutice limitate	0, 1, 2
O	Pericol asupra vieții în caz de deviere a dozei	0, 2
P	Tratament de lungă durată	0, 1
Q	Populație-țintă vulnerabilă	0, 1
R	Impuritate toxică	0, 2

	TOTAL EFECTE SECUNDARE	0-9
Model 1 D = incidență + expunere + efecte secundare Model 2 D = (incidență + expunere) x efecte secundare Model 3 D = incidență x expunere x efecte secundare A, B, C, D, K, L, M, N, O, P, Q: factori de risc obligatorii în atribuirea riscului E, F, G, H, I, J, R: factori de risc suplimentari în atribuirea riscului.		

NOTĂ:

BPF - bună practică de fabricație;
PMV - produse medicinale veterinare.

(4)

1. Eliberarea oficială a seriilor de produse medicinale veterinare imunologice se realizează pe baza evaluării protocoalelor de producție și control, conform Procedurii administrative de aplicare armonizată a prevederilor art. 128 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/6 - Official Batch Protocol Review (OBPR), și cuprinde următoarele etape:

a) ICPBMUV informează deținătorii autorizațiilor de comercializare că produsele medicinale veterinare imunologice vor fi supuse procedurii de eliberare oficială a seriilor prin evaluarea protocoalelor de producție și control;

b) deținătorul autorizației de comercializare înștiințează persoana de contact din cadrul ICPBMUV despre fiecare serie care urmează să fie comercializată pe teritoriul României;

c) deținătorul autorizației de comercializare înaintează documentele relevante către ICPBMUV în vederea eliberării oficiale a seriilor - protocoale de producție și control, prospect, eticheta primară și secundară;

d) evaluarea de către ICPBMUV a documentelor înaintate;

e) eliberarea și transmiterea Certificatului european standard OBPR deținătorului autorizației de comercializare;

f) completarea Raportului anual pentru informarea EDQM.

2. ICPBMUV finalizează eliberarea oficială a seriei în 15 zile lucrătoare de la primirea setului complet de documente și emite Certificatul european standard pentru eliberarea oficială a seriei după achitarea tarifului corespunzător de către deținătorul autorizației de comercializare.

3. ICPBMUV efectuează eliberarea oficială a seriilor de produse medicinale veterinare imunologice, autorizate pentru comercializare în România, inclusiv cele autorizate prin procedură centralizată, pe baza evaluării protocoalelor de producție și control pentru fiecare serie din următoarele tipuri de vaccinuri:

- inactivate contra: rabiei, rujetului, bolii Bluetongue, diareei virale bovine (BVD), rinotraheitei infecțioase bovine (IBR), parainfluenței bovine de tip 3, virusului sincitial respirator bovin (VRSB), rotavirusului și coronavirusului bovin, botulismului, Clostridium novyi, septicum și perfringens, sindromului respirator și reproductiv porcine (PRRS), bolii Ausjesky, parvovirozei porcine, rotavirusului porcine, sindromului capului umflat (TRT);

- vii contra anemiei infecțioase a puilor și encefalomielitei aviare.

4. Procedura de eliberare oficială a unei serii de produs medicinal veterinar imunologic, pe baza evaluării protocoalelor de producție și control, utilizată de ICPBMUV, este postată pe site-ul ICPBMUV (<http://www.icbm.ro/ro/>).

5. Dacă deținătorul autorizației de comercializare are intenția să comercializeze pe teritoriul României o serie de produs medicinal veterinar imunologic, cu Certificat european standard OBPR eliberat de către un alt stat membru al UE, pentru care deține o autorizație de comercializare în România, inclusiv pentru produsele autorizate prin procedură centralizată, se aplică prevederile art. 128 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/6; în acest caz, deținătorul autorizației de comercializare trebuie să înștiințeze ICPBMUV prin transmiterea Formularului de informare pentru comercializare împreună cu copia Certificatului european standard emis de către statul respectiv, protocoalele de producție și control, prospect, eticheta primară și secundară.

După trimiterea acestor documente, ICPBMUV verifică și completează Formularul de informare pentru certificarea conformității produsului într-un interval de 7 zile lucrătoare.

(5)

1. Eliberarea oficială a seriilor de produse medicinale veterinare imunologice se realizează în baza testării de laborator, conform Procedurii administrative de aplicare armonizată a prevederilor art. 128 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2019/6 - Official Control Authority Batch Release (OCABR), și cuprinde următoarele etape:

a) ICPBMUV informează deținătorul autorizației de comercializare care sunt tipurile de produse medicinale veterinare imunologice supuse procedurii de eliberare oficială a seriilor prin testare de laborator, conform ghidurilor elaborate de EDQM;

b) deținătorul autorizației de comercializare înștiințează persoana de contact din cadrul ICPBMUV despre fiecare serie care urmează să fie comercializată pe teritoriul României;

c) deținătorul autorizației de comercializare înaintează documentele - protocoale de producție și control, prospect, eticheta primară și secundară către ICPBMUV și probe din seria care urmează să fie comercializată în România, în vederea eliberării oficiale a seriilor;

d) testarea produsului de către ICPBMUV conform cerințelor din ghidurile elaborate de EDQM și procedurilor de operare standard din documentația tehnică a produsului;

e) eliberarea și transmiterea Certificatului european standard OCABR către deținătorul autorizației de comercializare;

f) completarea Raportului anual pentru informarea EDQM.

2. ICPBMUV finalizează eliberarea oficială a seriei în termen de 60 de zile de la primirea rapoartelor de producție și de control, precum și a probelor pentru teste de laborator și emite Certificatul european standard OCABR după achitarea tarifului de către deținătorul autorizației de comercializare.

3. ICPBMUV eliberează oficial seriile de produse medicinale veterinare imunologice, autorizate pentru comercializare în România în baza testării de laborator pentru toate seriile de vaccinuri vii contra rabiei și de vaccinuri vii contra Bolii de Newcastle.

La solicitarea deținătorilor autorizațiilor de comercializare, ICPBMUV poate elibera Certificat european OCABR pentru produsele medicinale veterinare imunologice vii, contra bolii Aujeszky.

4. Procedura de eliberare oficială a unei serii de produs medicinal veterinar imunologic, pe baza testării de laborator, utilizată de ICPBMUV, este postată pe site-ul ICPBMUV (<http://www.icbm.v.ro/ro/>).

5. Dacă deținătorul autorizației de comercializare are intenția să comercializeze pe teritoriul României o serie de produs medicinal veterinar imunologic, cu Certificat european standard OCABR eliberat de un alt stat membru al UE, pentru care deține o autorizație de comercializare în România, inclusiv pentru produsele autorizate prin procedură centralizată, se aplică prevederile art. 128 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2019/6. În acest caz, deținătorul autorizației de comercializare trebuie să înștiințeze ICPBMUV prin trimiterea Formularului de informare pentru comercializare împreună cu copia Certificatului european standard de conformitate emis de statul respectiv, protocoalele de producție și control, prospectul, eticheta primară și secundară.

După trimiterea acestor documente, ICPBMUV verifică și completează Formularul de informare pentru certificarea conformității produsului într-un interval de 7 zile lucrătoare.

(6), (7)

1. Controlul de laborator al seriilor de produse medicinale veterinare imunologice se realizează pentru toate seriile de vaccinuri vii contra antraxului și de vaccinuri inactivate contra Bolii de Newcastle, utilizate în acțiuni de imunoprofilaxie obligatorii la animale, precum și pentru toate seriile de produse medicinale veterinare utilizate în acțiunile obligatorii de diagnostic in vivo - tuberculina PPD aviar și tuberculina PPD bovin și cuprinde următoarele etape:

- a) producătorul/deținătorul autorizației de comercializare solicită, în scris, la ICPBMUV prelevarea produsului medicinal veterinar în vederea testării de laborator;
 - b) ICPBMUV desemnează un reprezentat din cadrul serviciului implicat în testare, care să preleveze produsul medicinal veterinar imunologic;
 - c) reprezentantul ICPBMUV prelevează probe din seria care urmează să fie comercializată în România și solicită documentele care însoțesc produsul - fișă de control, prospect, etichetele primară și secundară;
 - d) testarea produsului de către ICPBMUV se efectuează conform procedurilor de operare standard elaborate de producător și aprobate la autorizarea produsului;
 - e) întocmirea și transmiterea devizului de cheltuieli pentru analizele efectuate;
 - f) emiterea buletinului de analiză și transmiterea acestuia către deținătorul autorizației de comercializare, după confirmarea achitării devizului de cheltuieli.
- (8) Programul anual de inspecții de farmacovigilență la deținătorii autorizațiilor de comercializare din România se întocmește de către direcția de specialitate din cadrul ANSVSA, la începutul fiecărui an pentru care este elaborat, și se aprobă de către președintele ANSVSA.

Programul se elaborează în conformitate cu prevederile art. 123 și 126 din Regulamentul (UE) 2019/6.